

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

21 december 1998

ONTWERP VAN DECREET

**betreffende de aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie
en de vervanging van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
A. Algemene toelichting	3
B. Toelichting per hoofdstuk	5
C. Artikelsgewijze toelichting	9
Voorontwerp van decreet	25
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	63
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Raad voor het volwassenenonderwijs)	75
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Raad voor het hoger onderwijs)	111
Advies van de Raad van State	117
Ontwerp van decreet	147
Bijlage I	173
Bijlage II	174

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

A. ALGEMENE TOELICHTING

De huidige Vlaamse regering heeft bij haar aantreden de permanente vorming tot een beleidsprioriteit gedefinieerd. Het Regeerakkoord stelt :

"In functie van de coördinatie van het aanbod in de volwasseneneducatie en om op een passende wijze te kunnen inspelen op de vraag van de maatschappij naar permanente vorming, moet het volwassenenonderwijs dringend een eigen, soepele en moderne regeling krijgen. In dit decreet moet de eigenheid van het volwassenenonderwijs worden benadrukt, met name het diplomagericht karakter.

Tevens moet deze regeling ruimte bieden aan de instellingen om per subregio een rationeel aanbod aan volwassenenonderwijs uit te bouwen dat inspeelt op de regionale behoeften. Dit aanbod zal mee ingevuld worden door de sociale partners die in deze als bevoorrechte gesprekspartners optreden."

Bovendien benadrukt de Regeerverklaring de noodzaak aan een beleid dat op de snel toenemende vraag naar permanente vorming inspeelt :

"Permanente vorming voor iedereen wordt een toprioriteit. De weerbaarheid door kennis op de arbeidsmarkt en in de samenleving zal systematisch bevorderd worden met absolute voorrang voor de laaggeschoolden."

In de Vlaamse Gemeenschap zijn er diverse publiek gefinancierde onderwijs-, opleidings- en vormingsvoorzieningen voor volwassenen. Hiervan is het onderwijs voor sociale promotie zonder enige twijfel de grootste voorziening. Deze onderwijsvoorziening laat reeds gedurende decennia aan tienduizenden Vlamingen toe hun kennis en vaardigheden op peil te houden en te verbeteren en daardoor een 'sociale promotie' te realiseren. Verschillende factoren hebben er echter voor gezorgd dat het onderwijs voor sociale promotie zijn capaciteit om in een 'lerende samenleving' en in een beleid gericht op levenslang leren een actieve en dynamische rol te spelen, steeds meer gehypothekeerd ziet. Voorbeelden hiervan zijn : een archaïsche regelgeving, nog gebaseerd op de oude wetten betreffende het technisch onderwijs en niet aangepast aan de actuele Vlaamse regelgeving, een vrij stringent volmachtbesluit, een reeds jaren aange-

houden feitelijke programmatiesticp, enz. Hoewel de laatste jaren op het veld zelf duidelijke aanzetten zijn gegeven tot een meer rationele programmatie en spreiding van het aanbod en tot schaalvergroting van de scholen, zijn er te veel te kleine scholen met een weinig rationele en efficiënte vermenigvuldiging van het aanbod. Met dit ontwerp-decreet wordt het huidig onderwijs voor sociale promotie, ingericht op basis van het koninklijk besluit van 30 april 1957, houdende coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs en het schriftelijk onderwijs, ingericht op basis van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs, grondig vernieuwd en gereorganiseerd.

Voorliggend ontwerp van decreet bevat niet de allesomvattende herstructurering van het deeltijds volwassenenonderwijs die ooit voor ogen stond. Wel omvat het een aantal noodzakelijke maatregelen die, gezien als een soort overgangsregelgeving in afwachting van een meer ambitieuze hervorming, de scholen toch moeten toelaten een meer modern en aan de noden van het levenslang leren aangepast aanbod te realiseren.

Binnen het globale landschap van de permanente educatie definieert het onderwijs voor sociale promotie of volwassenenonderwijs zich ten opzichte van de andere voorzieningen als een onderwijsvoorziening. Dit wil onder meer zeggen dat het leren gebeurt in functie van een concrete doelstelling, waarbij het bereiken van die doelstelling gesanctioneerd wordt in de vorm van een certificaat of diploma. Het volwassenenonderwijs heeft als een van zijn meest cruciale functies een tweede weg te zijn naar een diploma of getuigschrift van secundair onderwijs. De leerplicht tot 18 jaar is immers geen garantie dat iedereen tijdens zijn jeugd een diploma of getuigschrift van secundair onderwijs zal behalen. Dergelijk diploma of getuigschrift wordt in onze maatschappij steeds meer als de noodzakelijke startkwalificatie beschouwd. De laaggeschooldheid van bepaalde risicogroepen wordt steeds meer als de kern van langdurige werkloosheid en kansarmoede beschouwd. Daarom is het noodzakelijk blijvend te voorzien in een haalbare kans op een diploma of getuigschrift. Het volwassenenonderwijs biedt hiertoe de mogelijkheid en deze mogelijkheid wordt uitgebreid door een aantal initiatieven te integreren die als 'tweedekansonderwijs' volwassenen voorbereiden op het behalen van een diploma secundair onderwijs en door de centra in staat te stellen in het perspectief van omscholing volwassenen een tweede of derde diploma te laten behalen. Deze diploma's

zijn voortaan volledig equivalent aan deze van het voltijds secundair onderwijs.

Naast voornoemde doelgroep, is de groep die het deeltijds volwassenenonderwijs volgt om zich voor zijn beroepsleven om te scholen, bij te scholen of zich te specialiseren eveneens zeer belangrijk. Deze mensen zijn immers in vele gevallen van dit onderwijs afhankelijk voor het krijgen of behouden van hun werk of voor de kwaliteit van hun tewerkstelling. Er wordt voorzien in een systeem van beroeps- en opleidingsprofielen dat er moet over waken dat het aanbod nauw aansluit bij de behoeften van de arbeidsmarkt. Een soepel systeem van programmatie binnen het studiegebied waarvoor men onderwijsbevoegdheid heeft, moet het de centra mogelijk maken met een arbeidsmarktgericht aanbod direct in te spelen op de behoefte van de arbeidsmarkt.

In het huidig onderwijs voor sociale promotie is het talenonderwijs numeriek zeer belangrijk. Bijna de helft van de cursisten volgt talenonderwijs. Deze belangstelling voor vreemde talen moet ook in de toekomst binnen het deeltijds volwassenenonderwijs voldoening kunnen vinden. De kennis van vreemde talen is steeds een belangrijke troef geweest van de Vlaming en zeker binnen de Europese context kan het belang hiervan niet overschat worden.

De facto wordt momenteel het huidig onderwijs voor sociale promotie in een niet te veronachtzamen mate gevolgd voor louter persoonlijke doeleinden. Meestal gaat het om een vorm van koken naaionderwijs al is het daartoe zeker niet beperkt. Dikwijls maar niet altijd worden er huishoudelijke vaardigheden geleerd die vroeger via het gezin werden overgedragen en waarvoor men zich nu tot een opleidingssysteem, in casu het onderwijs voor sociale promotie wendt. Deze maatschappelijke trend is een feit, en wordt ook in het nieuwe deeltijds volwassenenonderwijs onderkend. Vandaar dat binnen de doelstellingen ruimte voor het huishoudelijk onderwijs werd gemaakt.

Het deeltijds volwassenenonderwijs is, zoals trouwens elk onderwijs, multifunctioneel. Het deeltijds volwassenenonderwijs kan of mag zich niet beperken tot tweedekansonderwijs of tot bij- of omscholing in functie van tewerkstelling. Anders zou dit onderwijs zich verenigen tot louter beroepsopleiding terwijl de maatschappelijke opdracht van het onderwijs veel ruimer ligt. Het onderwijs moet – ook in het kader van de permanente vorming – voorbereiden op of ondersteunend zijn voor het ganse leven, zelfs voor zinvolle vrijetijdsbesteding.

Het zou trouwens haaks staan op de evolutie van de maatschappij, waarin de vrije tijd steeds belangrijker en ruimer wordt, dat het onderwijs hierin geen rol zou spelen. Het is duidelijk dat binnen het onderwijs ook dit onderscheid steeds relatief en aanvechtbaar zal zijn. Onderwijs dat voor de ene expliciet beroepsvorming is, wordt door de andere gevolgd om zijn hobby te ondersteunen. Ook het omgekeerde is best mogelijk. Dit moeilijke, zelfs onmogelijke onderscheid tussen deeltijds volwassenenonderwijs gericht op werken, en deeltijds volwassenenonderwijs gericht op vrijetijdsbesteding en alle schakeringen daartussen maken dat het deeltijds volwassenenonderwijs inherent multidimensioneel zal zijn en een ruim en heterogeen doelpubliek heeft.

Niet alle cursisten in het volwassenenonderwijs studeren in functie van het behalen van een diploma maar in functie van concrete, beperkte leervragen. De modularisering van het aanbod laat niet alleen toe flexibeler op deze verwachtingen in te spelen en op die manier ook de uitval in langere trajecten te minimaliseren, maar sluit ook beter aan op de specificiteit van het leren van volwassenen. In nauwe aansluiting op de projecten inzake modularisering in het voltijds beroepssecundair onderwijs zal het aanbod in modulaire vorm worden omgevormd.

Een andere belangrijke onderwijskundige vernieuwing situeert zich in de mogelijkheid tot het inrichten van onderwijs dat het contactonderwijs combineert met vormen van begeleid zelfstandig leren middels nieuwe informatie- en communicatiemedia. Dit gecombineerd onderwijs moet de centra toelaten hun aanbod te moderniseren en te innoveren. Met het gecombineerd onderwijs kunnen de centra ingaan op de mogelijkheid van volwassenen om een groot deel van het onderwijspakket zelfstandig te verwerken en gebruik maken van de pedagogische mogelijkheden die de ontwikkeling van de nieuwe media biedt. Het beeld van een centrum voor deeltijds volwassenenonderwijs zal daardoor geleidelijk evolueren van een onderwijsinstelling naar een open leercentrum.

De structuur van het deeltijds volwassenenonderwijs is zoveel mogelijk aan deze van het voltijds secundair onderwijs gelijkgesteld. Om de herkenbaarheid en de transparantie te verhogen wordt een maximale coördinatie inzake studiegebieden, opleidingen en opties alsook in eindtermen nagestreefd. Dat moet het mogelijk maken vanuit het secundair onderwijs gemakkelijk aan te sluiten bij het deeltijds volwassenenonderwijs en laat tevens

toe de certificaten, getuigschriften en diploma's van het deeltijds volwassenenonderwijs te situeren.

Ook organisatorisch blijft het mogelijk en zal het in vele gevallen wenselijk zijn de band tussen het voltijds secundair onderwijs en het deeltijds volwassenenonderwijs te behouden. Samenwerking zal wenselijk zelfs nodig zijn omdat aan de centra voor deeltijds volwassenenonderwijs geen uitrustingsmiddelen worden toegekend. Voor hun pedagogische infrastructuur zijn zij in de regel aangewezen op samenwerking met andere opleidings- of onderwijsinstellingen. In vele gevallen is een secundaire school de aangewezen instantie. Op die manier wordt de bestaande onderwijsinfrastructuur ten volle gevaloriseerd voor een beleid inzake levenslang leren.

Ook inzake personeelsstatuut wordt de grootst mogelijke overeenstemming betracht met het secundair onderwijs, waarbij omwille van de specificiteit toch een aantal eigen accenten worden gelegd. De situatie van een beperkte specifieke groep leraars, namelijk dezen die in het onderwijs voor sociale promotie fungeren in bijambt, wordt verbeterd. Omdat het belangrijk is gemotiveerde lesgevers aan te trekken uit het beroepsleven en het praktijkveld, wordt een leraarambt in cumul niet langer bestraft. De minimale verloning van deze personeelscategorie dreigt immers op het veld tot erg ongewenste effecten aanleiding te geven.

Het deeltijds volwassenenonderwijs situeert zich grotendeels op het niveau van de tweede en derde graad van het secundair onderwijs. Niet elk deeltijds volwassenenonderwijs kan zinvol als secundair onderwijs gerangschikt worden. Dergelijk onderwijs vindt trouwens geen plaats binnen de klassieke onderwijsniveaus. Het duidelijkste voorbeeld hiervan is het talenonderwijs, zeker voor talen die niet in het dagonderwijs geleerd worden. Het nieuwe deeltijds volwassenenonderwijs wordt daarom, op enkele studiegebieden na, als secundair onderwijs gerangschikt. Terzelfdertijd wordt aan de Vlaamse regering opdracht gegeven om dit onderwijs ook binnen de Europese structuur te rangschikken, zodat op termijn wellicht naar deze structuur kan overgeschakeld worden. Naast het volwassenenonderwijs van secundair niveau behoudt voorliggend ontwerp van decreet ook het hoger niveau, aangezien dit een vrij omvangrijke cursistengroep bedient en de kwalificaties gewaardeerd worden op de arbeidsmarkt. Dit als overgangssituatie naar een meer definitieve herpositionering binnen het hoger onderwijs.

B. TOELICHTING PER HOOFDSTUK

TITEL 1

De aanpassing van het onderwijs
voor sociale promotie

HOOFDSTUK I

Toepassingsgebied en definities

Uit de omschrijving van het toepassingsgebied blijkt dat het om een overgangsdecreet gaat. Het bestaande onderwijs voor sociale promotie wordt aangepast. Dit decreet beoogt (nog) geen complete herdenking van het volwassenenonderwijs.

De aanpassingen hebben betrekking op de aspecten die moeten gewijzigd worden om in de huidige opleidings- en arbeidsmarkt accuraat te kunnen optreden, om de coherentie met de andere onderwijsniveaus te verstevigen en de rechtszekerheid te verhogen, namelijk :

- de opdracht ;
- de indeling van het onderwijs en de programmatieregels ;
- het onderwijsaanbod ;
- de toelatingsvoorwaarden ;
- de examens en studiebekrachtiging ;
- de financiering en subsidiëring ;
- de benoemings- en bezoldigingsvoorwaarden van het personeel ;
- de terugvorderingen en de sancties.

De definities werden zo veel mogelijk overgenomen uit bestaande decreten en het begrippenkader, ontwikkeld binnen het departement.

HOOFDSTUK II

Opdracht

In dit hoofdstuk wordt de opdracht van het volwassenenonderwijs duidelijk omschreven. Nieuw is dat nu via het volwassenenonderwijs een volwaardig

diploma van het secundair onderwijs kan behaald worden. Voor het overige wordt vooral de opdracht zoals zij thans wordt ingevuld, geëxpliciteerd. De omschrijving van de opdracht moet het volwassenenonderwijs toelaten zich duidelijk te situeren binnen het landschap van de volwasseneneducatie.

HOOFDSTUK III

De indeling van het onderwijs voor sociale promotie en de programmatieregels

Er wordt een einde gemaakt aan het onoverzichtelijk kluwen van afdelingen dat in de loop der jaren gegroeid is. In de plaats daarvan komt een transparante opleidingsstructuur van studiegebieden, ingedeeld in opleidingen en opties. Deze structuur stemt grotendeels en waar mogelijk overeen met de structuur van het secundair onderwijs. Zodoende wordt het mogelijk dat het volwassenenonderwijs volwaardige opleidingen secundair onderwijs aanbiedt en kunnen ook bruggen tussen het secundair onderwijs en het volwassenenonderwijs gelegd worden.

Voor het secundair volwassenenonderwijs wordt de programmatieprocedure aanzienlijk versoepeld. De centra zijn vrij binnen de studiegebieden die hen door de regering zijn toegewezen de erkende opleidingen en opties te programmeren. Hierdoor zal veel vlotter op de diverse opleidingsbehoeften kunnen ingegaan worden. Alleen de programmatie van studiegebieden moet nog aangevraagd worden om wildgroei te voorkomen.

Voor het hoger onderwijs voor sociale promotie blijft de huidige stringente programmatieprocedure behouden en moet derhalve ook de programmatie van opleidingen en opties aangevraagd worden. In afwachting van een overgang naar de hogescholen en gelet op het niveau van dit aanbod is het aangewezen voor dit onderwijs een centrale sturing van de programmatie te behouden.

Het secundair onderwijs wordt voortaan ingedeeld in onderwijs van de tweede en van de derde graad, uitzonderlijk ook in onderwijs van de vierde graad. De verouderde indeling van lager en hoger secundair onderwijs wordt hiermee verlaten. Secundair onderwijs van de eerste graad behoort niet tot de opdracht van deze vorm van volwassenenonderwijs, dat is de taak van de basiseducatie.

Onderwijs dat niet past binnen voornoemde rangschikking, zoals het talenonderwijs, wordt ingedeeld in richtgraden.

Ook het volwassenenonderwijs is gedragen door beroepsprofielen, opleidingsprofielen en eindtermen. Voor het secundair niveau zijn deze overeenstemmend met die van het voltijds secundair onderwijs. Vermits het over volwassenenonderwijs gaat, zullen de eindtermen niet helemaal gelijk zijn.

HOOFDSTUK IV

Het onderwijsaanbod

Het volwassenenonderwijs kan modulair en/of lineair worden aangeboden. Het is evenwel de bedoeling om op termijn alleen naar modulair onderwijs te evolueren.

De regering stelt de modules en de leertrajecten vast, zodat er een transparante modulaire structuur op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap gerealiseerd wordt. De centra kunnen zelf de modules verder opdelen in eenheden. Tijdens het schooljaar kunnen zij op gelijk welk moment elke module starten. Zij bepalen ook de termijn waarover de modules worden gespreid.

Het volwassenenonderwijs kan in de toekomst als contactonderwijs of als gecombineerd onderwijs aangeboden worden. Gecombineerd onderwijs is onderwijs dat maximaal voor 50 % door middel van afstandsonderwijs wordt verstrekt. Op die manier wordt geleidelijk meer ingespeeld op de eigenheid van het volwassenenonderwijs waarin zelfstandigheid, vrijheid en openheid belangrijke factoren zijn.

De invoering van gecombineerd onderwijs kan maar lukken als multimediale onderwijspakketten ter beschikking staan. Omdat het niet evident is dat deze door de private markt ontwikkeld worden, is de mogelijkheid voorzien dat de overheid de centra ondersteuning verleend om dergelijke pakketten te ontwikkelen.

In het gecombineerd onderwijs zijn er minder contacturen en zal het aantal leraarsuren dat men nodig heeft verminderen. Toch behouden de centra hun aantal leraarsuren. Zij kunnen evenwel vragen deze om te zetten in geld tegen 1.000 BEF per leraarsuur zodat zij middelen verwerven om multimediale onderwijspakketten en eventuele infrastructuur te verwerven.

Belangrijk is dat door dit decreet ook experimenteel volwassenenonderwijs wordt mogelijk gemaakt. In deze sector die direct moet kunnen inspelen op de veranderende opleidingsbehoeften is het belangrijk dat nieuwe projecten, los van bestaande structuren, een kans kunnen krijgen.

HOOFDSTUK V

Toelatingsvoorwaarden

De toelatingsvoorwaarden werden ten overstaan van de huidige regeling gemoderniseerd en vooral versoepeld. Met de nieuwe toelatingsvoorwaarden wordt het vooral mogelijk om de beroeps- en levenservaring van de cursisten in rekening te brengen evenals de opleiding die cursisten elders, buiten het onderwijs (bv. VDAB) volgden. In het volwassenenonderwijs is dergelijke openheid inzake toelatingsvoorwaarden evident.

HOOFDSTUK VI

Examens en studiebekrachtiging

Dit hoofdstuk brengt via de invoering van een examenreglement rechtszekerheid voor de cursist. Bovendien wordt een duidelijke ordening in de studiebewijzen ingevoerd.

HOOFDSTUK VII

De centra

De naam "Centrum voor volwassenenonderwijs" wordt ingevoerd en beschermd. Bovendien wordt voorzien dat centra studiebewijzen en vestigingsplaatsen aan elkaar kunnen overdragen.

HOOFDSTUK VIII

De financiering

Behalve voor de centra in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en voor bepaalde centra die uitsluitend hoger onderwijs inrichten wordt de rationali-

sationorm, uitgedrukt in een aantal lesurencursist verhoogd tot op het niveau dat toelaat een voltijdse directeur aan te stellen. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zou met deze norm de spreiding van de centra helemaal in het gedrang komen. Een aantal scholen die uitsluitend hoger onderwijs inrichten, werden reeds in het decreet op de hogescholen vrijgesteld van een rationalisatienorm.

Voor de andere centra die uitsluitend hoger onderwijs inrichten of die hoger en secundair onderwijs inrichten, maar met ten minste 75 % hoger onderwijs blijft de bestaande rationalisatienorm behouden omdat zij in de regel te klein zijn om aan de hoge norm voor de andere centra te beantwoorden. Het zou immers spijtig zijn dat hun aanbod zou verdwijnen in afwachting. Dit aanbod is immers belangrijk voor de arbeidsmarkt en kan in een latere fase in de hogescholen geïntegreerd worden.

De toekenning van het aantal leraarsuren gebeurt per studiegebied. De centra behouden per studiegebied het aantal leraarsuren dat zij gemiddeld gedurende de schooljaren 95-96, 96-97 en 97-98 verworven hebben. Enkel wanneer het aantal lesurencursist stijgt of daalt met meer dan 3 % wordt het aantal leraarsuren volgens een bepaalde coëfficiënt, eigen aan het studiegebied verhoogd of verlaagd.

Om samenwerking en fusie tussen centra te stimuleren wordt een stimulus gegeven als centra studiegebieden overdragen of fuseren.

De werkingsmiddelen – in de brede zin van het woord – halen de centra uit de inschrijvingsgelden. Hiervoor wordt een vork bepaald waartussen de inschrijvingsgelden mogen liggen (15 à 30 BEF per lestijd). Cursisten die in moeilijke sociale omstandigheden verkeren en cursisten die tweedekansonderwijs of Nederlands tweede taal volgen evenals cursisten die uit de basiseducatie komen, worden vrijgesteld van het inschrijvingsgeld. Hiervoor ontvangen de centra van de overheid een compensatie van 15 BEF per lestijd.

Bovendien kunnen de centra ook nog andere inkomsten hebben, bv. uit de omzetting van leraarsuren in geld via het gecombineerd onderwijs of door de inrichting van contractonderwijs.

HOOFDSTUK IX

Benoemings- en bezoldigingsvoorwaarden
van het personeel

In de eerste afdeling van dit hoofdstuk worden een aantal aangelegenheden geregeld die specifiek zijn voor het volwassenenonderwijs.

De ambten die in dit onderwijs kunnen voorkomen worden bepaald. Dit is een selectie van de ambten in het secundair onderwijs.

Verder wordt de regering gemachtigd een aantal specifieke maatregelen te nemen inzake salarisschalen, cumulregeling, anciënniteitsregeling en bekwaamheidsbewijzen waardoor het de centra mogelijk gemaakt wordt gemakkelijker leraars uit de nijverheid aan te werven. Hierbij is het uitgangspunt dat enkel van de regeling voor het voltijds onderwijs wordt afgeweken als dit echt nodig is.

Onder meer om ruimte te kunnen creëren voor het gecombineerd onderwijs, maar ook om het modulair onderwijs te vergemakkelijken zijn de centra niet verplicht jaarlijks de openstaande betrekkingen vacant te verklaren. Indien er een akkoord bestaat in het centraal comité is men niet verplicht over te gaan tot vaste benoeming en bij gebrek aan een akkoord kan men ook nog enkele jaren het ambt vacant laten. Ook dit is typisch voor het volwassenenonderwijs.

De andere aanpassingen van het statuut, geregeld in de drie andere afdelingen van dit hoofdstuk, zijn dezelfde als deze die doorgevoerd werden voor het secundair onderwijs. Hierdoor wordt de eenheid van statuut zo goed mogelijk gerealiseerd.

HOOFDSTUK X

Terugvorderingen en sancties

Tot op heden zijn deze aangelegenheden voor het volwassenenonderwijs niet duidelijk geregeld, onder meer doordat geen afhoudingen van de werkingsbekostiging mogelijk zijn.

In dit hoofdstuk wordt duidelijk bepaald wanneer terugvorderingen mogelijk zijn en welke sancties kunnen opgelegd worden als de regels niet worden nageleefd.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

In dit hoofdstuk zijn vooral de overgangsbepalingen belangrijk.

Via de overgangsbepalingen verwerven de drie experimentele centra voor tweedekansonderwijs die reeds meerdere jaren goed en nuttig werken, het volwaardig statuut van centrum voor volwassenenonderwijs en worden zij volwaardig in de regelgeving opgenomen.

Er is een overgangsregeling voor het huidig modulair onderwijs voorzien.

Om de scholen die fuseren niet te ontmoedigen maar te stimuleren, bekomt de nieuwe entiteit de som van selectie- en bevorderingsambten van de fuserende centra. In het andere geval zou het aantal selectie- en bevorderingsambten verminderen.

De centra die opleidingen moeten afbouwen omdat zij overlappen met het deeltijds kunstonderwijs verkrijgen het recht een nieuw studiegebied te programmeren.

Verder zijn er nog diverse overgangsmaatregelen ter vrijwaring van de rechten van het personeel en van de cursisten die in het huidig systeem functioneren.

TITEL II

Vervanging van de wet van 5 maart 1965
op het schriftelijk onderwijs

In deze titel wordt de wet van 5 maart vervangen door eigentijdse bepalingen, zonder evenwel het systeem van wet van 5 maart zelf te wijzigen.

Het typische van deze dienstverlening, namelijk de ondersteuning van het zelfgestuurd leren, wordt beklemtoond. Het schriftelijk onderwijs wordt in die zin geherdefinieerd. De middelen om die ondersteuning te verlenen worden uitgebreid tot de nieuwe communicatiemiddelen.

Verder worden de doelstellingen en het onderwijs dat kan ingericht worden nauwkeuriger omschreven en in overeenstemming gebracht met de realiteit zoals deze in de loop der jaren gegroeid is. Tevens wordt de wijze bepaald waarop dit onderwijs kan ingericht worden. Belangrijk is aan te stip-

pen dat hieruit blijkt dat het de bedoeling is in de toekomst wel degelijk een inschrijvingsgeld in te voeren. De gelden worden geïnd via een daartoe opgericht fonds.

Tenslotte zal mede in het licht van de vraag of het opportuun is dit onderwijs blijvend in te richten na vijf jaar een evaluatie moeten gebeuren.

C. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel vergt geen commentaar.

TITEL I

De aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie

HOOFDSTUK I

Toepassingsgebied en definities

Artikel 2

§ 1. Dit artikel bepaalt in deze paragraaf het toepassingsgebied van titel I van dit decreet.

§ 2. Overeenkomstig het advies van de Raad van State is het aangewezen om de bestaande wetgeving geactualiseerd in dit decreet op te nemen ten einde de transparantie van de wetgeving en de rechtszekerheid maximaal te waarborgen. De regering wordt gemachtigd hiertoe over te gaan.

Artikel 3

Dit artikel definieert een aantal begrippen die in dit decreet gebruikt worden.

Deze definities vergen geen nadere toelichting. Deze definities stemmen overeen met het begripkader dat binnen het departement onderwijs ontwikkeld werd, zodat men komt tot een eenheid van begrippen over de onderwijsniveaus heen.

Via deze definities wordt ook de overgang van de verouderde terminologie met termen als "instelling voor onderwijs voor sociale promotie", "leerling", ... naar de hedendaagse terminologie met termen als "centrum voor volwassenenonderwijs", "cursist", ... ingezet.

HOOFDSTUK II

Opdracht

Artikel 4

Zoals het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het hoger onderwijs heeft ook het onderwijs voor sociale promotie de opdracht cursisten vorming te bieden met het oog op hun maatschappelijk functioneren en hun professionele redzaamheid. Het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het hoger onderwijs vormen de eerste en de gewone weg om dit doel te bereiken. Het onderwijs voor sociale promotie biedt een andere weg aan. Deze weg kan al of niet aansluiten op de gewone weg of kan er parallel mee verlopen.

De doelstellingen van het onderwijs voor sociale promotie kunnen als volgt samengevat worden :

- aan diegenen die nog geen diploma secundair onderwijs behaalden, biedt het de mogelijkheid om dit diploma alsnog te behalen ;
- aan diegenen die reeds een diploma secundair onderwijs behaalden, biedt het bovendien de mogelijkheid een tweede diploma secundair onderwijs te behalen ;
- aan elke burger biedt het de kans op levenslang leren, zodat zowel de professionele redzaamheid als het maatschappelijk functioneren verbetert. Hieronder wordt ook het verwerven of verbeteren van de talenkennis begrepen.

HOOFDSTUK III

De indeling van het onderwijs voor sociale promotie en de programmatieregels

AFDELING 1

De studiegebieden, opleidingen en opties

Artikel 5

Dit artikel somt de studiegebieden op die in het onderwijs voor sociale promotie ingericht kunnen worden. Deze studiegebieden zijn op enkele uitzonderingen na- eigen aan de specificiteit van het onderwijs voor sociale promotie – dezelfde als de studiegebieden van het secundair onderwijs. Voor de duidelijkheid van de diploma's is deze overeenstemming belangrijk.

Voor het hoger onderwijs wordt in afwachting van de integratie van dit onderwijs in het aanbod van de hogescholen de indeling in categorieën, zoals in de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs voorzien, behouden. Deze indeling wordt expliciet vermeld omdat tot op heden nog niet alle opleidingen overeenkomstig deze indeling geëvalueerd waren.

Artikel 6

De afdelingen die tijdens het schooljaar 1998-1999 worden ingericht worden naargelang het niveau door de regering ingedeeld in studiegebieden of categorieën. Dezelfde studiegebieden worden door de regering ingedeeld in opleidingen en/of opties. In een volgende fase bepaalt de regering de concordantie tussen de afdelingen en de opleidingen en opties. Zodoende kan het huidig onoverzichtelijk aanbod aan afdelingen transparant gemaakt worden en wordt wat het secundair onderwijs betreft maximaal overeenstemming met het voltijds secundair onderwijs bereikt.

Om de programmatieregels van het tweede lid van artikel 8 mogelijk te maken, moeten in het decreet de opleidingen van het studiegebied algemene vorming bepaald worden. Deze opleidingen zijn trouwens ook nog nodig om de sanctionering van de studies, zoals bepaald in artikel 40, te kunnen uitvoeren.

Afdelingen van het onderwijs voor sociale promotie die niet opgenomen zijn in deze studiegebieden, opleidingen en opties, worden vanaf 1 september 1999 niet langer erkend en geleidelijk afgebouwd. Deze afdelingen werden opgenomen in bijlage I. Hier worden afdelingen geëvalueerd die ook in het deeltijds kunstonderwijs worden ingericht.

Artikel 7

Dit artikel regelt de studiegebieden en de categorieën die de centra mogen inrichten.

Zij mogen deze inrichten waarvan zij tijdens het schooljaar 1998-99 een afdeling organiseerden.

Artikel 8

Om een nieuw studiegebied of een nieuwe categorie en in het hoger onderwijs een nieuwe afdeling, opleiding of optie te mogen programmeren moet het akkoord van de regering verkregen worden. De regering wint hiervoor het advies in van de Vlaamse Onderwijsraad en van een subregionaal orgaan dat zij aanwijst. Dat zullen de zogenaamde Edufora zijn die momenteel ontwikkeld worden.

Binnen een studiegebied kan een centrum vrij opleidingen, opties of afdelingen programmeren en omvormen behalve de afdeling "vervolmakingscursus voor gebrevetteerde hoofdverple(e)g(st)ers." Deze afdeling vrij laten programmeren door elk centrum dat over het desbetreffend studiegebied zal beschikken, zou kunnen leiden tot een ongewenste proliferatie van de afdeling. Daarom wenst de regering hierover controle te behouden.

Elk centrum dat secundair onderwijs inricht, mag ook de aanvullende algemeen vormende opleidingen van het studiegebied algemene vorming inrichten om zodoende diploma's van technisch secundair of van beroepssecundair onderwijs te kunnen uitreiken. Indien het centrum uitsluitend de studiegebieden talen, Nederlands tweede taal, bedrijfsbeheer en/of huishoudelijk onderwijs inricht, mag het centrum deze algemeen vormende opleidingen niet inrichten omdat de combinatie met de opleidingen van de voormelde studiegebieden niet tot een diploma kan leiden. De oprichting van de algemeen vormende opleidingen in deze centra is derhalve niet zinvol.

Een centrum dat hoger onderwijs inricht, kan binnen de categorieën die het mag inrichten vrij opleidingen, opties of afdelingen omvormen.

AFDELING 2

De onderwijsniveaus

Artikel 9

Het onderwijs voor sociale promotie kan ingericht worden als hoger en als secundair onderwijs.

Om in het secundair onderwijs een zelfde sanctiëring der studies als in het voltijds secundair onderwijs te kunnen invoeren en om het parallelisme met het secundair onderwijs te realiseren, worden de onderwijstrajecten gerangschikt als secundair onderwijs van de tweede en/of van de derde graad in plaats van de achterhaalde indeling in hoger en lager secundair onderwijs. Voor het studiegebied grafische technieken en voor de afdeling "vervolmakingscursus voor gebrevetteerde hoofdverple(e)g(st)ers" blijft de huidige vierde graad secundair onderwijs behouden.

Zoals in het voltijds secundair onderwijs blijft de indeling in technisch en beroepsonderwijs behouden.

In het onderwijs voor sociale promotie wordt geen secundair onderwijs van de eerste graad voorzien. Door de wet op de leerplicht van 1983 kan men ervan uitgaan dat iedereen dit onderwijsniveau bereikt heeft. Indien dit niet het geval is, kan de achterstand ingehaald worden via de basiseducatie. Omwille van de specifieke methodiek van de basiseducatie is dit de meest aangewezen weg.

In afwijking van de in het eerste lid bedoelde graden, worden de studiegebieden Nederlands tweede taal en talen onderverdeeld in vier richtgraden.

Voor het hoger onderwijs voor sociale promotie blijft de huidige rangschikking conform de bepalingen van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs bestaan.

Artikel 10

Met het oog op een Europese integratie kan de Vlaamse regering het onderwijs voor sociale promotie indelen volgens een Europese classificatie.

AFDELING 3

Beroeps- en opleidingsprofielen en eindtermen in het secundair onderwijs

Artikel 11

De voorgestelde procedure maakt een optimale samenwerking tussen de beroeps- en onderwijswereld mogelijk. Zo kan het onderwijs nauw aansluiten bij de professionele behoeften.

Een beroepsprofiel geeft de kern weer van een beroep. Dat gebeurt door het omschrijven van de activiteiten zoals die plaatsvinden in de beroepspraktijk. Men onderscheidt drie trappen : taakgebied, taakcluster, taak.

De beroepsprofielen, die thans ontwikkeld worden voor het secundair onderwijs, kunnen ook voor het onderwijs voor sociale promotie gebruikt worden.

Een opleidingsprofiel is een vertaling van een beroepsprofiel ten behoeve van het onderwijs : wat moet men een cursist bijbrengen opdat hij een beroep zou kunnen uitoefenen. Een opleidingsprofiel hoeft geen letterlijke vertaling van het beroepsprofiel te zijn. In bepaalde gevallen kan het opleidingsprofiel meer bevatten, bijvoorbeeld elementen die noodzakelijk worden geacht om in een beroep persoonlijk en maatschappelijk goed te functioneren, of elementen die doorstroming naar een hoger onderwijsniveau mogelijk maken. In andere gevallen kan het opleidingsprofiel ook minder bevatten dan het beroepsprofiel, bijvoorbeeld wanneer geoordeeld wordt dat het onderwijs tot bepaalde taken niet kan opleiden bij gebrek aan gekwalificeerd personeel of aangepaste infrastructuur.

In overleg tussen de besturen, de Dienst voor Onderwijsontwikkeling en de sociale partners worden opleidingsprofielen ontwikkeld en geactualiseerd.

De specificiteit van de studiegebieden algemene vorming, talen en huishoudelijk onderwijs sluiten het gebruik van beroeps- en opleidingsprofielen uit. De component talenkennis zal immers in de verschillende beroepsprofielen van de andere studiegebieden tot uiting komen. Binnen het studiegebied huishoudelijk onderwijs komen geen beroepsopleidingen voor. Dit studiegebied beoogt in eerste instantie de maatschappelijke integratie en de zelfontplooiing van de cursist.

Artikel 12

Voor het studiegebied algemene vorming worden eindtermen bepaald. Deze moeten in overeenstemming zijn met deze van het voltijds onderwijs vermits zij naar dezelfde diploma's leiden. Gelet op de specifieke situatie van de volwassenen moeten zij evenwel niet helemaal gelijk zijn. Sommige eindtermen, door de regering aangeduid, zoals bijvoorbeeld voor het vak lichamelijke opvoeding, kunnen helemaal wegvallen.

Vermits de basiscompetenties verwijzen naar de kwalificatie van een beroepsbeoefenaar zijn zij in principe dezelfde voor het voltijds secundair onderwijs en voor het onderwijs voor sociale promotie.

HOOFDSTUK IV

Het onderwijsaanbod

AFDELING 1

Het modulair en het lineair georganiseerd onderwijs

Artikel 13

Op termijn zal het onderwijs voor sociale promotie volledig volgens een modulaire organisatie aangeboden worden. Een modulaire organisatie biedt onderwijs voor sociale promotie aan op de maat van de cursist. Elke cursist kiest de termijn waarbinnen hij het onderwijstraject wenst te doorlopen. Zo kan hij het volgen van een opleiding op een optimale wijze combineren met zijn beroeps- en gezinssituatie. De cursist kan de snelheid, waarmee hij het onderwijstraject wenst te doorlopen, afstemmen op zijn leervaardigheden.

De modulaire organisatie biedt ook voordelen voor het centrum. Zij kan intensievere cursussen aanbieden en daardoor vlotter inspelen op de vragen vanuit de markt.

Het uitwerken van een modulaire organisatie voor het ganse onderwijs voor sociale promotie vergt een belangrijke tijdsinvestering en een verhoogde inzet van middelen (o.a. deskundigen). De invoering ervan zal dus gefaseerd moeten verlopen. De regering kan beslissen dat een studiegebied niet

langer volgens een lineaire organisatie aangeboden mag worden.

ONDERAFDELING A

Het modulair georganiseerd onderwijs

Artikel 14

Voor de inschrijving van de cursisten, de studiebekrachtiging en de financiering of subsidiëring is de module de kleinste eenheid.

Het leertraject somt de modules op die samen een afdeling, opleiding of optie vormen en bepaalt de relatie tussen deze modules. Deze relatie kan sequentieel of parallel zijn. Een sequentiële relatie impliceert dat de modules in een vastgelegde volgorde moeten doorlopen worden. Een parallelle relatie impliceert dat de modules gelijktijdig of onafhankelijk van elkaar gevolgd kunnen worden.

Artikel 15

Om zowel de kwaliteit van het onderwijs en de vergelijkbaarheid tussen centra te waarborgen, is het noodzakelijk dat het minimum aantal lestijden van de afdelingen, opleidingen en opties, van de modules en van de praktische vakken binnen elke module en het begin- en eindniveau van elke module vastgelegd worden.

Het volume van de modules wordt gestandaardiseerd, wat de vergelijkbaarheid en de kapitaliseerbaarheid van de studiegetuigschriften ten goede komt.

Om de besturen de ruimte te laten tot een eigen invulling, zal de regering zich beperken tot het vastleggen van het minimale aantal lestijden.

Dit modulair stelsel zal na vijf jaar geëvalueerd worden onder meer met de bedoeling na te gaan of het mogelijk is minder vast te leggen dan in dit artikel wordt voorzien.

Artikel 16

Een centrum kan een module verder onderverdelen in eenheden. Deze onderverdeling kan bv. gestoeld zijn op didactische of infrastructurele

motieven. Het onderverdelen is een zuiver interne aangelegenheid waarvan de overheid niet in kennis gesteld moet worden.

Omwille van de bekwaamheidsbewijzen en de prestatieregeling van de leraars voor de praktische vakken duiden de centra aan met welke vakken deze eenheden of modules overeenstemmen. Dat wil niet zeggen dat de eenheden of modules dezelfde inhoud hebben als de vakken, maar wel dat zij ermee gelijklopend zijn (bv. een deel van een vak).

Artikel 17

Centra kunnen enkel volgens de modulaire organisatie programmeren indien er een algemeen geldende modulaire structuur – zoals in artikel 15 bedoeld – bestaat die door de regering werd vastgesteld. Een algemeen geldende modulaire structuur is noodzakelijk omwille van de kapitaliseerbaarheid van de deelcertificaten over de centra heen.

Artikel 18

Een module kan eventueel over een gans schooljaar gespreid worden, al zal dat zelden voorkomen. De minimumspreiding is niet vastgelegd en hangt meestal samen met de omvang van de module.

ONDERAFDELING B

Het lineair georganiseerd onderwijs

Artikel 19

In een lineaire organisatie wordt een opleiding over één of meer leerjaren gespreid. Een leerjaar kan in meerdere leervakken onderverdeeld worden. Elk leerjaar hoeft niet elk jaar te worden ingericht, een cyclische inrichting is mogelijk.

Artikel 20

Het onderwijsaanbod hoeft niet over een gans schooljaar, maar wel over een periode van ten minste 32 weken te worden uitgespreid. Dit minimum is noodzakelijk omdat in het lineair onderwijs het

aanbod de leerstof van een gans schooljaar omvat, dit in tegenstelling tot het modulair onderwijs.

Om te kunnen inspelen op de specifieke behoeften van de arbeidsmarkt kan een uitzondering worden voorzien in die zin dat de centra later mogen starten en daardoor de mogelijkheid hebben om een intensief en gecomprimeerd beroepsgericht aanbod te voorzien.

Artikel 21

Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen, is het noodzakelijk dat het minimum aantal lestijden, de minimumlessentabel vastgelegd wordt. De minimumlessentabel bevat naast de leervakken ook het minimum aantal lestijden en het beginniveau per leervak.

Artikel 22

De indeling van de vakken is noodzakelijk omwille van de bekwaamheidsbewijzen en de prestatieregeling van de leraars. Hetzelfde gebeurt trouwens ook in het voltijds secundair onderwijs.

Artikel 23

In de lineaire organisatie stemt een leervak overeen met 40 lestijden of een veelvoud ervan. Dit betekent evenwel niet dat een leervak precies over 40 weken moet uitgespreid worden vermits het aanbod over 32 weken kan gespreid worden.

AFDELING 2

Contact- afstands en gecombineerd onderwijs

Artikel 24

Op de drempel van de eenentwintigste eeuw kan het volwassenenonderwijs niet uitsluitend in klasverband worden verstrekt. De snelle technologische evolutie op het vlak van nieuwe communicatiemiddelen biedt perspectieven voor de ontwikkeling van verschillende vormen van afstandsonderwijs of teleleren.

Contactonderwijs is het onderwijs dat gegeven wordt in een rechtstreeks contact tussen de onderwijsverstrekker en de cursist, en op grond daarvan gebonden is aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking. Het leren gebeurt in groep en de cursist is voor het bepalen van zijn studietempo afhankelijk van de organisatorische mogelijkheden van de instelling.

Gecombineerd onderwijs is het onderwijs dat gedeeltelijk als contactonderwijs en gedeeltelijk als afstandsonderwijs verstrekt wordt. Gecombineerd onderwijs heeft onder meer als eigenschap dat het groepsonderwijs in klasverband verloopt en het afstandsleren in groep verwerkt wordt. Contactonderwijs is derhalve een essentieel onderdeel van het gecombineerd onderwijs. Nochtans wordt reeds voorzien dat de regering op projectbasis afwijkingen voorzien op het minimumaandeel van het contactonderwijs ten einde experimenten en evoluties mogelijk te maken.

Het gecombineerd onderwijs is een nieuwe vorm van onderwijsaanbod. Daarom is een evaluatie door de regering na vijf jaar aangewezen o.a. om na te gaan wat de mogelijkheden en de beperkingen van deze nieuwe onderwijsvorm zijn.

Artikel 25

Het gecombineerd onderwijs is voor het onderwijs voor sociale promotie binnen de Vlaamse Gemeenschap een belangrijke innovatie. Om de kansen van dit onderwijs te waarborgen is het noodzakelijk dat er leermiddelen voor het afstandsonderwijs ter beschikking zijn. De regering kan projecten ondersteunen die deze ontwikkeling mogelijk maken.

AFDELING 3

Tijdelijke projecten

Artikel 26

Zeker in het onderwijs voor sociale promotie, waar men vlot moet kunnen ingaan op nieuwe behoeften van de opleidings- en arbeidsmarkt, moet het mogelijk zijn tijdelijke experimenten mogelijk te maken.

AFDELING 4

Contractonderwijs

Artikel 27

Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaronder contractonderwijs kan aangeboden worden. Deze voorwaarden hebben vooral tot doel te voorkomen dat overheidsmiddelen voor contractonderwijs zouden worden aangewend.

HOOFDSTUK V

Toelatingsvoorwaarden

AFDELING 1

Toelatingsvoorwaarden in het secundair onderwijs

Artikel 28

Het onderwijs voor sociale promotie is onder meer bedoeld voor al wie zich wil bijscholen en derhalve toegankelijk voor iedereen die aan de voltijdse leerplicht voldaan heeft. Nadat meer dan 1/3 van de lestijden verstreken is, kan men normaliter niet meer zinvol deelnemen aan de cursussen omdat de achterstand dan te groot is.

Soms kunnen leerlingen uit het voltijds onderwijs zich in een situatie bevinden dat zij behoefte hebben om bepaalde talen te studeren. Daarom is voorzien dat de regering afwijking kan verlenen op de voorwaarde "aan de voltijdse leerplicht voldaan hebben".

Artikel 29

Met dit artikel worden de toelatingsvoorwaarden zeer ruim gemaakt. Daar waar voorkennis niet echt noodzakelijk is, is er geen verdere toelatingsvoorwaarde.

Artikel 30

Dit artikel regelt de toegang tot het modulair onderwijs voor die modules waarvoor voorkennis vereist is. Tevens wordt de brug gelegd tussen het

voltijds secundair onderwijs en tussen het modulair onderwijs voor sociale promotie

Artikel 31

Dit artikel regelt de toegang tot het lineair onderwijs voor die leerjaren waarvoor voorkennis vereist is. Tevens wordt de brug gelegd tussen het voltijds secundair onderwijs en tussen het lineair onderwijs voor sociale promotie.

Artikel 32

Dit artikel machtigt de directeur te oordelen of de kandidaat een voldoende opleiding of ervaring heeft verworven om toegelaten te worden tot een bepaald leerjaar of tot een bepaalde module, om zo het verleden van de cursist te valoriseren.

Artikel 33

Indien de cursist niet over een vereist studiebewijs, zoals bepaald in artikel 31, beschikt noch over de ervaring of het getuigschrift waaruit volgens de directeur blijkt dat hij over voldoende kennis of ervaring beschikt, kan hij ook toegelaten worden op basis van een toelatingsexamen.

AFDELING 2

Toelatingsvoorwaarden in het hoger onderwijs

Artikel 34

Dit artikel bepaalt de diplomavorwaarden om toegang te krijgen tot het hoger onderwijs.. Nadat meer dan 1/3 van de lestijden verstreken is, kan men normaliter niet meer zinvol deelnemen aan de cursussen omdat de achterstand dan te groot is.

Artikel 35

Dit artikel regelt de toegang tot het modulair onderwijs voor die modules waarvoor voorkennis vereist is, met name de sequentieel geordende modules en tot de hogere leerjaren.

Artikel 36

Dit artikel machtigt de directeur te oordelen of de kandidaat een voldoende opleiding of ervaring heeft verworven om toegelaten te worden tot een bepaald leerjaar of tot een bepaalde module en zo het verleden van de cursist te valoriseren.

Artikel 37

Indien de cursist niet over een vereist studiebewijs, zoals bepaald in artikel 34, beschikt noch over de ervaring of het getuigschrift waaruit volgens de directeur blijkt dat hij over voldoende kennis of ervaring beschikt, kan hij ook toegelaten worden op basis van een toelatingsexamen als de cursist 21 jaar wordt in het jaar dat hij voor het eerst inschrijft.

Voor de categorie pedagogisch hoger onderwijs wordt de toelatingsproef vervangen door een aanvullend programma. Dit aanvullend programma heeft vooral tot doel de taalbeheersing van de cursisten te verbeteren.

HOOFDSTUK VI

Examens en studiebekrachtiging

Artikel 38

Examens zijn aan bepaalde regels onderworpen. Deze regels legt elk bestuur voor volwassenenonderwijs vast in een examenreglement. In dit reglement wordt onder meer vastgelegd hoe betwistingen naar aanleiding van examens behandeld worden. De cursisten moeten dit reglement ontvangen. De zorg die een bestuur besteedt aan dit reglement zal een element vormen bij de kwalitatieve beoordeling van het bestuur. Het examenreglement handelt niet alleen over de eindexamens, maar eveneens over de permanente evaluatie.

Artikel 39

§ 1. In de modulaire organisatie is de module als kleinste officiële organisatie-eenheid het meetpunt.

§ 2. In de lineaire organisatie is het leerjaar het meetpunt.

Artikel 40

§ 1. Deze paragraaf somt de verschillende studiebewijzen op die door een bestuur voor volwassenenonderwijs uitgereikt mogen worden.

§ 2. Als de in § 1 opgesomde studiebewijzen uitgereikt worden door een erkend centrum binnen een erkende opleiding, optie of afdeling dan zijn de uitgereikte studiebewijzen van rechtswege bekrachtigd. Erkende opleidingen, opties en afdelingen zijn die structuuronderdelen die beantwoorden aan de bepalingen van artikel 6quater van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Artikel 41

Dit artikel bepaalt welk onderwijs de verschillende studiebewijzen bekrachtigen en regelt de kapitaliseerbaarheid van de deeltcertificaten.

Artikel 42

Dit artikel vergt geen commentaar.

HOOFDSTUK VII

De centra

Artikel 43

Om een centrum duidelijk te onderscheiden van elke andere onderwijsinstelling draagt elk centrum de naam "Centrum voor volwassenenonderwijs". De eigenheid van elke instelling kan tot uiting komen in de roepnaam die een aanvulling is op deze benaming. Deze aanvulling kan bv. verwijzen naar een regionale aanduiding, een persoon, een bestuurlijke entiteit, ...

Artikel 44

Naast de mogelijkheid van fusie, hebben de centra eveneens de mogelijkheid om enkel bepaalde studiegebieden over te dragen van het ene centrum naar het andere. Deze overdracht impliceert wel dat het bestuur dat het studiegebied heeft overgedragen dit niet meer mag inrichten zonder een nieuwe programmatieaanvraag te doen. Een cen-

trum kan een studiegebied dat werd overgedragen niet terugkrijgen van een ander centrum.

Een bestuur kan eveneens een vestigingsplaats overdragen naar een ander bestuur. Deze overdracht behelst enkel de overdracht van het recht om in die gemeente onderwijs in te richten. Aan deze overdracht zijn geen onderwijsbevoegdheid of leraarsuren verbonden.

Beide overdrachten kunnen kaderen in de organisatie van een rationeel aanbod en van een overeenkomst tussen de centra.

Vermits beide overdrachten gevolgen kunnen hebben voor het personeel zijn zij slechts mogelijk na onderhandelingen in het lokaal comité.

HOOFDSTUK VIII

De financiering of subsidiëring

AFDELING 1

De voorwaarden

Artikel 45

Slechts centra die voldoende groot zijn kunnen gefinancierd of gesubsidieerd worden. 120.000 lesurencursist is de norm voor het toekennen van een voltijds ambt van directeur. Daarom wordt de norm voor financierbaarheid of subsidieerbaarheid van een instelling gesteld op 120.000 lesurencursist als de instelling secundair onderwijs of secundair én hoger inricht.

Voor instellingen voor hoger onderwijs of instellingen voor hoger én secundair onderwijs, met ten minste 75% van hun lesurencursist in het hoger onderwijs blijft de huidige norm van 30.000 lesurencursist gelden, behalve voor de instellingen die op basis van het decreet van 13 juli betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap reeds vrijgesteld zijn.

Als de instelling gelegen is in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad is er echter geen behoudsnorm voor bestaande instellingen. Zo kunnen de bestaande instellingen blijvend gefinancierd of gesubsidieerd worden, wordt de huidige toegankelijkheid en wordt de bestaande spreiding van het OSP in het Brusselse gewaarborgd. Door de vrij-

stelling van normen te beperken tot de bestaande instellingen wordt proliferatie van onderwijsinstellingen voorkomen.

Artikel 46

Van een cursist die zich inschrijft in het onderwijs voor sociale promotie mag verwacht worden dat hij voortgang maakt en dat de Gemeenschap niet onbeperkt in hem blijft investeren. Een cursist kan wel een derde maal inschrijven maar dan komt hij niet langer in aanmerking voor financiering/subsidiëring.

Deze beperking van de financierbaarheid/subsidiëerbaarheid geldt enkel per instelling, vermits een controle van de beperking over de instellingen heen niet mogelijk is.

Een cursist is ook slechts financierbaar/subsidiëerbaar als hij regelmatig is en zijn inschrijvingsgeld heeft betaald.

AFDELING 2

Inkomsten

ONDERAFDELING A

De financiële middelen

Artikel 47

Naast de financiering/subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap kunnen de centra ook andere inkomsten hebben.

ONDERAFDELING B

De financiering of subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 48

§ 1. De financiering/subsidiëring door middel van toekenning van een aantal leraarsuren gebeurt op basis van het historisch forfait aan leraarsuren dat

tijdens de schooljaren 95-96, 96-97 en 97-98 per studiegebied werd opgebouwd. Het gemiddeld aantal leraarsuren van die periode is het financierbaar/subsidiëerbaar aantal leraarsuren. Dit aantal stijgt of daalt met een bepaald aantal vanaf het ogenblik dat het aantal lesurencursist met meer dan 3% stijgt of daalt ten overstaan van het aantal lesurencursist in referentieperiode. De stijging of daling wordt bekomen door de stijging of daling te delen door een getal dat per studiegebied bepaald is.

Als in een studiegebied wordt overgeschakeld naar het modulair onderwijs dan kan het aantal leraarsuren voor dat studiegebied éénmalig gedurende een periode van drie jaar niet onder het historisch forfait dalen. Deze maatregel moet garanderen dat het bestuur geen nadelen ondervindt van de overschakeling naar het modulair onderwijs.

Ook tijdens de referentieperiode voor het bepalen van het historisch forfait zijn instellingen overgeschakeld naar het modulair stelsel. Om eventuele nadelen van deze overschakeling te milderen wordt het jaar van overschakeling niet in aanmerking genomen voor het bepalen van het historisch forfait voor dat studiegebied.

§ 2. In een studiegebied waarvoor geen historisch forfait voor de instelling bestaat – omdat het centrum dit bv. niet had tijdens de referentieperiode – wordt het aantal leraarsuren berekend door het aantal lesurencursist te delen door het voornoemd getal. Het eerste jaar wordt het aldus bekomen aantal lesurencursist en bijgevolg ook het aantal leraarsuren verdubbeld.

§ 3. Wanneer een studiegebied van het ene centrum naar het andere wordt overgedragen, zal dat meestal gebeuren omdat er in het overdragende centrum problemen zijn met dat studiegebied. Om de overdracht voor het ontvangende centrum toch nog aantrekkelijk te maken en om het ontvangende centrum de kans te geven zijn aanbod te reorganiseren, wordt tijdelijk een beperkt bijkomend aantal leraarsuren toegekend.

Om de fusies te stimuleren en om de fuserende centra de kans te geven zich te herstructureren wordt tijdelijk het aantal leraarsuren beperkt verhoogd, indien de fusie een voldoende groot centrum tot gevolg heeft. De grootte die hier wordt voorgesteld, stemt overeen met 1/90 van het huidig totaal volume lesurencursist.

Artikel 49

Het centrum beschikt vrij over de leraarsuren. Uiteraard zullen deze in de eerste plaats aangewend worden voor het studiegebied waarvoor zij berekend waren, maar er kunnen goede redenen zijn om deze uren voor andere studiegebieden of andere opdrachten (bv. trajectbegeleiding) aan te wenden of zelfs om een deel over te dragen naar een ander centrum. Vermits de aanwending van rechtstreeks belang is voor het personeel is overleg in het lokaal comité noodzakelijk.

ONDERAFDELING C

Het inschrijvingsgeld

Artikel 50

§ 1. Het principe van een eigen bijdrage van de cursist per gevolgde lestijd is reeds meerdere jaren aanvaard. Thans wordt het lopende bedrag verhoogd tot een bedrag tussen 15 en 30 BEF, vermenigvuldigd met het minimum aantal lestijden per module of per leerjaar. De centra bepalen vrij het bedrag tussen 15 en 30 BEF. Daar het inschrijvingsgeld voorheen nooit geïndexeerd was en reeds jaren ongewijzigd is gebleven, is deze verhoging relatief.

Met dit decreet wordt het inschrijvingsgeld wel geïndexeerd zodat in de toekomst sprongsgewijze verhoging van het inschrijvingsgeld kan vermeden worden.

§ 2. Voor een aantal categorieën geldt vrijstelling van inschrijvingsgeld. Deze categorieën zouden het gevaar lopen door het inschrijvingsgeld uit de permanente vorming te worden uitgesloten.

§ 3. Om minimale integratie mogelijk te maken is het noodzakelijk dat immigranten ten minste Nederlands kennen tot op het niveau van de 2e richtgraad, vandaar dat er vrijstelling voor het studiegebied Nederlands tweede taal tot en met richtgraad 2 wordt gegeven.

Cursisten die na de basiseducatie overschakelen naar het onderwijs voor sociale promotie zouden moeten de kans krijgen gratis onderwijs te volgen zodat zij een diploma van secundair onderwijs kunnen behalen. Daarom worden zij gedurende vier jaar vrijgesteld van inschrijvingsgeld.

§ 4. Cursisten die het studiegebied algemene vorming volgen volgen doorgaans relatief veel lesuren per week ofwel omdat de opleiding uitgebreid is ofwel omdat zij de opleiding combineren met een andere opleiding ten einde snel een diploma te kunnen behalen. Daarom moeten zij maar inschrijvingsgeld betalen voor de eerste 480 lestijden die zij tijdens het schooljaar volgen. In het andere geval zou de omvang van het inschrijvingsgeld te zwaar worden.

§ 5. Om te voorkomen dat de centra nadelige gevolgen zouden hebben van de vrijstelling van inschrijvingsgeld, betaalt de regering aan de centra een bedrag dat overeenstemt met 15 BEF vermenigvuldigd met het minimum aantal lestijden per module of per leerjaar door de vrijgestelde cursist gevolgd.

ONDERAFDELING D

Andere inkomsten

Artikel 51

Centra die gecombineerd onderwijs inrichten, zullen uiteraard minder leraarsuren aanwenden. Anderzijds hebben zij wel andere uitgaven ten gevolge van de inrichting van gecombineerd onderwijs, zoals de aanschaf van onderwijspakketten, van apparatuur, ...

Daarom kunnen zij voor de leraarsuren die in het gecombineerd onderwijs niet werden aangewend een bedrag van 1.000 BEF per uitgespaard leraarsuur krijgen. Deze 1000 BEF worden maar uitgekeerd als er voor het betrokken vak of voor de betrokken eenheid geen terbeschikkingstellingen wegens ontstentenis van betrekking in het centrum bestaan. In het andere geval zou de Vlaamse Gemeenschap tweemaal betalen, namelijk voor de terbeschikkingstelling en voor de 1.000 BEF per uitgespaard leraarsuur.

Artikel 52

Dit artikel bepaalt de inkomsten die de centra, onafhankelijk van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap kunnen hebben.

Naast de betaling van de leraarskosten, moet de medecontractant in het geval van contractonderwijs aan het centrum eveneens 30 BEF

per lestijd en per deelnemer verstrekken. Deze 30 BEF moet niet betaald worden door de cursisten die op basis van artikel 42, § 3, zouden kunnen genieten van een vrijstelling indien zij regelmatige cursisten waren geweest.

ONDERAFDELING E

Aanwending van de inkomsten

Artikel 53

De gelden verkregen op basis van de artikelen 50 en 51 kunnen door de centra aangewend worden voor hun werking en voor hun uitrusting. Zij kunnen er ook hun organisatie en administratie mee versterken. Leraars die een aanvullende opdracht kregen, kunnen zij hiervoor met het inschrijvingsgeld vergoeden. Inschrijvingsgelden kunnen eveneens aangewend worden voor de bekostiging van de infrastructuur.

Artikel 54

Om te kunnen nagaan of de centra hun inkomsten conform de reglementaire bepalingen aanwenden, is het noodzakelijk dat de aanwending van hun inkomsten identificeerbaar is. Hiertoe is een degelijke boekhouding vereist, waarvoor de regering eventueel een model kan opleggen.

HOOFDSTUK IX

Benoemings- en bezoldigingsvoorwaarden van het personeel

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 55

§ 1. Dit artikel bepaalt de ambten die in het onderwijs voor sociale promotie kunnen gefinancierd of gesubsidieerd worden. De ambten van onderdirecteur, werkmeester en studiemeester-opvoeder die voor de inwerkingtreding van dit decreet bestonden worden geconcordeerd tot respectievelijk

adjunct-directeur, technisch adviseur en administratief medewerker.

§ 2. In deze paragraaf worden de ambten zoals in en conform het secundair onderwijs ingedeeld. Tevens wordt de regering gemachtigd de criteria vast te stellen voor de financierbaarheid en de subsidieerbaarheid van het bestuurs- en ondersteunend personeel. Het is alleszins de bedoeling om ten minste de huidige omkadering aan bestuurs- en ondersteunend personeel toe te kennen. Op basis van de budgettaire mogelijkheden en de vastgestelde belasting moet het mogelijk zijn deze omkadering in de toekomst verder uit te bouwen. Daarom is het wenselijk de regering de mogelijkheid te geven om de norm voor toekenning van deze ambten te concretiseren.

De voorwaarden voor de financiering of subsidiëring van het onderwijzend personeel zijn in dit decreet vastgelegd.

Artikel 56

De regering bepaalt de prestatie- en bezoldigingsregels voor het personeel. In tegenstelling tot wat nu gebruikelijk is worden de salarisschalen niet langer bepaald op basis van de graad of het niveau waarop men les geeft, maar in functie van het niveau van de bekwaamheidsbewijzen waarover men beschikt.

Een gelijkaardige regeling wordt ingevoerd in het secundair onderwijs.

Artikel 57

Het bestuur werft aan volgens de regels waaraan het als privaatrechterlijk of publiekrechtelijk persoon toe gehouden is en overeenkomstig de decreten rechtspositie.

In de toekomst kunnen de centra 100% van het personeel vast benoemen. Zij zijn er echter niet steeds toe verplicht en kunnen zo ruimte creëren om over te gaan naar gecombineerd onderwijs of de organisatie van het modulair onderwijs vereenvoudigen. Wanneer er een akkoord bestaat in het lokaal comité zijn zij niet verplicht openstaande betrekkingen vacant te verklaren. Indien er geen akkoord is, kunnen zij gedurende een bepaalde tijd openstaande betrekkingen niet vacant verklaren. Het is evident dat dergelijk beleid moet gedragen

worden door een beleidsplan, dat mede de basis vormt voor de onderhandelingen.

Artikelen 58 tot 61

De aanpassingen aan decreten rechtspositieregeling zijn dezelfde als deze die voor het secundair onderwijs werden ingebracht via het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs. Zij worden dan ook niet verder besproken.

Het is evenwel belangrijk op te merken dat hoewel deze aanpassingen dezelfde zijn als voor het voltijds secundair onderwijs deze ook gelden voor het hoger onderwijs voor sociale promotie. De decreten rechtspositieregeling zijn immers ook van toepassing op de betrokken personeelsleden zolang het hoger onderwijs voor sociale promotie niet door de hogescholen wordt ingericht.

HOOFDSTUK X

Terugvorderingen en sancties

AFDELING 1

Terugvorderingen

Artikelen 62 tot 65

De terugvordering bedoeld in deze artikelen is geen sanctie maar een correctie van wat teveel gegeven werd aan middelen.

Er wordt teruggevorderd bij het bestuur wanneer het verantwoordelijk is voor de betaling die ten onrechte gebeurd is.

In de andere gevallen wordt er teruggevorderd van het personeelslid zelf.

Een terugvordering kan evenwel gepaard gaan met een sanctie wanneer er door een misbruik van het bestuur teveel middelen gegeven waren. Die sanctie is dan een inhouding op de financiering of subsidiëring (zie artikel 66).

De verjaringstermijn voor terugvorderingen van ten onrechte uitbetaalde middelen wijkt af van de

federale wetgeving ter zake. Het feit dat de gemeenschappen integraal bevoegd zijn voor de bezoldigingsregeling en toelagen impliceert dat zij ook autonoom de terugvorderingstermijn kan bepalen.

De verjaringstermijn van één jaar werd voor het eerst geïntroduceerd in onderwijsdecreet II van 31 juli 1990. Met deze korte verjaringstermijn wil de overheid naar het onderwijsveld toe aangeven dat haar diensten goed werk kunnen en willen leveren. Deze verjaringstermijn wordt trouwens geaccepteerd door het Rekenhof. Verder worden enkele vormelijke regels bepaald waaraan de overheid zich bij terugvorderingen moet houden ten einde de rechtszekerheid van de schuldenaar optimaal te waarborgen.

AFDELING 2

Sancties

Artikel 66

§ 1. Dit artikel bepaalt welke handelingen van het bestuur tot een sanctie kunnen leiden.

§ 2. De Vlaamse regering zal de regels vastleggen voor de toepassing van de sancties. De sanctie kan echter nooit meer bedragen dan 5% van het aan een bestuur toegekende aantal leraarsuren vermenigvuldigd met 50.000 BEF.

Artikel 67

De regering zal de nadere regels omtrent het terugvorderen, het vaststellen van overtredingen en omtrent het opleggen van sancties bepalen. Het is evident dat de procedure de voldoende waarborgen biedt opdat de rechten van verdediging gevrijwaard worden.

Het horen van de betrokkenen is daarbij essentieel.

De delegatie aan de regering met betrekking tot de sanctieregeling houdt dus enkel in dat aanvullende regelingen zullen uitgewerkt worden.

De bedoeling van deze eventuele sancties is de uitvoering van administratieve handelingen zo nodig te kunnen afdwingen, zonder meteen een centrum uit de subsidiëerings- of financieringsregeling te

moeten halen. Het gaat hier derhalve niet om strafrechtelijke maatregelen, maar eerder om disciplinaire maatregelen die het goed beheer van het onderwijs in het belang van alle betrokkenen moeten mogelijk maken.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

AFDELING 1

Opheffingsbepalingen

Artikel 68

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 69

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 70

Dit artikel vergt geen commentaar.

AFDELING 2

Overgangsbepalingen

Artikel 71

Reeds sinds de jaren 80 bestaan er drie experimentele initiatieven van tweedekansonderwijs. Deze initiatieven zijn gevestigd in Antwerpen, Leuven en Mechelen. Zij werkten met door de regering ter beschikking gestelde gesubsidieerde contractuele personeelsleden. Het is algemeen erkend dat deze initiatieven verdienstelijk werk leveren zodat het wenselijk is hen te regulariseren.

Deze centra kunnen vrij drie studiegebieden programmeren : het studiegebied algemene vorming en twee andere studiegebieden naar keuze.

Vermits van deze centra geen geverifieerde gegevens over het aantal lesurencursist bestaan, wordt

hen om te starten een forfaitair aantal leraaruren toegekend. Dit forfaitair aantal stemt overeen met het aantal uren dat gesubsidieerde contractuele personeelsleden tot op heden presteren. Zij krijgen bovendien een ambt van directeur toegewezen.

In deze nieuwe centra kunnen pas benoemingen gebeuren vanaf het ogenblik dat hun omkadering op dezelfde wijze wordt berekend als deze van de andere centra. Op dat ogenblik gelden voor hen dezelfde regels als voor de andere centra. Tot dan kunnen ten nadele van de personeelsleden die in dienst zijn in deze centra geen reffectaties gebeuren.

Artikel 72

Om de centra in staat te stellen de rationalisatienorm bedoeld in artikel 45 te behalen, wordt een overgangsperiode van vijf jaar voorzien.

Artikel 73

De afdelingen die op basis van bijlage I moeten afgebouwd worden, zijn niet ingedeeld in een studiegebied, zodat er geen basis meer zou zijn voor de berekening van hun financiering of subsidiëring. Daarom worden zij voor de berekening van de financiering of subsidiëring gelijkgesteld met een studiegebied waarvan het aantal leraarsuren berekend wordt door toepassing van de deler 12. Voor deze afdelingen is er geen historisch forfait voorzien.

Artikel 74

§ 1. Zolang de studiegebieden Nederlands tweede taal en talen niet ingedeeld zijn in richtgraden, moet er een voorlopige indeling zijn teneinde onder meer bekwaamheidsbewijzen te kunnen bepalen. De voorlopige indeling is de bestaande die overeenkomstig de huidige regeling binnen de niveaus van het secundair onderwijs gesitueerd wordt.

§ 2. Voor het studiegebied talen is er een deler voorzien afhankelijk van de richtgraad. Zolang er geen indeling is in richtgraden moet een voorlopige deler bepaald worden. Deze wordt bepaald in functie van het huidig onderwijsniveau.

Artikel 75

In uitvoering van artikel 22 bepaalt de regering per opleiding of optie en per leerjaar of groepering van leerjaren het minimum aantal lestijden en de minimumlessentabel.

Zolang de studiegebieden niet zijn ingedeeld in opleidingen en opties blijven de lessentabellen die waren goedgekeurd voor de afdelingen echter verder van kracht.

De op het ogenblik van de inwerkingtreding van het decreet goedgekeurde structuurschema's blijven van kracht in afwachting van de invoering van het vernieuwd modulair onderwijs.

De invoering van het nieuw modulair stelsel, zoals in dit decreet bedoeld, zal tijd vergen. In afwachting daarvan moet ook voor andere categorieën of studiegebieden dan deze waar nu reeds modulair onderwijs bestaat, modulair onderwijs kunnen ingevoerd worden. Daarom wordt het mogelijk gemaakt voorlopige structuurschema's volgens het huidige systeem goed te keuren.

Artikel 76

Wanneer thans instellingen voor onderwijs voor sociale promotie fuseren dan krijgt de nieuwe entiteit in totaal een kleiner volume selectie- en bevorderingsambten – volgens de nieuwe classificatie bestuurs- en ondersteunend personeel – dan de afzonderlijk te fuseren entiteiten. Dergelijke regeling remt fusies af. Zij is onaantrekkelijk voor de betrokken personeelsleden en ook voor de nieuwe instelling waar het volume werk van het bestuurs- en ondersteuningspersoneel door de fusie niet noodzakelijk afneemt.

Om de fusies te stimuleren, behouden de door een fusie gevormde entiteiten het totale volume aan bestuurs- en onderwijzend personeel dat de fusende instellingen afzonderlijk hadden.

Uiteraard kan er per centrum slechts één ambt van directeur zijn. Het bestuur bepaalt wie dit ambt in de nieuwe entiteit zal bekleden. De andere directeurs behouden ten persoonlijke titel de weddeschaal van directeur, maar worden ten persoonlijke titel omgezet naar een overeenkomstig aantal presatie-eenheden in het ambt van adjunct-directeur.

Indien zo het volume adjunct-directeur groter zou worden dan het volume waarop het bestuur eigenlijk recht heeft dan wordt dit volume toch aanvaard zolang de betrokken personeelsleden in dienst zijn.

Voor het onderwijzend personeel dienen geen beschermende maatregelen bij fusie van centra te worden genomen. Het financieringsmechanisme of subsidiëringsmechanisme van artikel 48 voorziet immers dat het aantal leraarsuren van de fuserende centra (de historische forfaits) worden opgeteld en bovendien dat tijdelijk een bonus wordt toegekend. Door de fusie worden derhalve geen leraarsambten bedreigd.

Artikel 77

Dit artikel bepaalt de concordantie van de ambten van onderdirecteur, werkmeester en studiemeester-opvoeder naar respectievelijk adjunct-directeur, technisch adviseur en administratief medewerker.

Artikel 78

Dit artikel vermijdt dat een tijdelijk of benoemd personeelslid door de nieuwe salarisbepaling een minder gunstige salarisregeling zou verkrijgen dan vóór de inwerkingtreding van het decreet.

Artikel 79

De overgang van het bekwaamheidsbewijzenstelsel van vóór de inwerkingtreding van het decreet naar het nieuwe systeem van bekwaamheidsbewijzen zal een vereenvoudiging en versoepeling teweegbrengen.

Om te vermijden dat leraren door de overgang alsnog verworvenheden zouden verliezen uit het vorige stelsel, behouden zij de bekwaamheid de vakken te geven waaruit hun opdracht bestond in het schooljaar 1998-99.

Artikel 80

Dit artikel brengt de gesubsidieerde contractuelen van verenigingen en instellingen die reeds vijf jaar volwassenen voorbereiden op de centrale examencommissie onder het statuut van tijdelijk personeelslid van een onderwijsinstelling, zodat de decreten rechtspositieregeling op hen van toepassing worden.

Al de diensten als gesubsidieerd contractueel binnen deze verenigingen of instellingen gepresteerd zullen in hun anciënniteit verrekend worden.

Artikel 81

§ 1. Ter compensatie van de afbouw waartoe de centra krachtens artikel 6 verplicht zijn, kunnen deze centra een nieuw studiegebied programmeren buiten de normale programmatieprocedure, of kunnen zij vragen omgevormd te worden tot een instelling voor deeltijds kunstonderwijs en een bestuur voor volwassenenonderwijs. Een andere mogelijkheid is dat zij de personeelsleden van het betrokken studiegebied en het overeenkomstig aantal leraarsuren overdragen naar een instelling voor deeltijds kunstonderwijs.

§ 2. De personeelsleden van een centrum voor volwassenenonderwijs dat omgevormd wordt tot een instelling voor deeltijds kunstonderwijs of die overgeheveld worden naar een instelling voor deeltijds kunstonderwijs worden geacht over de nodige bekwaamheidsbewijzen te beschikken om in het deeltijds kunstonderwijs te kunnen fungeren. Zij behouden hun weddeschaal uit het onderwijs voor sociale promotie tenzij zij in het deeltijds kunstonderwijs op basis van hun reëel diploma een gunstiger weddeschaal zouden verwerven.

Artikel 82

De cursisten die zich tijdens het schooljaar 1998-99 hebben ingeschreven in het onderwijs voor sociale promotie vóór de inwerkingtreding van dit decreet hebben recht op een sanctionering van de studies zoals die voor dit decreet van kracht was in de betrokken onderwijsniveaus.

Artikel 83

De afdelingen Stedenbouw en Monumenten- en Landschapszorg van enkele instellingen werden nog steeds niet gerangschikt overeenkomstig de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs. Dat wordt nu rechtgezet, en zij worden in het artistiek hoger onderwijs ondergebracht.

Artikel 84

In een instelling worden voor de afdeling Stedenbouw en Monumenten- en Landschapszorg op basis van een ministeriële nota afwijkende weddeschalen en afwijkende prestatieregelingen toegepast. Deze bijzondere regeling wordt met dit arti-

kel voor het verleden geregulariseerd maar tezelfdertijd beëindigd vanaf 1 september 1999.

Artikelen 85 en 86

Deze artikels maken het mogelijk om ondubbelzinnig van de bestaande organisatie van een schooljaar gebruik te maken voor de eerste en de tweede berekening van het aantal leraarsuren en om na te gaan of aan de rationalisatienormen is voldaan. Nadien dient geen gebruik meer gemaakt te worden van een schooljaar waarop de oude wetgeving van toepassing was.

TITEL II

Vervanging van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs

HOOFDSTUK I

Organieke bepalingen

Artikel 87

Er is een grote afstand gegroeid tussen de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs en de concrete toepassing van deze wet. De opkomst en de penetratie van andere media, zoals geluidsbanden en van nieuwe media zoals CD-Roms, Internet en dergelijke maken dat dit onderwijs niet meer uitsluitend schriftelijk verloopt. Bovendien werden in de loop der jaren cursussen ontwikkeld die buiten het strikte toepassingsgebied van de wet vielen (bv. wiskunde voor ouders, een computer in jouw klas), maar maatschappelijk nodig waren. Deze titel vervangt de wet van 5 maart 1965 in functie van de actuele situatie en laat bovendien meer evolutie toe.

Bovendien heeft de specificiteit van dit onderwijs andere klemtonen gekregen. De nadruk ligt nu niet langer op het middel, namelijk schriftelijk onderwijs, maar op de doelstelling, namelijk (door de cursist) zelfgestuurd leren ondersteunen.

Artikel 88

Dit artikel definieert het zelfgestuurd leren door de Vlaamse Gemeenschap ondersteund en legt de doelstellingen ervan vast.

Artikel 89

Dit artikel regelt de inhoud van het zelfgestuurd leren door de Vlaamse Gemeenschap ondersteund.

Artikel 90

Het departement Onderwijs dient het initiatief te nemen om de cursussen te ontwikkelen en is onder meer belast met planning van nieuwe leervakken afhankelijk van de vraag en de geldende behoeften, de materiële productie van de cursussen, de promotie en de ontwikkeling van het zelfgestuurd leren.

Artikel 91

Dit artikel regelt de wijze van recrutering en de aanstelling van de mentor. In de regel kiest men voor personen met ervaring in een onderwijs- of opleidingsinstelling. Het zal niet steeds mogelijk zijn dergelijke mensen aan te trekken (bv. voor een niet in het secundair onderwijs onderwezen taal). Dan moet men op andere deskundigen beroep kunnen doen.

De Vlaamse regering dient de prestatieregeling en de vergoeding te bepalen.

Artikel 92

Dit artikel maakt het mogelijk een systeem van kwaliteitszorg te installeren. Tevens wordt voorzien dat het systeem na vijf jaar geëvalueerd wordt.

Artikel 93

Vermits in het zelfgestuurd leren geen examens worden ingericht en het afstandsonderwijs zelf niet leidt tot een civiel effect kunnen de toelatingsvoorwaarden volkomen open zijn.

Artikel 94

§ 1. Dit artikel maakt het mogelijk om inschrijvingsgeld te vragen per lespakket waarvoor men zich inschrijft. De Vlaamse regering bepaalt het inschrijvingsgeld en de modaliteiten van vrijstelling.

§§ 2, 3, 4 en 5. Deze paragrafen regelen de inning en en aanwending van de ontvangen inschrijvingsgelden.

Artikel 95

Hoewel het zelfgestuurd leren niet leidt tot een erkend certificaat, zijn er cursisten die het belangrijk vinden een attest te krijgen waaruit blijkt dat zij, overeenkomstig het pedagogisch vorderingssysteem van het zelfgestuurd leren, dit onderwijs hebben gevolgd. Daarom wordt de mogelijkheid tot dergelijke attesten voorzien.

HOOFDSTUK II

Opheffingsbepalingen

Artikel 96

Dit artikel vergt geen commentaar.

TITEL III

De inwerkingtreding

Artikel 97

Dit artikel regelt de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van Onderwijs
en Ambtenarenzaken,*

EDDY BALDEWIJNS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende de aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie en de vervanging
van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

TITEL I

De aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie

HOOFDSTUK I

Toepassingsgebied en definities

Artikel 2

Deze titel regelt het onderwijs voor sociale promotie ingericht krachtens het koninklijk besluit van 30 april 1957 houdende coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs en het hoger onderwijs ingericht krachtens de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs of krachtens de wet van 14 mei 1955 tot regeling van het hoger kunstonderwijs, voor wat betreft :

- 1° de opdracht van het onderwijs
- 2° de indeling van het onderwijs en de programmatieregels ;
- 3° het onderwijsaanbod ;
- 4° de toelatingsvoorwaarden ;
- 5° de examens en studiebekrachtiging ;
- 6° de financiering of subsidiëring ;

7° de benoemings- en bezoldigingsvoorwaarden van het personeel ;

8° de terugvorderingen en sancties.

Artikel 3

Voor de toepassing van deze titel en voor toepassing van dit decreet, wat betreft de definitie van cursist, wordt verstaan onder :

- 1° afdeling : het structuuronderdeel, bedoeld in artikel 3, § 1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving ;
- 2° basiscompetenties : vaardigheden, kennis en attitudes die via een beroepsopleiding verworven worden en die op initiatief van de overheid in samenspraak met de onderwijsverstrekkers afgeleid zijn van één of meer beroepsopleidingsprofielen ;
- 3° bekwaamheidsbewijzen : de door de regering voor het ambt bepaalde bekwaamheidsbewijzen ;
- 4° beroepsopleiding : een deelaspect van een opleiding dat tot doel heeft een lerende voor te bereiden op de vereisten gesteld aan een beginnend beroepsbeoefenaar. Een beroepsopleiding wordt gestuurd door één of meer beroepsopleidingsprofielen ; een beroepsopleiding leidt tot een certificaat ;
- 5° beroepsopleidingsprofiel : een geordende opsomming van einddoelen voor de beginnende beroepsbeoefenaar ;
- 6° beroepsprofiel : een geordende opsomming van zowel taken die door een ervaren beroepsbeoefenaar worden uitgevoerd als van de kwaliteitsnormen en beroepsvereisten die daarvoor gelden ;
- 7° bestuur : het bestuursorgaan of de bestuursorganen die ten aanzien van de centra de bestuurshandelingen verrichten overeenkomstig de door of krachtens de wet, het decreet, het bijzonder decreet of de statuten, naargelang het geval, toegewezen bevoegdheden ;
- 8° centrum : een centrum voor volwassenenonderwijs dat onderwijs voor sociale promotie inricht, met dien verstande dat, indien het bestuurshandelingen betreft, het bestuur wordt bedoeld ;
- 9° certificaat : een door de Vlaamse Gemeenschap erkend bewijs waarmee wordt vastgesteld dat iemand met goed gevolg een beroepsopleiding heeft doorlopen ;
- 10° cursist : een leerling van het onderwijs voor sociale promotie of de persoon die inschrijft voor het zelf-gestuurd leren ;
- 11° deelcertificaat : een door de Vlaamse Gemeenschap erkend bewijs waarmee wordt vastgesteld dat iemand met goed gevolg een module of een leerjaar heeft doorlopen ;
- 12° departement : het departement onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 13° diploma : een door de Vlaamse Gemeenschap erkend studiebewijs waarmee wordt vastgesteld dat iemand
 - in het hoger onderwijs met goed gevolg het volledige programma van een opleiding heeft doorlopen ;
 - in het secundair onderwijs met goed gevolg een programma heeft doorlopen dat overeenstemt met een volledige opleiding van het voltijds secundair onderwijs ;

- 14° eenheid : een deel van een module, met name een samenhangend geheel van leerdoelen, gericht op de realisatie van eindtermen/basiscompetenties ;
- 15° einddoelen : vaardigheden met ondersteunende kennis en beroepshoudingen zoals beschreven in het beroepsopleidingsprofiel ;
- 16° eindtermen : minimumdoelen die de overheid noodzakelijk en bereikbaar acht voor een cursistenpopulatie. Met minimumdoelen wordt hier bedoeld : enerzijds een minimum aan kennis en vaardigheden die alle cursisten van de cursistenpopulatie verwerven tijdens het leerproces en anderzijds een minimum aan attitudes die het centrum nastreeft bij de cursisten.

Eindtermen kunnen vakoverschrijdend zijn. Vakgebonden eindtermen, met uitzondering van de attitudinale eindtermen zijn minimumdoelen die de cursisten gedurende het leerproces moeten bereiken. Vakoverschrijdende en attitudinale eindtermen moet het centrum bij zijn cursisten nastreven.

Vakoverschrijdende eindtermen zijn minimumdoelen die niet specifiek behoren tot een vak maar onder meer door middel van meerdere vakken of onderwijsprojecten kunnen gerealiseerd worden voor een bepaalde cursistenpopulatie.

- 17° fusie : de samenvoeging tot één centrum van twee of meer centra waarbij :
- a) ofwel de samengevoegde centra gelijktijdig worden afgeschaft en een nieuw centrum vormen ;
 - b) ofwel één van de betrokken centra blijft bestaan en de andere centra overneemt.
- 18° getuigschrift : document door het bestuur van een erkend centrum uitgereikt aan regelmatige cursisten waarmee wordt vastgesteld dat betrokkenen met goed gevolg een programma dat overeenstemt met een volledige opleiding van de tweede graad van het voltijds secundair onderwijs hebben doorlopen ;
- 19° hoger onderwijs : het hoger onderwijs voor sociale promotie van het korte type al of niet gerangschikt conform artikel 2 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs en het hoger onderwijs bedoeld in artikel 16 van dezelfde wet ;
- 20° instelling voor onderwijs voor sociale promotie : de onderwijsinstelling die leergangen organiseert zoals bepaald in het koninklijk besluit van 30 april 1957, houdende coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs ;
- 21° leerjaar : een geheel van vakken, en globaal deel van een lessentabel, dat binnen één schooljaar wordt aangeboden ;
- 22° leerplan : een plan waarin het bestuur vanuit het eigen pedagogisch project in het algemeen of de eigen visie op de vakken/modules in het bijzonder de doelen formuleert voor zijn cursisten. In een leerplan zijn op een herkenbare wijze de vak/module-gebonden eindtermen /basiscompetenties verwerkt ;
- 23° leertraject : de volgorde van de modules binnen een afdeling, opleiding of optie
- 24° leerweg : de individuele weg waarlangs een lerende de vooropgestelde leerdoelen bereikt ;
- 25° leraarsuren : het aantal lestijden voor een schooljaar aan een centrum toegekend om de financierbare of subsidieerbare personeelsformatie in de ambten van leraar te bepalen ;
- 26° lestijd : een periode van vijftig minuten die als eenheid voor de bepaling van de duur van de onderwijsactiviteiten wordt gebruikt ;
- 27° lesurencursist : de vermenigvuldiging van het aantal lestijden van een module of van een leerjaar met het aantal financierbare of subsidieerbare cursisten ;

- 28° lokaal comité : het inzake arbeidsvoorwaarden en personeelsleden bevoegde lokaal overlegorgaan of onderhandelingsorgaan ;
- 29° minimumlessentabel : de verzameling van vakken die minimaal moeten worden gegeven, met opgave van de classificatie van de vakken als algemene vakken, technische vakken of praktische vakken ;
- 30° modulair stelsel : een onderwijssysteem waarin de cursisten door de overheid vastgestelde modules verwerven ;
- 31° module : het kleinste deel van een opleiding dat leidt tot een deelcertificaat op basis van eindtermen/basiscompetenties ;
- 32° omvormen : het omvormen van een in een centrum bestaande opleiding, optie of afdeling naar een nog niet door dat centrum georganiseerde opleiding, optie of afdeling ;
- 33° onderwijs voor sociale promotie : het onderwijs georganiseerd of erkend op basis van het koninklijk besluit van 30 april 1957 houdende coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs ;
- 34° onderwijsniveau : indeling van het onderwijs in kleuteronderwijs, lager onderwijs, secundair onderwijs en hoger onderwijs ;
- 35° opleiding : een geheel van onderwijs- en studieactiviteiten vastgesteld door de overheid, bestaande uit één of meer van volgende aspecten : basisvorming, doorstromingsgerichte vorming en beroepsopleiding. Naargelang het aspect/de aspecten waaruit een opleiding bestaat, leidt ze tot een certificaat, een studiegetuigschrift, een getuigschrift of een diploma ;
- 36° opleidingenstructuur : het geheel van alle per studiegebied geordende opleidingen met bijhorende modules ;
- 37° opleidingsprofiel : een geordende opsomming van eindtermen/basiscompetenties die binnen een opleiding verworven worden ;
- 38° optie : een differentiatie binnen een opleiding die leidt tot een specifiek geheel van kennis, vaardigheden en attitudes, met afzonderlijke vermelding op een officieel studiebewijs ;
- 39° programmatie/programmeren : oprichten van nieuwe studiegebieden, categorieën, opleidingen, opties of afdelingen ;
- 40° regelmatig cursist : de cursist die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden voor het leerjaar of voor de module waarmee hij een leertraject aanvangt of voortzet en die participeert – behoudens vrijstellingen – aan het geheel van de vorming ;
- 41° regering : de Vlaamse regering ;
- 42° richtgraad : een specifieke graad binnen het secundair onderwijs voor sociale promotie voor de studiegebieden die niet in graden, overeenstemmend met die van het secundair onderwijs, ingedeeld kunnen worden ;
- 43° salaris : wedde, weddetoelage ;
- 44° schooljaar : de periode van 1 september tot en met 31 augustus van het daaropvolgende kalenderjaar ;
- 45° studieattest : het document door een bestuur van een erkend centrum uitgereikt aan regelmatige leerlingen op het einde van de tweede graad beroepssecundair onderwijs, op het einde van het tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs als bewijs dat betrokkenen in voldoende mate de doelen uit het leerplan hebben bereikt ;

- 46° studiegebied : een groep van structuuronderdelen op basis van een inhoudelijke verwantschap en, in het technisch en beroepssecundair onderwijs, eveneens op basis van een behoefte aan eenzelfde onderwijsinfrastructuur en een uitweg naar een zelfde beroepssector ;
- 47° studiegetuigschrift : een door de Vlaamse regering erkend studiebewijs waarmee wordt vastgesteld dat iemand met goed gevolg het volledig programma van beroepssecundair onderwijs van de derde graad heeft doorlopen ;
- 48° vak : een door het onderwijs erkend geheel van kennis, vaardigheden en houdingen geordend met betrekking tot een zelfde materie (een algemeen erkende wetenschap, een taal, een specifieke techniek).

HOOFDSTUK II

Opdracht

Artikel 4

Het onderwijs voor sociale promotie heeft tot opdracht aan de cursisten kennis, vaardigheden en attitudes bij te brengen, nodig voor het maatschappelijk functioneren, het deelnemen aan verder onderwijs, de uitoefening van een beroep of het beheersen van een taal en de cursist in staat te stellen een erkend certificaat, deelcertificaat, diploma, getuigschrift, studieattest of studiegetuigschrift te behalen.

HOOFDSTUK III

De indeling van het onderwijs voor sociale promotie en de programmatieregels

Afdeling 1

De studiegebieden, categorieën, opleidingen en opties

Artikel 5

§ 1. De studiegebieden die in het secundair onderwijs voor sociale promotie kunnen worden georganiseerd, zijn :

- 1° algemene vorming ;
- 2° auto ;
- 3° bedrijfsbeheer ;
- 4° boekbinden ;
- 5° bouw ;
- 6° chemie ;
- 7° confectie ;

- 8° decoratieve technieken ;
- 9° diamantbewerking ;
- 10° fotografie ;
- 11° grafische technieken ;
- 12° handel ;
- 13° hout ;
- 14° huishoudelijk onderwijs ;
- 15° juwelen ;
- 16° kant ;
- 17° koeling en warmte ;
- 18° land- en tuinbouw ;
- 19° lederbewerking ;
- 20° lichaamsverzorging ;
- 21° maritieme opleidingen ;
- 22° mechanica – elektriciteit ;
- 23° meubelrestauratie en houtsnijden ;
- 24° muziekinstrumentenbouw ;
- 25° optiek ;
- 26° orthopedische technieken ;
- 27° Nederlands tweede taal ;
- 28° personenzorg ;
- 29° toerisme ;
- 30° smeden ;
- 31° talen ;
- 32° textiel ;
- 33° voeding.

§ 2. De regering kan na advies van de Vlaamse Onderwijsraad nieuwe studiegebieden aan deze lijst toevoegen.

§ 3. Het hoger onderwijs voor sociale promotie wordt ingedeeld in de categorieën, bepaald in artikel 2 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs.

Artikel 6

De regering deelt de studiegebieden en de categorieën in in opleidingen en opties en in afwachting daarvan in de afdelingen die op 1 september 1998 werden ingericht. Zij bepaalt de concordantie tussen deze afdelingen en de opleidingen en opties.

Het studiegebied algemene vorming omvat ten minste de opleidingen algemene vorming algemeen secundair onderwijs, algemene vorming technisch secundair onderwijs en algemene vorming beroepssecundair onderwijs.

Bijlage I, gevoegd bij dit decreet, bepaalt welke afdelingen die tijdens het schooljaar 1998-1999 werden georganiseerd, niet in een studiegebied, kunnen worden opgenomen. Ze worden vanaf het schooljaar 1999-2000 geleidelijk, jaar na jaar, afgebouwd. Vanaf het schooljaar 1999-2000 kunnen in die afdelingen geen nieuwe cursisten meer worden ingeschreven.

Artikel 7

Een centrum kan elk studiegebied en elke categorie organiseren waarvan het krachtens de indeling bedoeld in artikel 6 een afdeling organiseerde tijdens het schooljaar 1998-1999.

Artikel 8

De regering bepaalt na het advies van een door haar aangeduid subregionaal orgaan en na gunstig advies van de bevoegde afdeling van de Vlaamse Onderwijsraad wanneer een centrum een studiegebied en in het hoger onderwijs een categorie, een opleiding, een optie of een afdeling mag programmeren..

Het centrum dat secundair onderwijs inricht, is vrij de opleidingen algemene vorming technisch secundair onderwijs en algemene vorming beroepssecundair onderwijs van het studiegebied algemene vorming te programmeren, behalve indien het uitsluitend de studiegebieden Nederlands tweede taal, talen, bedrijfsbeheer en/of huishoudelijk onderwijs inricht.

Het centrum is vrij de opleidingen, opties of afdelingen van de studiegebieden dat het mag inrichten te programmeren of om te vormen. De afdeling "vervolmakingscursus voor gebrevetteerde hoofdverple(e)g(st)ers" en de opleiding waarmee deze afdeling zal geconcordeerd worden, kunnen niet door programmering noch door omvorming georganiseerd worden .

Het centrum is vrij de opleidingen, opties of afdelingen van de categorieën die het mag inrichten om te vormen.

Een omvorming kan enkel indien de opleiding, optie of afdeling, waarnaar omgevormd wordt, behoort tot een studiegebied dat of een categorie die het centrum conform artikel 7 mag organiseren.

De opleidingen, opties, of afdelingen die worden geprogrammeerd of omgevormd , worden in afwijking van artikel 24 § 1 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving definitief in de financiering of subsidiëring opgenomen vanaf het schooljaar dat zij worden georganiseerd.

Afdeling 2

De onderwijsniveaus

Artikel 9

In het onderwijs voor sociale promotie kunnen hoger onderwijs en secundair onderwijs worden ingericht.

De regering deelt het secundair onderwijs voor sociale promotie in in secundair onderwijs van de tweede en/of van de derde graad. De regering rangschikt bovendien het onderwijs als technisch secundair en/of als beroepssecundair onderwijs, behalve voor de studiegebieden algemene vorming, Nederlands tweede taal en talen. De opleidingen van het studiegebied algemene vorming worden gerangschikt als algemeen secundair onderwijs, technisch secundair onderwijs of beroepssecundair onderwijs.

In afwijking hiervan deelt de regering de studiegebieden talen en Nederlands tweede taal in vier richtgraden in en het studiegebied grafische technieken en de afdeling vervolmakingscursus voor gebrevetteerde hoofdverple(e)g(st)ers evenals de opleiding waarmee deze geconcordeerd wordt in secundair onderwijs van de tweede, derde en/of van de vierde graad .

In afwachting van die indeling blijven de indelingen van kracht zoals die bestaan op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet.

Artikel 10

De regering kan de niveauconcordantie bepalen tussen het onderwijs voor sociale promotie en de structuur van de opleidingsniveaus, bedoeld in artikel 2, tweede lid van het besluit van de Europese Raad van 16 juli 1985 inzake vergelijkbaarheid van getuigschriften tussen lidstaten van de Europese Gemeenschap.

De regering bepaalt de concordantie tussen het niveau, bepaald in het koninklijk besluit van 1 juli 1957 houdende algemene regeling van de studiën in het secundair technisch onderwijs en de indeling, bepaald in dit artikel.

Afdeling 3

Beroeps- en opleidingsprofielen en eindtermen in het secundair onderwijs

Artikel 11

De regering bepaalt op advies van de Sociaal-economische Raad voor Vlaanderen de beroepsprofielen. Op advies van de Vlaamse Onderwijsraad bepaalt de regering de beroepsopleidingsprofielen, die gebaseerd zijn op de beroepsprofielen. Voor de studiegebieden openbare besturen, algemene vorming, Nederlands tweede taal, talen en huishoudelijk onderwijs worden geen beroeps- en beroepsopleidingsprofielen vastgelegd.

Artikel 12

Voor het studiegebied algemene vorming moeten de eindtermen, behalve deze die de regering aanduidt, overeenstemmen met deze van de overeenkomstige opleidingen en opties van het voltijds secundair onderwijs.

Voor de andere studiegebieden moeten de basiscompetenties gelijk zijn aan de basiscompetenties van de studiegebieden in het voltijds secundair onderwijs, indien deze eveneens in het voltijds secundair onderwijs worden ingericht.

HOOFDSTUK IV

Het onderwijsaanbod

Afdeling 1

Het modulair en het lineair georganiseerde onderwijs

Artikel 13

Het onderwijs voor sociale promotie kan aangeboden worden volgens een modulaire of volgens een lineaire organisatie

De regering kan bepalen vanaf wanneer een studiegebied niet langer lineair kan worden georganiseerd.

Onderafdeling A

Het modulair georganiseerd onderwijs

Artikel 14

In de modulaire organisatie wordt de leerstof aangeboden in modules.

Een of meer modules vormen binnen een leertraject een afdeling, een opleiding of een optie.

De regering kan de leertrajecten vaststellen.

Artikel 15

§ 1. Na advies van de Vlaamse Onderwijsraad bepaalt de regering per afdeling, opleiding of optie :

- 1° het minimale aantal lestijden dat de afdelingen, opleidingen of opties moeten tellen ;
- 2° het minimale aantal lestijden van elke module ;
- 3° het minimale aantal lestijden praktische vakken dat een module moet bevatten ;
- 4° het beginniveau en eindniveau van elke module.

§ 2. Uiterlijk na vijf jaar zal de regering het modulair stelsel evalueren.

Artikel 16

Het bestuur kan de modules verder onderverdelen in eenheden.

Het bestuur bepaalt met welk vak uit het lineair onderwijs de eenheden, of bij gebrek aan indeling in eenheden de modules, overeenstemmen voor wat betreft de bekwaamheidsbewijzen en de classificatie als algemeen vak, technisch vak of praktisch vak.

Artikel 17

Alleen als een algemeen geldende modulaire structuur bestaat, kan volgens het modulaire stelsel geprogrammeerd worden.

Artikel 18

Een module start ten vroegste op 1 september en eindigt uiterlijk op 30 juni.

Artikel 19

Een module omvat 40 of 60 lestijden, of een veelvoud van 40 lestijden en maximaal 240 lestijden.

Onderafdeling B

Het lineair georganiseerde onderwijs

Artikel 20

In de lineaire organisatie wordt de leerstof gegroepeerd en aangeboden in leerjaren. Die leerjaren kunnen eventueel ingedeeld worden in vakken.

Elke opleiding, optie of afdeling kan worden ingericht als cyclische opleiding. Hieronder wordt verstaan dat het eerste leerjaar van een opleiding, optie of afdeling slechts na een onderbreking van ten minste een schooljaar opnieuw wordt ingericht en dit uiterlijk gedurende het schooljaar dat volgt op het schooljaar waarin het laatste leerjaar van de opleiding werd voltooid.

Artikel 21

Het onderwijsaanbod start ten vroegste op 1 september en eindigt uiterlijk op 30 juni. Het onderwijs is gespreid over ten minste 32 en ten hoogste 40 weken.

De regering kan per centrum een afwijking verlenen voor een specifiek intensief aanbod ten behoeve van de tewerkstelling.

Artikel 22

Na advies van de Vlaamse Onderwijsraad bepaalt de regering per afdeling, opleiding of optie en per leerjaar of groepering van leerjaren :

1° het minimaal aantal lestijden ;

2° de minimumlessentabel .

Artikel 23

Na advies van de Vlaamse onderwijsraad deelt de regering de vakken in in algemene vakken, technische vakken en praktische vakken.

Artikel 24

Een vak omvat 40 lestijden of een veelvoud ervan.

Afdeling 2

Contact-, afstands- en gecombineerd onderwijs

Artikel 25

§ 1. Het onderwijs voor sociale promotie kan door het centrum worden aangeboden als contactonderwijs of als gecombineerd onderwijs :

1° Contactonderwijs is onderwijs, gegeven in een rechtstreeks contact tussen de onderwijsverstrekker en de cursist en op grond daarvan gebonden aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking ;

2° Gecombineerd onderwijs is een combinatie van contactonderwijs en afstandsonderwijs, waarbij het aandeel van het contactonderwijs minimaal 50 % van het aantal lestijden van een module of van een vak van een leerjaar bedraagt. De regering kan op projectbasis afwijkingen op dit percentage toestaan. Afstandsonderwijs is het onderwijs dat bijna uitsluitend met behulp van media wordt verstrekt waardoor de cursist niet aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking is gebonden.

§ 2. Uiterlijk vijf jaar na het inwerking treden van dit decreet evalueert de regering het gecombineerd onderwijs.

Artikel 26

Binnen de perken van de beschikbare kredieten kan de regering projecten ondersteunen voor de ontwikkeling van afstandsonderwijs in functie van het gecombineerd onderwijs. De regering bepaalt de modaliteiten.

Afdeling 3

Tijdelijke projecten

Artikel 27

De regering kan onderwijs voor sociale promotie met een tijdelijk karakter financieren of subsidiëren. Hiermee wordt bedoeld het onderwijs dat gefinancierd of gesubsidieerd wordt voor een bepaalde duur om aan nieuwe behoeften te voldoen.

HOOFDSTUK V

Toelatingsvoorwaarden

Afdeling 1

Toelatingsvoorwaarden in het secundair onderwijs

Artikel 28

Om als regelmatig cursist toegelaten te worden, moet de cursist voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht en ingeschreven zijn alvorens 1/3 van de lestijden van de module of van het leerjaar gegeven zijn.

In afwijking hiervan bepaalt de regering tot welke opleidingen, opties en afdelingen van de studiegebieden Nederlands tweede taal en talen, cursisten die niet voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht als regelmatig cursist worden toegelaten.

Artikel 29

Behoudens de toelatingsvoorwaarden vermeld in artikel 28 worden aan de cursist geen aanvullende toelatingsvoorwaarden opgelegd wanneer hij zich inschrijft voor :

- de aanvangsmodule van een leertraject in de sequentieel geordende modulaire organisatie ;
- een niet-sequentieel geordende module ;
- het eerste leerjaar in de lineaire organisatie ;
- het studiegebied huishoudelijk onderwijs ;
- de tweede graad in het studiegebied algemene vorming.

Artikel 30

§ 1. Indien een regelmatig cursist in de modulaire organisatie beschikt over het deelcertificaat van een sequentieel voorgaande module in een leertraject, wordt hij toegelaten tot de sequentieel volgende module.

§ 2. Tot de eerste module van de derde graad van het studiegebied algemene vorming wordt ook de regelmatige cursist toegelaten die beschikt over een getuigschrift van de tweede graad van het algemeen of technisch secundair onderwijs.

§ 3. Tot de eerste module van de derde graad van het studiegebied algemene vorming, opleiding algemene vorming beroepssecundair onderwijs wordt ook de cursist toegelaten die beschikt over een getuigschrift van de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs.

Artikel 31

§ 1. In de lineaire organisatie wordt een cursist toegelaten tot een leerjaar als hij in het voorgaande leerjaar is geslaagd.

§ 2. Tot het eerste leerjaar van de derde graad van het studiegebied algemene vorming wordt ook de regelmatig cursist toegelaten die beschikt over een getuigschrift van de tweede graad van het algemeen of technisch secundair onderwijs.

§ 3. Tot het eerste leerjaar van de derde graad van het studiegebied algemene vorming, opleiding algemene vorming beroepssecundair onderwijs wordt ook de cursist toegelaten die beschikt over een getuigschrift van de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs.

Artikel 32

Tot alle andere modules of leerjaren dan deze vermeld in de artikels 30 en 31 worden toegelaten :

- een regelmatig cursist die beschikt over een diploma, certificaat of getuigschrift uit het onderwijs of een attest uit een andere opleidings- of vormingsinstelling waaruit volgens de directeur van het centrum blijkt dat hij voldoende kennis bezit om de module of het leerjaar aan te vangen ;
- een regelmatig cursist waarvan de directeur oordeelt dat hij de nodige beroepservaring heeft verworven die hem toelaat de module of het leerjaar te volgen. De beslissing van de directeur moet gemotiveerd worden en opgenomen worden in het dossier van de cursist.

Artikel 33

Indien een kandidaat-cursist niet op basis van de artikels 30, 31 of 32 kan toegelaten worden, richt de directeur van het centrum een toelatingsexamen in uiterlijk de vijfde dag na het einde van de inschrijvingstermijn. Dit examen gaat na of de vereiste kennis en vaardigheden voor het starten in een module of een leerjaar bereikt zijn. De directeur van het centrum oordeelt op basis van het examen of de cursist aan de voorwaarden voldoet.

De directeur maakt van de beoordeling een verslag op dat toegevoegd wordt aan het dossier van de cursist.

Afdeling 2

Toelatingsvoorwaarden in het hoger onderwijs

Artikel 34

Om als regelmatig cursist toegelaten te worden in het hoger onderwijs moet de cursist ingeschreven zijn alvorens 1/3 van de lestijden van een module of een leerjaar gegeven zijn en houder zijn van een van de hiernavolgende studiebewijzen :

- diploma van secundair onderwijs ;
- een brevet van het aanvullend secundair beroepsonderwijs of van een diploma van het voltijds hoger onderwijs ;
- een getuigschrift of diploma van hogere secundaire technische leergangen of een certificaat bedoeld in dit decreet ;
- een van de hierna opgesomde Nederlandse diploma's of getuigschriften :
- diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs ;
- getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd propaedeutisch examen voor het hoger beroepsonderwijs ;
- getuigschrift hoger beroepsonderwijs ;
- getuigschrift van met goed gevolg afgelegd doctoraal examen ;
- diploma middelbaar onderwijs van de vierjarige cyclus.

Artikel 35

§ 1. Indien een regelmatig cursist in de modulaire organisatie beschikt over het deelcertificaat van een sequentieel voorgaande module in een leertraject, wordt hij toegelaten tot de sequentieel volgende module.

§ 2. In de lineaire organisatie wordt een cursist toegelaten tot een leerjaar als hij in het voorgaande leerjaar is geslaagd.

Artikel 36

Tot alle andere modules of leerjaren dan deze vermeld in artikel 35 worden toegelaten :

- een regelmatig cursist die beschikt over een diploma, certificaat of getuigschrift uit het onderwijs of een attest uit een andere opleidings- of vormingsinstelling waaruit volgens de directeur van het centrum blijkt dat hij voldoende kennis bezit om de module of het leerjaar aan te vangen ;
- een regelmatig cursist waarvan de directeur oordeelt dat hij de nodige beroepservaring heeft verworven die hem toelaat de module of het leerjaar te volgen. De beslissing van de directeur moet gemotiveerd worden en opgenomen worden in het dossier van de cursist.

Artikel 37

§ 1. Indien een kandidaat-cursist niet op basis van de artikels 34, 35 of 36 kan worden toegelaten, richt de directeur van het centrum voor de cursist die tijdens het kalenderjaar waarin hij zich voor het eerst

inschrijft ten minste 21 jaar wordt, een toelatingsexamen in, uiterlijk de vijfde dag na het einde van de inschrijvingstermijn. Dit examen gaat na of de vereiste kennis en vaardigheden voor het starten in een module of een leerjaar bereikt zijn. De directeur van het centrum oordeelt op basis van het examen of de cursist aan de voorwaarden voldoet.

De directeur maakt van de beoordeling een verslag op dat toegevoegd wordt aan het dossier van de cursist.

§ 2. In de categorie pedagogisch hoger onderwijs kan de directeur van het centrum de cursist die voldoet aan de bepalingen van § 1 vrijstellen van een toelatingsproef op voorwaarde dat de cursist een aanvullend programma volgt. Dit programma wordt in het leertraject van de betrokken opleiding beschreven.

HOOFDSTUK VI

Examens en studiebekrachtiging

Artikel 38

Elk bestuur bepaalt zijn examenreglement en overhandigt dit reglement bij de inschrijving aan de cursisten. Dat omvat ten minste :

- 1° de evaluatiemodaliteiten ;
- 2° de vorm van ieder examen ;
- 3° de tijdvakken waarbinnen de examens worden afgelegd ;
- 4° de samenstelling van de examencommissies ;
- 5° de wijze van beraadslaging over en bekendmaking van de examenresultaten ;
- 6° de modaliteiten waaronder in het hoger onderwijs een tweede examenperiode georganiseerd wordt ;
- 7° de procedure waarbij conflicten tussen de cursisten en de leden van de examencommissie vóór de beraadslaging, worden behandeld of vermoede materiële vergissingen die na het afsluiten van de beraadslaging zijn vastgesteld, kunnen worden rechtgezet ;
- 8° de procedure voor vrijstelling van examens en voor de regeling van betwistingen dienaangaande.

Artikel 39

§ 1. In het modulair georganiseerd onderwijs organiseert het centrum ten minste op het einde van elke module een examen.

§ 2. In het lineair georganiseerde onderwijs organiseert het centrum ten minste op het einde van elk leerjaar een examen voor alle vakken.

Artikel 40

§ 1. In het onderwijs voor sociale promotie bestaan de volgende studiebewijzen :

- 1° een deelcertificaat ;

- 2° een certificaat,
- 3° een getuigschrift ;
- 4° een studieattest ;
- 5° een studiegetuigschrift ;
- 6° een diploma.

§ 2. Door hun uitreiking krachtens dit decreet is de studiebekrachtiging van rechtswege erkend.

Enkel voor erkende afdelingen, opleidingen en opties kan van rechtswege een geldige studiebekrachtiging uitgereikt worden.

Artikel 41

§ 1. Een deelcertificaat bekrachtigt :

- 1° een module in het modulair georganiseerd onderwijs.
- 2° een leerjaar in het lineair georganiseerd onderwijs.

§ 2. Een certificaat bekrachtigt een afdeling, opleiding of optie van elk studiegebied behalve van het studiegebied algemene vorming.

§ 3. Een getuigschrift bekrachtigt :

- 1° een opleiding algemeen secundair onderwijs van de tweede graad in het studiegebied algemene vorming ;
- 2° een opleiding algemene vorming voor technisch secundair onderwijs of beroepssecundair onderwijs van het studiegebied algemene vorming, gecombineerd met een certificaat van een opleiding of optie gerangschikt als secundair onderwijs van de tweede graad voor zover dat diploma in het voltijds secundair onderwijs wordt uitgereikt ;
- 3° een opleiding of optie gerangschikt als secundair onderwijs van de tweede graad, als de cursist bij inschrijving houder is van een getuigschrift van secundair onderwijs, voor zover dat nieuw verworven getuigschrift in het voltijds secundair onderwijs kan worden uitgereikt ;
- 4° een opleiding van de categorie pedagogisch hoger onderwijs.

§ 4. Een studieattest bekrachtigt een opleiding of afdeling in het studiegebied algemene vorming, uitgezonderd de opleiding algemene vorming ;

§ 5. een studiegetuigschrift bekrachtigt :

- 1° een opleiding algemene vorming voor beroepssecundair onderwijs in het studiegebied algemene vorming, gecombineerd met een certificaat van een opleiding of optie gerangschikt als secundair onderwijs van de derde graad voor zover dat studiegetuigschrift in het voltijds secundair onderwijs wordt uitgereikt ;
- 2° een opleiding of optie gerangschikt als secundair onderwijs van de derde graad, als de cursist bij inschrijving houder is van een studiegetuigschrift van beroepssecundair onderwijs, voor zover dat nieuw verworven studiegetuigschrift in het voltijds secundair onderwijs kan worden uitgereikt ;

§ 6. Een diploma bekrachtigt :

- 1° een opleiding algemeen secundair onderwijs in het studiegebied algemene vorming ;
- 2° een opleiding algemene vorming voor technisch secundair onderwijs of beroepssecundair onderwijs in het studiegebied algemene vorming, gecombineerd met een certificaat van een opleiding of optie, gerangschikt als secundair onderwijs van de derde graad voor zover dat diploma in het voltijds secundair onderwijs wordt uitgereikt ;
- 3° een opleiding of optie gerangschikt als secundair onderwijs van de derde graad, als de cursist bij inschrijving houder is van een diploma van secundair onderwijs, voor zover dat nieuw verworven diploma in het voltijds secundair onderwijs kan worden uitgereikt ;
- 4° een opleiding in het hoger onderwijs, uitgezonderd in de categorie pedagogische hoger onderwijs .

§ 7. Over de centra heen zijn de deelcertificaten kapitaliseerbaar tot een certificaat of een diploma.

Artikel 42

De regering bepaalt :

- 1° het model van de studiebewijzen die de besturen uitreiken ;
- 2° de periode waarbinnen de studiebewijzen moeten worden afgeleverd.

HOOFDSTUK VII

De centra

Artikel 43

Een erkende instelling voor onderwijs voor sociale promotie is een instelling die voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, quater van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving. Zij draagt de naam "Centrum voor volwassenenonderwijs", afgekort "CVO". Deze benaming kan het bestuur aanvullen met eigen specifieke gegevens.

Een andere instelling kan de benaming "Centrum voor volwassenenonderwijs" niet dragen.

Artikel 44

§ 1. Een bestuur kan op 1 september bepaalde studiegebieden overdragen van het ene centrum naar het andere ongeacht de programmatieprocedure bepaald in artikel 8. In een centrum waarvan een studiegebied werd overgedragen naar een ander centrum, kan dat studiegebied niet meer georganiseerd worden, behalve na een nieuwe programmatieaanvraag overeenkomstig artikel 8.

De overdracht van studiegebieden impliceert de overdracht van de organisatiebevoegdheid, van de financiering of subsidiëring en van het personeel. De regering bepaalt de modaliteiten.

§ 2. Een bestuur kan in afwijking van art. 24 § 2-8° van de wet van 29.05.1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving een vestigingsplaats overdragen aan een ander centrum. Het ontvangend centrum kan in deze vestigingsplaats enkel de studiegebieden inrichten die het ontvangend cen-

trum krachtens artikel 7 en 8 mag inrichten. Aan de overdracht van een vestigingsplaats is geen overdracht van leraarsuren verbonden.

§ 3. De bepalingen van §§1 en 2 zijn slechts uitvoerbaar na onderhandelingen in het lokaal comité.

HOOFDSTUK VIII

De financiering of subsidiëring

Afdeling 1

De voorwaarden

Artikel 45

De centra gelegen buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die secundair onderwijs voor sociale promotie of secundair en hoger onderwijs voor sociale promotie inrichten kunnen voor het schooljaar dat start in een bepaald jaar door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd worden als zij vanaf 1 februari van het vorig jaar tot en met 31 januari van het lopend jaar tenminste 120.000 lesurencursist hadden.

De centra die secundair en hoger onderwijs voor sociale promotie inrichten met tijdens het referteperiode ten minste 75% van het aantal lesurencursist in het hoger onderwijs en de centra die uitsluitend hoger onderwijs inrichten en niet bedoeld zijn in art. 307 § 1 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, blijven gefinancierd of gesubsidieerd als zij vanaf 1 februari van het vorig jaar tot en met 31 januari van het lopend jaar tenminste 30.000 lesurencursist hadden.

Een centrum dat minder dan respectievelijk 120.000 of 30.000 lesurencursist heeft, verliest zijn financiering of subsidiëring. Indien het niet fusioneert met een ander centrum dan wordt de financiering of subsidiëring geleidelijk afgebouwd. In het lineair georganiseerd onderwijs gebeurt deze afbouw leerjaar per leerjaar, te beginnen met het laagste. In het modulair georganiseerd onderwijs gebeurt deze afbouw binnen de drie schooljaren.

Artikel 46

Om voor financiering of subsidiëring in aanmerking te komen, moet een cursist :

- 1° een regelmatig cursist zijn ;
- 2° het inschrijvingsgeld betaald hebben ;
- 3° ten hoogste tweemaal opeenvolgend in hetzelfde centrum voor dezelfde module of voor hetzelfde leerjaar in dezelfde afdeling, opleiding of optie zijn ingeschreven.

Afdeling 2

Inkomsten

Onderafdeling A

De financiële middelen

Artikel 47

De besturen kunnen inkomsten verwerven uit :

1° financiering of subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap ;

2° andere inkomsten.

Onderafdeling B

De financiering of subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 48

§ 1. Het aantal financierbare of subsidieerbare leraarsuren wordt voor het schooljaar dat tijdens een bepaald jaar begint, berekend volgens de volgende formule : $FLa = FLh - (Nh - Na) / d$ als Na groter is dan Nh' of kleiner is dan Nh". In het andere geval blijft FLa gelijk aan FLh.

FLa = het aantal financierbare leraarsuren per studiegebied van het betrokken schooljaar

FLh = het per studiegebied historisch bepaalde forfaitair aantal leraarsuren

Nh = het historisch aantal lesurencursist voor het betrokken studiegebied

$Nh' = Nh + 3\%$

$Nh'' = Nh - 3\%$

De waarde van FLh, Nh, Nh' en Nh" zijn per centrum en per studiegebied opgenomen in bijlage II.

Na = het aantal lesurencursist voor het betrokken studiegebied of categorie vanaf 1 februari van het vorig jaar tot en met 31 januari van het lopend jaar ;

d = 9, voor de studiegebieden algemene vorming, auto, boekbinden, bouw, chemie, confectie, decoratieve technieken, diamantbewerking, grafische technieken, hout, juwelen, koeling en warmte, land- en tuinbouw, lederbewerking, maritiem onderwijs, mechanica-elektriciteit, meubelrestauratie en houtsnijden, muziekinstrumentenbouw, optiek, orthopedische technieken, Nederlands tweede taal, smeden, textiel en voeding ;

12, voor de studiegebieden handel, kant, lichaamsverzorging, personenzorg, talen richtgraad 3 en 4 en toerisme ;

13 voor het hoger onderwijs ;

15, voor de studiegebieden bedrijfsbeheer, fotografie, huishoudelijk onderwijs en talen richtgraad 1 en 2.

§ 2. Als in een studiegebied een opleiding, optie of afdeling wordt overgeschakeld naar modulair onderwijs dan is, éénmalig voor dat studiegebied, gedurende de drie daaropvolgende schooljaren in dat studiegebied FLa in geen geval kleiner dan FLh.

§ 3. Als centra studiegebieden inrichten waarvoor voor hen geen historisch forfait in bijlage II werd vastgesteld, wordt het aantal jaarlijks financierbare leraarsuren voor het schooljaar dat tijdens een bepaald jaar begint, berekend door het aantal lesurencursist vanaf 1 februari van het vorig schooljaar tot en met 31 januari van het lopend jaar te delen door d. De eerste maal wordt het aantal lesurencursist vermenigvuldigd met 2.

§ 4. Als een studiegebied wordt overgedragen van het ene centrum naar het andere zonder dat de betrokken centra een fusie aangaan, wordt voor het centrum dat het studiegebied verwerft het aantal leraarsuren voor het studiegebied dat wordt overgedragen, het eerste jaar na de overdracht met 20% verhoogd en het tweede jaar met 10%.

Als twee of meer centra fuseren, dan wordt het aantal leraarsuren de eerste drie jaar verhoogd met 1% als de fusie ten minste 300.000 lesurencursist telt.

Bij een overdracht van een studiegebied van het ene centrum naar een ander centrum en bij fusie van centra worden de gegevens van bijlage II, vermeld onder FLh, Nh, Nh' en Nh" ambtshalve samengeteld.

§ 3. De delingen worden telkens gemaakt tot en met het eerste decimaal. Het aantal financierbare of subsidieerbare leraarsuren dat op basis van die berekening verkregen wordt, wordt per centrum afgerond tot de hogere eenheid.

Artikel 49

Het bestuur is na onderhandeling in het lokaal comité vrij de uren aan te wenden over de studiegebieden heen, ze aan te wenden voor andere opdrachten dan onderwijsopdrachten en in afwijking van art. 3 § 5 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving leraarsuren van het ene centrum naar het andere over te dragen.

Onderafdeling C

Het inschrijvingsgeld

Artikel 50

§ 1. Het inschrijvingsgeld dat een cursist verschuldigd is, wordt berekend per module of per leerjaar door het in de artikels 15 of 22 bepaalde minimum aantal lestijden van de module of van het leerjaar waarvoor de cursist inschrijft, te vermenigvuldigen met 15 tot 30 BEF. Er is geen inschrijvingsgeld verschuldigd voor de vakken, modules of eenheden waarvan de cursist is vrijgesteld.

Het inschrijvingsgeld voor het gecombineerd onderwijs wordt berekend alsof het volledig in contactonderwijs werd verstrekt.

§ 2. Van de betaling van het inschrijvingsgeld zijn de cursisten vrijgesteld die op het ogenblik van hun inschrijving :

- 1° aanspraak kunnen maken op het bestaansminimum krachtens de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op het bestaansminimum ;
- 2° uitkeringsgerechtigde werklozen of niet-werkende, verplicht ingeschreven werkzoekenden zijn ;
- 3° ingeschreven zijn bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap ;
- 4° een procedure tot erkenning als politiek vluchteling hebben lopen of als dusdanig erkend zijn ;

5° als gedetineerde verblijven in één van de Belgische strafinrichtingen ;

6° ten laste zijn van één van bovenstaande categorieën.

§ 3. Volgende cursisten zijn eveneens vrijgesteld van het inschrijvingsgeld :

1° de cursisten van het studiegebied Nederlands tweede taal, richtgraad 1 en 2 ;

2° gedurende vier opeenvolgende schooljaren, de cursisten die ten minste twee jaar basiseducatie gevolgd hebben.

§ 4. Aan de cursisten die het studiegebied algemene vorming volgen, mag ten hoogste het inschrijvingsgeld voor de eerste 480 lestijden van het schooljaar worden aangerekend. Zij zijn vrijgesteld voor inschrijvingsgeld van de overige lestijden die zij tijdens dat schooljaar volgen.

§ 5. De regering bepaalt de procedure voor het verlenen van de vrijstellingen

De regering betaalt aan de besturen, volgens de door haar vastgestelde regels, naar rato van hun vrijstelling het inschrijvingsgeld van de cursisten die vrijgesteld zijn van inschrijvingsgeld naar rato van 15 BEF per lestijd.

§ 6. Jaarlijks wordt op 1 september de basisbedragen van de §§. 1 en 5 aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing van de index van de consumptieprijzen is 1 april 1999. Het eindbedrag wordt tot de lagere eenheid afgerond.

Onderafdeling D

Andere inkomsten

Artikel 51

Aan het bestuur wordt een bedrag van 1.000 BEF betaald per leraarsuur dat in het gecombineerd onderwijs niet als contactonderwijs wordt ingericht als geen leraars met ambtsbevoegdheid voor het betrokken vak of de betrokken eenheid wegens ontstentenis van betrekking ter beschikking zijn gesteld. De regering bepaalt de modaliteiten.

Jaarlijks wordt op 1 september het bedrag vermeld in het eerste lid aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing van de index van de consumptieprijzen is 1 april 1999. Het eindbedrag wordt tot de lagere eenheid afgerond.

Artikel 52

Het bestuur kan eveneens inkomsten hebben uit :

1° de verkoop aan de cursist van verbruiksgoederen die tijdens de lessen worden aangewend en van cursussen, handboeken of andere materialen tijdens de lessen gebruikt ;

2° giften en legaten ;

3° contractonderwijs. Dit onderwijs, dat niet door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd, of gesubsidieerd wordt verstrekt op basis van een overeenkomst waarbij het bestuur er zich toe verbindt al dan niet erkend onderwijs tegen betaling van ten minste de volledige leraarskosten, en behalve voor de cur-

sisten die kunnen vallen onder de vrijstellingen bedoeld in artikel 50, § 2 en 3, vermeerderd met ten minste 30 BEF per lestijd en per deelnemer door de medecontractant te verstrekken ;

4° samenwerkingsovereenkomsten met andere onderwijs- of opleidinginstellingen ;

5° vervreemding of verhuur van roerende of onroerende goederen.

Onderafdeling E

Aanwending van de inkomsten

Artikel 53

Het bestuur dient de gelden, verworven krachtens artikel 50 en 51, aan te wenden voor de uitrusting, werking en administratie van het onderwijs voor sociale promotie. Ten laste van de inschrijvingsgelden kunnen eveneens het salaris van personeel dat niet door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd, worden aangerekend. De gelden verworven krachtens artikel 52 kunnen eveneens aangewend worden voor de bekostiging van de infrastructuur van de centra.

Artikel 54

Het bestuur voert een boekhouding zodat de inkomsten krachtens artikel 50, 51 en 52 en de aanwending van die inkomsten duidelijk identificeerbaar zijn. De regering kan een boekhoudkundig model opleggen.

HOOFDSTUK IX

Benoemings- en bezoldigingsvoorwaarden van het personeel

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Artikel 55

§ 1. De personeelsleden van het centrum kunnen volgende ambten uitoefenen :

- directeur ;
- adjunct-directeur ;
- technisch adviseur ;
- technisch adviseur-coördinator
- leraar ;
- administratief medewerker.

§ 2. De ambten van directeur, adjunct-directeur, technisch adviseur-coördinator en technisch adviseur worden als bestuurspersoneel gerangschikt. Het ambt van leraar wordt gerangschikt als onderwijzend personeel en het ambt van administratief medewerker als ondersteunend personeel.

De regering stelt de voorwaarden vast voor de financierbaarheid of de subsidieerbaarheid van betrekkingen in de ambten van bestuurspersoneel en van ondersteunend personeel.

Artikel 56

De regering bepaalt de prestatie- en bezoldigingsregels voor de personeelsleden van het onderwijs voor sociale promotie. De regering bepaalt de salarisschalen op basis van de bekwaamheidsbewijzen.

Artikel 57

In afwijking van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra bepalen de besturen jaarlijks op basis van een beleidsplan en na onderhandelingen in het lokaal comité welke openstaande betrekkingen zij al dan niet vacant verklaren.

Voor de openstaande betrekkingen waarover de onderhandelingen niet tot een akkoord hebben geleid, zijn de besturen gehouden de openstaande betrekkingen met de hiernavolgende kenmerken vacant te verklaren tijdens het schooljaar dat volgende kenmerken verworven worden :

- 1° de openstaande betrekkingen die gedurende twee opeenvolgende schooljaren vacant zijn en die overeenkomstig het beleidsplan voor lineair onderwijs zullen worden aangewend ;
- 2° de openstaande betrekkingen die gedurende drie opeenvolgende schooljaren vacant zijn en die overeenkomstig het beleidsplan voor modulair onderwijs zullen worden aangewend ;
- 3° de openstaande betrekkingen die gedurende drie opeenvolgende schooljaren vacant zijn en die overeenkomstig het beleidsplan voor gecombineerd onderwijs zullen worden aangewend.

Afdeling 2

Aanpassingen aan het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie
van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Artikel 58

In de volgende artikelen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, worden telkens na de woorden "het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs" de woorden "en het onderwijs voor sociale promotie" ingevoegd :

artikel 17, § 6 ; artikel 21bis, § 1 ; artikel 23, § 1, j) ; artikel 24, § 2 ; artikel 28bis, § 1 ; artikel 36bis, § 1 ; artikel 36ter, § 1 ; artikel 37, § 2 ; artikel 37bis, § 1 ; artikel 40bis, artikel 40ter, artikel 41bis, § 1 ; artikel 46bis, § 1 ; artikel 50bis, § 1 ; artikel 55quater, artikel 56, § 5 ; artikel 59bis ; artikel 60bis ; artikel 73bis, artikel 73quater ; artikel 88bis, § 1 ; artikel 90bis ; artikel 91bis, ; artikel 95bis, § 1 ; artikel 100bis, § 1.

Artikel 59

In artikel 100bis, § 3, van hetzelfde decreet wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"In de periode van 1 september 2006 tot en met 30 juni 2009 moeten in het onderwijs voor sociale promotie alle personeelsleden ten minste één keer geëvalueerd worden. ".

Afdeling 3

Aanpassingen aan het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie
van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en
de gesubsidieerde psycho-medisch sociale centra

Artikel 60

In de volgende artikelen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch sociale centra worden telkens na de woorden "het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs" de woorden "en het onderwijs voor sociale promotie" ingevoegd :

artikel 23bis, § 1 ; artikel 31bis, § 1 ; artikel 32bis, § 1, artikel 35bis, § 1 ; artikel 36, § 2 ; artikel 40bis, § 1 ; artikel 42, § 1, c) ; artikel 42, § 2 ; artikel 44 quater, artikel 47bis ; artikel 47quater ; artikel 63bis, artikel 84bis, § 1.

Artikel 61

In artikel 84bis, § 3, van hetzelfde decreet wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"In de periode van 1 september 2006 tot en met 30 juni 2009 moeten in het onderwijs voor sociale promotie alle personeelsleden een eerste keer geëvalueerd worden.".

Afdeling 4

Coördinatie met het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en met het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch sociale centra zoals gewijzigd door het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs

Artikel 62

§ 1. De regering kan de bepalingen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs zoals gewijzigd door het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot aan het tijdstip van de coördinatie.

Te dien einde kan de regering :

- 1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;
- 2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;
- 3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen teneinde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

De coördinatie zal het volgend opschrift dragen : "Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het onderwijs voor sociale promotie van het gemeenschapsonderwijs".

§ 2. De regering kan de bepalingen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch sociale centra zoals gewijzigd door het decreet van ... houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot aan het tijdstip van de coördinatie.

Te dien einde kan de regering :

- 1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;
- 2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;
- 3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen teneinde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

De coördinatie zal het volgend opschrift dragen : "Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het onderwijs voor sociale promotie van het gesubsidieerd onderwijs".

HOOFDSTUK X

Terugvorderingen en sancties

Afdeling 1

Terugvorderingen

Artikel 63

Elke ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring wordt van het bestuur teruggevorderd. Een ten onrechte uitbetaald salarisgedeelte wordt evenwel teruggevorderd van het betrokken personeelslid als het bestuur niet verantwoordelijk is voor uitbetaling ervan.

Artikel 64

§ 1. De mogelijkheid om de ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring terug te vorderen verjaart na verloop van één jaar, te rekenen vanaf de eerste januari volgend op de betalingsdatum, tenzij de terugbetaling binnen die termijn werd gevraagd.

§ 2. In afwijking van § 1 is de verjaringstermijn dertig jaar als valse verklaringen de berekening van de financiering of subsidiëring beïnvloed hebben.

§ 3. Om geldig te zijn moet de vraag tot terugbetaling ter kennis van de schuldenaar gebracht worden bij een ter post aangetekend schrijven met vermelding van :

1° het totale bedrag van de teruggevraagde som met, per jaar, de opgave van de ten onrechte uitgevoerd betalingen ;

2° de bepalingen in strijd waarmee de betalingen zijn gedaan.

Te rekenen vanaf de afgifte van de aangetekende brief kan het onverschuldigde bedrag gedurende dertig jaar teruggevorderd worden.

Artikel 65

De regering legt de terugvorderingsprocedure vast, die de rechten van de verdediging waarborgt.

Afdeling 2

Sancties

Artikel 66

§ 1. Onverminderd de strafvervolgning waartoe ze aanleiding zou geven, kan het bestuur bestraft worden voor :

1° elke onnauwkeurige verklaring, die de berekening van het bedrag van de financiering of subsidiëring beïnvloedt ;

2° elke onnauwkeurige verklaring van het bestuur betreffende de bezoldiging van het personeel ;

3° elke inbreuk op de verplichting om de door de regering bepaalde gegevens mee te delen op de data waarop die uiterlijk verstrekt moeten zijn ;

4° elke inbreuk op het verbod van laakbare praktijken ;

5° elke inbreuk op de bepaling van de vakantie- en de onderwijstijd ;

6° elke inbreuk op de aanwending van de financiële middelen, bepaald in artikel 53.

§ 2. Onverminderd artikel 63 kan de regering een financiële sanctie opleggen van ten hoogste 5% van het aantal leraarsuren dat aan het bestuur werd toegekend, vermenigvuldigd met 50.000 BEF en/of de besturen verplichten het inschrijvingsgeld geheel of gedeeltelijk terug te betalen.

Artikel 67

De regering bepaalt de verdere regels voor de vaststelling van de overtredingen en voor de toepassing van de sancties. Het besluit waarborgt de rechten van verdediging.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

Afdeling 1

Opheffingsbepalingen

Artikel 68

Volgende regelingen worden opgeheven :

- 1° het ministerieel besluit van 5 november 1948 – examen ter verkrijging van het bekwaamheidsgetuigschrift om als gids te dienen – reglement ;
- 2° het koninklijk besluit van 12 januari 1966 houdende vaststelling van de voorwaarden vereist voor het bepalen van het aantal betrekkingen in de rijksinrichtingen voor technisch onderwijs ;
- 3° het koninklijk besluit van 15 december 1973 houdende bepaling van de splitsings- en hergroeperingsnormen van studiejaren in het secundair technisch onderwijs, in het technisch, economisch, agrarisch, paramedisch, sociaal en pedagogisch en artistiek hoger onderwijs van het korte type, in het technisch en agrarisch hoger onderwijs van de tweede graad ;
- 4° het koninklijk besluit nr. 64 van 20 juli 1982 houdende vaststelling van de minimale schoolbevolking van bepaalde afdelingen in het Nederlandstalig onderwijs voor sociale promotie ;
- 5° het koninklijk besluit van 20 augustus 1969 dat de toegang reglementeert tot de technische en beroepsleergangen en de werking van deze leergangen ;
- 6° het koninklijk besluit 461 van 17 september 1986 houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het onderwijs voor sociale promotie ;
- 7° het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 tot vaststelling van het aanwendingspercentage van het totaal aantal aanvaardbare lestijden in het onderwijs voor sociale promotie ;
- 8° het besluit van de Vlaamse regering van 10 juli 1991 tot bepaling van het minimumbedrag, de wijze van innen en de eventuele gehele of gedeeltelijke vrijstellingen van het inschrijvingsgeld opgelegd aan de studenten en leerlingen van het onderwijs voor sociale promotie ;
- 9° het besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 1994 tot vaststelling van de ambten in het onderwijs voor sociale promotie ;
- 10° het besluit van de Vlaamse regering van 6 december 1995 betreffende de aanwending van het totaal aantal aanwendbare lestijden in het onderwijs voor sociale promotie.

Artikel 69

Voor het hoger onderwijs wordt opgeheven :

- 1° het ministerieel besluit van 10 mei 1924 betreffende het getuigschrift van bekwaamheid tot het opvoeden der abnormale kinderen. Reglement en programma der voorbereidende cursussen en der examens ;
- 2° het besluit van de Vlaamse regering van 12 juli 1989 tot vaststelling van de modaliteiten voor het verlenen van vrijstellingen van de voorwaarde geslaagd te zijn voor examens in het hoger onderwijs voor sociale promotie.

Artikel 70

Voor het onderwijs voor sociale promotie worden opgeheven :

- 1° het koninklijk besluit van 5 december 1955 tot vaststelling van het organiek reglement der Rijkstechnische scholen ;
- 2° het koninklijk besluit van 1 juli 1957 houdende algemene regeling van de studiën in het secundair technisch onderwijs, uitgezonderd hoofdstuk IV, afdeling 2 en 3 ;
- 3° artikel 12, § 6 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

Afdeling 2

Overgangsbepalingen

Artikel 71

§ 1. De verenigingen zonder winstoogmerk of de gemeentelijke instellingen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet gedurende ten minste vijf jaar volwassenen hebben voorbereid op het examen van de centrale examencommissie, worden met ingang van 1 september 1999 erkend als een instelling voor onderwijs voor sociale promotie.

§ 2. Zij zijn gemachtigd om in afwijking van artikel 8 vanaf 1 september 1999 het studiegebied algemene vorming en twee andere studiegebieden, met uitzondering van de studiegebieden talen en huishoudelijk onderwijs, in te richten.

§ 3. Voor die centra wordt voor de schooljaren 1999-2000 en 2000-2001 het aantal financierbare jaaruren per centrum forfaitair bepaald op 12000. Met inachtneming van het forfaitair aantal jaaruren per centrum vormen de tijdens het schooljaar 1999-2000 ingerichte aantal jaaruren en het aantal lesuren cursist per studiegebied de referentiegetallen voor de toepassing van artikel 48. Deze referentiegetallen worden ambtshalve toegevoegd aan bijlage II. Bovendien heeft elk centrum gedurende die twee schooljaren recht op één voltijds ambt van directeur.

§ 4. Vaste benoemingen zijn pas mogelijk nadat het aantal leraarsuren op basis van het aantal lesuren cursist werd berekend overeenkomstig artikel 48. Tot zolang kunnen in afwijking van het besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1992 betreffende de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage naar deze centra geen reffectaties of wedertewerkstellingen gebeuren, ten nadele van een personeelslid dat op 2 januari 1999 in dienst was.

Artikel 72

In afwijking van artikel 45 moeten de centra, bedoeld in het eerste lid van artikel 45 voor de schooljaren 1999-2000 en 2000-2001 ten minste 60.000 en voor de schooljaren 2001-2002, 2002-2003 en 2003-2004 ten minste 80.000 lesuren cursist in de betrokken referentieperiode hebben.

Artikel 73

De afdelingen, bedoeld in bijlage I, die niet geconcordeerd werden met een optie, worden voor de financiering of subsidiëring gelijkgesteld met een studiegebied waarbij voor de toepassing van artikel 48 de deler 12 is.

Artikel 74

§ 1. in afwachting van de indeling in richtgraden van de studiegebieden Nederlands tweede taal en talen worden de afdelingen elementaire kennis en praktische kennis gelijkgesteld met lager secundair onderwijs of met secundair onderwijs van de tweede graad en de afdeling gevorderde kennis met hoger secundair onderwijs of met secundair onderwijs van de derde graad.

§ 2. In afwachting van de indeling van het studiegebied talen in richtgraden zoals bedoeld in artikel 8 is in het studiegebied talen de deler 15 voor de lager secundaire leergangen en 12 voor de hoger secundaire leergangen.

Artikel 75

De lessentabellen die zijn goedgekeurd op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet, blijven van kracht in afwachting van de indeling van de studiegebieden in opleidingen en opties, zoals bedoeld in artikel 6.

De structuurschema's van het modulair onderwijs goedgekeurd op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet, blijven van kracht tot voor het betrokken studiegebied of de betrokken opleiding het modulair onderwijs volgens de artikels 14 tot en met 19 is ingevoerd.

In afwachting van de invoering van het modulair onderwijs overeenkomstig de artikels 14 tot en met 19 kan de regering ook voor andere studiegebieden en categorieën voorlopige structuurschema's goedkeuren, overeenkomstig een door haar genomen besluit.

Artikel 76

Bij een fusie van centra blijft het volume aan ambten van directeur, adjunct-directeur, technisch adviseur, technisch adviseur-coördinator en administratief medewerker ten minste behouden.

Elk door fusie gevormd centrum heeft recht op maximaal één voltijds ambt van directeur. Het resterende volume directieambt kan worden omgezet in prestatie-eenheden van het ambt van adjunct-directeur.

Het bestuur bepaalt wie het ambt van directeur opneemt. De vastbenoemde en tot de proeftijd toegelaten directeur(s) behouden hun salarisschaal, voor het volume van hun opdracht waarvan ze op 2 januari 1999 titularis waren, tenzij ze door het door het besluit van de Vlaamse regering dat de salarisschalen regelt een gunstiger salaris verkrijgen. Zij behouden eveneens het volume van hun opdracht waarvan ze op 2 januari 1999 titularis waren, maar hun opdracht wordt ten persoonlijke titel omgezet naar prestatie-eenheden in

het ambt van adjunct-directeur. Dit volume van adjunct-directeur wordt toegevoegd aan het volume van adjunct-directeur waarop het centrum krachtens het eerste lid recht heeft, zo het volume waarop het centrum recht heeft niet volstaat.

Artikel 77

De tot en met het schooljaar 1998-1999 bestaande ambten van onderdirecteur, werkmeester en studiemeester-opvoeder worden bij de inwerkingtreding van dit decreet omgezet naar de ambten van respectievelijk adjunct-directeur, technisch adviseur en administratief medewerker.

Artikel 78

De personeelsleden behouden de anciënniteit en de salarisschaal die zij bij de inwerkingtreding van dit decreet hadden als de nieuwe regeling, bedoeld in artikel 56, minder gunstig is.

Artikel 79

De personeelsleden die op 1 september 1999 voldoen aan de bepalingen in de volgende besluiten :

- 1° het koninklijk besluit van 22 april 1969 betreffende de bekwaamheidsbewijzen vereist van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel en van het paramedisch personeel der rijksinrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs, alsmede der internaten die van deze inrichtingen afhangen ;
- 2° het koninklijk besluit van 30 juli 1975 betreffende de voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen in de gesubsidieerde inrichtingen voor secundair technisch en beroepsonderwijs met volledig leerplan en voor sociale promotie ;
- 3° artikel 20 en artikel 33, 6° van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 tot vaststelling van het statuut van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel, van het paramedisch personeel der inrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs van de Staat, alsmede der internaten die van deze inrichtingen afhangen en van de leden van de inspectiedienst die belast is met het toezicht op deze inrichtingen ;
- 4° artikel 17 § 4 van de wet van 7 juli 1970 betreffende het hoger onderwijs en van het besluit van de Vlaamse regering van 16 oktober 1991 ter uitvoering van art. 17 § 4 van de wet van 7 juli 1970 betreffende het hoger onderwijs ;

worden geacht over het vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs te beschikken waarnaar hun opdracht in het schooljaar 1999-2000 kan worden geconcordeerd.

De Vlaamse regering regelt de concordantie.

Artikel 80

§ 1. De gesubsidieerde contractuele personeelsleden die op 30 juni 1999 werken bij de verenigingen zonder winstoogmerk of de gemeentelijke instellingen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet gedurende ten minste vijf jaar volwassenen hebben voorbereid op het examen van de centrale examencommissie, worden voor de toepassing van dit decreet beschouwd als tijdelijke personeelsleden van die instellingen.

§ 2. Voor de berekening van de anciënniteit worden de diensten, gepresteerd in die verenigingen of instellingen, gelijkgesteld met onderwijsprestaties.

Artikel 81

§ 1. Besturen die op basis van artikel 6, 3e lid moeten afbouwen, kunnen

- 1° ofwel één nieuw studiegebied programmeren zonder de programmatieprocedure zoals bepaald in artikel 8 te volgen ;
- 2° ofwel hun instelling omvormen tot een centrum voor volwassenenonderwijs en een instelling voor deeltijds kunstonderwijs, zonder dat de nieuwe instelling voor deeltijds kunstonderwijs aan de programmatisatienormen moet voldoen. In dat geval worden de personeelsleden van het betrokken studiegebied en het overeenkomstig aantal leraarsuren overgeheveld naar de nieuwe instelling voor deeltijds kunstonderwijs. In het deeltijds kunstonderwijs kunnen zij opties inrichten waarvan de naam naast de afdeling in bijlage I is vermeld. De beide instellingen moeten aan de rationalisatienormen voldoen ;
- 3° ofwel de personeelsleden van het betrokken studiegebied en het overeenkomstig aantal leraarsuren overhevelen naar een instelling voor deeltijds kunstonderwijs.

De instelling voor deeltijds kunstonderwijs waarnaar de personeelsleden zijn overgeheveld, kan de opties van het deeltijds kunstonderwijs inrichten die overeenstemmen met de afdelingen zoals vermeld in bijlage I.

§ 2. De personeelsleden van de centra die omgevormd worden tot een instelling van deeltijds kunstonderwijs of overgeheveld worden naar een andere instelling voor deeltijds kunstonderwijs, worden geacht in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs bepaald voor het deeltijds kunstonderwijs voor de vakken waarmee zij bij hun overgang naar het deeltijds kunstonderwijs in dit onderwijs belast worden. Zij behouden de administratieve toestand, de weddeschaal en de geldelijke anciënniteit die zij in het onderwijs voor sociale promotie hadden, tenzij zij volgens het deeltijds kunstonderwijs een gunstiger weddeschaal op basis van hun diploma zouden kunnen verwerven.

Artikel 82

De cursisten die uiterlijk in het schooljaar 1998-1999 zijn ingeschreven kunnen op eigen verzoek een certificering verkrijgen als bepaald in artikel 37 van het koninklijk besluit van 1 juli 1957 houdende algemene regeling van de studiën in het secundair technisch onderwijs, in plaats van een certificaat van de tweede, de derde of van de vierde graad secundair onderwijs.

Artikel 83

In uitvoering van artikel 2 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs worden de niet gerangschikte afdelingen Stedenbouw en Monumenten en Landschapszorg gerangschikt als artistiek hoger onderwijs van het korte type voor sociale promotie.

Artikel 84

§ 1. Vanaf 1 september 1973 tot en met 1 september 1999 wordt voor het onderwijzend personeel van de afdelingen bedoeld in artikel 83 van de Hogere Opleidingen voor Stedenbouw, Monumentenzorg, Technologie en Economie van het gemeenschapsonderwijs Deurne 2 :

- 1° het minimum en maximum aantal uren vastgesteld op respectievelijk 12 en 15 ;
- 2° de deler voor een ambt met onvolledige prestaties gelijk gesteld aan 12 ;
- 3° de deler voor een bijbetrekking gelijk gesteld aan 15 ;
- 4° de salarisschaal als volgt vastgesteld :
 - a. 502 voor de houder van een universitair diploma of van een diploma van hoger kunstonderwijs van de derde graad of daarmee gelijk gesteld onderwijs ;
 - b. 318 voor de houder van een diploma van hoger kunstonderwijs van de tweede graad of daarmee gelijk gesteld onderwijs ;
 - c. 316 voor de houder van andere bekwaamheidsbewijzen.

§ 2. Vanaf 1 september 1999 worden deze personeelsleden bezoldigd in overeenstemming met de bepalingen van onderhavig decreet.

Artikel 85

Voor de toepassing van artikel 45, van artikel 48 § 1 en van artikel 72 wordt voor het schooljaar 1999-2000 rekening gehouden met de volgende lesurencursist :

- van het tweede semester van het modulair onderwijs van het schooljaar 1997-1998 ;
- van het lineair onderwijs van het schooljaar 1998-1999 ;
- van het eerste semester van het modulair onderwijs van het schooljaar 1998-1999.

Artikel 86

Voor de toepassing van artikel 45, van artikel 48 § 1 en van artikel 72 wordt voor het schooljaar 2000-2001 rekening gehouden met de volgende lesurencursist :

- van het tweede semester van het modulair onderwijs van het schooljaar 1998-1999 ;
- van de afdelingen, opleidingen of opties die starten tussen 1 september 1999 en 31 januari 2000.

TITEL II

Vervanging van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs

HOOFDSTUK I

Organieke bepalingen

Artikel 87

Deze titel regelt de ondersteuning verleend aan cursisten die volledig zelfstandig leren, hierna het zelfgestuurd leren genoemd, georganiseerd door het departement Onderwijs en gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 88

§ 1. Bij het zelfgestuurd leren worden de leerinhouden op verzoek van de cursist en volgens het door de cursist aangegeven tempo, schriftelijk of via andere media ter beschikking gesteld. Zelfgestuurd leren is gestoeld op het principe van zelfstandig en individueel leren, inzake plaats, tijd en tempo onafhankelijk van de mentor of van medecursisten, zodat direct contact tussen de cursist en de mentor of de medecursist uitzonderlijk is.

§ 2. Het zelfgestuurd leren heeft in het bijzonder tot doel de cursist de kans te bieden kennis en vaardigheden te verwerven en hem voor te bereiden op examens, georganiseerd door onderwijsinstellingen, door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap voor het voltijds secundair onderwijs zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse regering van 9 oktober 1991 houdende inrichting van de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap voor het voltijds secundair onderwijs en op examens van het openbaar ambt.

Binnen het zelfgestuurd leren worden geen examens afgenomen.

Artikel 89

De vakken die de regering erkent als onderdeel van de studiegebieden algemene vorming, bedrijfsbeheer, handel en administratie, Nederlands tweede taal en talen, zoals bepaald in artikel 5 van dit decreet, kunnen worden aangeboden. Als de noodzaak daartoe bestaat, kan de regering beslissen om vakken van de andere studiegebieden, genoemd in artikel 5 aan te bieden.

Bovendien kunnen vakken die voorbereiden op de examens van het openbaar ambt, op het functioneren binnen het openbaar ambt en op het mandaat van mentor aangeboden worden.

De vakken kunnen ingedeeld worden in cursussen en/of lespakketten.

Artikel 90

Het departement Onderwijs staat in voor de planning van de vakken, de kwaliteit van het aanbod en van de begeleiding, de ontwikkeling en productie van de eigen cursussen, de verwerving van rechten op cursussen, ontwikkeld door derden, de verspreiding van het aanbod, de werving en inschrijving van de cursisten en hun pedagogische begeleiding.

De cursussen, ontwikkeld door het departement Onderwijs, zijn eigendom van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 91

§ 1. De mentor evalueert welke vorderingen de cursist maakt en geeft pedagogisch advies aan de cursist.

De Vlaamse regering stelt de mentor aan voor een mandaat van twee jaar, dat kan worden hernieuwd.

§ 2. De mentoren worden gekozen uit de leraren die gedurende twee jaar ten minste halftijds onderricht hebben gegeven in een erkende onderwijsinstelling, of uit de opleiders die gedurende twee jaar ten minste halftijds onderricht hebben gegeven in een door de Vlaamse Gemeenschap opgerichte of erkende opleidingsinstelling. Bij ontstentenis van kandidaten met ervaring in een onderwijs- of opleidingsinstelling, kunnen ook andere deskundigen worden aangesteld.

Voor de voorbereiding op examens van het openbaar ambt kunnen zij ook gekozen worden uit ambtenaren van niveau A – of daaraan gelijkgesteld – van een openbaar bestuur.

§ 3. De regering bepaalt de vergoeding en de prestatieregeling van de mentor.

Artikel 92

§ 1. De regering regelt de kwaliteitsbewaking van het begeleidingswerk van de mentoren en van de cursussen.

§ 2. Uiterlijk vijf jaar na dit decreet evalueert de regering het zelfgestuurd leren.

Artikel 93

In het zelfgestuurd leren zijn geen toelatingsvoorwaarden. Inschrijvingen zijn permanent mogelijk.

Artikel 94

§ 1. De regering kan inschrijvingsgeld vastleggen per cursus op basis van het aantal lespakketten van een cursus naar rato van maximaal 150 BEF per lespakket, aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing van de index van de consumptieprijzen is 1 april 2000. Het eindbedrag wordt tot de lagere eenheid afgerond.

§ 2. Er wordt een fonds opgericht voor de inning van de inschrijvingsgelden.

§ 3. Het fonds is een begrotingsfonds in de zin van artikel 45 van het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de rijkscomptabiliteit.

§ 4. De middelen van het fonds dienen aangewend te worden enerzijds voor de actualisering van de leermiddelen van het huidige schriftelijk onderwijs en anderzijds voor de ontwikkeling van nieuwe leermiddelen, met inbegrip van multimediale toepassingen.

§ 5. De rekenplichtige die de ontvangsten gedaan heeft, beschikt rechtstreeks over de kredieten van het fonds.

Artikel 95

Het departement Onderwijs kan attesten uitreiken waaruit blijkt dat de cursist een cursus of lespakket gevolgd heeft.

HOOFDSTUK II

Opheffingsbepalingen

Artikel 96

De volgende regelingen worden opgeheven :

- 16° de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs ;
- 17° het koninklijk besluit van 13 april 1965 tot inrichting van schriftelijke rijksleergangen ;
- 18° het koninklijk besluit van 15 april 1965 tot regeling van de organisatie van de inspectie van het schriftelijk onderwijs ;
- 19° het koninklijk besluit van 16 april 1965 tot oprichting van schriftelijke rijksleergangen ;
- 20° het koninklijk besluit van 20 april 1965 houdende het organiek reglement van de Verbeteringsraad voor het schriftelijk onderwijs ;
- 21° het koninklijk besluit van 11 mei 1965 betreffende de inspectie van de gesubsidieerde of erkende schriftelijke leergangen ;
- 22° het koninklijk besluit van 15 maart 1966 houdende vaststelling van de vergoedingen toegekend aan de leraars van de schriftelijke rijksleergangen, alsmede de toegelaten maximumprestaties ;
- 23° het koninklijk besluit van 19 september 1966 houdende tijdelijke regeling van de Inspectie van het Schriftelijk Onderwijs ;
- 24° het koninklijk besluit van 5 augustus 1967 houdende de voorwaarden tot aanstelling bij het schriftelijke rijksleergangen van in rust of in disponibiliteit gestelde leerkrachten ;
- 25° het koninklijk besluit van 7 september 1971 tot vaststelling van het kader van de Inspectie van het schriftelijk onderwijs ;
- 26° het koninklijk besluit van 9 november 1971 tot oprichting van schriftelijke rijksleergangen ter voorbereiding van administratieve examens.

TITEL III

De inwerkingtreding

Artikel 97

Dit decreet treedt in werking op 1 september 1999, met uitzondering van artikel 84 dat uitwerking heeft vanaf 1 september 1973.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

EDDY BALDEWIJNS

Bijlage I : lijst van de afdelingen die niet in een studiegebied worden opgenomen en concordantie van deze afdelingen naar een optie van de studierichting beeldende kunst van het deeltijds kunstonderwijs

afdeling OSP	optie DKO
beeldhouwkunst – steenhouwen	beeldhouwkunst (H)
boetseren en pottenbakken	beeldende vorming (M)
grafiek	vrije grafiek (H)
handweven	weefkunst (H)
keramiek	keramiek (H)
kunstweven	weefkunst (H)
mode- en sierkunsttekenen	mode- en theaterkostuums (H)
modeltekenen	tekenkunst (H)
modeteken en -ontwerpen	mode- en theaterkostuums schetsen
schilderkunst	– schilderen (H)
schilderen	schilderkunst (H)
sierkunsten	beeldende vorming (M)
sier- en publiciteitsteken	reclamekunst (H)
tekenen- en aquarel	tekenkunst (H)
weven	weefkunst (H)

H = hogere graad

M = middelbare graad

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)

**ONTWERPADVIES AANGAANDE HET VOORONTWERPDECREET
BETREFFENDE DE AANPASSING VAN HET ONDERWIJS VOOR
SOCIALE PROMOTIE**

Brussel, 10 juni 1998

AXM/axm/OSP

1. GLOBAAL KADER

Het **volwassenenonderwijs is belangrijk** in de ogen van de sociale partners. Niet alleen geeft dit de mogelijkheid aan volwassenen om alsnog een volwaardig basisdiploma te ontvangen en terug aansluiting te krijgen met de arbeidsmarkt, maar ook is het een volwaardig instrument voor permanente vorming (bijscholing, herscholing, specialisatie...).

De SERV onderschrijft de intentie van de Vlaamse regering, zoals uitgedrukt in de regeringsverklaring, om het volwassenenonderwijs te versterken.

Bij de uitwerking van een decreet over het OSP acht de SERV het noodzakelijk dat er een **afstemming komt tussen het volwassenenonderwijs en het secundair respectievelijk hoger onderwijs**. Hoewel er een aanzet wordt gegeven tot betere afstemming op het secundair onderwijs (gelijkwaardige diploma's, afstemming van eindtermen...) wordt hier nog steeds onvoldoende aandacht aan besteed. Dit gebrek aan afstemming heeft onder meer betrekking op de afstemming van het studieaanbod, de modularisering, het personeelsstatuut...

Specifiek voor het hoger OSP-onderwijs betreurt de SERV dat er nog steeds geen aanzet wordt gegeven om dit aanbod te integreren in de hogescholen. Hoewel deze integratie gewenst is, en vooropgesteld werd, om het aanbod inzake hoger onderwijs beter te coördineren wordt deze intentie niet omgezet in het voorontwerpdecreet.

Tenslotte besteedt het voorontwerpdecreet geen aandacht aan **netwerkvorming** met andere opleidingsverstrekkers (o.m. VDAB, VIZO, sectorale opleidingsinitiatieven...) of met de arbeidsmarkt. Toch acht de SERV deze netwerkvorming van groot belang om een coherent opleidingsaanbod te kunnen aanbieden.

De EDUFORA zouden een gepast middel kunnen zijn om een rol te spelen bij de uitwerking van deze netwerkvorming.

Niet enkel ontbreekt de aanzet in het voorontwerpdecreet inzake netwerkvorming met de andere onderwijsvormen en onderwijsverstrekkers, ook houdt het voorontwerpdecreet geen regeling in van het gehele volwassenenonderwijs, maar enkel van het OSP, afstandsonderwijs en tweedekansonderwijs.

De SERV acht het wenselijk dat er een duidelijk **beleidsconcept** wordt uitgewerkt inzake **volwassenenonderwijs**, waarbij er een afstemming tot stand komt met de basiseducatie.

Daarnaast wordt eveneens onvoldoende aandacht besteed aan de inpassing van dit decreet in het geheel van de volwassenen *educatie*. Hiertoe zou de Vlaamse overheid een **beleidsvisie inzake permanente vorming** moeten ontwikkelen. Ondanks het feit dat in het regeerakkoord "permanente vorming" vermeld wordt als een van de topprioriteiten voor de regeerperiode 1995-1999, werd hieromtrent nog geen geëxpliciteerde visie uitgewerkt.

Tenslotte is het belangrijk dat de instellingen waarbinnen het OSP wordt aangeboden voldoende groot zijn opdat een rationeel aanbod kan verzekerd worden. Hoewel er in het voorontwerpdecreet stimuli zijn ingebouwd om tot **schaalvergroting** komen, zijn deze onvoldoende om het beoogde effect te bekomen.

2. PROGRAMMATIE EN STUDIEAANBOD

Door het voorontwerp van decreet wordt de programmatie versoepeld. De afdelingen worden geleidelijk vervangen door een indeling in opleidingen en opties. Na deze nieuwe indeling kan een centrum dat gemachtigd is een studiegebied in te richten, vrij alle opleidingen en opties van dit studiegebied inrichten. Wel is er nog geen termijn vastgesteld waarbinnen deze omschakeling dient te gebeuren.

Hierdoor kan op het niveau van de centra een transparant en coherent aanbod tot stand komen. Voor de SERV is het echter eveneens belangrijk dat er op **regionaal vlak of centraal niveau een transparant en rationeel aanbod tot stand komt**.

Voor het hoger onderwijs dat binnen het OSP wordt aangeboden, wordt de programmatie momenteel gecoördineerd op een centraal niveau. Aangezien de voorgestelde vrijheid van programmatie een hinderpaal zou kunnen vormen voor een vlotte integratie van deze vorm van onderwijs binnen de hogescholen, is de SERV van oordeel dat ook in het ontwerpdecreet een centrale coördinatie van dit hoger onderwijsaanbod mogelijk moet blijven.

Wat het secundair onderwijs binnen het OSP betreft, is de SERV voorstander van een afstemming op (sub)regionaal niveau om tot een rationeel aanbod te komen. Het huidige OSP-aanbod vertoont in sommige regio's tekorten, en in andere overlappingsen. Door uit te gaan van de historische programmatie blijft het aanbod versnipperd en bestaat er geen stimulans om de programmatie te coördineren of te

plannen op een manier die de versnippering, tekorten en overlappings zou moeten voorkomen.

De vraag rijst ook naar de afstemming van dit voorontwerpdecreet op de **EDUFORA**, die een instrument zouden moeten zijn voor een betere informatiedoorstroming, samenwerking en planning inzake volwasseneneducatie op regionaal niveau.

De hoofddoelstelling van het volwassenenonderwijs moet het organiseren van diplomagericht onderwijs zijn dat zowel algemeen vormend als beroepsgericht kan zijn. De Raad hecht een groot belang aan het arbeidsmarktgerichte aanbod binnen het volwassenenonderwijs als hefboom voor maatschappelijke integratie. Derhalve meent de Raad dat, met betrekking tot het arbeidsmarktgerichte aanbod van het OSP, een toetsing vereist is aan de arbeidsmarktbehoeften. Hier is een rol weggelegd voor de sociale partners, die het best geplaatst zijn om de toetsing van het aanbod aan de arbeidsmarktbehoeften te doen. Deze taak kan het best worden toevertrouwd aan de STC.

Het voorontwerpdecreet voorziet een **link met de arbeidsmarkt** door te verwijzen naar beroepsprofielen. De **beroepsprofielen** zouden door de Vlaamse regering worden bepaald op advies van de SERV. Er wordt verder niet gespecificeerd hoe beroepsprofielen moeten tot stand komen, wie ze moet opstellen of hoe de adviesprocedure zal verlopen.

Nochtans werden over de totstandkoming van beroeps- en opleidingsprofielen afspraken gemaakt tussen de SERV en het onderwijs (VLOR, DVO en administratie). Deze afspraken houden in dat beroepsprofielen en opleidingsprofielen niet door een zelfde instantie kunnen worden opgesteld, maar dat beroepsprofielen moeten worden gemaakt door de sociale partners en opleidingsprofielen door onderwijs- en opleidingsinstanties.

In dit kader werd er binnen de SERV een project opgestart waarbij op gesystematiseerde en objectieve wijze wordt weergegeven welke taken men in een beroep uitoefent en indicaties worden gegeven van welke kennis en vaardigheden vereist zijn. Deze beroepsprofielen kunnen gebruikt worden voor elke arbeidsmarktgerichte opleiding, los van de onderwijs- of opleidingsinstantie. De opleiders worden in dit proces uiteraard betrokken en op de hoogte gebracht van de resultaten.

Het beperken van de betrokkenheid van de SERV tot een adviserende taak houdt onvoldoende garanties in dat er beroepsprofielen worden opgesteld los van het opleidingsaanbod.

Dit standpunt impliceert wel dat voldoende middelen worden voorzien opdat de SERV zijn rol in het proces van het opstellen van een beroepsprofiel optimaal zou kunnen vervullen.

Tenslotte wenst de SERV het belang te benadrukken van een **evenwichtig aanbod** binnen de OSP-centra. Opdat de arbeidsmarktgerichte opleidingen voldoende aanbod zouden komen binnen de programmatie, dient de financiering hier op in te spelen.

Wat het studietoelaat aanbod betreft wordt een indeling in studiegebieden, opleidingen en opties vooropgesteld die in de mate van het mogelijke zou gelijklopen met de indeling in het dagonderwijs. De SERV onderstreept het belang van deze indeling en ondersteunt deze intentie om tot een **afstemming te komen met het secundair onderwijs**. Ook hier kunnen de sociale partners, onder meer via de informatie die beschikbaar is via het beroepsprofielenproject van de SERV en de sectorcommissies binnen de SERV, een belangrijke inbreng doen.

3. **MODULAIR ONDERWIJS**

De SERV is voorstander van modularisering. Niet enkel omdat dit beter overeenkomt met het leerritme van volwassenen, maar ook omdat dit een betere overgang tussen de verschillende onderwijsvormen mogelijk maakt en de aansluitingskans van vroegtijdige schoolverlaters in een later stadium kan verhogen.

Hoewel de SERV begrip kan opbrengen voor de moeilijkheden die gepaard gaan met het invoeren van een modulair systeem, is de huidige **overgangsregeling** onvoldoende. Er moeten duidelijke criteria gehanteerd worden voor de overgang naar het modulair systeem en een duidelijke fasering dient vastgelegd te worden. Het bestaan van een modulair en lineair aanbod naast elkaar draagt geenszins bij tot een transparant en consistent aanbod tussen, en binnen, de verschillende centra.

Opdat de invoering van het modulair systeem ook effectief een betere overgang tussen de verschillende onderwijsvormen mogelijk maakt, dient het **modulariseringsproces in de verschillende onderwijsvormen op elkaar afgesteld worden**. Dit is momenteel onvoldoende het geval.

In eerste instantie dient daartoe de mogelijkheid tot modularisering ingevoerd te worden voor het (deeltijds)beroeps onderwijs én het technisch secundair onderwijs. Ook dienen de modules kapitaliseerbaar te zijn over de verschillende onderwijsvormen heen.

Daarnaast vermeldt het voorontwerpdecreet niets over de aansluiting van de modularisering in het OSP op de modulariseringsprojecten binnen het voltijds onderwijs. Hierdoor dreigt het gevaar dat de modules die binnen de verschillende onderwijsvormen worden uitgewerkt niet op elkaar zijn afgestemd.

Bij de uitwerking van een modulair systeem is het **eindniveau van de modules** essentieel om de aansluiting van de arbeidsmarktgerichte opleidingen op de arbeidsmarkt te garanderen. Hierbij dienen de sociale partners betrokken worden. Deze betrokkenheid van de SERV geldt ook voor de samenhang tussen de diverse modules.

4. MULTIMEDIAAL ONDERWIJS

De SERV is voorstander van de bevordering van multimediaal onderwijs, gecombineerd met contactonderwijs. In een kenniseconomie en informatiemaatschappij kan het belang van video-conferencing en afstandsonderwijs niet voldoende worden onderstreept.

De concrete organisatie van het multimediaal onderwijs is evenwel **onvoldoende soepel** door een verplichting van minimaal 50% contactonderwijs. De SERV erkent dat contactonderwijs nodig is voor het gecombineerd onderwijs, maar de minimumdrempel ligt te hoog.

Daarnaast is het belangrijk dat er aandacht wordt geschonken aan de **randvoorwaarden** inzake afstandsonderwijs opdat het gecombineerd onderwijs effectief ingang kan vinden in het OSP. Momenteel wordt er in het voorontwerp van decreet onvoldoende aandacht geschonken aan deze randvoorwaarden.

Zo acht de SERV het belangrijk, gezien de ontwikkelingskosten van het multimedia-onderwijs, dat er een strategie wordt uitgewerkt om multimediale leermiddelen ter beschikking te stellen, niet enkel aan de centra, maar ook aan bepaalde cursisten. Dit betreft niet enkel de apparatuur, maar ook de specifieke software. De financiële stimulans die door de overheid wordt voorzien komt hier onvoldoende aan tegemoet.

Tenslotte dient er ook voldoende aandacht besteed te worden aan de **invoering** van het multimediaal onderwijs. In dit opzicht kan het oprichten van een stuurgroep per studiegebied, zoals voorzien in het voorontwerpdecreet een belangrijk element zijn. In deze stuurgroepen kunnen de sociale partners betrokken te worden in de mate dat het gaat om arbeidsmarktgerichte opleidingen.

De taak van deze stuurgroep moet er onder meer in bestaan om er over te waken dat de leraarmentoren begeleid worden in de aanwending van het multimediaal onderwijs. Opdat de leraarmentor op een kwalitatief hoogstaande manier de cursisten kan begeleiden in het aandeel afstandsonderwijs van het gecombineerd onderwijs, dienen zij vertrouwd te raken met het pedagogisch didactisch gebruik van educatieve software en multimedia in het afstandsonderwijs.

5. **FINANCIERING**

De inkomsten van de centra voor volwassenenonderwijs komen vanwege de Vlaamse overheid, het inschrijvingsgeld dat door de cursisten betaald dient te worden en andere inkomsten. Van deze laatste groep inkomsten komt in deze aanbeveling enkel het contractonderwijs aan bod.

5.1 **Financiering door de Vlaamse Gemeenschap**

De financiering van de centra voor volwassenenonderwijs gebeurt grotendeels door overheidsmiddelen. De financiering gebeurt op basis van een historisch forfait. In de mate dat het aantal lesurencursist meer dan 3% afwijkt van dit historisch forfait, wordt de financiering aangepast. De mate waarin de financiering wijzigt hangt af van een coëfficiënt per studiegebied die de gemiddelde klasgrootte weergeeft waarvoor pedagogisch verantwoord en haalbaar onderwijs mogelijk is (omkaderingscoëfficiënt).

Door te vertrekken van het historisch forfait en enkel voor een stijging of daling van het leerlingenaantal die groter is dan 3% dit historisch forfait aan te passen, is de financiële impact van deze nieuwe financieringswijze beperkt voor de scholen.

De permanente vorming kent een groeiend belang in onze samenleving, waardoor een toename van het aantal cursisten in het OSP verwacht kan worden. In dit opzicht onderschrijft de SERV de optie dat de **financiering mee evolueert met het aantal cursisten**.

Daarnaast acht de SERV het belangrijk dat de middelen rationeel moeten worden aangewend opdat maximaal middelen kunnen vrijgemaakt worden om aan de stijgende behoeften inzake volwassenenonderwijs tegemoet te komen.

Een rationeel aanbod moet volgens de SERV gestoeld worden op grotere autonomie, regionale of centrale planning en programmatie en schaalvergroting, die normalerwijze een (relatieve) vermindering van de overheidsmiddelen kunnen tot gevolg hebben.

Dit komt onvoldoende aan bod in het ontwerpdecreet. Enkel inzake **fusies** wordt er een stimulus ingebouwd. Het betreft evenwel een kleine aanzet (de verhoging van het aantal leraarsuren met 1% en een minimum aantal 120.000 lesurencursist opdat een centrum haar autonomie behoudt), die volgens de SERV onvoldoende is om de instellingen aan te zetten een rationeel aanbod te realiseren. De SERV is van oordeel dat er betere stimuli moeten uitgewerkt worden om de centra aan te zetten tot schaalvergroting of samenwerkingsverbanden.

5.2 Het inschrijvingsgeld

Het voorontwerpdecreet legt een minimum- en maximumgrens vast waarbinnen de scholen hun inschrijvingsbedrag mogen vaststellen (tussen 15 en 30 BEF). De SERV ondersteunt het principe van een **minimum- en maximumgrens**. Op die manier kunnen de centra zelf bepalen op welk niveau zij het inschrijvingsgeld vastleggen. Dit inschrijvingsgeld mag immers geen financiële drempel vormen voor de cursisten.

De SERV onderschrijft de uitbreiding van de groepen cursisten die vrijgesteld zijn om een inschrijvingsgeld te betalen. Ook de **cursisten die tweedekansonderwijs** volgen zouden evenwel moeten vrijgesteld worden van inschrijvingsgeld.

Wat de **tussenkomst van de regering inzake het inschrijvingsgeld** van deze cursisten betreft, acht de SERV het aangewezen dat dit neutraal zou zijn voor de centra. Door deze tussenkomst te beperken tot 10 BEF per lestijd (hetgeen lager is dan de minimumgrens voor het inschrijvingsgeld), worden de centra niet aangespoord om zich te richten tot cursisten die vrijgesteld zijn van inschrijvingsgeld.

5.3 *Contractonderwijs*

In het voorontwerpdecreet wordt de mogelijkheid voorzien om contractonderwijs aan te bieden.

Hoewel de organisatie van diplomagericht onderwijs de hoofdopdracht is van het volwassenenonderwijs, onderkent de SERV de vraag naar inrichting van contractonderwijs. Zowel het bedrijfsleven als de onderwijsverstrekkers dienen daarbij tot een win-win-situatie te komen.

In de mate dat men tot contractonderwijs overgaat in het OSP, moet dit daarom onder duidelijke voorwaarden gebeuren. Er moeten algemeen geldende regels in acht worden genomen zoals onder meer:

- het aanbod moet passen binnen de onderwijsopdracht
- er moet transparantie zijn inzake de financiële transacties die plaatsvinden binnen het kader van het contractonderwijs
- de tarieven moeten vergelijkbaar zijn met het aanbod van andere opleidingenverstrekkers zoals de VDAB en VIZO
- op het niveau van de STC moet de mogelijkheid bestaan om een overzicht te hebben van het aanbod en de tarieven die gehanteerd worden inzake contractonderwijs. Aangezien de STC voor een efficiënte werking een goed overzicht moeten hebben van het arbeidsmarktgericht aanbod, dient ook het aanbod van contractonderwijs gekend te zijn. Inzake de gehanteerde tarieven is eveneens een opvolgende rol weggelegd voor de STC.

6. *PERSONEEL*

In het voorontwerpdecreet wordt een grote vrijheid gelaten aan de Vlaamse regering om de bezoldigingsregels vast te stellen evenals de prestatie- en cumulatieregeling van de personeelsleden vast te stellen.

De afstemming met het voltijds onderwijs is van groot belang. Deze afstemming zou er toe moeten leiden dat het OSP voldoende aantrekkelijk is om bekwame lesgevers te rekruteren, hetzij als vastbenoemde, hetzij op tijdelijke basis of voor welomschreven opdrachten. Ook moet er mogelijk worden gemaakt dat personen die

worden gereffecteerd in het voltijds onderwijs op vrijwillige basis kunnen worden tewerkgesteld in het OSP. Tenslotte moet deze afstemming mogelijk maken dat de leerkrachten een deeltaak in het voltijds onderwijs en OSP combineren om tot een volledige opdracht te komen, in dit geval met een volwaardig statuut.

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD
(Raad voor het volwassenenonderwijs)

INHOUD

1. Situering	77
2. Krachtlijnen van het advies	78
3. Algemene bedenkingen	81
3.1. Een stap naar een niveaudecreet op het volwassenenonderwijs ?	81
3.2. Een coherente visie op het onderwijs voor sociale promotie binnen het onderwijs	82
3.2.1. Samenhang met het secundair onderwijs met volledig leerplan	82
3.2.2. Samenhang tussen het hoger onderwijs voor sociale promotie en het onderwijs verstrekt door hogescholen	83
3.2.3. Samenhang met het deeltijds kunstonderwijs	83
3.3. Samenhang met andere sectoren in het volwassenenonderwijs en volwasseneneducatie	84
3.3.1. Basiseducatie	84
3.3.2. Tweedekansonderwijs	84
3.3.3. Samenwerking met andere opleidingsinstanties	85
4. De nieuwe contouren voor het onderwijs voor sociale promotie	85
4.1. Begrippenkader	85
4.2. Opdrachtomschrijving	86
4.3. Indeling van het aanbod	87
4.3.1. Delegaties aan de regering	87
4.3.2. Een 'geleidelijke' hervorming	87
4.3.3. De indeling van de afdelingen in studiegebieden	87
4.3.4. Programmatieregels	88
4.3.5. Overheveling van vestigingsplaatsen	89
4.3.6. Behoudsnormen	89
4.4. Kwaliteitszorg	90
4.4.1. Beroeps- en opleidingsprofielen	90
4.4.2. Eindtermen	90
4.4.3. Leerplannen	91
4.4.4. Onderwijsvernieuwing in het onderwijs voor sociale promotie	91
4.4.5. Examens en studiebekrachtiging	91
4.4.6. De opdrachten van het onderwijs voor sociale promotie inzake lerarenopleiding, Lerarenopleiding en onderwijs voor sociale promotie	91
4.5. Modulair versus lineair onderwijs	92
4.6. Gebruik van nieuwe media in het onderwijs voor sociale promotie	93
4.6.1. Gecombineerd onderwijs	93
4.6.2. Afstandsonderwijs	94
4.7. Erkenning, financiering, subsidiëring	94
4.7.1. De noties erkenning, financiering en subsidiëring	94
4.7.2. De financiering/subsidiëring door de Vlaamse gemeenschap	95
4.7.3. Inschrijvingsgelden	96
4.7.4. Andere bronnen van inkomsten	97
4.8. Personeelsstatuut	97
4.8.1. Algemene opmerkingen	97
4.8.2. Eenvormige bezoldigingsregels	98
4.9. Rechten en plichten van cursisten in het onderwijs voor sociale promotie	98
5. Bijlage bij het advies : artikelsgewijze opmerkingen	100
6. Bedenkingen bij bijlage I van het voorontwerp van decreet (tweede gewijzigde versie)	105
7. Bedenkingen bij het besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de salarisschalen, de prestaties- en cumulatieregeling en de anciënniteit van de personeelsleden van de centra voor volwassenenonderwijs	109

Vlaamse Onderwijsraad
Leuvenseplein 4
1000 Brussel

Raad voor het volwassenenonderwijs
7 september 1998
RVOL/WNI-PCA-RHE/ADV/001

Advies over

- **het voorontwerp van decreet betreffende de aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie en de vervanging van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs**
- **het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de salarisschalen, de prestatie- en cumulatieregeling en de anciënniteit van de personeelsleden van de centra voor volwassenenonderwijs**

1. Situering

Op 2 juni 1998 vroeg de Vlaamse minister vice-president en minister van onderwijs en ambtenarenzaken, de heer L. Van Den Bossche, de Vlaamse Onderwijsraad bij hoogdringendheid om advies over het voorontwerp van decreet betreffende de aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie en de vervanging van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs. De Vlaamse onderwijsraad is bij die gelegenheid ook om advies gevraagd over het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de salarisschalen, de prestatie- en cumulatieregeling en de anciënniteit van de personeelsleden van de centra voor volwassenenonderwijs. Over het hoogdringend karakter van de adviesvraag was een afwijzende reactie gekomen van enkele geledingen zodat het advies wordt uitgebracht op 7 september 1998.

De raad beraadde zich al eerder over bepaalde uitzichten van de hervorming van het onderwijs voor sociale promotie. De raad baseerde zich op deze eerdere adviezen om de voorliggende voorstellen te beoordelen ¹

¹ RAAD VOOR VOLWASSENENONDERWIJS, *Advies van de raad voor volwassenenonderwijs. Stellingen i.v.m. de herstructurering van het volwassenenonderwijs*, 8 januari 1993; ID., *Advies betreffende krachtlijnen voor een aanbod "Nederlands als tweede taal voor volwassenen"*, 19 april 1993; ID., *Advies over de opvatting van een modulair stelsel aangepast aan de reële noden van het onderwijs*, 28 maart 1994; ID., *Indeling van het secundair OSP. Studie door de afdeling onderwijs voor sociale promotie (studie 4)*, Vlor, Brussel, 1996; ID., *Advies over de uniformering van benamingen in het secundair en hoger OSP*, 22 april 1997; AFDELING VOOR HET ONDERWIJS VOOR SOCIALE PROMOTIE, *advies over de classificatie van de opleidingen in het secundair onderwijs voor sociale promotie*, 9 maart 1994; ID., *Advies betreffende aanpassing van art. 4 van het BVE van 10 juli 1991 tot bepaling van het minimumbedrag, de wijze van innen en de eventuele gehele of gedeeltelijke vrijstellingen van inschrijvingsgeld opgelegd aan de studenten en leerlingen van het onderwijs voor sociale promotie*, 8 februari 1995; *Bakens voor de toekomst van het volwassenenonderwijs. Discussienota (Studie 24)*. Brussel, Vlor, 1997 wordt eveneens gebruikt als uitgangspunt voor de discussie.

Het advies werd goedgekeurd op 7 september 1998 met 17 stemmen voor en drie onthoudingen. De bijlagen werden goedgekeurd met 15 stemmen voor en twee onthoudingen. Er waren 20 stemgerechtigde leden.

2. Krachtlijnen van het advies

De raad geeft hier in gebalde vorm zijn bedenkingen bij het voorontwerp van decreet. De motivering en argumentatie van die stellingen zijn terug te vinden onder punt 3.

De raad voor het volwassenenonderwijs is van oordeel dat het voorliggende voorontwerp van decreet tegemoet komt aan de meest dringende noden inzake positie, statuut en aanbod in het onderwijs voor sociale promotie en het tweedekansonderwijs. De raad hoopt evenwel dat het gesprek over een nieuw kader voor het volwassenenonderwijs en de volwasseneneducatie, met inbegrip van het hoger onderwijs voor volwassenen, niet van de beleidsagenda verdwijnt. Er is nood aan een gedifferentieerd en gecoördineerd aanbod van levenslang leren dat begeleide leertrajecten mogelijk maakt in de kennismaatschappij.

De raad vindt het jammer dat het decreet niet probeert om ook de bepalingen inzake de basiseducatie te integreren in dit decreet. Er moet een continuüm worden bepaald tussen de basiseducatie en het onderwijs voor sociale promotie. De integratie van het tweedekansonderwijs beantwoordt wel aan de wensen van de sector. Ongewenste effecten zoals inzake de inschrijvingsgelden en overlappingsen in het aanbod moeten vermeden worden.

Het voorontwerp verwijst nauwelijks naar andere opleidingsverstrekkers zoals VDAB, VIZO en bedrijven en instellingen. Er is geen band gelegd met de basiseducatie, de basisopleidingen van hogescholen en de academische opleidingen van de universiteiten. Evenmin verduidelijkt het voorontwerp van decreet de relatie met het posthogeschoolonderwijs, de postacademische vorming en het open hoger onderwijs. Idealiter zou de coördinatie gelijktijdig moeten verlopen.

Het voorontwerp biedt wel nieuwe kansen voor samenwerking met de VDAB onder de vorm van contractonderwijs en samenwerkingsovereenkomsten hoewel de modaliteiten hiervoor nog onduidelijk blijven.

In elk geval is het wenselijk dat alle regelgeving die relevant is voor het onderwijs voor sociale promotie, in dit decreet wordt geïntegreerd.

De raad vindt het belangrijk dat het voorontwerp van decreet de gelijkwaardigheid van de diploma's en studiebewijzen bewaakt met het secundair onderwijs met volledig leerplan. Eindtermen, gelijke beroepsprofielen en het bepalen van niveaus zijn hiervoor geschikte middelen. De raad vraagt hierbij om ook de onderwijsvormen te bepalen. De raad stemt in met de overdracht van opleidingen met een kunstkarakter naar het deeltijds kunstonderwijs.

Voor het hoger onderwijs voor sociale promotie vindt de raad dat er een andere positionering kan gelden dan voor de hogescholen. De raad wenst prioritair, d.w.z. meteen na de goedkeuring van dit decreet, een overleg ten gronde over de positie van het hoger onderwijs voor sociale promotie.

De raad voor het volwassenenonderwijs vindt de flexibele programmatieprocedure een goed instrument dat de centra toelaat om vlot in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De raad verwoordt wel zijn zorg om overlappingsen o.m. in het studiegebied algemene vorming te vermijden.

De raad vraagt een rechtsbasis te creëren voor tijdelijke experimenten in het onderwijs voor sociale promotie.

De raad voor het volwassenenonderwijs is ervan overtuigd dat het modulair onderwijs dat de overheid middels het voorontwerp van decreet wil promoten, belangrijke pluspunten bezit om tegemoet te komen aan de leerbehoeften van volwassen cursisten. De raad formuleert hierbij wel twee belangrijke bedenkingen. In de eerste plaats moet er een afstemming ontstaan van het concept modularisering in het onderwijs voor sociale promotie en het secundair onderwijs. Het raad opteert voor eenzelfde modulaire structuur die bruggen bouwt en deze niet situeert op een doodlopend eindpunt. Modules moeten inwisselbaar zijn tussen het secundair onderwijs met volledig leerplan en het secundair onderwijs voor sociale promotie, tussen het TSO, DBSO, BSO en BUSO. Indien het hoger onderwijs een modulaire structuur invoert, dan moet deze structureel verwant zijn met het secundair onderwijs. Desgevallend moeten ze ook dienstig zijn in het hoger onderwijs.

Ten tweede vindt de raad dat al te rigide opeenvolging van modules uit den boze is. De raad pleit er ook voor om voor het hoger onderwijs voor sociale promotie een dynamiek op gang te brengen om modulaire structuurschema's uit te werken en goed te keuren.

De raad voor het volwassenenonderwijs erkent dat afstandsonderwijs en multimediale werkvormen aan belang zullen winnen. Zij moeten in samenhang worden bekeken. Het is belangrijk dat de centra zich op deze markt kunnen profileren. De raad heeft moeite met de rol die de overheid zich aanmeet als enige aanbieder van afstandsonderwijs.

De raad pleit er ook voor dat zowel in de omschrijvingen van contactonderwijs als in deze over de examens en studiesanctionering voldoende ruimte gelaten wordt voor nieuwe, meer actieve werkvormen en voor niet klassieke vormen van examinering.

De raad vindt dat het onderscheid tussen financiering en subsidiëring een cruciaal gegeven is dat moet worden behouden. Het decreet moet dus ook de voorwaarden voor de erkenning van centra verduidelijken.

De raad voor het volwassenenonderwijs waardeert de inspanningen van de overheid om een doorzichtig financieringssysteem uit te werken. Over de bedragen doet de raad geen uitspraak bij gebrek aan accurate informatie. De autonome aanwending van uren over de studiegebieden heen en voor andere dan onderwijsopdrachten (b.v. voor trajectbegeleiding) is voor de raad een pluspunt.

De raad stemt ook in met de aanwending van de inschrijvingsgelden door het centrum. De raad vraagt wel om vrijstelling voor de studiegebieden "Nederlands als tweede taal" en "algemene vorming" gezien ze voldoen aan een grote maatschappelijke behoefte. Dit betekent dat cursisten die enkel algemene vorming volgen, vrijgesteld worden. Cursisten die enkel het beroepsgericht gedeelte volgen, betalen het normale inschrijvingsgeld. Cur-

sisten die een diploma secundair onderwijs beogen, kunnen een beroep doen op gedeeltelijke vrijstelling van inschrijvingsgelden.

Ook de gedeeltelijke vrijstelling van inschrijvingsgelden moet van toepassing zijn op studenten met vrijstellingen van vakken of modules.

De raad sluit zich aan bij de bekommernis van de overheid om één statuut te behouden voor alle personeelsleden van het onderwijs. Op vele punten is het statuut volledig gelijklopend met het statuut van het personeel van het secundair onderwijs. De raad geeft enkel commentaar op punten die afwijken voor het onderwijs voor sociale promotie.

De raad pleit voor een identieke regeling inzake bekwaamheidsbewijzen, geldelijk statuut en barema's als in het secundair onderwijs met volledig leerplan. De raad wil dat het onderwijs voor sociale promotie gewaardeerd wordt als volwaardig onderwijs met een volwaardig statuut voor de leraar. Combinaties tussen het onderwijs met volledig leerplan, het onderwijs voor sociale promotie en het bedrijfsleven mogen niet verhinderd worden. Mogelijke hindernissen dienen gesloopt, zeker niet ingebouwd. Weliswaar dienen overgangsmaatregelen voorzien voor alle thans in dienst zijnde personeelsleden, inclusief directeur en administratief personeel.

De raad stelt dat de voortschrijdende autonomie van de centra een meer verregaande medezeggenschapsregeling veronderstelt. De betrokkenheid bij het schoolbeleid vergt een specifieke regeling voor cursisten en personeel. Dezelfde materies zoals voorzien in het secundair onderwijs met volledig leerplan moeten het voorwerp van onderhandelingen in het lokaal comité uitmaken.

De raad merkt op dat de rechten en plichten van de cursist onderbelicht worden. Een cruciaal gegeven hierin is het recht op trajectbegeleiding. De raad vraagt ook aandacht voor cursisten met een handicap in het onderwijs voor sociale promotie.

De raad vraagt ook aandacht voor de professionalisering van de leraren in het volwassenenonderwijs. Er moeten eigen accenten worden gelegd t.a.v. het functioneren in het volwassenenonderwijs in het lerarenprofiel dat is uitgewerkt voor het secundair onderwijs. Dit vormt de basis om een specifieke module voor volwassenenonderwijs te voorzien in de reguliere lerarenopleidingen. Cruciaal is ook het recht van de leraren in het volwassenenonderwijs op nascholing.

3. Algemene bedenkingen

3.1 Een stap naar een niveaudecreet op het volwassenenonderwijs?

De regeerverklaring formuleerde in 1995 de doelstelling een niveaudecreet voor het volwassenenonderwijs uit te werken. Dit nieuwe decreet zou het volwassenenonderwijs toelaten op een flexibele wijze in te spelen op de groeiende maatschappelijke behoefte aan permanente vorming. Ten tweede zou het nieuwe decreet de positie van het volwassenenonderwijs verduidelijken zodat een latere coördinatie van het aanbod in de volwasseneneducatie vlotter kan verlopen.

De raad voor het volwassenenonderwijs stelt vast dat het ontwerpdecreet al de meest urgente punten regelt. De raad hoopt dat het gesprek over een passend kader voor het volwassenenonderwijs en voor de volwasseneneducatie niet wordt stopgezet. De stelling dat het “levenslang leren” een van de belangrijkste groeisectoren voor het onderwijs in de komende jaren is, is gemeengoed geworden. Een adequaat kader om aan deze groeiende behoeften te beantwoorden, is een noodzaak.

Internationale indicatoren tonen aan dat Vlamingen in vergelijking met de ons omringende landen slechts zeer beperkt deelnemen aan permanente vorming, met alle mogelijke negatieve gevolgen voor de onze kenniseconomie. Dit toont het belang aan van een goed globaal concept op volwassenenonderwijs en volwasseneneducatie. De hervorming van het volwassenenonderwijs en de volwasseneneducatie mag daarom niet van de beleidsagenda worden geschoven.

De raad vraagt of de overheid niet iets verder zou kunnen gaan in de richting van een onderlinge afstemming van de regelgeving op het volwassenenonderwijs (art. 2). De raad voor het volwassenenonderwijs vindt dat de voorzieningen in het volwassenenonderwijs één traject moeten vormen. Het voorontwerp van decreet richt zich op het onderwijs voor sociale promotie, het tweedekansonderwijs en op het schriftelijk onderwijs en in zekere mate ook op de centrale examencommissies. Er is geen sprake van een integratie van de basiseducatie binnen het decreet. Zo roept de indeling in vier richtgraden van het studiegebied “Nederlands als tweede taal” de vraag op naar een afstemming met de niveaus die de basiseducatie hanteert (art. 8).

De raad dringt er op aan om minstens alle relevante regelgeving voor het onderwijs voor sociale promotie zoveel als mogelijk op te nemen in dit decreet. Het komt de overzichtelijkheid en rechtszekerheid niet ten goede als er naast het decreet op het onderwijs voor sociale promotie nog diverse bepalingen blijven staan in oude wetten, besluiten of decreten. Bij wijze van voorbeeld verwijst de raad naar de omschrijving van het toepassingsgebied aan de hand van het KB van 30 april 1957 (art. 2). Waarom wordt hier niet geopteerd voor een positieve en eigentijdse omschrijving van het toepassingsgebied? Het blijft ook onduidelijk of en hoe de tijdelijke leergangen worden geïntegreerd in de regelgeving op het onderwijs voor sociale promotie.

Een zelfde probleem geldt t.a.v. de wet van 7 juli 1970 en de schoolpactwet. Welke bepalingen blijven overeind? Hoe moet een en ander worden samengelezen? De raad

verwijst bij wijze van voorbeeld naar de regels voor de erkenning, naar de gedeeltelijke vrijstelling van inschrijvingsgelden, naar de regelgeving inzake eindtermen,.... De raad kiest ervoor om zoveel als mogelijk in te schuiven in het decreet op het onderwijs voor sociale promotie. Indien dit niet kan, moet verduidelijkt worden hoe een en ander samenhangt.

3.2 Een coherente visie op het onderwijs voor sociale promotie binnen het onderwijslandschap

3.2.1 *Samenhang met het secundair onderwijs met volledig leerplan*

Het belangrijkste instrument om de gelijkwaardigheid te garanderen met de opleidingen in het secundair onderwijs met volledig leerplan, is zeker de bepaling dat de opleidingen en opties in het secundair onderwijs voor sociale promotie gelijkwaardige eindtermen moeten hanteren als er een overeenkomstige opleiding bestaat in het onderwijs met volledig leerplan (art. 11). De raad ondersteunt deze optie en verwijst naar eerdere standpunten van de raad waarin aangedrongen werd op een afstemming tussen eindtermen voor het onderwijs met volledig leerplan en het onderwijs voor sociale promotie. Anderzijds stelt de raad voor het volwassenenonderwijs vast dat er nogal wat conceptuele vragen bestaan bij deze optie. Een eerste inventarisatie van problemen wordt gegeven op p. 14 onder punt 4.4.2. Het gaat hier om een vraag naar verduidelijking en doet geen afbreuk aan de positieve ingesteldheid van de raad t.a.v. de invoering van eindtermen.

Een tweede instrument om de gelijkwaardigheid en/of de samenhang met het secundair onderwijs met volledig leerplan te garanderen, is de bepaling van onderwijsniveaus, vergelijkbaar met deze van het volledig leerplan (art. 8). De raad voor het volwassenenonderwijs vindt een vergelijkbaarheid cruciaal voor het diplomagericht secundair onderwijs voor sociale promotie. Het voorontwerp van decreet laat tevens de mogelijkheid om de samenhang met de SEDOC-classificatie te bepalen (art. 9). In elk geval laat de indeling in SEDOC-niveaus de afgestudeerden toe hun diploma of getuigschrift gemakkelijker te laten gelden in het buitenland. Deze bepaling gaat voor het onderwijs voor sociale promotie zelfs verder dan hetgeen wat geldt in het volledig leerplan. De raad vraagt echter wel hoe de gelijkwaardigheid moet worden bepaald als er geen analoge indeling gebeurt in het volledig leerplan. Ten tweede stelt de raad de noodzaak in vraag om de SEDOC-niveaus nu al op te sommen. Het zou aangewezen zijn om deze voorlopig nog open te laten. De werkzaamheden aan beroepsprofielen en aan de kwalificatiestructuur zullen de indelingen beter onderbouwen.

De raad merkt ook op dat de indeling in een vierde graad zoals die in het secundair onderwijs is omschreven, nu beperkt is tot het studiegebied “grafische technieken”. De raad vindt het wenselijk dat ook de mogelijkheid wordt opengelaten voor een vierde graad “personenzorg” (art. 8). De overheid kan op die manier de bestaande opleidingen in het ASBL concorderen.

De raad stelt vast dat voor de vierde graad niet altijd een overeenstemmend aanbod bestaat in het secundair onderwijs met volledig leerplan. Waarom voorziet de overheid geen vierde graad voor andere studiegebieden ?

3.2.2 *Samenhang tussen het hoger onderwijs voor sociale promotie en het onderwijs verstrekt door hogescholen*

Het voorontwerp van decreet beperkt zich tot het onderwijs voor sociale promotie. Er is geen band gelegd met de basisopleidingen van de hogescholen en de academische opleidingen van de universiteiten. Evenmin verduidelijkt het voorontwerp van decreet de relatie met de voortgezette opleidingen en met de posthogeschoolvorming van de hogescholen noch met de postacademische vorming en het open hoger onderwijs.

De raad vindt het noodzakelijk een debat ten gronde te voeren over de toekomst van het “hoger onderwijs voor volwassenen”. Zowel om economische als om maatschappelijke redenen is het wenselijk om naast een aanbod op secundair niveau ook in een volwaardig aanbod in het hoger onderwijs te voorzien. Belangrijk hierbij is de specificiteit van dit onderwijs.

De uitklaring van de positionering van het “hoger onderwijs voor volwassenen”, onder meer de spreiding van het aanbod over de verschillende actoren, moet op korte termijn een prioritair aandachtspunt uitmaken voor de politieke overheid.

Deze stellingname verhindert helemaal niet dat dit voor het onderwijs voor sociale promotie zo noodzakelijke decreet uitgevoerd wordt. Ze houdt echter nadrukkelijk in dat voorafgaandelijk aan de vooropgestelde discussie ten gronde geen maatregelen mogen worden getroffen die de proliferatie van het huidige hoger onderwijs voor sociale promotie voor gevolg zouden kunnen hebben.

Dit houdt onder meer in dat de politieke overheid zeer zorgvuldig moet omgaan met het toestaan van oprichtingen, ook al betreft het kopieën van bestaande afdelingen. Bij omvormingen moet een structureel moratorium enkel de vrijheid laten om een afdeling om te vormen naar een andere reeds bestaande afdeling.

3.2.3 *Samenhang met het deeltijds kunstonderwijs*

Het voorontwerp van decreet trekt een cesuur tussen het onderwijs voor sociale promotie en het deeltijds kunstonderwijs. De afdelingen in bijlage II worden niet in een studiegebied, opleiding of optie opgenomen. Dit impliceert meteen ook dat deze afdelingen worden afgebouwd of omgezet. De raad voor het volwassenenonderwijs gaat akkoord met de overdracht van opleidingen met een kunstkarakter naar het deeltijds kunstonderwijs. In de eerdere standpunten van de raad werd het verstrekken van “kunstzinnige vorming” nooit vermeld als een doelstelling voor het onderwijs voor sociale promotie.

De raad vraagt wel om een zorgvuldige regeling van de overdracht van de bestaande afdelingen naar het deeltijds kunstonderwijs en de wijze waarop de betrokken scholen met een gemengd aanbod zich kunnen handhaven. Om het al dan niet kunstgerichte karakter van de afdeling in te schatten is verder onderzoek via de leerplannen gewenst.

De raad vindt dat in dit luik meer aandacht moet gegeven worden aan de personeelsproblematiek. De overgang dient te geschieden met behoud van de individueel verworven situatie zowel qua bekwaamheidsbewijs als qua wedde.

3.3 Samenhang met andere sectoren in het volwassenenonderwijs en de volwasseneneducatie komt fragmentarisch aan bod

De raad voor het volwassenenonderwijs stelt vast dat de coördinatieproblematiek enkel aan bod komt in enkele voorzichtige eerste aanzetten. In dit verband verwijst de raad naar de eerdere vraag om hierin wat verder te gaan, waar het de coördinatieproblematiek betreft binnen het volwassenenonderwijs zelf en in tweede instantie binnen de volwasseneneducatie (zie p.5-6, punt 3.1).

3.3.1 *Basiseducatie*

Bij het definiëren van de niveaus is er geen secundair onderwijs voor sociale promotie van de eerste graad (art. 8). Het voorontwerp van decreet trekt een cesuur met de basiseducatie. De raad ging in 1993 akkoord om geen 1ste graad in het onderwijs voor sociale promotie in te richten en deze cursisten door te verwijzen naar de centra voor basiseducatie, mits het terrein van de basiseducatie beperkt wordt tot de eerste graad. De opdrachtoomschrijving in art. 4 is hiermee in overeenstemming aangezien deze een actualisering van kennis en vaardigheden beperkt tot de verworvenheden in het secundair onderwijs en in beroepsopleidingen.

De raad voor het volwassenenonderwijs stelde in zijn advies van 1993 vast dat de behoeften aan NT 2 zeer divers zijn. Ook op dit specifieke domein bepaalde het advies de cesuur tussen de basiseducatie en het onderwijs voor sociale promotie aan de hand van de scholingsgraad van de cursisten. De opdrachten van het onderwijs voor sociale promotie werden omschreven als het aanbieden van een basisniveau NT2 voor hoger opgeleiden en op beroepsgerichte opleidingen, gecombineerd met taalonderwijs. De basiseducatie richt zich op laaggeschoolden en op het basisniveau.

De raad wijst er wel op dat het bijkomend wenselijk is om een continuüm te bepalen tussen de basiseducatie en het onderwijs voor sociale promotie. Het gaat hier b.v. om het verband tussen de richtniveaus in het onderwijs voor sociale promotie en de niveaus binnen de basiseducatie (art. 8). Het onderwijs voor sociale promotie pleit ook voor een duidelijke niveaubepaling en instapvoorwaarden. Gelijkwaardige eindtermen die gelden voor het hele aanbod dat certificering beoogt, zullen de samenhang verder verduidelijken. Al de aanbieders moeten zich hierbij onderwerpen aan kwaliteitsbewaking van de overheid.

3.3.2 *Tweedekansonderwijs*

Het voorontwerp van decreet benadrukt in sterke mate de tweedekansfunctie van het secundair onderwijs voor sociale promotie. Het decreet stelt ook voor het studiegebied "algemene vorming" in te richten. De raad benadrukt dat de integratie beantwoordt aan de wensen van de sector.

De raad voor het volwassenenonderwijs vraagt hierbij wel om oog te hebben voor ongewenste effecten zoals op het vlak van de inschrijvingsgelden (zie p. 20, onder punt 4.7.3).

Een tweede probleem is de mate waarin overlappingsen kunnen vermeden worden, gegeven de vrije programmatieprocedures. Dit geldt zowel voor het aanbod algemene vorming (art. 7) als voor het aanbod van andere studiegebieden dat de centra voor tweedekansonderwijs kunnen programmeren (art. 98). Er dient aandacht gegeven aan de voorwaarden waaronder regionale afstemming ertoe kan bijdragen dat overlappingsen worden vermeden.

De centra voor tweedekansonderwijs vragen ook waarborgen dat zij het huidige aanbod kunnen blijven aanbieden ook na de integratie in het onderwijs voor sociale promotie. Nadien gelden voor hen dezelfde programmatieregels als voor alle andere centra voor volwassenenonderwijs. De centra bieden momenteel een opleiding “kantoor, kantooradministratie en gegevensbeheer” en een opleiding “personenzorg: sanitaire hulp” aan in de derde graad van het BSO. In de derde graad van het TSO bieden zij “jeugd- en gehandicaptenzorg” en “handel – talen” aan. In de tweede graad van TSO is er eveneens de opleiding “handel – talen”.

3.3.3 *Samenwerking met andere opleidingsinstanties*

De samenwerking met de VDAB komt ter sprake in art. 38 waar de VDAB cursisten kan doorsturen voor openblijvende plaatsen. Hoe krijgt deze samenwerking vorm? Het decreet bepaalt hierover niets. Terloops wijst de raad er ook op dat de Brusselse BGDA eveneens moet worden vermeld.

Ten tweede creëert art. 44 de mogelijkheid om hetzij contractonderwijs te organiseren hetzij samenwerkingsovereenkomsten met andere opleidingsverstrekkers af te sluiten. De raad voor het volwassenenonderwijs vindt dit een belangrijke innovatie.

4. De nieuwe contouren voor het onderwijs voor sociale promotie

4.1 Begrippenkader

De raad voor het volwassenenonderwijs wijst erop dat de discussie over het begrippenkader nog zeker niet is afgerond. Recent formuleerde de overheid een voorstel voor een begrippenkader dat momenteel voor advies voorligt in de algemene raad. Een gefundeerd advies over de diverse begrippen, mede in het volwassenenonderwijs, zal in de loop van oktober worden geformuleerd.

De Raad voor het volwassenenonderwijs pleit voor een begrippenkader dat enerzijds voldoende recht doet aan de specifieke behoeften van het onderwijs voor sociale promotie maar anderzijds ook voor een gelijklopend begrippenkader als in het secundair onderwijs, resp. hoger onderwijs waar het kan. Dit moet de transparantie voor de cursist bevorderen. Dit is ook noodzakelijk waar er gelijkwaardigheid wordt nagestreefd.

Art. 3, 34° studiegebied

Het decreet op het secundair onderwijs voegt hieraan toe dat in het technisch en beroepssecundair onderwijs er ook een clustering kan gebeuren op grond van een behoefte aan een zelfde onderwijsinfrastructuur en een uitweg naar een zelfde beroepssector. De raad voor het volwassenenonderwijs vindt het wenselijk dezelfde omschrijving te gebruiken in het onderwijs voor sociale promotie en de omschrijving studiegebied in die zin te verruimen.

De raad voor het volwassenenonderwijs is voorts van mening dat de volgende begrippen die voorkomen in de begripsomschrijvingen uit het decreet op het secundair onderwijs eveneens in principe identiek omschreven moeten worden: beroepsprofiel, opleidingsprofiel, opleidingenstructuur, module, modulair stelsel.

Daarnaast vindt de raad het ook wenselijk om de term “leraarsuren” te omschrijven. Deze uren worden best toegekend op jaarbasis. Ook de notie “regelmatige cursist” moet omschreven worden.

4.2 Opdrachtomschrijving

De raad vindt positief dat het voorontwerp van decreet de opdrachten van het onderwijs voor sociale promotie omschrijft.

Bij het geformuleerde voorstel heeft de raad volgende bedenkingen:

De raad vindt dat de opdracht van het onderwijs voor sociale promotie als tweedekansonderwijs op secundair niveau voldoende ruim moet worden geformuleerd. Het onderwijs voor sociale promotie moet iedereen een kans te bieden om als volwassene met eigen educatieve noden en verwachtingen alsnog een evenwaardig diploma te behalen als in het volledig leerplan en dit zowel in het algemeen vormend, het technisch en beroeps-
onderwijs.

Voor het hoger onderwijs voor sociale promotie kan een andere positionering gelden. Het voorontwerp van decreet kent het hoger onderwijs voor sociale promotie enkel een beroepskwalificerende functie toe. Daarom moet hierbij verwezen worden naar het KB van 14 november 1962 houdende algemene regeling van de studien in het hoger technisch onderwijs.

De derde opdracht van het onderwijs voor sociale promotie betreft het uitdiepen of aanvullen van eerder verworven kennis en vaardigheden verworven in het secundair onderwijs of in het beroepsopleidingen. Het onderwijs voor sociale promotie biedt deze opleidingen evenwel niet alleen aan. Dit roept de vraag op naar een zelfde kwalificatiestructuur voor alle aanbieders.

Sommigen pleiten ervoor dat het onderwijs voor sociale promotie ook kansen zou bieden om een hoger niveau van algemene vorming te behalen dat nodig is om te functioneren in de huidige samenleving en vergelijkbaar met wat jongeren nu wordt aangeboden in het secundair onderwijs b.v. vaardigheden inzake ICT, loopbaanvaardigheden Het gaat hier niet om de elementaire basisvorming waarvoor de basiseducatie instaat. Deze

optie kan los staan van de ambitie een diploma secundair onderwijs te behalen. Binnen deze optie kan ook het onderwijs in vreemde talen worden geïntegreerd.

4.3 Indeling van het aanbod

4.3.1 Delegaties aan de regering

De regering zal, na advies van de Vlor, de indeling in afdelingen geleidelijk vervangen in een indeling in opleidingen en opties. In welke mate houdt dit nog een grondige hertekening in van het aanbod ?

4.3.2 Een 'geleidelijke' hervorming

Het is noodzakelijk om te garanderen dat een herindeling van het aanbod studiegebied per studiegebied gebeurt en dat de structuur jaar na jaar wordt ingevoerd. De raad verkiest evenwel dat de concordantie zo spoedig mogelijk gebeurt. De raad dringt erop aan de overzichtelijkheid van het studie-aanbod zoveel als mogelijk te bewaken. Inmiddels moeten bestaande afdelingen met een goedgekeurde lessentabel en leerplan vrij kunnen worden opgericht.

4.3.3 De indeling van de afdelingen in studiegebieden

De raad baseert zijn advies niet op de bijlage die werd meegestuurd met de adviesvraag maar op een bijgewerkte versie die de administratie permanente vorming bezorgde op 16 juni 1998.

De raad stemt in met het principe van een indeling in studiegebieden maar heeft nog moeite met de concrete attributie van afdelingen aan studiegebieden en met de lijst van de studiegebieden als dusdanig.

De raad merkt op dat er op het veld heel wat verwarring bestaat over de correcte administratieve benaming van afdelingen. Als referentiekader gebruikt de raad het globaal overzicht dat de administratie permanente vorming hanteert. De raad stelt voor om bij administratieve maatregel en voor de inwerkingtreding van het decreet de benamingen aan te passen aan het gebruikte referentiekader zodat er geen verwarring kan bestaan over de correcte toepassing van bijlage I. De raad dringt erop aan dat de goedgekeurde programmaties in het komende schooljaar toegevoegd worden aan de lijst.

De raad stelt dat de indeling grotendeels is gevolgd voor het secundair onderwijs. De raad stelt voor het hoger onderwijs mogelijke verwarring vast tussen de benamingen van studiegebieden en opleidingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie en die van het hogeschoolonderwijs.

Bij de indeling van de afdelingen in studiegebieden gebruikt de raad twee vuistregels ter beoordeling. De raad pleit ervoor om waar mogelijk de indeling in studiegebieden te volgen uit het volledig leerplan, dit zowel t.a.v. het secundair als het hoger onderwijs.

Ten tweede verwijst de raad naar de adviezen van de raad voor het volwassenenonderwijs en de afdeling voor het onderwijs voor sociale promotie.

Concrete gedetailleerde opmerkingen t.a.v. studiegebieden en afdelingen worden gemaakt op p. 29, onder punt 6.

De raad is van mening dat het wenselijk is dat er in de studiegebieden “confectie”, “huishoudelijk onderwijs” en “voeding - hotel” een dynamiek op gang wordt gebracht om de opleidingen sterker beroepsgericht in te vullen. Hierbij is een onderscheid tussen beroepsgerichte opleidingen en basisvaardigheden gericht op zelfredzaamheid aangewezen gezien het om heel verschillende finaliteiten gaat.

De raad vraagt om een verdere opsplitsing van het studiegebied “specifieke beroepen en ambachten” om de proliferatie van de opleidingen te vermijden. Momenteel gaat het om een restcategorie met zeer veel verschillende opleidingen die inhoudelijk weinig verwantschap vertonen.

4.3.4 *Programmatieregels*

De raad voor het volwassenenonderwijs vindt de flexibele programmatieprocedure een goed instrument om de centra toe te laten vlot in te spelen op nieuwe ontwikkelingen (art. 7). De raad voor het volwassenenonderwijs vraagt daarom ook om de opheffing van het KB nr. 64 van 20 juli 1982 houdende vaststelling van de minimale schoolbevolkingsnormen van bepaalde afdelingen van het onderwijs voor sociale promotie. Dit besluit is strijdig met de mogelijkheden voor vrije programmatie die het voorontwerp van decreet invoert.

Sommige leden van de raad vragen zich af waarom deze procedure pas kan gelden na de herindeling in opleidingen en opties. Waarom kan een vrije programmatie niet meteen worden ingevoerd op voorwaarde dat het centrum het studiegebied nu al inricht. De uren-enveloppe zal ondoordachte programmaties verhinderen.

Sommige leden dringen aan op een geografisch evenwichtig aanbod. De centra voor tweedekansonderwijs wijzen erop dat er overlappingsen in het studiegebied algemene vorming kunnen ontstaan. Deze instellingen vragen geen monopolie maar vinden een goede geografische afstemming toch noodzakelijk. Sommigen vrezen bij een onmiddellijke vrije programmatieprocedure een te grote proliferatie van afdelingen.

De vertegenwoordigers van de SERV formuleerden hierbij het volgende minderheidsstandpunt : “Bij de bepalingen omtrent de programmatie ontbreekt eveneens de link met de arbeidsmarkt. Een arbeidsmarktgericht aanbod is bijzonder belangrijk als hefboom voor maatschappelijke integratie. Derhalve is, m.b.t. het arbeidsmarktgerichte aanbod, van het volwassenenonderwijs een toetsing vereist aan de arbeidsmarktbehoeften. Hier is een rol weggelegd voor de subregionale sociale partners die het best geplaatst zijn om de toetsing van het aanbod aan de arbeidsmarktbehoeften te doen”.

De raad voor het volwassenenonderwijs wijst op de mogelijkheid voor het ontstaan van overlappingsen tussen het aanbod van de centra voor tweedekansonderwijs en het on-

derwijs voor sociale promotie (art. 7 en art. 98). Het is ook wenselijk dat de bijlage 1 aangeeft welke opleidingen het tweedekansonderwijs aanbiedt.

4.3.5 *Overheveling van vestigingsplaatsen*

De raad voor het volwassenenonderwijs zal onderzoeken of het mogelijk is om vestigingsplaatsen over te hevelen van het ene centrum naar het andere, op voorwaarde dat de overgehevelde vestigingsplaats past in het profiel van het centrum (art. 36).

4.3.6 *Behoudsnormen*

De raad stelt vast dat art. 37 de behoudsnormen op een andere wijze definieert voor het Brussels hoofdstedelijk gewest. Het voorontwerp van decreet definieert de leefbaarheid van een school in termen van lesuren-cursist. De raad verwijst in deze naar de bepalingen van art. 48 van het decreet op het secundair onderwijs waar voor Brussel en voor dunbevolkte gebieden weliswaar lagere normen gelden maar waar toch normen worden geformuleerd. De raad vraagt een alignering op deze bepaling.

De raad stelt dat het opleggen van een hogere behoudsnorm aan de instellingen uit het hoger onderwijs voor sociale promotie niet ter discussie, wel het feit dat deze norm nu ook geldt voor bepaalde HOSP-instellingen die met toepassing van art. 307, § 1 van het hogeschooldecreet worden vrijgesteld van de bestaande rationalisatienorm zoals vastgelegd in het KB nr. 461 (30.000 cursistenuren). Uiteraard zal dit gegeven deel uitmaken van de voorwaarden waarop de overdracht naar de hogeschool wordt geregeld van bepaalde opleidingen van het HOSP. Indien de mogelijkheid om afdelingen van het HOSP over te dragen aan de hogescholen niet kan worden geregeld bij de invoeging van het decreet op het onderwijs voor sociale promotie, rijst voor de instellingen bedoeld in art. 307, punt 1 een acuut probleem. In afwachting van de resultaten van de discussie ten gronde is het eveneens noodzakelijk dat de huidige autonome instellingen in het hoger onderwijs voor sociale promotie die in uitvoering van art. 307 van het hogeschooldecreet van 13 juli 1994 ontstaan zijn, vrijgesteld worden van de decretaal voorziene behoudsnormen voor de centra.

De raad vraagt een analoge regeling als art. 307 van het hogeschooldecreet voor dat centrum dat als enige een studiegebied aanbiedt in de provincie en het net en dat niet zou voldoen aan de behoudsnormen.

De raad stelt vast dat het decreet geen bijzondere waarborgregeling geeft aan de slachtoffers van de rationalisatie.

De raad voor het volwassenenonderwijs vraagt eveneens de opheffing van het KB nr. 64 van 20 juli 1982 houdende vaststelling van de minimale schoolbevolkingsnormen van bepaalde afdelingen van het onderwijs voor sociale promotie aangezien dit strijdig is met de vrije aanwending.

4.4 Kwaliteitszorg

De raad benadrukt het belang van een goed stelsel van kwaliteitszorg. Dit is immers een belangrijke waarborg om de gelijkwaardigheid met opleidingen in het volledig leerplan te waarborgen en om de inhoud van de opleidingen in het onderwijs voor sociale promotie te ijken aan de verwachtingen van het beroepsveld.

4.4.1 Beroeps- en opleidingsprofielen

De raad vindt dat zowel het onderwijs voor sociale promotie als het onderwijs met volledig leerplan moeten vertrekken van dezelfde beroepsprofielen. Het opleidingstraject is niet relevant als het om de beroepsprofielen gaat. De omschrijving legt geen verband tussen beide. Er moet vermeden worden dat er afzonderlijke beroepsprofielen kunnen worden ontwikkeld voor het onderwijs voor sociale promotie en het onderwijs met volledig leerplan en dit zowel voor secundair als voor hoger onderwijs.

De raad merkt op dat de bepalingen inzake de beroepsprofielen en de opleidingsprofielen ook gelden voor het studiegebied "pedagogische bekwaamheid". Hierdoor wijkt de procedure af van de bepalingen voor de andere lerarenopleidingen waarvoor beroepsprofielen en basiscompetenties worden vastgelegd. De raad is van mening dat voor alle lerarenopleidingen beter dezelfde kwaliteitseisen gelden.

In het advies van 7 juli 1997 over de beroepsprofielen voor de leraren stelde de algemene raad dat het beroepsprofiel voor de leraren TV, PV en KV die functioneren in het secundair onderwijs hetzelfde moet zijn als voor de lerarentypes secundair onderwijs, groep 1, resp. groep 2. De raad erkende dat deze leraren een ander leertraject volgen doch op het niveau van het beroepsprofiel is dit leertraject niet relevant.

Voorts wees de raad op het ontbreken van een specifiek lerarentype voor het onderwijs voor sociale promotie. Dit hindert om voor dit lerarentype specifieke vereisten te formuleren terwijl de nieuwe opdrachten als trajectbegeleiding, als leraar-mentor of mentor specifieke competenties vereisen.

4.4.2 Eindtermen

De raad voor het volwassenenonderwijs stelt vast dat het quasi onmogelijk is om over dit luik een inschatting van de consequenties te maken gezien het feit dat het debat over de eindtermen, specifieke eindtermen en eventueel basiscompetenties in het secundair onderwijs met volledig leerplan nog volop wordt gevoerd. De raad wil op termijn over de uitwerking van de eindtermen/basiscompetenties een definitief standpunt innemen.

De raad vindt het belangrijk om de eindtermen voor het onderwijs voor sociale promotie af te stemmen op deze van het onderwijs met volledig leerplan. Toch rijzen er conceptueel een aantal problemen die mede te maken hebben met het feit dat er ook in de tweede, de derde graad en de vierde graad van het secundair onderwijs nog veel onduidelijk is inzake het conceptueel kader. De vraag is ook of het concept voor het onderwijs voor sociale promotie wel identiek moet of kan zijn met dat van het leerplichton-

derwijs. Zo heeft de raad vragen over de wenselijkheid van vakoverschrijdende eindtermen in het onderwijs voor sociale promotie. De problematiek ligt wel anders in het tweedekansonderwijs dat wel vragende partij is voor vakoverschrijdende eindtermen, voor o.a. “leren leren” en sociale vaardigheden. Trouwens in het secundair onderwijs wordt voorgesteld om te werken met vakoverschrijdende thema’s. Voor wat de basisvorming betreft, stelde de raad in de aanbeveling al dat de algemene vorming voor volwassenen geen replica kan zijn van de basisvorming voor de leerplichtigen. Verworven maturiteit zal hierin mede een rol spelen.

4.4.3 *Leerplannen*

De bepalingen over leerplannen en de minimumlessentabellen uit de schoolpactwet blijven wel gelden. De vraag rijst of het niet wenselijk is om deze ook in dit voorontwerp van decreet in te schuiven.

4.4.4 *Onderwijsvernieuwing in het onderwijs voor sociale promotie*

De raad voor het volwassenenonderwijs wijst erop dat er in het basisonderwijs en het secundair onderwijs en in het voorontwerp van decreet op de centra voor leerlingenbegeleiding een rechtsbasis is om tijdelijke projecten te organiseren. Het zou ook aangewezen zijn een dergelijke bepaling te voorzien voor het onderwijs voor sociale promotie. Dit maakt het mogelijk om te experimenteren met onderwijsvernieuwingen vooraleer deze veralgemeend worden.

4.4.5 *Examens en studiebekrachtiging*

De raad is van oordeel dat de betrokken artikelen geschreven zijn vanuit een te klassiek concept van examens. Er zijn diverse vormen van evaluatie mogelijk die trouwens ook beter aansluiten bij de specificiteit van de volwassen cursist. Art. 29 heeft het weliswaar over “permanente evaluatie” maar andere bepalingen zoals deze van art. 30 die het alleen hebben over een eindevaluatie, ontkrachten dit weer.

4.4.6 *De opdrachten van het onderwijs voor sociale promotie inzake lerarenopleiding. Lerarenopleiding en onderwijs voor sociale promotie*

De raad merkt ook op dat het voorontwerp van decreet geen specifieke bepalingen bevat die gericht zijn op de professionalisering van de leraren in het onderwijs voor sociale promotie. De raad herinnert aan zijn bedenkingen over het ontbreken van een specifiek profiel voor de leraar in het volwassenenonderwijs/onderwijs voor sociale promotie. Dit hindert om voor dit lerarentype specifieke vereisten te formuleren terwijl de nieuwe opdrachten als trajectbegeleiding, als leraar-mentor of mentor specifieke competenties vereisen (zie in dit verband de opmerkingen op p.14, onder punt 4.4.1).

De raad wijst ook op de noden van leraars in het volwassenenonderwijs aan nascholing.

4.5 Modulair versus lineair onderwijs

De raad voor het volwassenenonderwijs hecht grote waarde aan de modularisering van het onderwijs voor sociale promotie. De raad is ervan overtuigd dat het modulair onderwijs belangrijke pluspunten bezit om beter tegemoet te komen aan de leerbehoeften van volwassen cursisten. Volwassenen vragen om een meer flexibele organisatie, om onderwijs dat inspeelt op onmiddellijke behoeften en concreet toepasbaar is. Sommigen vinden het ook belangrijk om een studie op een zo kort mogelijke termijn af te werken. Een modulair concept is een organisatorische en pedagogische organisatievorm die volwassenen betere leerkansen geeft. Een modulair systeem biedt volwassenen korte en intensieve leerwegen met scherp geprofileerde finaliteiten. De raad vraagt ook de nodige omzichtigheid in acht te nemen voor volledige diplomagerichte leertrajecten.

De raad dringt in het kader van de gelijkwaardigheid met het secundair onderwijs aan op een afstemming van het concept modularisering in het onderwijs voor sociale promotie en in het secundair onderwijs. De modules uit het secundair onderwijs moeten inhoudelijk eveneens kunnen gelden voor het onderwijs voor sociale promotie. Het onderwijs voor sociale promotie moet daarom in voldoende mate bij het opstellen ervan worden betrokken.

Het voorontwerp bepaalt ook dat een school een modulair stelsel pas kan invoeren worden als er een algemeen geldende modulaire structuur bestaat (art. 15). Dit beantwoordt aan de vraag van de raad om met het oog op het waarborgen van voldoende inwisselbaarheid de indeling van een opleiding of ze modulair is of niet, eenvormig te laten gebeuren, nl. met dezelfde benamingen voor dezelfde onderdelen en met vergelijkbare minimumdoelen voor alle centra. Anderzijds stelt de raad dat momenteel nog slechts weinig modulaire structuurschema's bestaan zowel voor het secundair als voor het hoger onderwijs voor sociale promotie. Voor tal van opleidingen bestaan geen structuurschema's en talloze andere bestaande vergen een actualisering. Daarom dringt de raad erop aan een dynamiek op gang te brengen om modulaire structuurschema's uit te werken zowel voor het secundair als voor het hoger onderwijs voor sociale promotie, die volgens de modaliteiten van art. 101 kunnen worden goedgekeurd.

Eerder legde de raad een sterke band tussen de modularisering en de ontwikkeling van beroeps- en opleidingsprofielen. Art. 16 geeft weliswaar de procedure om een minimale eenvormigheid na te streven maar vermeldt geen inhoudelijke criteria. De indeling per module moet gebaseerd zijn op de relevantie van de onderdelen voor de arbeidsmarkt.

De raad wijst op organisatorische moeilijkheden inzake enkele aspecten van modularisering die in het voorontwerp worden geregeld. De vormgeving van de modularisering moet flexibel kunnen inspelen op de noden van volwassen cursisten.

Te rigide leertrajecten bemoeilijken de organisatie van en de doorstroom doorheen de opleidingen. Eerder noemde de raad dit "flessenhalzen" voor de cursist. De raad stelde voorts dat de volgorde relatie slechts dan voorkomt in het structuurschema als een instapniveau dergelijke vooreisen stelt en vraagt om de leertrajecten met strakke volgorde relaties zeker tot een minimum te beperken. Is het niet de functie van de trajectbegeleiding om de cursist op een verantwoorde wijze doorheen de modules te loodsen? Trajectbegeleiding kan evenwel sterker rekening houden met individuele behoeften.

Belangrijk pluspunt van een modulair stelsel is dat cursisten eerder verworven kennis, vaardigheden en attitudes kunnen valoriseren en overlappings kunnen vermijden. In dit kader zijn bruggen tussen de onderwijsvormen van groot belang. In die context wekt het verwondering dat de regering weliswaar leertrajecten vastlegt doch hierbij kan eerder verworven bagage in andere onderwijsvormen of in andere leertrajecten niet worden gehonoreerd. De raad vraagt om te overwegen dit toch in te voeren. Dit zal de cursist ook toelaten de doelen onderweg bij te stellen. De raad legde in een eerder advies hiervoor een belangrijke verantwoordelijkheid bij de instelling (en de trajectbegeleiding). Toelatingsproeven werden hierbij niet uitgesloten.

In vroegere standpunten pleitte de raad er ook voor dat modules kunnen aanvangen doorheen het jaar en dit op een soepele en flexibele manier (art. 17). De raad opteerde voor een open stelsel waarin de cursist kan in- en uitstappen, ook zowel begin januari als begin februari.

De raad vindt het een cruciaal gegeven wie de omvang van elke module zal bepalen (art. 16). Vanuit onderwijskundig standpunt is het niet aangewezen dat de modules te klein zouden zijn. Daarom stemt de raad, in een overgangsfase voorafgaand aan een nieuw modulair concept ook in met het art. 19 dat de minimale omvang van modules aangeeft. De raad drong hier eerder zelf op aan. In het voorstel krijgt de raad voor het volwassenenonderwijs hierin inspraak. De instellingen moeten de organisatorische vrijheid behouden te bepalen hoe ze het aanbod op jaarbasis spreiden.

In het advies werd gevraagd om ook instap- en uitstapeisen te bepalen (art. 16). De overheid komt hieraan tegemoet.

De raad voor het volwassenenonderwijs wijst op de administratieve implicaties van de veralgemening van een modulair stelsel. Een goede implementatie veronderstelt bijkomend ondersteunend personeel.

4.6 Gebruik van nieuwe media in het onderwijs voor sociale promotie

4.6.1 *Gecombineerd onderwijs*

Het voorontwerp van decreet creëert de mogelijkheid om een gedeelte van een opleiding te verstrekken onder de vorm van afstandsonderwijs. Het voorontwerp biedt op deze wijze de centra de kans om in te spelen op de nieuwe ontwikkelingen in dat verband. Volwassenen willen best de nodige tijd en energie aan een studie besteden maar niet meer dan nodig. Daarom is het wenselijk een aanbod te creëren dat geschreven is op de maat van de cursist. Dit betekent dat afstandsonderwijs en multimediale werkvormen aan belang zullen winnen. Het is belangrijk dat de centra zich op deze markt kunnen profileren. De raad stelde eerder al dat nieuwe multimediale werkvormen een complementaire functie kunnen vervullen t.a.v. het contactonderwijs. Het kan o.m. geïntegreerd worden via modules.

De raad voor het volwassenenonderwijs dringt erop aan dat de omschrijving “contactonderwijs” voldoende ruimte laat voor nieuwe en meer actieve werkvormen, zoals

stages, opdrachten, projecten zoals teleclassing. De experimenten in het Nederlandse secundair onderwijs zoals het leerhuis, kunnen op dit vlak vernieuwend zijn.

De raad voor het volwassenenonderwijs wijst er op dat de verhouding tussen contactonderwijs en afstandsonderwijs zou moeten worden gedefinieerd op het niveau van de opleiding en niet op het niveau van modules of leervakken.

De raad stelde dat de leraren in deze nood hebben aan inhoudelijke en methodische hulp. Sommigen wijzen op de noodzaak aan een expertisecentrum dat de ontwikkelingen in de sector, met inbegrip van de implementatie in het onderwijs voor sociale promotie zou coördineren (art. 25). De raad vindt het een goed idee om eerst ervaring op te doen met multi-mediaal onderwijs en deze ervaringen te evalueren.

4.6.2 *Afstandsonderwijs*

Waarom is het inrichten van afstandsonderwijs beperkt tot de overheid (art. 110). De raad verbaast zich over de rol die het departement wil spelen als onderwijsverstrekker van afstandsonderwijs terwijl de overheid zich op andere niveaus terugtrekt. Het departement kan wel instaan voor de opleiding van eigen ambtenaren maar daarbuiten kunnen de centra voor volwassenenonderwijs, eventueel in een consortium (inrichtende machten, overheid) afstandsonderwijs aanbieden. Dit belet dat er dubbels ontstaan t.a.v. het gecombineerd onderwijs. De centra moeten ten volle kunnen inspelen op de nieuwe behoeften aan permanente vorming. De raad wenst de mogelijkheid dat de overheid consortia opricht om gezamenlijk met centra o.a. multimediaal materiaal en andere cursussen te ontwikkelen. De raad wenst de mogelijkheid te behouden dat de overheid initiatieven van derden accrediteert en er de ontwikkeling van leermiddelen, geschikt voor afstandsonderwijs, ondersteunt.

Zowel t.a.v. het gecombineerd als het afstandsonderwijs zou er een dualiteit kunnen ontstaan tussen studenten die zich de nieuwe media kunnen aanschaffen en anderen. De raad wijst op het gevaar voor dualisering en vraagt om ondersteuning zodat de school of de openbare bibliotheek of nog anderen het nodige materiaal kunnen aanbieden.

4.7 **Erkenning, financiering, subsidiëring**

4.7.1 *De noties erkenning, financiering en subsidiëring*

De raad stelt vast dat het voorontwerp van decreet enkel spreekt over "financiering". Nochtans wordt, mede door de grondwet, het onderscheid ingevoerd tussen gefinancierd onderwijs, met name onderwijs ingericht door de Autonome Raad voor het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd onderwijs. Scholen/centra die voldoen aan de voorwaarden van art. 24 van de schoolpactwet kunnen aanspraak maken op subsidiëring. Het voorontwerp van decreet heft deze bepaling niet op voor het onderwijs voor sociale promotie. Daarom dringt de raad voor het onderwijs voor sociale promotie erop aan dat het fundamenteel onderscheid tussen financiering en subsidiëring wordt gehandhaafd.

Het decreet op het basisonderwijs expliciteert voor het basisonderwijs het onderscheid tussen erkenning enerzijds en financiering/subsidiëring anderzijds. Dit is mede een uitvloeisel van de nieuwe redactie van de grondwet. Dit onderscheid wordt niet doorgetrokken naar het onderwijs voor sociale promotie hoewel dit wenselijk zou zijn. Voor het volwassenenonderwijs is dit zeker geen louter academische discussie aangezien het meer kansen biedt aan het contractonderwijs. Trouwens in het kader van het contractonderwijs (art. 44) is de notie “erkend onderwijs” expliciet gebruikt. In eerdere standpunten formuleerde de raad voor het volwassenenonderwijs de vraag om de toekenning van de erkenning en de opheffing ervan afzonderlijk in het decreet te regelen. Het decreet moet ook de criteria voor erkenning of opheffing ervan vermelden. De samenlezing met art. 49 van de schoolpactwet sluit sommige vormen van contractonderwijs niet uit doch het zou beter zijn het concept als een geheel uit te werken.

4.7.2 *De financiering/subsidiëring door de Vlaamse gemeenschap*

De raad voor het volwassenenonderwijs waardeert de inspanningen die de overheid heeft gedaan om een doorzichtig financiersstelsel uit te werken. De voorliggende formule is veel duidelijker dan eerdere voorstellen die de raad onder ogen kwamen. De raad vroeg ook een uren-enveloppe i.p.v. een geldenveloppe. Ook aan deze zorg komt het voorontwerp tegemoet. De raad vroeg een transparante regeling die aangeeft wanneer een centrum voor 100 % wordt gefinancierd of gesubsidieerd. De raad vroeg ook om een aanpassing van het begrip “regelmatige cursist”. De raad verwierp een bekostiging van het tweedekansonderwijs ten koste van andere studiegebieden. De raad drong er ook op aan al te zware procedures te vermijden. Al deze zaken zijn verduidelijkt.

De raad stemt in met het mechanisme zoals in het voorontwerp van decreet voorgesteld (art. 40, § 1). Gezien het ontbreken van accurate informatie is het wel moeilijk om de consequenties ervan correct in te schatten. De huidige bijlage III is, naar de overheid meedeelde, louter indicatief. De raad is bereid later aan de hand van de reële cijfers mogelijke negatieve effecten in te schatten. Zo blijven de gevolgen van de introductie van modularisering nog een vraag evenals de gevolgen van de verhoging van de inschrijvingsgelden. Ook zijn de coëfficiënten voor de studiegebieden talen en huishoudelijk onderwijs erg hoog. Voor de talen eist de inspectie interactieve werkvormen. Nader onderzoek in samenspraak met de scholen van de correctheid van de bijlage III is in elk geval noodzakelijk. Voor het hoger onderwijs voor sociale promotie zijn er slechts twee coëfficiënten. De raad is van mening dat meer differentiatie i.f.v. klasgrootte e.d. aangewezen is.

De Raad voor het volwassenenonderwijs stelt vast dat de indeling van de studiegebieden “talen” en “Nederlands als tweede taal” in richtgraden bijzonder dringend is aangezien de financiering van deze studiegebieden hiervan afhangt (art. 8, 2de lid en art. 40, § 1, b) en e).

De centra zijn autonoom in de aanwending van de uren over de studiegebieden heen en voor andere opdrachten dan onderwijsopdrachten (art. 40, § 3, laatste alinea). De raad acht dit een belangrijk gegeven aangezien het de mogelijkheid creëert voor de centra om een personeelslid vrij te stellen voor trajectbegeleiding (zie o.m. p.22, punt 4.9). De

raad dringt ook aan op de mogelijkheid contractuele voordrachthouders aan te stellen binnen de uren-enveloppe.

4.7.3 *Inschrijvingsgelden*

Het voorontwerp van decreet bepaalt dat het centrum de inschrijvingsgelden zelf kan aanwenden. De raad steunt deze regeling. Het is ook positief dat de vrijstellingen gelden voor alle opleidingen. De raad vraagt om de implicaties van het decreet inzake het gemeenschapsonderwijs te doen stroken met dit decreet.

Sommige leden van de raad voor het volwassenenonderwijs vragen of het noodzakelijk is om een maximumbedrag voor de inschrijvingsgelden te bepalen. Zij zouden kunnen instemmen met een maximumbedrag per cursist. Daarnaast kunnen andere kosten worden doorgerekend aan de cursisten.

Andere leden wijzen op de gevolgen van het arrest van 7 mei 1992 van het Arbitragehof dat gedeelten uit het decreet van de Franse gemeenschap van 12 juli 1990 over de inschrijvingsgelden voor het onderwijs voor sociale promotie vernietigde. Door de ratificatie van 6 juli 1983 van het Internationaal Verdrag inzake de economische, sociale en culturele rechten van de Verenigde Naties verbond de overheid zich ertoe om geleidelijk de gelijke toegankelijkheid van het onderwijs voor eenieder op basis van bekwaamheid te garanderen. Dit impliceert dat de decreetgever minstens een minimum en een maximuminschrijvingsgeld moet bepalen. Dit geldt ook voor het onderwijs voor sociale promotie.

De raad pleit ervoor om een maximum per cursist op te leggen om een duaal onderwijs voor sociale promotie te voorkomen. De terugbetaling van het inschrijvingsgeld van vrijgestelde cursisten door de regering moet het gederfde inschrijvingsgeld per cursist betreffen. De raad dringt aan op de indexerings van het bedrag dat de Vlaamse regering terugbetaalt aan centra voor cursisten vrijgesteld van inschrijvingsgeld (art. 42, § 4).

De studiegebieden “Nederlands als tweede taal” en “algemene vorming” beantwoorden aan een belangrijke maatschappelijke behoefte. Daarom stelt de raad voor om in deze studiegebieden helemaal geen inschrijvingsgeld te vragen. De raad wijst ook op de situatie van deeltijds leerplichtigen die onderwijs voor sociale promotie volgen om aan de deeltijdse leerplicht te voldoen.

De raad wijst op de mogelijkheden om een gedeeltelijke vrijstelling van inschrijvingsgelden die de schoolpactwet biedt. In het tweedekansonderwijs bestaat immers de vrees voor een te hoog inschrijvingsgeld, precies door het groot aantal vakken die deze studenten moeten volgen. Een aangepaste regeling naar draagkracht is noodzakelijk. Een schadeloosstelling van de centra is hierbij eveneens aangewezen. De raad vraagt ook een aangepaste regeling voor studenten die vrijstellingen krijgen voor het studiegebied “algemene vorming”. Ook voor andere studenten die vrijstelling gekregen hebben, moet er een aangepaste regeling kunnen gelden.

De raad vraagt ook om vrijstelling voor volwassenen die een uitkering krijgen als gevolg van ziekte/invaliditeit en voor leerplichtige leerlingen die zich via onderwijs voor sociale

promotie wensen bij te scholen tijdens hun studietijd in het secundair onderwijs met volledig leerplan.

De raad dringt ook aan op de indexering van de 1000 fr. per leraarsuur multi-mediaal onderwijs. Bovendien stelt de raad voor dit te verhogen naar 1500 fr. om de invoering van het gecombineerd onderwijs voldoende attractief te maken voor de scholen. Anderzijds merkt de raad op dat het onduidelijk is welke factoren deze kostprijs bepalen. Dit moet zeker deel uitmaken van de evaluatie waarvan sprake in art. 24, § 2.

4.7.4 Andere bronnen van inkomsten

Het voorontwerp van decreet bepaalt dat de centra voor volwassenenonderwijs ook contractonderwijs kunnen aanbieden. De raad is van oordeel dat dit een belangrijke vooruitgang is voor de centra. Dit contractonderwijs maakt ook een financiële input vanuit het bedrijfsleven in het onderwijs voor sociale promotie mogelijk. De raad stelde eerder dat de financiële en materiële samenwerking in het onderwijs voor sociale promotie moet gebeuren onder duidelijke voorwaarden vermits het onderwijs voor sociale promotie gefinancierd en gesubsidieerd wordt vanuit gemeenschapsgelden. Het contractonderwijs moet zelfbedruipend zijn. Er moeten algemeen geldende spelregels zijn die de wederzijdse rechten en plichten van zowel het personeel als de cursisten verduidelijken.

4.8 Personeelsstatuut

4.8.1 Algemene opmerkingen

De raad sluit zich aan bij de bekommernis van de overheid om één statuut te blijven houden voor al het personeel van het onderwijs. Dit voorontwerp van decreet getuigt van deze bekommernis en bevat alleen afwijkende bepalingen voor het onderwijs voor sociale promotie als dit al nodig is vanuit de eigenheid van het onderwijs voor sociale promotie. De raad is voorstander van deze werkwijze. Zo blijft er een band bestaan tussen het statuut van het personeel van het secundair onderwijs en het statuut van het personeel van het onderwijs voor sociale promotie en blijven de loopbaankansen en de inzetbaarheid van de leerkrachten maximaal, zonder dat de rekrutering van leraren voor het onderwijs voor sociale promotie bemoeilijkt wordt. Er blijft een evenwicht bestaan tussen flexibiliteit en rechtszekerheid terwijl willekeur en grote verschillen tussen personeel van het secundair onderwijs enerzijds en van het onderwijs voor sociale promotie anderzijds vermeden worden.

In dit verband spreekt de raad voor het volwassenenonderwijs zich niet uit over die punten die volledig gelijklopend zijn met het statuut voor het personeel van het secundair onderwijs, maar beperkt hij zich tot een advies over die elementen die specifiek zijn voor het onderwijs voor sociale promotie. Zo levert hij geen commentaar bij het mandaat van directeur dat volledig gelijklopend geregeld is met het secundair onderwijs.

De raad merkt wel op dat het bijzonder ingewikkeld wordt om bepalingen over het personeel van het onderwijs in het algemeen en van het onderwijs voor sociale promotie in het bijzonder te beoordelen. Het statuut bevat intussen een opeenstapeling van wijzigingsbepalingen en uitzonderingen die de betrokken decreten zeer onoverzichtelijk maken.

4.8.2 *Eenvormige bezoldigingsregels*

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voorziet nieuwe bezoldigingsregels voor het personeel van het onderwijs voor sociale promotie. Het nieuwe systeem is voor de leerkrachten niet langer gebaseerd op het niveau van het onderwijs waarin het personeelslid fungeert, maar op zijn diploma. Dit geldt niet voor de directeur en voor het administratief personeel. De Vlor vraagt om een eenvormige bezoldigingsregeling voor het secundair onderwijs met volledig leerplan en het onderwijs voor sociale promotie, met dien verstande dat specifieke regels moeten kunnen gelden voor specifieke personeelscategorieën uit het onderwijs voor sociale promotie. Voor in dienst zijnde personeelsleden pleit de raad voor het behoud van het barema naast het bekwaamheidsbewijs.

Daarenboven moeten de nieuwe ambtsbenamingen opgenomen worden in het KB van 12 januari 1966 houdende de voorwaarden vereist voor het bepalen van het aantal betrekkingen in de rijksinrichtingen voor technisch onderwijs.

4.9 *Rechten en plichten van cursisten in het onderwijs voor sociale promotie*

De raad voor het volwassenenonderwijs stelt vast dat het voorontwerp van decreet niets zegt over de rechten en de plichten van de cursisten zoals in dit in de decreten basisonderwijs, hogeschoolonderwijs en universiteiten wel nadrukkelijk het geval is. De raad voor het volwassenenonderwijs vindt dit een belangrijke leemte.

De raad is er voorstander van dat de centra voor leerlingenbegeleiding verder kunnen instaan voor studie- en beroepsinformatie van volwassenen.

De raad pleit er o.m. voor dat het centrum het examenreglement overhandigt aan de cursist.

In het huidige denken over onderwijs voor sociale promotie gaat men ervan uit dat de volwassene in toenemende mate verantwoordelijk is voor zijn eigen kennen en kunnen en voor het leertraject dat hij of zij volgt. Wel moet de cursist een beroep kunnen doen op begeleiding, niet alleen bij het leren, maar ook om een weg te vinden in het aanbod dat past bij zijn of haar behoeften. Dit wordt "trajectbegeleiding" genoemd. Het omvat o.m. voorlichting, keuzebegeleiding, omschakelmodules, assessment (mogelijkheden om de eigen bekwaamheden in te schatten) en de valorisatiemogelijkheden van de opleiding. Het voortraject bestaat uit twee delen: voorlichting, toeleiding en keuzebegeleiding enerzijds en het vaststellen van de beginsituatie anderzijds. Men gaat ervan uit dat een goede trajectbegeleiding de uitval in beduidende mate zal verminderen, een betere oriëntering bevordert ook de motivatie van de cursist.

De begeleiding van dit proces moet professioneel gebeuren en zal bijkomende investeringen vergen van de centra. Zo is het denkbaar dat een personeelslid als dusdanig deze taak op zich neemt.

Het voorontwerp van decreet bepaalt geen toelatingsvoorwaarden voor het onderwijs voor sociale promotie zodat ook cursisten met een handicap in het onderwijs voor sociale promotie hun vaardigheden op peil kunnen houden. De raad vindt dit mede een van de opdrachten van het onderwijs voor sociale promotie. De invoering van gecombineerd onderwijs biedt op dit terrein mogelijkheden. Voor deze bijzondere doelgroep geldt nog meer dat trajectbegeleiding noodzakelijk is. Samenwerking met partners buiten het onderwijs is op dit vlak erg belangrijk (b.v. met beschermde werkplaatsen of het welzijnswerk). De scholen zullen ook inspanningen moeten leveren om hun actieve toegankelijkheid te vergroten (b.v. infrastructuur, publiciteit). Bijzondere uitklaring verdient het punt van de toegankelijkheid van het onderwijs voor sociale promotie voor leerlingen met leermoeilijkheden of een mentale handicap.

5. Bijlage bij het advies: artikelsgewijze opmerkingen

5.1 Art. 2 : toepassingsgebied

Zie in dit verband p.5, punt 3.1. Ter verantwoording van de vraag geformuleerd op p. 5 wijst de raad erop dat de omschrijving zoals nu gebruikt, alleen refereert aan het technisch en beroepsonderwijs. Enkel via de overgangsbepalingen, art. 98 worden algemeen vormende opleidingen geconcordeerd naar het onderwijs voor sociale promotie.

5.2 art. 3 : begripsomschrijvingen

zie in dit verband de opmerkingen op p. 9, onder punt 4.1 en op p.16-17, onder punt 4.5

art. 3, 3° : bestuur. Om dezelfde entiteit te omschrijven gebruikt de overheid in het decreet basisonderwijs de term "schoolbestuur", in het ontwerpdecreet secundair onderwijs de term "inrichtende macht" en in het voorontwerp van decreet op het onderwijs voor sociale promotie de term "bestuur". In het hoger onderwijs hanteert men de term "hogeschoolbestuur".

Voor wat het gemeenschapsonderwijs aangaat, wijkt de formulering af van deze voor het secundair onderwijs maar is dezelfde als voor het basisonderwijs. De raad is van mening dat dit probleem dient uitgeklaard in het licht van het decreet op het gemeenschapsonderwijs.

5.3 Art. 4:

Zie in dit verband p. 10, onder punt 4.2.

5.4 Art. 5:

zie in dit verband p. 11, onder punt 4.3.

5.5 Art. 6:

zie in dit verband p. 11, onder punt 4.3.2

5.6 Art. 7 : programmatieregels

zie in dit verband p. 8-9, onder punt 3.3.2. en de opmerkingen op p. 12, onder punt 4.3.4.

5.7 Art. 8 : indeling in niveaus

zie in dit verband p. 5, punt 3.1, p. 6, punt 3.2.1, p. 8, onder punt 3.3.1 en p. 19, onder punt 4.7.2

5.8 Art. 9:

zie in dit verband p. 6, punt 3.2.1

5.9 Art. 11 : eindtermen

Zie in dit verband p. 6, onder punt 3.2.1 en op p. 14, punt 4.4.2

5.10 Art. 12:

zie in dit verband p. 14, onder punt 4.4.2

5.11 Art. 13:

zie in dit verband p. 16, onder punt 4.5

5.12 Art. 15:

zie in dit verband p. 16, onder punt 4.5

5.13 Art. 16

zie in dit verband p. 16, onder punt 4.5

5.14 Art. 17

zie in dit verband p. 16, onder punt 4.5

5.15 Art. 19

zie in dit verband p. 16, onder punt 4.5

5.16 Art. 21

zie in dit verband p. 16, onder punt 4.5

5.17 Art. 24

De raad verwijst in deze naar de opmerking op p. 17-18 onder punt 4.6.

5.18 Art. 24, § 1

zie in dit verband p. 17-18, onder punt 4.6.1

5.19 Art. 25

zie in dit verband p. 17, onder punt 4.6

5.20 Art. 27

De raad is van mening dat een dergelijke bepaling eerder thuishoort in een omzendbrief dan in een decreet. Bovendien moeten de modaliteiten van deze bepaling beter worden afgestemd op de noodzaak aan een soepele organisatiewijze in de scholen.

Art. 29

zie in dit verband p. 15, onder punt 4.4.5.

5.21 Art. 30

zie in dit verband p. 15, onder punt 4.4.5.

5.22 Art. 36:

zie in dit verband p. 13, onder punt 4.3.5

5.23 Art. 37:

zie in dit verband p. 13, onder punt 4.3.6

5.24 Art. 38:

zie in dit verband p. 9, onder punt 3.3.3..

5.25 Art. 40, §1

De raad vraagt om in de memorie van toelichting in te schrijven over welke referentiejaar het gaat, met name de schooljaren 1995-1996, 1996-1997 en 1997-1998.

De raad vraagt de overheveling van uren mogelijk te maken tussen de centra. Via deze overdracht van uren moeten zinvolle programmaties mogelijk worden. Een regionale afstemming is hierbij evenzeer van belang.

5.26 Art. 40, §3

Zie in dit verband p. 19 onder punt 4.7.2. De vraag rijst of hier ook niet de notie “onderwijsopdracht” moet worden omschreven?

5.27 Art. 42, §1

T.a.v. het inschrijvingsgeld voor het gecombineerd onderwijs rijst de vraag of het inschrijvingsgeld wordt bepaald alsof het volledig in contactonderwijs wordt verstrekt (art. 42, § 1, tweede alinea). De vraag rijst of dit uitvoerbaar is aangezien het toch niet vanzelfsprekend is dat afstandsonderwijs wordt uitgedrukt in minimum aantal lestijden. Zie in dit verband ook p. 20, punt 4.7.3

5.28 Art. 42, §4

Zie in dit verband p. 20, onder punt 4.7.2. (art. 42, § 4). Hierbij moet gewerkt worden met driejaarlijkse referentieperiodes, af te ronden naar het naaste gehele getal.

5.29 Art. 43

De raad verzet zich tegen de bepaling dat de centra twee jaar op voorhand de Vlaamse regering moeten verzoeken om het aantal leraarsuren te verminderen en om de vergoeding voor het gecombineerd onderwijs te berekenen (art. 43). De raad acht een dergelijke bepaling onuitvoerbaar aangezien de organisatie van het onderwijsaanbod niet twee jaar op voorhand kan worden bepaald.

5.30 Art. 44

zie in dit verband p. 9, onder punt 3.3.3 en p. 18, onder punt 4.7.1

5.31 Art. 47

De raad voor het volwassenenonderwijs vraagt om de opsomming van de ambten af te stemmen op de benamingen -voor het secundair onderwijs met volledig leerplan.

5.32 Art. 48

zie in dit verband p. 21, onder punt 4.8

5.33 Art. 49

Artikel 49 bepaalt dat de besturen niet verplicht zijn om jaarlijks betrekkingen vacant te verklaren. De vertegenwoordigers van het personeel willen de vacantverklaring blijven verplichten. De afschaffing van deze verplichting opent voor de besturen de mogelijkheid om hun personeelsleden niet langer te benoemen.

zie in dit verband p. 18, onder punt 4.7.1 en p. 21, onder punt 4.8

5.34 Art. 63 en 84

De raad vraagt de overheid om de pensioenrechten van deze mensen in hun globaliteit te bewaken en bij de federale overheid aan te dringen om de pensioenwetgeving op dit punt volledig sluitend te maken.

5.35 Art. 79

De raad is van mening dat de betrekking vacant moet kunnen worden verklaard zoals in het voltijds onderwijs.

5.36 Art. 93

De hier voorziene sanctie die zou kunnen oplopen tot 25 % van de inschrijvingsgelden, lijkt onaanvaardbaar hoog.

5.37 Opheffingsbepalingen

De raad vraagt aan de overheid om na te gaan of de opheffingsbepalingen volledig zijn, vooral op die punten die te maken hebben met de organisatie van de bijbetrekkingen en de combi-banen.

5.38 Art 95

2°, 5°, 6° en 9°

De raad voor het volwassenenonderwijs vraagt eveneens de opheffing van het KB nr. 64 van 20 juli 1982 houdende vaststelling van de minimale schoolbevolkingsnormen van bepaalde afdelingen van het onderwijs voor sociale promotie aangezien dit strijdig is met de vrije aanwending.

3° en 4°

De raad voor het volwassenenonderwijs vraagt of deze besluiten wel kunnen worden opgeheven aangezien ze belangrijk blijven in de context van art. 101.

7° en 8°

De raad voor het volwassenenonderwijs wijst erop dat beide besluiten moeten blijven bestaan aangezien de betrokken afdelingen financierbaar, resp. subsidieerbaar moeten blijven.

5.39 Art. 97, 2°

De raad merkt op dat er ingevolge de opheffing van het KB van 1 juli 1957 houdende algemene regeling van de studien in het secundair onderwijs technisch onderwijs geen enkele toelatingsvoorwaarde meer gesteld wordt. De raad wenst geen nieuwe of bijkomende toelatingsvoorwaarden.

De vraag rijst of hier moet verwezen worden naar de wijzigingsbepalingen.

In het besluit van 29 augustus 1985 wordt het concept bijbetrekking i.v.m. de bezoldiging van het OSP uitgewerkt. Ook dit vergt een opheffingsbepaling. Eveneens is nodig een aanpassing van het KB van 10 maart 1965, art. 2 inzake de bezoldigingsregeling in het onderwijs voor sociale promotie.

5.40 Art. 98

Zie hiervoor p.8-9, onder punt 3.3.2 en p. 12, onder punt 4.3.4.

Art. 98, 3de alinea. De centra voor tweedekansonderwijs vrezen dat de 12.000 financierbare jaaruren wat krap zullen blijken (art. 98, 2de alinea).

5.41 Art. 101:

zie in dit verband p. 16, onder punt 4.5

5.42 Art. 102

De raad vraagt of dit artikel betrekking heeft op alle directeurs, met inbegrip van de tijdelijken, gereaffecteerden enz. ? De referentiedatum in dit artikel moet 30 juni 1999 worden.

5.43 Artikel 103

Dit artikel schaft het ambt van studiemeester-opvoeder af. De raad voor het volwassenenonderwijs verwijst naar de opmerking op p. 16 onder punt 4.5 over de nood aan ondersteunend personeel, mede in het licht van de veralgemening van het modulair stelsel. De overgangsbepaling voorziet evenwel niet dat de salarisschaal behouden blijft. Dit is een lacune in de overgangsbepalingen.

5.44 Art. 105

Er is alleen een behoud van bekwaamheidsbewijzen ingeschreven, geen behoud van de salarisschalen voor wie nu tijdelijk of vastbenoemd is.

5.45 Artikel 107 §2

Dit artikel regelt de personeelsgevolgen van de omvorming van een instelling voor sociale promotie naar een instelling van deeltijds kunstonderwijs. De raad vreest dat deze bepaling veel te summier is om alle mogelijke personeelsproblemen op te vangen die zich kunnen voordoen bij zo'n omvorming.

5.46 Art. 110

zie in dit verband p. 17, onder punt 4.6

6. Bedenkingen bij bijlage I van het voorontwerp van decreet (tweede gewijzigde versie)

6.1 Studiegebied algemene vorming - secundair onderwijs

De raad voor het volwassenenonderwijs is van mening dat bedrijfsbeheer geen afzonderlijk studiegebied moet worden maar best kan worden aangehecht aan het studiegebied algemene vorming.

6.2 Studiegebied auto - secundair onderwijs

De raad voor het volwassenenonderwijs is van mening dat de afdeling "fiets- en bromfietsmechanica" niet thuishoort bij het studiegebied mechanica- elektriciteit - elektronica maar wel, naar analogie van het volledig leerplan, bij het studiegebied "auto". Dit blijkt uit de inhoud van de leerplannen.

6.3 Studiegebied bedrijfsbeheer - secundair onderwijs

De raad voor het volwassenenonderwijs is van mening dat bedrijfsbeheer geen afzonderlijk studiegebied moet worden maar best kan worden aangehecht aan het studiegebied algemene vorming.

6.4 Studiegebied bouw - secundair onderwijs

De raad is van mening dat de afdelingen onderhoudstechnieken en klusjesdienst inhoudelijk sterk met elkaar verwant zijn. Het is wenselijk ze in te delen in het studiegebied bouw. Ook de afdeling "steenkapper" hoort hier thuis. De beroepenstructuur van de bouwsector vermeldt immers het beroep "natuursteenbewerker".

6.5 Studiegebied grafische technieken - secundair onderwijs

De raad is van mening dat de afdeling "grafische multimediatechnieken" waarover momenteel een convenant wordt afgesloten met de sector moet worden toegevoegd aan dit studiegebied.

De afdeling "ontwerp en illustreren" hoort eerder thuis onder de specifieke beroepen en ambachten, in een nieuw studiegebied "boekbinden".

6.6 Studiegebied handel en administratie - secundair onderwijs

De raad wijst erop dat in het secundair onderwijs met volledig leerplan gesproken wordt over het studiegebied "handel". Wegens het parallellisme zou beter dezelfde benaming worden overgenomen.

De raad stapt af van het voorstel om informatica te beschouwen als een afzonderlijk studiegebied. De raad volgt het voorstel van de administratie omdat het om een afstemming gaat op de indeling in het secundair onderwijs.

De afdeling "programmeren in delphi" heet "programmeren". Dit is een bewuste optie om evoluties in de software te kunnen volgen.

De afdeling "toerisme en onthaal" zou beter thuishoren onder het studiegebied "specifieke beroepen en ambachten" maar dan opgesplitst in een kleiner studiegebied waaronder alle opleidingen uit de toeristische sector worden samengebracht.

6.7 Studiegebied huishoudelijk onderwijs - secundair onderwijs

De raad gaat ermee akkoord om dit als een afzonderlijk studiegebied te beschouwen.

De raad wijst erop dat de afdeling modetekenen en ontwerpen momenteel vooral gericht is op patroonstudie en patroontekenen waarbij de artistieke inslag minder op de voorgrond komt. Daarom hoort deze afdeling thuis onder dit studiegebied en niet in de bijlage II.

De raad wijst erop dat in deze lijst de afdeling “bakken” moet worden geschrapt. Het gaat hier om een industriële opleiding die niet thuishoort onder het huishoudelijk onderwijs.

6.8 Studiegebied lichaamsverzorging - secundair onderwijs

De raad vraagt te onderzoeken of hieronder niet de afdeling “haartooi dames en heren” moet worden toegevoegd.

6.9 Studiegebied mechanica - elektriciteit - elektronica - secundair onderwijs

De raad gaat akkoord met het samennemen van mechanica - elektriciteit en elektronica aangezien het om een afstemming gaat op de indeling in het secundair onderwijs.

De raad voor het volwassenenonderwijs is van mening dat de afdeling “fiets- en bromfietsmechanica” niet thuishoort bij het studiegebied mechanica- elektriciteit - elektronica maar wel bij het studiegebied “auto”. Dit blijkt uit de inhoud van de leerplannen.

De raad wijst erop dat de afdeling “datatransmissie en industriële sturingen” op de 12de regel moet worden geschrapt terwijl de schrapping van deze optie onder de afdeling industriële informatica ten onrechte gebeurde. Ook de afdeling “pijpfitten, lassen en monteren” wordt nog aangeboden en moet in de lijst worden opgenomen.

De raad vraagt om de studierichting montage van textielmachines te schrappen bij het studiegebied mechanica – elektriciteit en elektronica en toe te voegen aan het studiegebied textiel. Dit is wenselijk om de analogie met het voltijds secundair onderwijs te bewaren. Het is bovendien niet zinvol een mogelijkheid te bieden tot programmering van deze studierichting aan scholen die niet het machinepark en de apparatuur hebben die noodzakelijk is om de opleiding adequaat aan te bieden.

6.10 Studiegebied Nederlands als tweede taal - secundair onderwijs

De raad is van oordeel dat de afdeling socio-culturele en taalkundige integratie niet thuishoort in personenzorg maar wel in het studiegebied “Nederlands als tweede taal”. Het gaat hoofdzakelijk om een talenopleiding waarbij tevens aandacht besteed wordt aan kennis van de socio-culturele realiteit in Vlaanderen nodig voor integratie in onze samenleving.

6.11 Studiegebied Personenzorg - secundair onderwijs

De correcte benaming van de afdeling “vervolmakingscursus voor gebrevetteerde hoofdverple(e)g(st)ers” moet worden onderzocht.

De raad is van oordeel dat de afdeling socio-culturele en taalkundige integratie niet thuishoort in personenzorg maar wel in het studiegebied “Nederlands als tweede taal”. Het gaat hoofdzakelijk om een talenopleiding waarbij tevens aandacht besteed wordt aan kennis van de socio-culturele realiteit in Vlaanderen nodig voor integratie.

6.12 Studiegebied specifieke beroepen en ambachten - secundair onderwijs

De raad is van mening dat in dit studiegebied te veel zeer verschillende opleidingen zijn samengebracht. De raad stelt voor om dit studiegebied verder op te splitsen in kleinere studiegebieden die meer samenhang vertonen. De raad wijst erop dat door verschillende kleinere studiegebieden een proliferatie van opleidingen uit dit studiegebied wordt afgeremd. Zo zouden de opleidingen uit de sector van de fotografie één studiegebied kunnen vormen.

Ook de opleidingen uit de toeristische sector kunnen worden samengebracht in een specifiek studiegebied. Onder dit studiegebied hoort ook de afdeling “toerisme en onthaal” thuis die nu gesitueerd is in het studiegebied “handel en administratie”.

Een derde geheel is er inzake de opleidingen houtsnijden en meubelrestauratie.

De raad is van mening dat de afdelingen onderhoudstechnieken en klusjesdienst inhoudelijk sterk met elkaar verwant zijn. Het is wenselijk ze in te delen in het studiegebied bouw i.p.v. bij specifieke beroepen en ambachten. Ook de afdeling “steenkapper” hoort thuis in het studiegebied bouw. De beroepenstructuur van de bouwsector vermeldt immers het beroep “natuursteenbewerker”. De afdeling “ontwerp en illustreren” hoort eerder thuis onder de specifieke beroepen en ambachten dan onder het studiegebied “grafische technieken” en dit in een afzonderlijk studiegebied “boekbinden”.

6.13 Studiegebied textiel - secundair onderwijs

De raad vraagt om de studierichting montage van textielmachines te schrappen bij het studiegebied mechanica – elektriciteit en elektronica en toe te voegen aan het studiegebied textiel. Dit is wenselijk om de analogie met het voltijds secundair onderwijs te bewaren. Het is bovendien niet zinvol een mogelijkheid te bieden tot programmering van deze studierichting aan scholen die niet het machinepark en de apparatuur hebben die noodzakelijk is om de opleiding adequaat aan te bieden.

6.14 Studiegebied voeding - hotel - secundair onderwijs

De raad wijst erop dat aan deze lijst de afdeling “bakken” moet worden toegevoegd. Het gaat hier om een industriële opleiding die niet thuishoort onder het huishoudelijk onderwijs.

6.15 Studiegebied bouwkunde en ruimtelijke ordening - hoger onderwijs

De raad vraagt na te gaan of de lijst niet moet worden aangevuld met de afdeling “stedenbouwkunde en ruimtelijke planning”?

6.16 Studiegebied handel en administratie - hoger onderwijs

De raad wijst erop dat de afdeling "beurs en financiën" ten onrechte is geschrapt.

6.17 Bijlage 3

De raad kan de bijlage 3 onmogelijk beoordelen omdat de gegevens onvolledig zijn en verwijzen naar foute referentiejaar.

7. Bedenkingen bij het besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de salarisschalen, de prestaties- en cumulatieregeling en de anciënniteit van de personeelsleden van de centra voor volwassenenonderwijs

De Vlor vraagt om een eenvormige bezoldigingsregeling voor het secundair onderwijs met volledig leerplan en het onderwijs voor sociale promotie, met dien verstande dat specifieke regels moeten kunnen gelden voor specifieke personeelscategorieën uit het onderwijs voor sociale promotie.

7.1 Vaststelling van salarisschalen

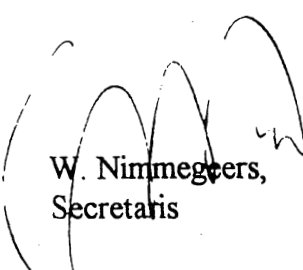
De vaststelling van de salarisschalen van de leraar beroepspraktijk en de andere leraren kan eenvoudiger geformuleerd worden op basis van de opdrachtbreuk. De wijze waarop dit hier geformuleerd is schept verwarring.

7.2 Artikel 3 §3

Dit artikel bepaalt dat het centrum de totale wedde van een personeelslid aan het departement meedeelt in percentages. De Vlor vraagt hieraan een afrondingsmogelijkheid toe te voegen.

7.3 Artikel 6

Dit artikel bevat een betekenisvolle verhoging van de baremieke leeftijd van het personeel van het onderwijs voor sociale promotie naar 27 jaar. Voor mensen in bijambt kan de raad zich aansluiten bij deze verhoging. Het is inderdaad raadzaam om deze mensen pas aan te trekken nadat zij in hun beroep een zekere maturiteit verworven hebben. Voor de mensen in hoofdamt vindt de raad dit een discriminatie van de leerkrachten in het onderwijs voor sociale promotie ten opzichte van de leerkrachten die in hoofdamt staan in het secundair onderwijs. Om die reden vraagt hij de verhoging van de baremieke leeftijd te schrappen voor de personeelsleden in hoofdamt.

W. Nimmegheers,
Secretaris

H. Vanneste,
voorzitter.

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

(Raad voor het hoger onderwijs)

Vlaamse Onderwijsraad
Leuvenseplein 4
1000 Brussel

Raad voor het hoger onderwijs
8 september 1998
RHO/RHE/ADV/001

Advies over het hoger onderwijs voor sociale promotie

1. Situering

De raad voor het volwassenenonderwijs brengt advies uit over een voorontwerp van decreet tot aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie. Dit decreet bevat ook bepalingen die van toepassing zijn op het hoger onderwijs voor sociale promotie. Daarom vroegen diverse geledingen uit de raad voor het hoger onderwijs om het voorontwerp eveneens te bespreken in de raad voor het hoger onderwijs.

De raad voor het hoger onderwijs wijst er ook op dat de wet van 7 juli 1970, art. 5, 5bis en 6, § 5 de raad voor het hoger onderwijs de bevoegdheid toekent om advies te geven over de structuur en de classificatie van het hoger onderwijs voor sociale promotie, over de duur van de studie, de studiebekrachtiging, het minimum en maximumaantal lesuren. Daarom is de raad voor het hoger onderwijs bevoegd zich uit te spreken over de bepalingen inzake het hoger onderwijs voor sociale promotie in het voorontwerp van decreet op het onderwijs voor sociale promotie.

De raad bracht het advies uit op 8 september 1998 in aanwezigheid van 17 stemgerechtigde leden.

2. Een globaal concept op het hoger onderwijs voor volwassenen¹

Het voorontwerp van decreet beperkt zich tot het onderwijs voor sociale promotie. Er is geen band gelegd met de basisopleidingen van de hogescholen en de academische opleidingen van de universiteiten. Evenmin verduidelijkt het voorontwerp van de decreet de relatie met de voortgezette opleidingen en met de posthogeschoolvorming van de hogescholen noch met de postacademische vorming en het open hoger onderwijs. De raad voor het hoger onderwijs vindt dit een leemte.

De raad vindt het noodzakelijk een debat ten gronde te voeren over de toekomst van het "hoger onderwijs voor volwassenen". Zowel om economische als om sociale redenen is het wenselijk om naast een aanbod op secundair niveau, ook in een volwaardig aanbod in het hoger onderwijs te voorzien. Belangrijk hierbij is de specificiteit van dit onderwijsniveau.

¹ De raad is zich ervan bewust dat de terminologie enigszins misleidend is. Met hoger onderwijs voor volwassenen bedoelt de raad allerlei vormen van permanente vorming die georganiseerd worden op het niveau van het hoger onderwijs.

In dit debat is het wenselijk om een toekomstgerichte visie te ontwikkelen op het “hogere onderwijs voor volwassenen”, mede in het licht van de bepalingen van de decreten op hogescholen en universiteiten waar de permanente vorming behoort tot de onderwijsopdracht van hogescholen en universiteiten. De raad verwijst in deze ook naar de werkgelegenheidsrichtsnoeren van de Europese Unie waarin permanente vorming een cruciaal instrument vormt. In dat kader moet de overheid in voldoende stimuli voorzien om een goed stelsel van permanente vorming op te zetten.

Een hoger onderwijs voor volwassenen mag geen doorslag zijn van het initieel hoger onderwijs en moet garanties inhouden dat het hoger onderwijs voor volwassenen zich ten volle kan ontwikkelen en dat de specificiteit van dit onderwijs wordt gegarandeerd. De raad voor het hoger onderwijs wijst in dit verband op de eigen kenmerken van de studentenpopulatie die behoefte heeft aan tweedewegsleerwegen en de nood aan overgangen tussen het “gewone” hogeschoolonderwijs en het hoger onderwijs voor volwassenen. In het kader van een heroriëntatie na een mislukte studiekeuze kan het hoger onderwijs voor volwassenen alternatieven aanbieden. De nieuwe regeling moet tevens openingen bieden voor nieuwe educatieve mogelijkheden en multi-mediaal onderwijs. In het bijzonder denkt de raad hierbij aan het open hoger onderwijs. De eigen kenmerken van het studentenpubliek vraagt om eigen methodieken, aangepaste organisatievormen en trajectbegeleiding. Deze modaliteiten inzake organisatie mogen geen afbreuk doen aan de kwaliteit en het niveau van de opleidingen.

De raad houdt hierbij ook rekening met de optie om bepaalde opleidingen modulair aan te bieden. Momenteel zijn sommige “vervangende basisopleidingen” en “specialisatieopleidingen” al modulair gestructureerd. Vanuit het hoger onderwijs voor sociale promotie (huidige samenstelling) vindt men dat er een dynamiek op gang moet komen om modulaire structuurschema's uit te werken en goed te keuren. De raad voor het hoger onderwijs is er sterk voorstander van om de modularisering in het hele hoger onderwijs mogelijk te maken en concreet gestalte te geven.

In dit debat zal ook de uitklaring van de positionering van het “hogere onderwijs voor volwassenen”, onder meer de spreiding van het aanbod over de verschillende actoren, aanbod moeten komen. Het thema van de positionering moet op korte termijn een prioritair aandachtspunt uitmaken voor de overheid.

Dit globale concept wordt ingeschreven in het decreet op de universiteiten en hogescholen. De raad voor het hoger onderwijs zou hiervan een prioritair thema kunnen maken voor het komende werkjaar.

Deze stellingname verhindert helemaal niet dat het voor het onderwijs voor sociale promotie zo noodzakelijke decreet uitgevoerd wordt.

Bij wijze van overgangsmaatregel en voorafgaand aan de vooropgestelde discussie ten gronde mogen geen maatregelen worden getroffen die de proliferatie van het huidige hogere onderwijs voor sociale promotie voor gevolg zouden kunnen hebben. Dit houdt onder meer in dat de overheid zeer zorgvuldig moet omgaan met het toestaan van oprichtingen, zeker als het kopieën van bestaande opleidingen in de hogescholen betreft. Bij omvormingen moet een structureel moratorium enkel de vrijheid laten om een afdeling om te vormen naar een andere reeds bestaande afdeling. Ten tweede is het eveneens

noodzakelijk dat de huidige autonome instellingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie die in uitvoering van art. 307 van het hogeschooldecreet van 13 juli 1994 ontstaan zijn, vrijgesteld worden van de decretaal voorziene behoudsnormen voor de centra. Ten derde wijst de raad erop dat het wenselijk is om de titel van gegradueerde die wordt uitgereikt, te beschermen in die zin dat hieraan een minimum aantal studie jaren en lestijden gekoppeld moet worden.

3. Standpunt m.b.t. de overdracht van sommige opleidingen uit het hoger onderwijs voor sociale promotie naar het hogeschoolonderwijs

De opdracht van het hoger onderwijs voor sociale promotie situeert zich in het verwerven van een beroepskwalificatie, de uitdieping van vaardigheden en kennis inzake beroepskwalificaties en het verwerven van een pedagogische bekwaamheid (art. 4). Een gelijkwaardigheid met het onderwijs verstrekt door de hogescholen wordt niet opgeroepen. Art. 4 geeft het hoger onderwijs voor sociale promotie niet de opdracht om een tweedeweg te bieden om een gelijkwaardig diploma hoger onderwijs te behalen. De studiesanctiënering berust op het KB van 14 november 1962 waarbij er geen link is tussen dit KB en het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse gemeenschap. De raad voor het volwassenenonderwijs leidt hieruit af dat het diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie een civiel effect sui generis heeft. De raad voor het volwassenenonderwijs stelt in zijn advies dat er voor de diploma's verstrekt in het hoger onderwijs voor sociale promotie een andere positionering kan gelden dan voor het onderwijs verstrekt door de hogescholen.

De raad voor het hoger onderwijs stelt vast dat in het huidige hoger onderwijs voor sociale promotie drie verschillende soorten opleidingen worden gesitueerd. Het gaat hier om :

1. "vervangende basisopleidingen" : deze opleidingen bieden volwassenen alternatieve leerwegen aan om alsnog een zelfde diploma te behalen als in het hogeschoolonderwijs van één cyclus.
2. "specialisatie-opleidingen" voor houders van een diploma van het hoger onderwijs van één cyclus
3. andere beroepsopleidingen die beantwoorden aan de omschrijving van art. 4, 2° en 3° van het voorontwerp van decreet op het onderwijs voor sociale promotie.

Doordat het voorontwerp van decreet geen onderscheid maakt in deze finaliteiten roept het voorontwerp van decreet vragen op inzake de relatie tussen de diploma's uitgereikt in het hoger onderwijs voor sociale promotie en deze van de hogescholen, een vergelijkbare indeling in studiegebieden, de beroepsprofielen, eindtermen en minimumlessentabellen of studieomvang ...

3.1 Opleidingen binnen de hogescholen

De raad voor het hoger onderwijs stelt daarom voor dat de mogelijkheid wordt geschapen om de vervangende basisopleidingen die nu in het HOSP geklasseerd zijn, over te dragen naar de hogescholen en ze te laten uitgroeien tot volwaardige graduaatsopleidingen. Zij het dat de organisatie van de opleidingen kan worden afgestemd op specifieke

behoeften van de doelgroep, b.v. door een modulaire organisatie. Dit “tweede-wegsonderwijs/vervangende basisopleidingen” op het niveau van het hoger onderwijs hoort thuis in de hogescholen.

Onder de notie “overdracht”, verstaat de raad voor het hoger onderwijs : een overdracht van onderwijsbevoegdheden. Andere modaliteiten maken deel uit van het debat ten gronde.

Ook de overdracht van specialisatieopleidingen die in wezen analoog zijn met de voortgezette opleidingen, moet mogelijk zijn.

De criteria die de overdracht regelen, worden ingeschreven in een decreet. De criteria zouden bijvoorbeeld kunnen betrekking hebben op de aard van de opleiding (vervangende basisopleiding en specialisatieopleiding voor houders van de diploma hoger onderwijs), de wijze waarop de overdracht wordt geregeld (alle gelijke afdelingen moeten in hun globaliteit overgaan, enz.)

Consequenties voor de opleidingen die overgedragen worden aan de hogescholen

- Het civiel effect van de opleidingen is gelijkwaardig met dat van de hogescholen. De bepaling van de SEDOC-niveaus wordt losgemaakt van de bepalingen van het decreet op het onderwijs voor sociale promotie en wordt geregeld volgens de bepalingen die gelden in het hoger onderwijs.
- De opleidingen worden ingedeeld in dezelfde studiegebieden als deze die gelden voor het hogeschoolonderwijs
- Bij programmaties geldt de regeling voor de hogescholen. Het aanbod wordt transparanter en rationeler voor het hele hoger onderwijs
- De kwaliteitsgaranties zijn deze van het hogeschoolonderwijs. De “vervangende basisopleidingen” hanteren hetzelfde beroepsprofiel als voor de opleidingen uit het volledig leerplan. In het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen wordt niet meer gewerkt met minimumlessentabellen en met eindtermen.
- Deze opleidingen vallen volledig onder het hoger onderwijs en zijn de bevoegdheid van de raad voor het hoger onderwijs.
- Overgangen tussen het hoger onderwijs met volledig leerplan en de opleidingen in het hoger onderwijs voor sociale promotie worden mogelijk.
- Het is wenselijk om voor de studenten een aangepaste trajectbegeleiding te organiseren en rekening te houden met de specifieke kenmerken van de studentenpopulatie, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit en de doelen van de opleiding.

3.2 “Postsecundaire opleidingen” in het onderwijs voor sociale promotie

De opleidingen die niet worden overgedragen naar het hogeschoolonderwijs behouden een civiel effect sui generis op grond van het KB van 14 november 1962. Bij deze opleidingen wordt geen gelijkwaardigheid met het hogeschoolonderwijs nagestreefd. Dit onderwijs is marktrelevant en heeft een eigen finaliteit verworven. Het gaat om praktijkgericht onderwijs waarbij de onmiddellijke transfer naar de (beroeps)praktijk voor gaat.

Consequenties voor de postsecundaire opleidingen in het onderwijs voor sociale promotie

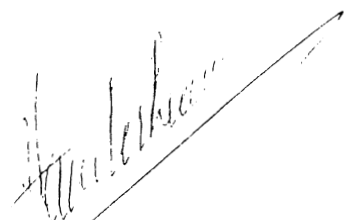
- Deze opleidingen hebben een civiel effect sui generis op grond van het KB van 14 november 1962. Deze valorisering van deze opleidingen b.v. in het kader van het vast wervingssecretariaat moet nader worden bekeken.
- De indeling in studiegebieden streeft analogie na met de studiegebieden uit het hoger onderwijs maar kan ervan afwijken waar dit gewettigd is. De analogie is vooral belangrijk in het licht van eventuele overgangen.
- Programmaties verlopen volgens de regels die gelden voor het hele onderwijs voor sociale promotie. Vrije programmatie kan pas na de herindeling van de studiegebieden in afdelingen en opties. Wellicht zal hierbij ook een rationeler indeling van het aanbod worden nagestreefd. De vrije programmatie wordt beperkt door de voorwaarden gesteld in het KB 461 en door de uren-enveloppe.
- Deze opleidingen vallen volledig onder de bevoegdheid van de raad voor het volwassenenonderwijs.

4. Lerarenopleiding

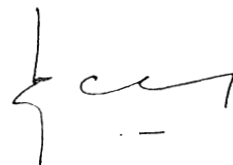
Het voorontwerp van decreet stelt dat de lerarenopleiding ook een opdracht is voor het onderwijs voor sociale promotie.

De algemene raad stelde echter eerder dit principe in vraag en pleitte ervoor om alle GPB-leraren, ook de leraren technische vakken, praktische vakken en kunstvakken op te leiden in de departementen lerarenopleiding van de universiteiten of hogescholen.

In 1995 nuanceerde de algemene raad dit standpunt en maakte een onderscheid tussen studenten met een basisdiploma behaald in het hoger onderwijs en anderen, zonder diploma hoger onderwijs. De raad voor het hoger onderwijs vindt het wenselijk dat alle GPB-opleidingen op termijn worden geïntegreerd in de lerarenopleidingen van het hoger onderwijs. Daartoe dienen meerdere voorwaarden te worden voldaan op inhoudelijk, structureel en financieel vlak. De raad wenst wel dat de docenten die fungeren in het hoger onderwijs en waarvan sommige hogeschoolbesturen eisen dat ze een GPB behaalden, worden opgeleid in de hogescholen of universiteiten. De specificiteit van het hoger onderwijs is niet te verzoenen met een GPB-opleiding die afgestemd wordt op het secundair onderwijs. De pedagogisch-didactische vorming van docenten in de hogescholen, moet in elk geval gesitueerd worden in de hogescholen zelf.

F. Vanderheeren
Secretaris

L. Van de Velde
ondervoorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE - WETGEVING
09 -12- 1998
A F S C H R I F T

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 7 oktober 1998 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie en de vervanging van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs", heeft op 19 november 1998 het volgende advies gegeven :

VOORAFGAANDE OPMERKING

Luidens artikel 5 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, moet aan fundamentele onderwijshervormingen een overleg onder de afgevaardigden van de inrichtende machten voorafgaan. Onder "fundamentele hervorming" dient volgens dezelfde bepaling te worden verstaan "... een wijziging in de algemene oriëntering of de duur van de studiën en in de voorwaarden van toelating en overgang van de leerlingen". Het komt de Raad van State voor dat alvast de in het voorliggende voorontwerp ontworpen hervorming van het onderwijs voor sociale promotie een dermate fundamenteel karakter moet worden toebedeeld dat toepassing dient te worden gemaakt van de aangehaalde wetsbepaling. Er wordt evenwel geen enkel stuk voorgelegd waaruit blijkt dat aan de in het ontwerp vervatte regeling een overleg is voorafgegaan als bedoeld in het voormelde artikel 5 van de wet van 29 mei 1959. Dat de inrichtende machten ook vertegenwoordigd zijn in de Vlaamse Onderwijsraad of bij de syndicale onderhandelingen met de vakorganisaties kan dit gebrek niet verhelpen.

Of met betrekking tot de ontworpen regeling van het onderwijs voor sociale promotie zal worden voorbijgegaan aan het voorschrift van artikel 5 staat uiteindelijk enkel ter beoordeling van de decreetgever.

De hiernavolgende opmerkingen zullen dan ook met dat voorbehoud moeten worden gelezen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Volgens de memorie van toelichting strekt het ontwerp ertoe, eensdeels, het onderwijs voor sociale promotie zoals het heden is "ingericht op basis van het koninklijk besluit van 30 april 1957 houdende coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs" en, anderdeels, het schriftelijk onderwijs zoals het is "ingericht op basis van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs", grondig te vernieuwen en te reorganiseren. Nog volgens de memorie bevat het ontwerp niet "de allesomvattende herstructurering van het volwassenenonderwijs die ooit voor ogen stond", maar een aantal noodzakelijke maatregelen die als een "soort overgangsregelgeving" moeten worden gezien.

Vanuit de voormelde beperkte doelstelling blijkt het ontwerp aldus geen volledig nieuw decretaal kader te scheppen voor het onderwijs voor sociale promotie. Het ontwerp beoogt integendeel slechts de gedeeltelijke vervanging van de oude regelgeving en laat bijgevolg onderdelen ervan bestaan. Die werkwijze dreigt er echter toe te leiden dat, gelet op de aard van de betrokken regelgeving, de toegankelijkheid daarvan sterk zal worden belemmerd. Zij dient bijgevolg de rechtszekerheid niet.

Die vaststelling wordt bijvoorbeeld door artikel 2 van het ontwerp geïllustreerd : dat artikel regelt het toepassingsgebied van de bepalingen die het onderwijs voor sociale promotie betreffen. Luidens dat artikel regelt het ontwerp "het onderwijs voor sociale promotie ingericht krachtens het koninklijk besluit van 30 april 1957 houdende

coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs en het hoger onderwijs ingericht krachtens de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs of krachtens de wet van 14 mei 1955 tot regeling van het hoger (1) kunstonderwijs", maar dan enkel wat betreft de in die bepaling opgesomde deelgebieden (2), die elk voorwerp zijn van een hoofdstuk in het ontwerp.

De voornoemde wetgeving is echter nog tot stand gekomen voordat de gemeenschappen in beginsel bevoegd werden voor de aangelegenheid van het onderwijs. Aldus is die wetgeving in de Vlaamse Gemeenschap, behalve juist wat het onderwijs voor sociale promotie betreft, reeds grotendeels opgeheven door gemeenschapsregelgeving.

Bovendien dient nog te worden opgemerkt, meer bepaald wat de voornoemde wet van 14 mei 1955 betreft, vooreerst dat deze niet eens woordelijk het onderwijs voor sociale promotie noemt, en voorts dat de daarin in artikel 6 vervatte bevoegdheidsopdracht aan de Koning om inrichtingen voor kunstonderwijs op te richten, niet meer dienstig is om regelgevend op te treden, gelet op het voornoemde legaliteitsbeginsel en op de opdracht van bevoegdheden door de Vlaamse Gemeenschap als inrichtende macht aan de Algemene Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

-
- (1) In het opschrift van die wet komt het woord "hoger" niet voor en het moet hier bijgevolg worden geschrapt.
- (2) De opdracht van het onderwijs, de indeling van het onderwijs en de programmatieregels, het onderwijsaanbod, de toelatingsvoorwaarden, de examens en studiebekrachtiging, de financiering of subsidiëring, de benoemings- en bezoldigingsvoorwaarden van het personeel, de terugvorderingen en sancties.

Al deze bezwaren doen grote twijfel rijzen omtrent de toegankelijkheid van de betrokken regelgeving zoals deze er zal uitzien na de voorgenomen wijzigingen door het ontwerp. Dit bezwaar geldt des te meer, aangezien de gemachtigde van de regering, daarom gevraagd door het bevoegde lid van het auditoraat, zelf niet bij machte bleek onmiddellijk een actuele versie van de nog op dat onderwijs toepasselijke regelingen voor te leggen.

Nu de stellers met het ontwerp niet beogen het onderwijs voor sociale promotie inhoudelijk een volledig nieuwe decretale grondslag te geven, volgt toch uit hetgeen voorafgaat dat hun moet worden afgeraden achterhaalde gedeelten van de vigerende regelgeving die op dat onderwijs van toepassing is te laten bestaan. De betrokken wetgeving bevat zelfs nog bevoegdheidsopdrachten aan de Koning die niet meer verenigbaar zijn met het legaliteitsbeginsel zoals het heden is vastgelegd in artikel 24, § 5, van de Grondwet. Het verdient daarom aanbeveling die regelgeving volledig op te heffen in zoverre deze het onderwijs voor sociale promotie betreft. De bepalingen van die regelgeving waarvan de inhoud nog moet behouden blijven, kunnen dan in het voorliggende ontwerp worden opgenomen. Daarbij kunnen - gelet op de beperkte doelstellingen van het ontwerp - de aanpassingen van die bepalingen dan beperkt blijven tot loutere actualiseringen in het licht van het voornoemde gewijzigde grondwettelijk en decretaal kader.

2. De stellers van het ontwerp dienen in elk geval na te gaan - en zeker nauwkeuriger dan zij nu hebben gedaan -

in hoeverre het voorliggende ontwerp ertoe noodzaakt bestaande regelingen inzake het onderwijs voor sociale promotie op te heffen.

Een illustratie van die opmerking kan worden gevonden in artikel 9 van het ontwerp. Dat artikel vervangt de vroegere indeling van het secundair onderwijs voor sociale promotie in lager en hoger secundair onderwijs door een indeling die de onderwijstrajecten rangschikt in twee van de drie graden, zoals deze heden bestaan in het voltijds secundair onderwijs. Die ontworpen regeling leidt ertoe dat de artikelen 7, 1° en 2°, en artikel 8, 1° en 2°, van de bij koninklijk besluit van 30 april 1957 gecoördineerde wetten op het technisch onderwijs moeten worden opgeheven : in artikel 2 van het ontwerp wordt immers het onderwijs voor sociale promotie omschreven door verwijzing, onder meer, naar dat koninklijk besluit en bijgevolg naar de in de voormelde artikelen van dat besluit nog vervatte indeling in een lagere en een hogere cyclus. De gemachtigde van de regering beaamt de noodzaak van een dergelijke opheffing, in zoverre die nog niet zou zijn gebeurd (1).

3. De redactie van het ontwerp is voor verbetering vatbaar : zinnen beginnen vaak zonder hoofdletter, of eindigen zonder punt. Onderdelen van de tekst zijn in vette letter geplaatst.

(1) Hierbij rees opnieuw het probleem dat de gemachtigde van de regering niet onmiddellijk een volledige en geactualiseerde verzameling regelgeving betreffende het onderwijs voor sociale promotie kon voorleggen.

Voorts verschillen indelingen van het ontwerp van indelingen in de memorie van toelichting (bijvoorbeeld de artikelen 53 en 54 in onderafdeling E van het ontwerp, volgens de memorie in onderafdeling 5; artikel 55 en volgende in hoofdstuk IX van het ontwerp, volgens de memorie in hoofdstuk VIII).

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 2

Onder de eerste algemene opmerking is kritiek gegeven bij de gevolgde werkwijze om in dit artikel het toepassingsgebied van titel I van het ontwerp te omschrijven door verwijzing naar oude wetgeving.

Wat concreet de bepaling van artikel 2 betreft, moet volgens de gemachtigde van de regering, daarover bevraagd door het bevoegde lid van het auditoraat, uit de in dat artikel vervatte opsomming 1° tot 8° worden afgeleid dat voor de andere aspecten van het onderwijs voor sociale promotie, de huidige reglementering verder zal moeten worden toegepast. Als voorbeeld verwees de gemachtigde van de regering naar de wijze waarop de centra voor volwassenen-onderwijs tot stand komen en naar de erkenningsvoorwaarden voor dergelijke centra.

Aldus blijkt uit artikel 2 ten volle de rechts-onzekerheid waarvoor werd gewaarschuwd in de voornoemde algemene opmerking : de vraag rijst immers of voor het toepassingsgebied genoemd in de punten 1° tot 8° van het artikel het ontwerp geacht moet worden de huidige teksten

L. 28.348/1

impliciet helemaal op te heffen, of daarentegen enkel inzoverre zij onverenigbaar zouden zijn met de ontworpen regeling.

Artikel 3

1. Artikel 3 bevat een aantal definities, die volgens de inleidende zin gelden "voor de toepassing van deze titel en voor toepassing van dit decreet, wat betreft de definitie van cursist". Het 10° van dat artikel bevat een definitie van het begrip "cursist".

Een dergelijke werkwijze is ongewoon. Duidelijker ware het indien een inleidende titel aan het ontwerp zou worden toegevoegd met als opschrift "Algemene bepalingen". In die titel zouden de artikelen 1, 2 en 3 van het ontwerp kunnen worden ondergebracht.

In artikel 3 zou de inleidende zin dan moeten luiden als volgt : "Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :".

De definitie van het begrip "cursist" na 10° dient dan op de volgende wijze te worden geredigeerd :

"10° cursist :

- voor wat betreft titel II : een leerling van het onderwijs voor sociale promotie;

- voor wat betreft titel III : een persoon die inschrijft voor het zelfgestuurd leren;".

2. Na 3° luidt de definitie van het begrip "Bekwaamheidsbewijzen" als volgt : "de door de regering voor het ambt bepaalde bekwaamheidsbewijzen".

In die bepaling zou een delegatie aan de regering kunnen worden gelezen. Een dergelijke delegatie, ongeacht de vraag of ze in overeenstemming zou zijn met het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 24, § 5, van de Grondwet, wordt beter niet in een definitie opgenomen, maar vereist een autonome bepaling.

Volgens de gemachtigde van de regering beogen de stellers met de betrokken definitie echter geen delegatie te verlenen zodat duidelijkheidshalve de woorden "door de regering" uit die definitie moeten worden weggelaten.

3. Onverminderd de eerste algemene opmerking, kan de definitie van "hoger onderwijs" na 19° worden weggelaten. In artikel 2 van het ontwerp wordt immers reeds verwezen naar de wet van 7 juli 1970. Overigens maken zowel die verwijzing als die definitie artikel 5, § 3, van het ontwerp overbodig.

4. In de definitie van "studiegetuigschrift" na 47° schrappen men de woorden "door de Vlaamse regering". Luidens

L. 28.348/1

artikel 40, § 2, van het ontwerp, "is de studiebekrachtiging van rechtswege erkend" en, zoals de gemachtigde van de regering beaamt, is op dat punt geen optreden van de regering vereist.

Artikel 5

1. In paragraaf 1 worden de studiegebieden opgesomd "die in het secundair onderwijs voor sociale promotie kunnen worden georganiseerd".

Om in overeenstemming te zijn met de door artikel 24, § 1, van de Grondwet gewaarborgde vrijheid van onderwijs, mag die bepaling slechts betekenen dat enkel de daarin opgesomde studiegebieden door de overheid kunnen worden erkend en in voorkomend geval gefinancierd of gesubsidieerd. Die bepaling kan derhalve niet inhouden dat geen andere studiegebieden - al of niet door de overheid erkend - zouden kunnen worden aangeboden als onderwijs voor sociale promotie. Een bijkomend argument voor dat standpunt biedt artikel 52, 3°, van het ontwerp waarin contractonderwijs wordt omschreven als niet gefinancierd of gesubsidieerd, en "al dan niet erkend" onderwijs.

Men vervange dus in de inleidende zin van artikel 5, § 1, het woord "georganiseerd" door "erkend". De gemachtigde van de regering heeft daartegen geen bezwaar.

2. Volgens paragraaf 2 kan de regering na advies van de Vlaamse Onderwijsraad nieuwe studiegebieden aan de lijst van paragraaf 1 toevoegen. Aldus geformuleerd is die bepaling, gelet op de daarin vervatte delegatie, niet in overeenstemming met het legaliteitsbeginsel aangezien het toevoegen van studiegebieden op fundamentele wijze het onderwijsaanbod wijzigt.

Volgens de gemachtigde van de regering worden met die bepaling evenwel slechts studiegebieden bedoeld die op experimentele grondslag zouden worden aangeboden. Een delegatie om dergelijke studiegebieden aan de lijst toe te voegen lijkt wel verenigbaar met het legaliteitsbeginsel. De bepaling van paragraaf 2 moet dan wel op een zodanige wijze worden aangepast dat het beperkte oogmerk ervan duidelijk blijkt uit de tekst van die bepaling. Teneinde het experimentele karakter te benadrukken, zou de decreetgever overigens de geldigheidsduur van de toevoeging van nieuwe studiegebieden door de regering, onverminderd bekrachtiging bij decreet, in de tijd moeten beperken.

3. Zoals reeds in opmerking 3 bij artikel 3 is vastgesteld, kan paragraaf 3 worden geschrapt.

Artikel 6

Op algemene wijze wordt in het derde lid gesteld dat bepaalde afdelingen niet in een studiegebied kunnen worden opgenomen, dat zij afgebouwd worden en voorts dat in

L. 28.348/1

dergelijke afdelingen geen nieuwe cursisten meer kunnen worden ingeschreven.

Bij die bepalingen moet, aansluitend bij de eerste opmerking bij artikel 5 van het ontwerp, worden herhaald dat de onderwijsvrijheid met zich meebrengt dat ook zonder erkenning, financiering of subsidiëring, in de betrokken afdelingen onderwijs voor sociale promotie kan worden aangeboden. Uit artikel 6, derde lid, blijkt eerder het tegendeel, zodat de redactie ervan zou moeten worden aangepast.

Artikel 8

Het is niet duidelijk wat in het eerste lid moet worden verstaan onder "subregionaal orgaan". Volgens de gemachtigde van de regering is dit voor het ogenblik met toepassing van artikel 11 van het koninklijk besluit nr. 461 van 17 september 1986, het subregionaal tewerkstellingscomité en zou in de toekomst een ander orgaan bij decreet worden opgericht dat in de plaats van het voornoemde comité moet komen.

Bijgevolg kan men beter het woord "subregionaal orgaan" vervangen door "subregionaal tewerkstellingcomité". Indien het in het vooruitzicht gestelde decreet tot stand komt, kan dat decreet op dat ogenblik de laatstgenoemde term vervangen.

Artikelen 11 en 12

1. Om in overeenstemming te zijn met het in artikel 24, § 5, van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel mag, zoals in de ontworpen artikelen gebeurt, het bepalen van de beroepsopleidingsprofielen (artikel 11 van het ontwerp) of het aanduiden van eindtermen (artikel 12) niet aan de regering worden overgelaten, maar komt zulks toe aan de decreetgever. Minstens moet in een decretale bekrachtiging worden voorzien.

2. Aangezien, volgens de memorie van toelichting, de eindtermen voor het studiegebied algemene vorming naar dezelfde diploma's leiden als die van het voltijds onderwijs, moeten de eindtermen van dat onderwijs ook gelden voor het onderwijs voor sociale promotie. Vandaar dat de woorden "moeten ... overeenstemmen" in het eerste lid van artikel 12 verwarrend is. Er zou immers ten onrechte kunnen worden uit afgeleid dat de regering een afzonderlijke lijst met eindtermen voor het onderwijs voor sociale promotie mag opstellen die slechts tot op zekere hoogte gelijkwaardig dienen te zijn aan de eindtermen van het voltijds onderwijs.

Slechts in zoverre de eigenheid van het onderwijs voor sociale promotie een afwijking van bepaalde eindtermen verantwoorden kan, zou het gelijkheidsbeginsel er zich niet

L. 28.348/1

tegen verzetten dat de regering afwijkingen mag bepalen op de voornoemde eindtermen, onverminderd de onder punt 1 gemaakte opmerking over de toepassing van het legaliteitsbeginsel.

Artikel 15

Krachtens paragraaf 1, 2°, bepaalt de regering per afdeling, opleiding of optie, het minimale aantal lestijden van elke module. Luidens artikel 19 van het ontwerp omvat een module 40 of 60 lestijden, of een veelvoud van 40 lestijden en maximaal 240 lestijden.

Het is niet duidelijk hoe deze bepalingen zich tot elkaar verhouden.

Volgens de gemachtigde van de regering moet bij de uitvoering van artikel 15 de regering rekening houden met artikel 19.

Het verdient dienvolgens aanbeveling de bepaling van artikel 19 in artikel 15 op te nemen.

Artikel 17

In dit artikel wordt het programmeren volgens het modulaire stelsel afhankelijk gemaakt van de voorwaarde dat "een algemeen geldende modulaire structuur bestaat". Uit die beknopte bepaling blijkt niet wat die structuur inhoudt noch wie deze vaststelt.

Volgens de gemachtigde zal het de regering zijn die een dergelijke structuur zal vastleggen. Die delegatie moet in artikel 17 zelf worden ingeschreven.

Artikelen 25 tot 27

1. Deze artikelen bevatten bepalingen die de regering toestaan, voor onderwijsprojecten die afstandsonderwijs omvatten, in bepaalde afwijkingen van de desbetreffende normen te voorzien (artikel 25, § 1, 2°, tweede volzin), deze met kredieten te ondersteunen (artikel 26) of onderwijs voor sociale promotie met een tijdelijk karakter te financieren of te subsidiëren (artikel 27).

Het kan worden aanvaard dat, onverminderd artikel 24, § 5, van de Grondwet, de decreetgever aan de regering opdraagt om onderwijsprojecten te regelen, zelfs om daarbij af te wijken van de bestaande regelgeving, voor zover het gaat om een experimenteel, in tijd en plaats beperkt, project. Zodra een dergelijk project echter enige continuïteit begint te vertonen of enige omvang krijgt, moeten de criteria ervoor bij decreet worden vastgesteld. Slechts onder dat voorbehoud kunnen de in voormelde artikelen bedoelde delegaties voor projecten worden aangenomen.

2. Rekening houdend met de voorgaande opmerking, zouden de artikelen 25, § 1, 2°, tweede volzin, en artikel 26, die dergelijke projecten betreffen, beter worden

L. 28.348/1

opgenomen in "Afdeling 3. Tijdelijke projecten". Aldus zou worden verduidelijkt dat de in de artikelen 25 en 26 bedoelde projecten tijdelijk moeten zijn.

Voorts zou de decreetgever ten bate van de rechtszekerheid in artikel 27 beter bepalen wat wordt verstaan onder de begrippen "tijdelijk karakter" en "een bepaalde duur".

3. De structuur van artikel 25 kan worden verbeterd. Aangenomen dat aan de vorige opmerking gevolg wordt gegeven, kan de eerste paragraaf beperkt worden tot drie definities : contactonderwijs, afstandsonderwijs en gecombineerd onderwijs. In de tweede paragraaf zou dan de inleidende zin van de ontworpen paragraaf 1 kunnen worden opgenomen.

Artikel 34

1. De indeling in streepjes, afgelijnd op één marge, moet worden herzien en in overeenstemming worden gebracht met de gebruikelijke indeling van een artikel (1°, 2°, ... en dan a), b), ...).

2. De gemachtigde van de regering kon niet verklaren waarom in artikel 34 een afzonderlijke opsomming wordt gegeven van "nederlandse (lees : Nederlandse) diploma's of getuigschriften". Deze bewoordingen zouden zijn overgenomen uit bestaande reglementering.

De stellers van het ontwerp moeten er zich evenwel over beraden of een dergelijke opsomming wel wenselijk is. Zij zou kunnen overbodig zijn of onterecht verwarring scheppen betreffende de al dan niet gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's of getuigschriften, andere dan Nederlandse, gelet op de regels van het Europees Gemeenschapsrecht ter zake. Ingeval die opsomming toch om een of andere reden behouden moet blijven, dan moeten de redenen daarvoor in de memorie van toelichting worden verduidelijkt, mede gelet op de problemen die een dergelijke beperkte opsomming in het licht van het gelijkheidsbeginsel kan doen rijzen.

Artikel 37

Luidens paragraaf 1 wordt een toelatingsexamen ingericht voor de kandidaat-cursist die niet op grond van de artikelen 34, 35 of 36 kan worden toegelaten en die "tijdens het kalenderjaar waarin hij zich voor het eerst inschrijft ten minste 21 jaar wordt". Overeenkomstig de eerste volzin van paragraaf 2 kan de directeur van het centrum onder een bepaalde voorwaarde de in die paragraaf bedoelde cursist "die voldoet aan de bepalingen van § 1" vrijstellen van een toelatingsproef. Aangezien de bepalingen van die paragraaf 1 juist het opleggen van een toelatingsproef beogen, zijn de woorden "die voldoet aan de bepalingen van § 1" in tegenstrijd met die bedoeling, tenzij zij betrekking zouden hebben op de voormelde leeftijdsvereiste. In de veronderstelling dat de stellers van het ontwerp van die hypothese uitgaan, zouden die woorden in paragraaf 2 dan

L. 28.348/1

beter worden vervangen door "die tijdens het kalenderjaar waarin hij zich voor het eerst inschrijft ten minste 21 jaar wordt".

Artikel 43

1. Overeenkomstig zijn klaarblijkelijke bedoeling, zou de eerste volzin beter als volgt aanvangen : "Om als instelling voor onderwijs voor sociale promotie te worden erkend, moet zij voldoen aan de voorwaarden ...". De gemachtigde van de regering is het daarmee eens.

2. In diezelfde volzin wordt verwezen naar artikel 6quater van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving. Dat artikel bevat echter geen voorwaarden, maar verwijst naar andere bepalingen van die wet die wel voorwaarden bevatten. De verwijzing naar artikel 6quater moet dienovereenkomstig worden verbeterd.

Artikel 44

In de eerste volzin van paragraaf 2 moet de verwijzing naar de wet van 29 mei 1959 aangepast worden als volgt : "artikel 24, § 2, 8°, van de wet van 29 mei 1959".

Artikel 45

1. In het eerste lid wordt verwezen naar centra "gelegen buiten het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest". De bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever betreft echter niet het Brusselse Gewest, maar de eentalig Nederlandstalige scholen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het verdient daarom aanbeveling de verwijzing naar het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest te vervangen door een verwijzing naar het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

2. Volgens de memorie van toelichting is er voor de centra gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad "geen norm" door financiering of subsidiëring en kunnen de "bestaande instellingen blijvend gefinancierd of gesubsidieerd worden".

Deze laatste veronderstelling moet echter worden betwijfeld. Bij gebrek aan enige norm is er immers geen rechtsgrond om die centra te financieren. Indien de stellers van het ontwerp beogen, wat de betrokken centra betreft, in geen of in afwijkende normen te voorzien, dan dient zulks in het decreet te worden ingeschreven. Daarbij moet worden opgemerkt dat dergelijke regelingen op gespannen voet kunnen komen met het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie. Om een eventuele toets hiervan door het bevoegde rechtscollege te kunnen doorstaan, zou de decreetgever er goed aan doen bij de parlementaire bespreking van het ontwerp de redenen kenbaar te maken die zulke afwijkingen verantwoorden.

Artikel 50

1. In het eerste lid van paragraaf 5 kan duidelijkheidshalve het woord "vrijstellingen" worden vervangen door "vrijstellingen van het inschrijvingsgeld".

2. Het tweede lid van die paragraaf is onduidelijk geredigeerd. In elk geval late men de bepaling aanvangen als volgt : "De besturen ontvangen ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap ...".

Artikel 52

1. Dit artikel somt de inkomsten op die de centra kunnen genieten. In het 3° wordt daarbij ook een definitie gegeven van "contractonderwijs".

Het is wetgevingstechnisch niet correct om in een bepaling met de voornoemde strekking ook een definitie te geven, die dan nog elementen bevat die gewoonlijk niet in een definitie worden opgenomen.

Om die redenen moet in een autonome bepaling worden gesteld dat de centra onder bepaalde voorwaarden ook contractonderwijs mogen organiseren, moet dit onderwijs worden omschreven en moeten de genoemde voorwaarden nader worden bepaald.

2. Volgens de bepaling na 3° kan het contractonderwijs "al dan niet erkend onderwijs" zijn. Volgens de gemachtigde van de regering is "erkend onderwijs" hier te verstaan als het onderwijs gegeven volgens de desbetreffende regelgeving en kan het bijgevolg enkel betrekking hebben op de studiegebieden waarvoor het betrokken centrum onderwijsbevoegdheid heeft (daaronder verstaan dat het is erkend).

In die veronderstelling, en voor zover de lessen beantwoorden aan de minima die door of krachtens het ontwerpdecreet worden vastgesteld, is er geen beletsel dat dit contractonderwijs leidt tot erkende diploma's of attesten. Die bedoeling komt echter niet tot uiting in de geredigeerde bepaling na 3°, die bijgevolg - onverminderd de opmerking onder punt 1 - in die zin zou moeten worden aangepast.

Artikel 55

Volgens de gemachtigde van de regering hebben de voorwaarden, bedoeld in paragraaf 2, tweede lid, enkel betrekking op de bevolkingsnormen en zou daarmee grosso modo de regeling worden bedoeld die nu is vervat in het in artikel 68, 2°, van het ontwerp vermelde koninklijk besluit van 12 januari 1966 houdende vaststelling van de voorwaarden vereist voor het bepalen van het aantal betrekkingen in de rijksinrichtingen voor technisch onderwijs.

De gebruikte term "de voorwaarden" is bijgevolg te ruim. Die term zou restrictiever moeten worden omschreven, aansluitend bij de voormelde bedoeling van de bepaling.

L. 28.348/1

Ook in een dergelijke beperkte redactie blijkt de bedoelde delegatie echter niet verenigbaar met het in artikel 24, § 5, van de Grondwet vervatte beginsel, dat, wat de inrichting, erkenning en subsidiëring in onderwijsaangelegenheden betreft, de essentiële aspecten door de wetgevende macht worden geregeld. Die delegatie bevat immers de vaststelling van voorwaarden voor de financierbaarheid of de subsidieerbaarheid van betrekkingen. Minstens zouden in het ontwerpdecreet criteria dienen te worden vastgesteld waaraan de regering zich bij de uitoefening van de haar gedelegeerde bevoegdheid dient te houden.

Artikel 58

1. De toevoeging van de vermelding "en het onderwijs voor sociale promotie" na en naast de woorden "het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs" in een aantal artikelen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschaps-onderwijs, is af te raden en kan bijgevolg beter vervallen. Het onderwijs voor sociale promotie is geen onderwijsniveau naast het lager, secundair of hoger onderwijs, maar een vorm van onderwijsorganisatie die ingepast is in die niveaus. Mogelijks is het in de te wijzigen bepalingen niet steeds duidelijk of daarin onder "secundair onderwijs", wanneer die term niet is voorafgegaan door het woord "voltijds", ook het secundair onderwijs voor sociale promotie moet worden verstaan. Niettemin zal, indien de voorgenomen toevoeging doorgang vindt, ongetwijfeld bij normatieve teksten die deze

aanvulling ontberen en andere teksten zijn dan de te wijzigen decreetsbepalingen, de vraag rijzen of het onderwijs voor sociale promotie daarin nog begrepen is. Zulks lijkt een nog groter euvel.

2. Zoals uit de memorie van toelichting zou kunnen worden afgeleid, lijken de stellers van het ontwerp met de toevoeging "en het onderwijs voor sociale promotie" niet het hoger onderwijs voor sociale promotie te beogen. Nochtans is volgens de definities in artikel 3, 19° en 33°, ook hoger onderwijs begrepen in het "onderwijs voor sociale promotie". In het decreet van 27 maart 1991 zou door het ontwerp aldus een begrip worden ingevoerd dat een beperktere draagwijdte heeft dan hetzelfde begrip volgens zijn definitie in het ontwerp heeft. Een dergelijke werkwijze dient de rechtszekerheid niet.

Artikel 60

Bij dit artikel gelden op overeenkomstige wijze de opmerkingen gemaakt bij artikel 58.

Artikel 62

De in de paragrafen 1 en 2 bedoelde coördinatie-machtigingen (1) zijn niet werkbaar.

(1) Nota voor de leden van de kamer : de opmerking van het auditoraat lijkt ook voor de tweede paragraaf te gelden.

L. 28.348/1

In het eerste lid van die paragrafen wordt immers telkens één decreet vermeld waarvan de regering de bepalingen "kan coördineren" met telkens slechts één wijzigend decreet (in paragraaf 2 overigens vermeld zonder zijn datum). Een decreet wordt echter normalerwijze niet gecoördineerd met een tekst waardoor het wordt gewijzigd.

Wellicht wordt met die machtigingen de coördinatie beoogd van de decreten die de rechtsposities betreffen met de autonome bepalingen van alleszins het voorliggende ontwerp. Blijkens de ontworpen opschriften van de uit die coördinatie voortvloeiende teksten is het de bedoeling eigen rechtspositieregelingen te redigeren voor het personeel van het onderwijs voor sociale promotie, enerzijds van het gemeenschapsonderwijs (paragraaf 1) en anderzijds van het gesubsidieerd onderwijs (paragraaf 2).

De term "coördinatie" is daarvoor oneigenlijk gebruikt. Er moet worden op gewezen dat het gevolg van artikel 62 is dat aan de eenheid van rechtspositieregeling opnieuw afbreuk wordt gedaan (1).

(1) Zoals met de "coördinatiemachtigingen" in de artikelen 134 en 154 van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs.

Artikel 67

Luidens dit artikel is het de regering die de nadere regels bepaalt voor de vaststelling van de overtredingen en voor de toepassing van de sancties.

Volgens de memorie van toelichting houdt die delegatie enkel in dat aanvullende regelingen zullen worden uitgewerkt. Het is niet meteen duidelijk of die regelingen elementen van strafprocesrecht zullen inhouden. In dat geval kunnen die regelingen worden ondergebracht in de aangelegenheden bedoeld bij artikel 11, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, hetzij slechts worden bepaald bij toepassing van artikel 10 van de voormelde bijzondere wet. In de beide veronderstellingen echter moet het krachtens de Grondwet de decreetgever zijn die de beoogde regeling vaststelt, en niet de regering bij delegatie.

Artikelen 68 en 69

Wegens de overbelasting van de afdeling wetgeving is niet exhaustief nagegaan of de opheffingsbepalingen alle op te heffen regelingen betreffen, of sommige van die regelingen niet reeds zijn opgeheven en of de opheffingsbepalingen overal met de wetstechnisch vereiste nauwkeurigheid zijn geredigeerd. Dit laatste blijkt alvast niet het geval te zijn, wat kan worden afgeleid uit de volgende voorbeelden van regelingen die worden opgeheven zonder dat hun wijzigingen zijn vermeld :

L. 28.348/1

- artikel 68, 6° van het ontwerp : het bedoelde koninklijk besluit is gewijzigd door decreten van 5 juli 1989, 31 juli 1990, 16 april 1996 en 14 juli 1998;
- artikel 68, 8° : het daarin vermelde besluit is gewijzigd door een besluit van 10 februari 1993;
- artikel 69, 2° : het bedoelde besluit is gewijzigd door een besluit van 16 januari 1991, door een decreet van 13 juli 1994 en door een besluit van 28 juli 1995.

Artikel 70

In het 2° wordt de opheffing bedoeld van het koninklijk besluit van 1 juli 1957 houdende algemene regeling van de studiën in het secundair technisch onderwijs. Hoofdstuk IV, afdelingen 2 en 3,* wordt echter van die opheffing uitgesloten. Die uitzondering is volgens de gemachtigde van de regering vereist om de overgangsbepaling in artikel 82 van het ontwerp uitvoerbaar te maken. Voor de rechtszekerheid ware het echter beter het bedoelde besluit in artikel 70 volledig op te heffen, en in artikel 82 de voor de voormelde doelstelling nodige bepaling van dat besluit te hernemen.

Artikel 91

Volgens de memorie van toelichting bepaalt dit artikel onder meer "het statuut van de mentor". In

tegenstelling daarmee vermeldt het artikel enkel dat de regering de mentor aanstelt voor een mandaat van twee jaar, dat kan worden hernieuwd.

Het beoogde statuut moet verduidelijkt worden. Uit de voornoemde bepaling kan zelfs niet worden afgeleid of de mentor al dan niet wordt aangeworven met een arbeids-overeenkomst en welke specifieke betekenis het beoogde "mandaat" heeft.

Artikel 94

Luidens paragraaf 2 wordt "een fonds opgericht voor de inning van de inschrijvingsgelden". Die bepaling moet anders worden geredigeerd.

Vooreerst voldoet zij niet aan artikel 45, § 1, eerste lid, van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, krachtens hetwelk de organieke wet (lees : het decreet) formeel de op de middelenbegroting aangerekende ontvangsten van de inschrijvingsgelden moet bestemmen voor het begrotingsfonds. Voorts is het niet mogelijk een fonds te belasten met de inning zelf van bepaalde gelden.

Artikel 96

Bij de opheffingsbepalingen in dit artikel geldt dezelfde opmerking die bij de opheffingsbepalingen in de artikelen 68 en 69 van het ontwerp is gemaakt.

Als voorbeeld kan hier worden verwezen naar het koninklijk besluit van 14 december 1971 dat in 25° wordt opgeheven en reeds is opgeheven door het koninklijk besluit van 14 december 1987 houdende opheffing van het koninklijk besluit van 7 september 1971 tot vaststelling van het kader van de inspectie van het schriftelijk onderwijs.

L. 28/348/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	J. SMETS,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. W. PAS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

D. VERBIEST

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

TITEL I

De aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie

HOOFDSTUK I

Toepassingsgebied en definities

Artikel 2

§ 1. Deze titel regelt het erkend onderwijs voor sociale promotie ingericht door de instellingen voor onderwijs voor sociale promotie, opgesomd in bijlage 2 en hierna "de centra" genoemd, door de centra voor volwassenenonderwijs die op basis van artikel 43 van dit decreet erkend worden, of door de centra die op basis van reeds bestaande centra gevormd worden voor wat betreft :

- 1° de opdracht van het onderwijs ;
- 2° de indeling van het onderwijs en de programmatieregels ;

3° het onderwijsaanbod ;

4° de toelatingsvoorwaarden ;

5° de examens en studiebekrachtiging ;

6° de financiering of subsidiëring ;

7° de benoemings- en bezoldigingsvoorwaarden van het personeel ;

8° de terugvorderingen en sancties.

§ 2. De regering is gemachtigd om de aangelegenheden inzake het in §1 bedoeld onderwijs die niet in dit decreet geregeld worden maar in een wet, een koninklijk of een ministerieel besluit geregeld zijn, geactualiseerd maar inhoudelijk ongewijzigd toe te voegen onder "Hoofdstuk Xbis. Andere bepalingen". De artikels worden genummerd vanaf 1, voorafgegaan door "Xbis" en desgevallend gegroepeerd in afdelingen en onderafdelingen. De regering is gemachtigd de desbetreffende wetten en besluiten voor wat betreft het onderwijs voor sociale promotie op te heffen.

Artikel 3

Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder :

- 1° afdeling : het structuuronderdeel, bedoeld in artikel 3, § 1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving ;
- 2° basiscompetenties : vaardigheden, kennis en attitudes die via een beroepsopleiding verworven worden en die op initiatief van de overheid in samenspraak met de onderwijsverstrekkers afgeleid zijn van één of meer beroepsopleidingsprofielen ;
- 3° bekwaamheidsbewijzen : de voor het ambt bepaalde bekwaamheidsbewijzen ;
- 4° beroepsopleiding : een deelaspect van een opleiding dat tot doel heeft een lerende voor te bereiden op de vereisten gesteld aan een beginnend beroepsbeoefenaar. Een beroepsopleiding wordt gestuurd door één of meer beroepsopleidingsprofielen ; een beroepsopleiding leidt tot een certificaat ;

- 5° beroepsopleidingsprofiel : een geordende opsomming van einddoelen voor de beginnende beroepsbeoefenaar ;
- 6° beroepsprofiel : een geordende opsomming van taken die door een ervaren beroepsbeoefenaar worden uitgevoerd als van de kwaliteitsnormen en beroepsvereisten die daarvoor gelden ;
- 7° bestuur : het bestuursorgaan of de bestuursorganen die ten aanzien van de centra de bestuurshandelingen verrichten overeenkomstig de door of krachtens de wet, het decreet, het bijzonder decreet of de statuten, naargelang het geval, toegewezen bevoegdheden ;
- 8° centrum : een centrum voor volwassenenonderwijs dat onderwijs voor sociale promotie inricht, met dien verstande dat, indien het bestuurshandelingen betreft, het bestuur wordt bedoeld ;
- 9° certificaat : een door de Vlaamse Gemeenschap erkend bewijs waarmee wordt vastgesteld dat iemand met goed gevolg een beroepsopleiding heeft doorlopen ;
- 10° contractonderwijs : onderwijs dat niet door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd en op basis van een overeenkomst tussen het bestuur en derden wordt ingericht en bekostigd en waarbij het bestuur er zich toe verbindt onderwijs tegen betaling door derden voor dezen in te richten. Contractonderwijs kan zowel erkend onderwijs zijn dat leidt tot erkende studiebekrachtiging als niet erkend onderwijs ;
- 11° cursist : een leerling van het onderwijs voor sociale promotie ;
- 12° deelcertificaat : een door de Vlaamse Gemeenschap erkend bewijs waarmee wordt vastgesteld dat iemand met goed gevolg een module of een leerjaar heeft doorlopen ;
- 13° departement : het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 14° diploma : een door de Vlaamse Gemeenschap erkend studiebewijs waarmee wordt vastgesteld dat iemand
- in het hoger onderwijs met goed gevolg het volledige programma van een opleiding heeft doorlopen ;
 - in het secundair onderwijs met goed gevolg een programma heeft doorlopen dat overeenstemt met een volledige opleiding van het voltijds secundair onderwijs ;
- 15° eenheid : een deel van een module, met name een samenhangend geheel van leerdoelen, gericht op de realisatie van eindtermen/basiscompetenties ;
- 16° einddoelen : vaardigheden met ondersteunende kennis en beroepshoudingen zoals beschreven in het beroepsopleidingsprofiel ;
- 17° eindtermen : minimumdoelen die de overheid noodzakelijk en bereikbaar acht voor een cursistenpopulatie. Met minimumdoelen wordt hier bedoeld : enerzijds een minimum aan kennis en vaardigheden die alle cursisten van de cursistenpopulatie verwerven tijdens het leerproces en anderzijds een minimum aan attitudes die het centrum nastreeft bij de cursisten.
- Eindtermen kunnen vakoverschrijdend zijn. Vakgebonden eindtermen, met uitzondering van de attitudinale eindtermen zijn minimumdoelen die de cursisten gedurende het leerproces moeten bereiken. Vakoverschrijdende en attitudinale eindtermen moet het centrum bij zijn cursisten nastreven.
- Vakoverschrijdende eindtermen zijn minimumdoelen die niet specifiek behoren tot een vak maar onder meer door middel van meerdere vakken of onderwijsprojecten kunnen gerealiseerd worden voor een bepaalde cursistenpopulatie ;
- 18° fusie : de samenvoeging tot één centrum van twee of meer centra waarbij :
- ofwel de samengevoegde centra gelijktijdig worden afgeschaft en een nieuw centrum vormen ;
 - ofwel één van de betrokken centra blijft bestaan en de andere centra overneemt.
- 19° getuigschrift : document door het bestuur van een erkend centrum uitgereikt aan regelmatige cursisten waarmee wordt vastgesteld dat betrokkenen met goed gevolg een programma dat overeenstemt met een volledige opleiding van de tweede graad van het voltijds secundair onderwijs hebben doorlopen ;

- 20° instelling voor onderwijs voor sociale promotie : de onderwijsinstelling die leergangen organiseert zoals bepaald in het koninklijk besluit van 30 april 1957, houdende coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs ;
- 21° leerjaar : een geheel van vakken, en globaal deel van een lessentabel, dat binnen één schooljaar wordt aangeboden ;
- 22° leerplan : een plan waarin het bestuur vanuit het eigen pedagogisch project in het algemeen of de eigen visie op de vakken/modules in het bijzonder de doelen formuleert voor zijn cursisten. In een leerplan zijn op een herkenbare wijze de vak/module-gebonden eindtermen /basiscompetenties verwerkt ;
- 23° leertraject : de volgorde van de modules binnen een afdeling, opleiding of optie ;
- 24° leerweg : de individuele weg waarlangs een lerende de vooropgestelde leerdoelen bereikt ;
- 25° leraarsuren : het aantal lestijden voor een schooljaar aan een centrum toegekend om de financierbare of subsidieerbare personeelsformatie in de ambten van leraar te bepalen ;
- 26° lestijd : een periode van vijftig minuten die als eenheid voor de bepaling van de duur van de onderwijsactiviteiten wordt gebruikt ;
- 27° lesurencursist : de vermenigvuldiging van het aantal lestijden van een module of van een leerjaar met het aantal financierbare of subsidieerbare cursisten ;
- 28° lokaal comité : het inzake arbeidsvoorwaarden en personeelsleden bevoegde lokaal overlegorgaan of onderhandelingsorgaan ;
- 29° minimumlessentabel : de verzameling van vakken die minimaal moeten worden gegeven, met opgave van de classificatie van de vakken als algemene vakken, technische vakken of praktische vakken ;
- 30° modulair stelsel : een onderwijssysteem waarin de cursisten door de overheid vastgestelde modules verwerven ;
- 31° module : het kleinste deel van een opleiding dat leidt tot een deelcertificaat op basis van eindtermen / basiscompetenties ;
- 32° omvormen : het omvormen van een in een centrum bestaande opleiding, optie of afdeling naar een nog niet door dat centrum georganiseerde opleiding, optie of afdeling ;
- 33° onderwijs voor sociale promotie : het onderwijs georganiseerd of erkend op basis van het koninklijk besluit van 30 april 1957 houdende coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs ;
- 34° onderwijsniveau : indeling van het onderwijs in kleuteronderwijs, lager onderwijs, secundair onderwijs en hoger onderwijs ;
- 35° opleiding : een geheel van onderwijs- en studieactiviteiten vastgesteld door de overheid, bestaande uit één of meer van volgende aspecten : basisvorming, doorstromingsgerichte vorming en beroepsopleiding. Naargelang het aspect / de aspecten waaruit een opleiding bestaat, leidt ze tot een certificaat, een studiegetuigschrift, een getuigschrift of een diploma ;
- 36° opleidingenstructuur : het geheel van alle per studiegebied geordende opleidingen met bijhorende modules ;
- 37° opleidingsprofiel : een geordende opsomming van eindtermen / basiscompetenties die binnen een opleiding verworven worden ;
- 38° optie : een differentiatie binnen een opleiding die leidt tot een specifiek geheel van kennis, vaardigheden en attitudes, met afzonderlijke vermelding op een officieel studiebewijs ;
- 39° programmatie / programmeren : oprichten van nieuwe studiegebieden, categorieën, opleidingen, opties of afdelingen ;
- 40° regelmatig cursist : de cursist die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden voor het leerjaar of voor de module waarmee hij een leertraject aanvangt of voortzet en die participeert – behoudens vrijstellingen – aan het geheel van de vorming ;
- 41° regering : de Vlaamse regering ;
- 42° richtgraad : een specifieke graad binnen het secundair onderwijs voor sociale promotie voor de studiegebieden die niet in graden, overeenstemmend met die van het secundair onderwijs, ingedeeld kunnen worden ;

43° salaris : wedde, weddetoelage ;

44° schooljaar : de periode van 1 september tot en met 31 augustus van het daaropvolgende kalenderjaar ;

45° studieattest : het document door een bestuur van een erkend centrum uitgereikt aan regelmatige leerlingen op het einde van de tweede graad beroepssecundair onderwijs, op het einde van het tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs als bewijs dat betrokkenen in voldoende mate de doelen uit het leerplan hebben bereikt ;

46° studiegebied : een groep van structuuronderdelen op basis van een inhoudelijke verwantschap en, in het technisch en beroepssecundair onderwijs, eveneens op basis van een behoefte aan eenzelfde onderwijsinfrastructuur en een uitweg naar een zelfde beroepssector ;

47° studiegetuigschrift : een studiebewijs waarmee wordt vastgesteld dat iemand met goed gevolg het volledig programma van beroepssecundair onderwijs van de derde graad heeft doorlopen ;

48° vak : een door het onderwijs erkend geheel van kennis, vaardigheden en houdingen geordend met betrekking tot een zelfde materie (een algemeen erkende wetenschap, een taal, een specifieke techniek).

HOOFDSTUK II

Opdracht

Artikel 4

Het onderwijs voor sociale promotie heeft tot opdracht aan de cursisten kennis, vaardigheden en attitudes bij te brengen, nodig voor het maatschappelijk functioneren, het deelnemen aan verder onderwijs, de uitoefening van een beroep of het beheersen van een taal en de cursist in staat te stellen een erkend certificaat, deelcertificaat, diploma, getuigschrift, studieattest of studiegetuigschrift te behalen.

HOOFDSTUK III

De indeling van het onderwijs voor sociale promotie en de programmatieregels

AFDELING 1

De studiegebieden, categorieën, opleidingen en opties

Artikel 5

§ 1. De studiegebieden die in het secundair onderwijs voor sociale promotie kunnen worden erkend zijn :

1° algemene vorming ;

2° auto ;

3° bedrijfsbeheer ;

4° boekbinden ;

5° bouw ;

6° chemie ;

7° confectie ;

8° decoratieve technieken ;

9° diamantbewerking ;

10° fotografie ;

11° grafische technieken ;

12° handel ;

13° hout ;

14° huishoudelijk onderwijs ;

15° juwelen ;

16° kant ;

17° koeling en warmte ;

18° land- en tuinbouw ;

- 19° lederbewerking ;
- 20° lichaamsverzorging ;
- 21° maritieme opleidingen ;
- 22° mechanica – elektriciteit ;
- 23° meubelrestauratie en houtsnijden ;
- 24° muziekinstrumentenbouw ;
- 25° optiek ;
- 26° orthopedische technieken ;
- 27° Nederlands tweede taal ;
- 28° personenzorg ;
- 29° toerisme ;
- 30° smeden ;
- 31° talen ;
- 32° textiel ;
- 33° voeding.

§ 2. De regering kan na advies van de Vlaamse Onderwijsraad experimenteel nieuwe studiegebieden erkennen. Uiterlijk na vijf jaar worden deze studiegebieden decretaal aan §1 van dit artikel toegevoegd of wordt de erkenning jaar na jaar opgeheven.

§ 3. Het hoger onderwijs voor sociale promotie wordt ingedeeld in de categorieën, bepaald in artikel 2 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs.

Artikel 6

De regering deelt de studiegebieden en de categorieën in in opleidingen en opties en in afwachting daarvan in de afdelingen die op 1 september 1998 werden ingericht. Zij bepaalt de concordantie tussen deze afdelingen en de opleidingen en opties.

Het studiegebied algemene vorming omvat ten minste de opleidingen algemene vorming algemeen secundair onderwijs, algemene vorming technisch secundair onderwijs en algemene vorming beroepssecundair onderwijs.

Bijlage I, gevoegd bij dit decreet, bepaalt welke afdelingen die tijdens het schooljaar 1998-1999 werden georganiseerd, niet in een erkend studiegebied, kunnen worden opgenomen. De erkenning wordt vanaf het schooljaar 1999-2000 geleidelijk, jaar na jaar, afgebouwd. Cursisten, vanaf het schooljaar 1999-2000 in die afdelingen ingeschreven, worden niet meer gefinancierd of gesubsidieerd en komen niet in aanmerking voor een erkende studiebekräftiging.

Artikel 7

Een centrum kan elk studiegebied en elke categorie organiseren waarvan het krachtens de indeling bedoeld in artikel 6 een afdeling organiseerde tijdens het schooljaar 1998-1999.

Artikel 8

De regering bepaalt na het advies van een door haar aangeduid subregionaal orgaan en na gunstig advies van de bevoegde afdeling van de Vlaamse Onderwijsraad wanneer een centrum een studiegebied en in het hoger onderwijs een categorie, een opleiding, een optie of een afdeling mag programmeren.

Het centrum dat secundair onderwijs inricht, is vrij de opleidingen algemene vorming technisch secundair onderwijs en algemene vorming beroepssecundair onderwijs van het studiegebied algemene vorming te programmeren, behalve indien het uitsluitend de studiegebieden Nederlands tweede taal, talen, bedrijfsbeheer en / of huishoudelijk onderwijs inricht.

Het centrum is vrij de opleidingen, opties of afdelingen van de studiegebieden die het mag inrichten te programmeren of om te vormen. De afdeling "vervolmakingscursus voor gebrevetteerde hoofdverple(e)g(st)ers" en de opleiding waarmee deze afdeling zal geconcordeerd worden, kunnen niet door programmatie noch door omvorming georganiseerd worden.

Het centrum is vrij de opleidingen, opties of afdelingen van de categorieën dat het mag inrichten om te vormen.

Een omvorming kan enkel indien de opleiding, optie of afdeling, waarnaar omgevormd wordt, behoort tot een studiegebied dat of een categorie die het centrum conform artikel 7 mag organiseren.

De opleidingen, opties, of afdelingen die worden geprogrammeerd of omgevormd, worden in afwijking van artikel 24, § 1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving definitief in de financiering of subsidiëring opgenomen vanaf het schooljaar dat zij worden georganiseerd.

AFDELING 2

De onderwijsniveaus

Artikel 9

In het onderwijs voor sociale promotie kunnen hoger onderwijs en secundair onderwijs worden ingericht.

De regering deelt het secundair onderwijs voor sociale promotie in in secundair onderwijs van de tweede en / of van de derde graad. De regering rangschikt bovendien het onderwijs als technisch secundair en / of als beroepssecundair onderwijs, behalve voor de studiegebieden algemene vorming, Nederlands tweede taal en talen. De opleidingen van het studiegebied algemene vorming worden gerangschikt als algemeen secundair onderwijs, technisch secundair onderwijs of beroepssecundair onderwijs.

In afwijking hiervan deelt de regering de studiegebieden talen en Nederlands tweede taal in vier richtgraden in en het studiegebied grafische technieken en de afdeling vervolmakingscursus voor gebrevetteerde hoofdverple(e)g(st)ers evenals de opleiding waarmee deze geconcordeerd wordt in secundair onderwijs van de tweede, derde en/of van de vierde graad.

In afwachting van die indeling blijven de indelingen van kracht zoals die bestaan op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet.

Artikel 10

De regering kan de niveauconcordantie bepalen tussen het onderwijs voor sociale promotie en de structuur van de opleidingsniveaus, bedoeld in artikel 2, tweede lid van het besluit van de Europese Raad van 16 juli 1985 inzake vergelijkbaarheid van getuigschriften tussen lidstaten van de Europese Gemeenschap.

De regering bepaalt de concordantie tussen het niveau, bepaald in het koninklijk besluit van 1 juli 1957 houdende algemene regeling van de studiën in het secundair technisch onderwijs en de indeling, bepaald in dit artikel.

AFDELING 3

Beroeps- en opleidingsprofielen en eindtermen in het secundair onderwijs

Artikel 11

De regering bepaalt op advies van de Sociaal-economische Raad voor Vlaanderen de beroepsprofielen. Op advies van de Vlaamse Onderwijsraad bepaalt de regering de beroepsopleidingsprofielen, die gebaseerd zijn op de beroepsprofielen. De beroepsopleidingsprofielen worden door de Vlaamse regering aan het Vlaams Parlement ter bekrachtiging voorgelegd.

Voor de studiegebieden openbare besturen, algemene vorming, Nederlands tweede taal, talen en huishoudelijk onderwijs worden geen beroeps- en beroepsopleidingsprofielen vastgelegd.

Artikel 12

Voor het studiegebied algemene vorming gelden dezelfde eindtermen als voor de overeenkomstige opleidingen en opties van het voltijds secundair onderwijs. De regering kan op basis van de eigenheid van het onderwijs voor sociale promotie bepaalde eindtermen schrappen of aanpassen. Zij legt deze schrappingen of aanpassingen binnen de maand na de goedkeuring aan het Vlaams Parlement ter bekrachtiging voor.

Voor de andere studiegebieden moeten de basiscompetenties gelijk zijn aan de basiscompetenties van de studiegebieden in het voltijds secundair onderwijs, indien deze eveneens in het voltijds secundair onderwijs worden ingericht.

HOOFDSTUK IV

Het onderwijsaanbod

AFDELING 1

Het modulair en het lineair georganiseerde onderwijs

Artikel 13

Het onderwijs voor sociale promotie kan aangeboden worden volgens een modulaire of volgens een lineaire organisatie.

De regering kan bepalen vanaf wanneer een studiegebied niet langer lineair kan worden georganiseerd.

ONDERAFDELING A

Het modulair georganiseerd onderwijs

Artikel 14

In de modulaire organisatie wordt de leerstof aangeboden in modules.

Een of meer modules vormen binnen een leertraject een afdeling, een opleiding of een optie.

De regering kan de leertrajecten vaststellen.

Artikel 15

§ 1. Na advies van de Vlaamse Onderwijsraad bepaalt de regering per afdeling, opleiding of optie :

- 1° het minimale aantal lestijden dat de afdelingen, opleidingen of opties moeten tellen ;
- 2° het minimale aantal lestijden van elke module. Een module omvat 40 of 60 lestijden, of een veelvoud van 40 lestijden en maximaal 240 lestijden ;
- 3° het minimale aantal lestijden praktische vakken dat een module moet bevatten ;
- 4° het beginniveau en eindniveau van elke module.

§ 2. Uiterlijk na vijf jaar zal de regering het modulair stelsel evalueren.

Artikel 16

Het bestuur kan de modules verder onderverdelen in eenheden.

Het bestuur bepaalt met welk vak uit het lineair onderwijs de eenheden, of bij gebrek aan indeling in eenheden de modules, overeenstemmen voor wat betreft de bekwaamheidsbewijzen en de classificatie als algemeen vak, technisch vak of praktisch vak.

Artikel 17

Alleen als een algemeen geldende modulaire structuur bestaat, zoals in artikel 15, §1, bepaald, kan volgens het modulaire stelsel geprogrammeerd worden.

Artikel 18

Een module start ten vroegste op 1 september en eindigt uiterlijk op 30 juni.

ONDERAFDELING B

Het lineair georganiseerde onderwijs

Artikel 19

In de lineaire organisatie wordt de leerstof gegroepeerd en aangeboden in leerjaren. Die leerjaren kunnen eventueel ingedeeld worden in vakken.

Elke opleiding, optie of afdeling kan worden ingericht als cyclische opleiding. Hieronder wordt verstaan dat het eerste leerjaar van een opleiding, optie of afdeling slechts na een onderbreking van ten minste een schooljaar opnieuw wordt ingericht en dit uiterlijk gedurende het schooljaar dat volgt op het schooljaar waarin het laatste leerjaar van de opleiding werd voltooid.

Artikel 20

Het onderwijsaanbod start ten vroegste op 1 september en eindigt uiterlijk op 30 juni. Het onderwijs is gespreid over ten minste 32 en ten hoogste 40 weken.

De regering kan per centrum een afwijking verlenen voor een specifiek intensief aanbod ten behoeve van de tewerkstelling.

Artikel 21

Na advies van de Vlaamse Onderwijsraad bepaalt de regering per afdeling, opleiding of optie en per leerjaar of groepering van leerjaren :

- 1° het minimaal aantal lestijden ;
- 2° de minimumlessentabel.

Artikel 22

Na advies van de Vlaamse Onderwijsraad deelt de regering de vakken in in algemene vakken, technische vakken en praktische vakken.

Artikel 23

Een vak omvat 40 lestijden of een veelvoud ervan.

AFDELING 2

Contact-, afstands- en gecombineerd onderwijs

Artikel 24

§ 1.

- 1 Contactonderwijs is onderwijs, gegeven in een rechtstreeks contact tussen de onderwijsverstrekker en de cursist en op grond daarvan gebonden aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking ;
- 2 Afstandsonderwijs is het onderwijs dat bijna uitsluitend met behulp van media wordt verstrekt waardoor de cursist niet aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking is gebonden ;
- 3 Gecombineerd onderwijs is een combinatie van contactonderwijs en afstandsonderwijs, waarbij het aandeel van het contactonderwijs minimaal 50 % van het aantal lestijden van een module of van een vak van een leerjaar bedraagt.

De regering kan op projectbasis afwijkingen voor een periode van vijf jaar op dit percentage toestaan.

§ 2. Het onderwijs voor sociale promotie kan door het centrum worden aangeboden als contactonderwijs of als gecombineerd onderwijs.

§ 3. Uiterlijk vijf jaar na het inwerking treden van dit decreet evalueert de regering het gecombineerd onderwijs.

Artikel 25

Binnen de perken van de beschikbare kredieten kan de regering projecten ondersteunen voor de ontwikkeling van afstandsonderwijs in functie van het gecombineerd onderwijs. De regering bepaalt de modaliteiten.

AFDELING 3

Tijdelijke projecten

Artikel 26

De regering kan onderwijs voor sociale promotie met een tijdelijk karakter financieren of subsidiëren. Hiermee wordt bedoeld het onderwijs dat gefinancierd of gesubsidieerd wordt voor een bepaalde duur om aan nieuwe behoeften te voldoen.

AFDELING 4

Contractonderwijs

Artikel 27

De besturen die contractonderwijs inrichten, zijn gehouden ten minste de volledige leraarskosten aan te rekenen en behalve voor de cursisten die kunnen vallen onder de vrijstellingen bedoeld in artikel 50 §§ 2 en 3, een werkingskost van 30 BEF per lestijd en per deelnemer. De inkomsten uit het contractonderwijs moeten worden opgenomen in de boekhouding van het centrum en toegevoegd aan de middelen van het centrum.

HOOFDSTUK V

Toelatingsvoorwaarden

AFDELING 1

Toelatingsvoorwaarden in het secundair onderwijs

Artikel 28

Om als regelmatig cursist toegelaten te worden, moet de cursist voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht en ingeschreven zijn alvorens 1/3 van de lestijden van de module of van het leerjaar gegeven zijn.

In afwijking hiervan bepaalt de regering tot welke opleidingen, opties en afdelingen van de studiegebieden Nederlands tweede taal en talen, cursisten die niet voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht als regelmatig cursist worden toegelaten.

Artikel 29

Behoudens de toelatingsvoorwaarden vermeld in artikel 28 worden aan de cursist geen aanvullende toelatingsvoorwaarden opgelegd wanneer hij zich inschrijft voor :

- de aanvangsmodule van een leertraject in de sequentieel geordende modulaire organisatie ;
- een niet-sequentieel geordende module ;
- het eerste leerjaar in de lineaire organisatie ;
- het studiegebied huishoudelijk onderwijs ;
- de tweede graad in het studiegebied algemene vorming.

Artikel 30

§ 1. Indien een regelmatig cursist in de modulaire organisatie beschikt over het deelcertificaat van een sequentieel voorgaande module in een leertraject, wordt hij toegelaten tot de sequentieel volgende module.

§ 2. Tot de eerste module van de derde graad van het studiegebied algemene vorming wordt ook de regelmatige cursist toegelaten die beschikt over een getuigschrift van de tweede graad van het algemeen of technisch secundair onderwijs.

§ 3. Tot de eerste module van de derde graad van het studiegebied algemene vorming, opleiding alge-

mene vorming beroepssecundair onderwijs wordt ook de cursist toegelaten die beschikt over een getuigschrift van de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs.

Artikel 31

§ 1. In de lineaire organisatie wordt een cursist toegelaten tot een leerjaar als hij in het voorgaande leerjaar is geslaagd.

§ 2. Tot het eerste leerjaar van de derde graad van het studiegebied algemene vorming wordt ook de regelmatig cursist toegelaten die beschikt over een getuigschrift van de tweede graad van het algemeen of technisch secundair onderwijs.

§ 3. Tot het eerste leerjaar van de derde graad van het studiegebied algemene vorming, opleiding algemene vorming beroepssecundair onderwijs wordt ook de cursist toegelaten die beschikt over een getuigschrift van de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs.

Artikel 32

Tot alle andere modules of leerjaren dan deze vermeld in de artikels 30 en 31 worden toegelaten :

- een regelmatig cursist die beschikt over een diploma, certificaat of getuigschrift uit het onderwijs of een attest uit een andere opleidings- of vormingsinstelling waaruit volgens de directeur van het centrum blijkt dat hij voldoende kennis bezit om de module of het leerjaar aan te vangen ;
- een regelmatig cursist waarvan de directeur oordeelt dat hij de nodige beroepservaring heeft verworven die hem toelaat de module of het leerjaar te volgen. De beslissing van de directeur moet gemotiveerd worden en opgenomen worden in het dossier van de cursist.

Artikel 33

Indien een kandidaat-cursist niet op basis van de artikels 30, 31 of 32 kan worden toegelaten, richt de directeur van het centrum een toelatingsexamen in uiterlijk de vijfde dag na het einde van de inschrijvingstermijn. Dit examen gaat na of de vereiste kennis en vaardigheden voor het starten in een

module of een leerjaar bereikt zijn. De directeur van het centrum oordeelt op basis van het examen of de cursist aan de voorwaarden voldoet.

De directeur maakt van de beoordeling een verslag op dat toegevoegd wordt aan het dossier van de cursist.

AFDELING 2

Toelatingsvoorwaarden in het hoger onderwijs

Artikel 34

Om als regelmatig cursist toegelaten te worden in het hoger onderwijs moet de cursist ingeschreven zijn alvorens 1/3 van de lestijden van een module of een leerjaar gegeven zijn en houder zijn van een van de hiernavolgende studiebewijzen :

- 1° diploma van secundair onderwijs ;
- 2° een brevet van het aanvullend secundair beroepsonderwijs of van een diploma van het voltijds hoger onderwijs ;
- 3° een getuigschrift of diploma van hogere secundaire technische leergangen of een certificaat bedoeld in dit decreet ;
- 4° een diploma of getuigschrift dat krachtens een wet, decreet, Europese richtlijn of een internationale overeenkomst als gelijkwaardig wordt erkend.

Artikel 35

§ 1. Indien een regelmatig cursist in de modulaire organisatie beschikt over het deelcertificaat van een sequentieel voorgaande module in een leertraject, wordt hij toegelaten tot de sequentieel volgende module.

§ 2. In de lineaire organisatie wordt een cursist toegelaten tot een leerjaar als hij in het voorgaande leerjaar is geslaagd.

Artikel 36

Tot alle andere modules of leerjaren dan deze vermeld in artikel 35 worden toegelaten :

- een regelmatig cursist die beschikt over een diploma, certificaat of getuigschrift uit het onderwijs of een attest uit een andere opleidings- of vormingsinstelling waaruit volgens de directeur van het centrum blijkt dat hij voldoende kennis bezit om de module of het leerjaar aan te vangen ;
- een regelmatig cursist waarvan de directeur oordeelt dat hij de nodige beroepservaring heeft verworven die hem toelaat de module of het leerjaar te volgen. De beslissing van de directeur moet gemotiveerd worden en opgenomen worden in het dossier van de cursist.

Artikel 37

Indien een kandidaat-cursist niet op basis van de artikels 34, 35 of 36 kan worden toegelaten, richt de directeur van het centrum voor de cursist die tijdens het kalenderjaar waarin hij zich voor het eerst inschrijft ten minste 21 jaar wordt, een toelatings-examen in, uiterlijk de vijfde dag na het einde van de inschrijvingstermijn. Dit examen gaat na of de vereiste kennis en vaardigheden voor het starten in een module of een leerjaar bereikt zijn. De directeur van het centrum oordeelt op basis van het examen of de cursist aan de voorwaarden voldoet.

In de categorie pedagogisch hoger onderwijs kan de directeur de toelatingsproef vervangen door een aanvullend programma.

De directeur maakt van de beoordeling een verslag op dat toegevoegd wordt aan het dossier van de cursist.

HOOFDSTUK VI

Examens en studiebekrachtiging

Artikel 38

Elk bestuur bepaalt zijn examenreglement en overhandigt dit reglement bij de inschrijving aan de cursisten. Dat omvat ten minste :

- 1° de evaluatiemodaliteiten ;
- 2° de vorm van ieder examen ;
- 3° de tijdvakken waarbinnen de examens worden afgelegd ;

4° de samenstelling van de examencommissies ;

5° de wijze van beraadslaging over en bekendmaking van de examenresultaten ;

6° de modaliteiten waaronder in het hoger onderwijs een tweede examenperiode georganiseerd wordt ;

7° de procedure waarbij conflicten tussen de cursisten en de leden van de examencommissie vóór de beraadslaging worden behandeld of vermoede materiële vergissingen die na het afsluiten van de beraadslaging zijn vastgesteld, kunnen worden rechtgezet ;

8° de procedure voor vrijstelling van examens en voor de regeling van betwistingen dienaangaande.

Artikel 39

§ 1. In het modulair georganiseerd onderwijs organiseert het centrum ten minste op het einde van elke module een examen.

§ 2. In het lineair georganiseerde onderwijs organiseert het centrum ten minste op het einde van elk leerjaar een examen voor alle vakken.

Artikel 40

§ 1. In het onderwijs voor sociale promotie bestaan de volgende studiebewijzen :

1° een deelcertificaat ;

2° een certificaat,

3° een getuigschrift ;

4° een studieattest ;

5° een studiegetuigschrift ;

6° een diploma.

§ 2. Door hun uitreiking krachtens dit decreet is de studiebekrachtiging van rechtswege erkend.

Enkel voor erkende afdelingen, opleidingen en opties kan van rechtswege een geldige studiebekrachtiging uitgereikt worden.

Artikel 41

§ 1. Een deelcertificaat bekrachtigt :

1° een module in het modulair georganiseerd onderwijs ;

2° een leerjaar in het lineair georganiseerd onderwijs.

§ 2. Een certificaat bekrachtigt een afdeling, opleiding of optie van elk studiegebied behalve van het studiegebied algemene vorming.

§ 3. Een getuigschrift bekrachtigt :

1° een opleiding algemeen secundair onderwijs van de tweede graad in het studiegebied algemene vorming ;

2° een opleiding algemene vorming voor technisch secundair onderwijs of beroepssecundair onderwijs van het studiegebied algemene vorming, gecombineerd met een certificaat van een opleiding of optie gerangschikt als secundair onderwijs van de tweede graad voorzover dat diploma in het voltijds secundair onderwijs wordt uitgereikt ;

3° een opleiding of optie gerangschikt als secundair onderwijs van de tweede graad, als de cursist bij inschrijving houder is van een getuigschrift van secundair onderwijs, voorzover dat nieuw verworven getuigschrift in het voltijds secundair onderwijs kan worden uitgereikt ;

4° een opleiding van de categorie pedagogisch hoger onderwijs.

§ 4. Een studieattest bekrachtigt een opleiding of afdeling in het studiegebied algemene vorming, uitgezonderd de opleiding algemene vorming.

§ 5. een studiegetuigschrift bekrachtigt :

1° een opleiding algemene vorming voor beroepssecundair onderwijs in het studiegebied algemene vorming, gecombineerd met een certificaat van een opleiding of optie, gerangschikt als secundair onderwijs van de derde graad voorzover dat studiegetuigschrift in het voltijds secundair onderwijs wordt uitgereikt ;

2° een opleiding of optie gerangschikt als secundair onderwijs van de derde graad, als de cursist bij inschrijving houder is van een studiegetuigschrift van beroepssecundair onderwijs, voor

zover dat nieuw verworven studiegetuigschrift in het voltijds secundair onderwijs kan worden uitgereikt.

§ 6. Een diploma bekrachtigt :

- 1° een opleiding algemeen secundair onderwijs in het studiegebied algemene vorming ;
- 2° een opleiding algemene vorming voor technisch secundair onderwijs of beroepssecundair onderwijs in het studiegebied algemene vorming, gecombineerd met een certificaat van een opleiding of optie, gerangschikt als secundair onderwijs van de derde graad voor zover dat diploma in het voltijds secundair onderwijs wordt uitgereikt ;
- 3° een opleiding of optie gerangschikt als secundair onderwijs van de derde graad, als de cursist bij inschrijving houder is van een diploma van secundair onderwijs, voor zover dat nieuw verworven diploma in het voltijds secundair onderwijs kan worden uitgereikt ;
- 4° een opleiding in het hoger onderwijs, uitgezonderd in de categorie pedagogisch hoger onderwijs .

§ 7. Over de centra heen zijn de deelcertificaten kapitaliseerbaar tot een certificaat of een diploma.

Artikel 42

De regering bepaalt :

- 1° het model van de studiebewijzen die de besturen uitreiken ;
- 2° de periode waarbinnen de studiebewijzen moeten worden afgeleverd.

HOOFDSTUK VII

De centra

Artikel 43

Om als instelling voor onderwijs voor sociale promotie te worden erkend, moet zij voldoen aan de voorwaarden opgesomd in artikel 6quater van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving. Zij draagt

de naam "Centrum voor volwassenenonderwijs", afgekort "CVO". Deze benaming kan het bestuur aanvullen met eigen specifieke gegevens.

Een andere instelling kan de benaming "Centrum voor volwassenenonderwijs" niet dragen.

Artikel 44

§ 1. Een bestuur kan op 1 september bepaalde studiegebieden overdragen van het ene centrum naar het andere ongeacht de programmatieprocedure bepaald in artikel 8. In een centrum waarvan een studiegebied werd overgedragen naar een ander centrum, kan dat studiegebied niet meer georganiseerd worden, behalve na een nieuwe programma-aanvraag overeenkomstig artikel 8.

De overdracht van studiegebieden impliceert de overdracht van de organisatiebevoegdheid, van de financiering of subsidiëring en van het personeel. De regering bepaalt de modaliteiten.

§ 2. Een bestuur kan in afwijking van artikel 24, § 2, 8°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving een vestigingsplaats overdragen aan een ander centrum. Het ontvangend centrum kan in deze vestigingsplaats enkel de studiegebieden inrichten die het ontvangend centrum krachtens artikelen 7 en 8 mag inrichten. Aan de overdracht van een vestigingsplaats is geen overdracht van leraarsuren verbonden.

§ 3. De bepalingen van §§ 1 en 2 zijn slechts uitvoerbaar na onderhandelingen in het lokaal comité.

HOOFDSTUK VIII

De financiering of subsidiëring

AFDELING 1

De voorwaarden

Artikel 45

De centra die secundair onderwijs voor sociale promotie of secundair en hoger onderwijs voor sociale promotie inrichten, kunnen voor het

schooljaar dat start in een bepaald jaar door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd worden als zij vanaf 1 februari van het vorig jaar tot en met 31 januari van het lopend jaar tenminste 120.000 lesurencursist hadden.

De centra die secundair en hoger onderwijs voor sociale promotie inrichten met tijdens het referteperiode ten minste 75% van het aantal lesurencursist in het hoger onderwijs en de centra die uitsluitend hoger onderwijs inrichten en niet bedoeld zijn in artikel 307, § 1, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, blijven gefinancierd of gesubsidieerd als zij vanaf 1 februari van het vorig jaar tot en met 31 januari van het lopend jaar tenminste 30.000 lesurencursist hadden.

Een centrum dat minder dan respectievelijk 120.000 of 30.000 lesurencursist heeft, verliest zijn financiering of subsidiëring. Indien het niet fusioneert met een ander centrum dan wordt de financiering of subsidiëring geleidelijk afgebouwd. In het lineair georganiseerd onderwijs gebeurt deze afbouw leerjaar per leerjaar, te beginnen met het laagste. In het modulair georganiseerd onderwijs gebeurt deze afbouw binnen de drie schooljaren.

De centra gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad behouden hun recht op financiering of subsidiëring ook als zij het aantal lesurencursist bepaald in dit artikel niet behalen indien zij erkend en gefinancierd of gesubsidieerd zijn op het ogenblik dat dit decreet in werking treedt.

Artikel 46

Om voor financiering of subsidiëring in aanmerking te komen, moet een cursist :

- 1° een regelmatig cursist zijn ;
- 2° het inschrijvingsgeld betaald hebben ;
- 3° ten hoogste tweemaal opeenvolgend in hetzelfde centrum voor dezelfde module of voor hetzelfde leerjaar in dezelfde afdeling, opleiding of optie zijn ingeschreven.

AFDELING 2

Inkomsten

ONDERAFDELING A

De financiële middelen

Artikel 47

De besturen kunnen inkomsten verwerven uit :

- 1° financiering of subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap ;
- 2° andere inkomsten.

ONDERAFDELING B

De financiering of subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 48

§ 1. Het aantal financierbare of subsidieerbare leraarsuren wordt voor het schooljaar dat tijdens een bepaald jaar begint, berekend volgens de volgende formule : $FLa = FLh - (Nh - Na) / d$ als Na groter is dan Nh' of kleiner is dan Nh'' . In het andere geval blijft FLa gelijk aan FLh .

FLa = het aantal financierbare leraarsuren per studiegebied van het betrokken schooljaar

FLh = het per studiegebied historisch bepaalde forfaitair aantal leraarsuren

Nh = het historisch aantal lesurencursist voor het betrokken studiegebied

$Nh' = Nh + 3\%$

$Nh'' = Nh - 3\%$

De waarde van FLh , Nh , Nh' en Nh'' zijn per centrum en per studiegebied opgenomen in bijlage II.

Na = het aantal lesurencursist voor het betrokken studiegebied of categorie vanaf 1 februari van het vorig jaar tot en met 31 januari van het lopend jaar ;

$d =$

9, voor de studiegebieden algemene vorming, auto, boekbinden, bouw, chemie, confectie, decoratieve

technieken, diamantbewerking, grafische technieken, hout, juwelen, koeling en warmte, land- en tuinbouw, lederbewerking, maritiem onderwijs, mechanica-elektriciteit, meubelrestauratie en houtsnijden, muziekinstrumentenbouw, optiek, orthopedische technieken, Nederlands tweede taal, smeden, textiel en voeding ;

12, voor de studiegebieden handel, kant, lichaamsverzorging, personenzorg, talen richtgraad 3 en 4 en toerisme ;

13 voor het hoger onderwijs ;

15, voor de studiegebieden bedrijfsbeheer, fotografie, huishoudelijk onderwijs en talen richtgraad 1 en 2.

§ 2. Als in een studiegebied een opleiding, optie of afdeling wordt overgeschakeld naar modulair onderwijs dan is, éénmalig voor dat studiegebied, gedurende de drie daaropvolgende schooljaren in dat studiegebied FLh in geen geval kleiner dan FLh.

§ 3. Als centra studiegebieden inrichten waarvoor voor hen geen historisch forfait in bijlage II werd vastgesteld, wordt het aantal jaarlijks financierbare leraarsuren voor het schooljaar dat tijdens een bepaald jaar begint, berekend door het aantal lesuren cursist vanaf 1 februari van het vorig schooljaar tot en met 31 januari van het lopend jaar te delen door d. De eerste maal wordt het aantal lesuren cursist vermenigvuldigd met 2.

§ 4. Als een studiegebied wordt overgedragen van het ene centrum naar het andere zonder dat de betrokken centra een fusie aangaan, wordt voor het centrum dat het studiegebied verwerft het aantal leraarsuren voor het studiegebied dat wordt overgedragen, het eerste jaar na de overdracht met 20% verhoogd en het tweede jaar met 10%.

Als twee of meer centra fuseren, dan wordt het aantal leraarsuren de eerste drie jaar verhoogd met 1% als de fusie ten minste 300.000 lesuren cursist telt.

Bij een overdracht van een studiegebied van het ene centrum naar een ander centrum en bij fusie van centra worden de gegevens van bijlage II, vermeld onder FLh, Nh, Nh' en Nh" ambtshalve samengeteld.

§ 5. De delingen worden telkens gemaakt tot en met het eerste decimaal. Het aantal financierbare of subsidieerbare leraarsuren dat op basis van die

berekening verkregen wordt, wordt per centrum afgerond tot de hogere eenheid.

Artikel 49

Het bestuur is na onderhandeling in het lokaal comité vrij de uren aan te wenden over de studiegebieden heen, ze aan te wenden voor andere opdrachten dan onderwijsopdrachten en in afwijking van artikel 3, § 5, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving leraarsuren van het ene centrum naar het andere over te dragen.

ONDERAFDELING C

Het inschrijvingsgeld

Artikel 50

§ 1. Het inschrijvingsgeld dat een cursist verschuldigd is, wordt berekend per module of per leerjaar door het in de artikels 15 of 22 bepaalde minimum aantal lestijden van de module of van het leerjaar waarvoor de cursist inschrijft, te vermenigvuldigen met 15 tot 30 BEF. Er is geen inschrijvingsgeld verschuldigd voor de vakken, modules of eenheden waarvan de cursist is vrijgesteld.

Het inschrijvingsgeld voor het gecombineerd onderwijs wordt berekend alsof het volledig in contactonderwijs werd verstrekt.

§ 2. Van de betaling van het inschrijvingsgeld zijn de cursisten vrijgesteld die op het ogenblik van hun inschrijving :

- 1° aanspraak kunnen maken op het bestaansminimum krachtens de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op het bestaansminimum ;
- 2° uitkeringsgerechtigde werklozen of niet-werkende, verplicht ingeschreven werkzoekenden zijn ;
- 3° ingeschreven zijn bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap ;
- 4° een procedure tot erkenning als politiek vluchteling hebben lopen of als dusdanig erkend zijn ;

5° als gedetineerde verblijven in één van de Belgische strafinrichtingen ;

6° ten laste zijn van één van bovenstaande categorieën.

§ 3. Volgende cursisten zijn eveneens vrijgesteld van het inschrijvingsgeld :

1° de cursisten van het studiegebied Nederlands tweede taal, richtgraad 1 en 2 ;

2° gedurende vier opeenvolgende schooljaren, de cursisten die ten minste twee jaar basiseducatie gevolgd hebben.

§ 4. Aan de cursisten die het studiegebied algemene vorming volgen, mag ten hoogste het inschrijvingsgeld voor de eerste 480 lestijden van het schooljaar worden aangerekend. Zij zijn vrijgesteld voor inschrijvingsgeld van de overige lestijden die zij tijdens dat schooljaar volgen.

§ 5. De regering bepaalt de procedure voor het verlenen van de vrijstellingen van inschrijvingsgeld.

De besturen ontvangen ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap volgens de door regering vastgestelde regels, naar rato van hun vrijstelling het inschrijvingsgeld van de cursisten die vrijgesteld zijn van inschrijvingsgeld naar rato van 15 BEF per lestijd.

§ 6. Jaarlijks wordt op 1 september de basisbedragen van de §§ 1 en 5 aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing van de index van de consumptieprijzen is 1 april 1999. Het eindbedrag wordt tot de lagere eenheid afgerond.

ONDERAFDELING D

Andere inkomsten

Artikel 51

Aan het bestuur wordt een bedrag van 1.000 BEF betaald per leraarsuur dat in het gecombineerd onderwijs niet als contactonderwijs wordt ingericht als geen leraars met ambtsbevoegdheid voor het betrokken vak of de betrokken eenheid wegens ontstentenis van betrekking ter beschikking zijn gesteld. De regering bepaalt de modaliteiten.

Jaarlijks wordt op 1 september het bedrag vermeld in het eerste lid aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing van de index van de consumptieprijzen is 1 april 1999. Het eindbedrag wordt tot de lagere eenheid afgerond.

Artikel 52

Het bestuur kan eveneens inkomsten hebben uit :

1° de verkoop aan de cursist van verbruiksgoederen die tijdens de lessen worden aangewend en van cursussen, handboeken of andere materialen tijdens de lessen gebruikt ;

2° giften en legaten ;

3° contractonderwijs ;

4° samenwerkingsovereenkomsten met andere onderwijs- of opleidingsinstellingen ;

5° vervreemding of verhuur van roerende of onroerende goederen.

ONDERAFDELING E

Aanwending van de inkomsten

Artikel 53

Het bestuur dient de gelden, verworven krachtens artikel 50 en 51, aan te wenden voor de uitrusting, werking en administratie van het onderwijs voor sociale promotie. Ten laste van de inschrijvingsgelden kunnen eveneens het salaris van personeel dat niet door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd, worden aangerekend. De gelden verworven krachtens artikel 52 kunnen eveneens aangewend worden voor de bekostiging van de infrastructuur van de centra.

Artikel 54

Het bestuur voert een boekhouding zodat de inkomsten krachtens artikelen 50, 51 en 52 en de aanwending van die inkomsten duidelijk identificeerbaar zijn. De regering kan een boekhoudkundig model opleggen.

HOOFDSTUK IX

Benoemings- en bezoldigingsvoorwaarden
van het personeel

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 55

§ 1. De personeelsleden van het centrum kunnen volgende ambten uitoefenen :

- directeur ;
- adjunct-directeur ;
- technisch adviseur ;
- technisch adviseur-coördinator
- leraar ;
- administratief medewerker.

§ 2. De ambten van directeur, adjunct-directeur, technisch adviseur-coördinator en technisch adviseur worden als bestuurspersoneel gerangschikt. Het ambt van leraar wordt gerangschikt als onderwijzend personeel en het ambt van administratief medewerker als ondersteunend personeel.

De ambten van het bestuurspersoneel en van het ondersteunend personeel worden ten minste per tiende van een eenheid gefinancierd of gesubsidieerd en worden toegekend in functie van het aantal lesuren cursist dat het centrum had tussen 1 februari van het vorig jaar tot en met 31 januari van het lopend jaar. De regering bepaalt de omvang van het aantal lesuren cursist dat een instelling moet hebben voor de financiering of subsidiëring van deze ambten.

Artikel 56

De regering bepaalt de prestatie- en bezoldigingsregels voor de personeelsleden van het onderwijs voor sociale promotie. De regering bepaalt de salarisschalen op basis van de bekwaamheidsbewijzen.

Artikel 57

In afwijking van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra bepalen de besturen jaarlijks op basis van een beleidsplan en na onderhandelingen in het lokaal comité welke openstaande betrekkingen zij al dan niet vacant verklaren.

Voor de openstaande betrekkingen waarover de onderhandelingen niet tot een akkoord hebben geleid, zijn de besturen gehouden de openstaande betrekkingen met de hiernavolgende kenmerken vacant te verklaren tijdens het schooljaar dat de kenmerken verworven worden :

- 1° de openstaande betrekkingen die gedurende twee opeenvolgende schooljaren vacant zijn en die overeenkomstig het beleidsplan voor lineair onderwijs zullen worden aangewend ;
- 2° de openstaande betrekkingen die gedurende drie opeenvolgende schooljaren vacant zijn en die overeenkomstig het beleidsplan voor modulair onderwijs zullen worden aangewend ;
- 3° de openstaande betrekkingen die gedurende drie opeenvolgende schooljaren vacant zijn en die overeenkomstig het beleidsplan voor gecombineerd onderwijs zullen worden aangewend.

AFDELING 2

Aanpassingen aan het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Artikel 58

In de volgende artikelen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, worden telkens na de woorden "het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs" de woorden "en het onderwijs voor sociale promotie" ingevoegd :

artikel 17, § 6 ; artikel 21bis, § 1 ; artikel 23, § 1, j) ; artikel 24, § 2 ; artikel 28bis, § 1 ; artikel 36bis, § 1 ; artikel 36ter, § 1 ; artikel 37, § 2 ; artikel 37bis, § 1 ; artikel 40bis, artikel 40ter, artikel 41bis, § 1 ; artikel 46bis, § 1 ; artikel 50bis, § 1 ; artikel 55quater, artikel 56, § 5 ; artikel 59bis ; artikel 60bis ; artikel 73bis, artikel 73quater ; artikel 88bis, § 1 ; artikel 90bis ; artikel 91bis, ; artikel 95bis, § 1 ; artikel 100bis, § 1.

Artikel 59

In artikel 100bis, § 3, van hetzelfde decreet wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"In de periode van 1 september 2006 tot en met 30 juni 2009 moeten in het onderwijs voor sociale promotie alle personeelsleden ten minste één keer geëvalueerd worden."

AFDELING 3

Aanpassingen aan het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch sociale centra

Artikel 60

In de volgende artikelen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch sociale centra worden telkens na de woorden "het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs" de woorden "en het onderwijs voor sociale promotie" ingevoegd :

artikel 23bis, § 1 ; artikel 31bis, § 1 ; artikel 32bis, § 1, artikel 35bis, § 1 ; artikel 36, § 2 ; artikel 40bis, § 1 ; artikel 42, § 1, c) ; artikel 42, § 2 ; artikel 44 quater, artikel 47bis ; artikel 47quater ; artikel 63bis, artikel 84bis, § 1.

Artikel 61

In artikel 84bis, § 3, van hetzelfde decreet wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"In de periode van 1 september 2006 tot en met 30 juni 2009 moeten in het onderwijs voor sociale pro-

motie alle personeelsleden een eerste keer geëvalueerd worden."

HOOFDSTUK X

Terugvorderingen en sancties

AFDELING 1

Terugvorderingen

Artikel 62

Elke ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring wordt van het bestuur teruggevorderd. Een ten onrechte uitbetaald salarisgedeelte wordt evenwel teruggevorderd van het betrokken personeelslid als het bestuur niet verantwoordelijk is voor de uitbetaling ervan.

Artikel 63

§ 1. De mogelijkheid om de ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring terug te vorderen verjaart na verloop van één jaar, te rekenen vanaf de eerste januari volgend op de betalingsdatum, tenzij de terugbetaling binnen die termijn werd gevraagd.

§ 2. In afwijking van § 1 is de verjaringstermijn dertig jaar als valse verklaringen de berekening van de financiering of subsidiëring beïnvloed hebben.

Artikel 64

Om geldig te zijn, moet de vraag tot terugbetaling ter kennis van de schuldenaar gebracht worden bij een ter post aangetekend schrijven met vermelding van :

- 1 het totale bedrag van de teruggevraagde som met, per jaar, de opgave van de ten onrechte uitgevoerde betalingen ;
- 2 de bepalingen in strijd waarmee de betalingen zijn gedaan ;

Te rekenen vanaf de afgifte van de aangetekende brief kan het onverschuldigde bedrag gedurende dertig jaar teruggevorderd worden.

Artikel 65

De regering legt de terugvorderingsprocedure vast, die de rechten van de verdediging waarborgt.

AFDELING 2

Sancties

Artikel 66

§ 1. Onverminderd de strafvervolgning waartoe ze aanleiding zou geven, kan het bestuur gesanctioneerd worden voor :

- 1° elke onnauwkeurige verklaring, die de berekening van het bedrag van de financiering of subsidiëring beïnvloedt ;
- 2° elke onnauwkeurige verklaring van het bestuur betreffende de bezoldiging van het personeel ;
- 3° elke inbreuk op de verplichting om de door de regering bepaalde gegevens mee te delen op de data waarop die uiterlijk verstrekt moeten zijn ;
- 4° elke inbreuk op het verbod van laakbare praktijken ;
- 5° elke inbreuk op de bepaling van de vakantie- en de onderwijstijd ;
- 6° elke inbreuk op de aanwending van de financiële middelen, bepaald in artikel 53.

§ 2. Onverminderd artikel 63 kan de regering een financiële sanctie opleggen van ten hoogste 5% van het aantal leraarsuren dat aan het bestuur werd toegekend, vermenigvuldigd met 50.000 BEF en/of de besturen verplichten het inschrijvingsgeld geheel of gedeeltelijk terug te betalen.

Artikel 67

De regering bepaalt de verdere regels voor de vaststelling van de overtredingen en voor de toepassing van de sancties. Het besluit waarborgt de rechten van verdediging.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

AFDELING 1

Opheffingsbepalingen

Artikel 68

Volgende regelingen worden opgeheven :

- 1° het ministerieel besluit van 5 november 1948 – examen ter verkrijging van het bekwaamheidsgetuigschrift om als gids te dienen – reglement ;
- 2° de artikelen 10, 15, 26, 27, 28, 42, 56, 65, 66 en 67 van het koninklijk besluit van 30 april 1957 houdende coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs ;
- 3° het koninklijk besluit van 12 januari 1966 houdende vaststelling van de voorwaarden vereist voor het bepalen van het aantal betrekkingen in de rijksinrichtingen voor technisch onderwijs ;
- 4° het koninklijk besluit van 15 december 1973 houdende bepaling van de splitsings- en hergroeperingsnormen van studiejaren in het secundair technisch onderwijs, in het technisch, economisch, agrarisch, paramedisch, sociaal en pedagogisch en artistiek hoger onderwijs van het korte type, in het technisch en agrarisch hoger onderwijs van de tweede graad ;
- 5° het koninklijk besluit nr. 64 van 20 juli 1982 houdende vaststelling van de minimale schoolbevolking van bepaalde afdelingen in het Nederlandstalig onderwijs voor sociale promotie ;
- 6° het koninklijk besluit van 20 augustus 1969 dat de toegang reglementeert tot de technische en beroepsleergangen en de werking van deze leergangen ;
- 7° het koninklijk besluit nr. 461 van 17 september 1986 houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het onderwijs voor sociale promotie ;

- 8° het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 tot vaststelling van het aanwendingspercentage van het totaal aantal aanvaardbare lestijden in het onderwijs voor sociale promotie ;
- 9° het besluit van de Vlaamse regering van 10 juli 1991 tot bepaling van het minimumbedrag, de wijze van innen en de eventuele gehele of gedeeltelijke vrijstellingen van het inschrijvingsgeld opgelegd aan de studenten en leerlingen van het onderwijs voor sociale promotie ;
- 10° het besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 1994 tot vaststelling van de ambten in het onderwijs voor sociale promotie ;
- 11° het besluit van de Vlaamse regering van 6 december 1995 betreffende de aanwending van het totaal aantal aanwendbare lestijden in het onderwijs voor sociale promotie.

Artikel 69

Voor het hoger onderwijs wordt opgeheven :

- 1° het ministerieel besluit van 10 mei 1924 betreffende het getuigschrift van bekwaamheid tot het opvoeden der abnormale kinderen. Reglement en programma der voorbereidende cursussen en der examens ;
- 2° hoofdstuk III en VI van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs ;
- 3° het besluit van de Vlaamse regering van 12 juli 1989 tot vaststelling van de modaliteiten voor het verlenen van vrijstellingen van de voorwaarde geslaagd te zijn voor examens in het hoger onderwijs voor sociale promotie ;
- 4° het besluit van de Vlaamse regering van 12 juni 1991 tot vaststelling van de andere toelatingsvoorwaarden tot het hoger onderwijs, bedoeld in artikel 8, § 3 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs.

Artikel 70

Voor het onderwijs voor sociale promotie worden opgeheven :

- 1° het koninklijk besluit van 5 december 1955 tot vaststelling van het organiek reglement der Rijkstechnische scholen ;
- 2° het koninklijk besluit van 1 juli 1957 houdende algemene regeling van de studiën in het secundair technisch onderwijs, uitgezonderd hoofdstuk IV, afdelingen 2 en 3 ;
- 3° artikel 12, § 6, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

AFDELING 2

Overgangsbepalingen

Artikel 71

§ 1. De verenigingen zonder winstoogmerk of de gemeentelijke instellingen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet gedurende ten minste vijf jaar volwassenen hebben voorbereid op het examen van de centrale examencommissie, worden met ingang van 1 september 1999 erkend als een instelling voor onderwijs voor sociale promotie.

§ 2. Zij zijn gemachtigd om in afwijking van artikel 8 vanaf 1 september 1999 het studiegebied algemene vorming en twee andere studiegebieden, met uitzondering van de studiegebieden talen en huishoudelijk onderwijs, in te richten.

§ 3. Voor die centra wordt voor de schooljaren 1999-2000 en 2000-2001 het aantal financierbare jaaruren per centrum forfaitair bepaald op 12.000. Met inachtneming van het forfaitair aantal jaaruren per centrum vormen de tijdens het schooljaar 1999-2000 ingerichte aantal jaaruren en het aantal lesuren cursist per studiegebied de referentiegetallen voor de toepassing van artikel 48. Deze referentiegetallen worden ambtshalve toegevoegd aan bijlage II. Bovendien heeft elk centrum gedurende die twee schooljaren recht op één voltijds ambt van directeur.

§ 4. Vaste benoemingen zijn pas mogelijk nadat het aantal leraarsuren op basis van het aantal lesuren cursist werd berekend overeenkomstig artikel 48. Tot zolang kunnen in afwijking van het besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1992 betreffende de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reffectatie, de wedertewerkstelling

en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeld-toelage naar deze centra geen reffectaties of wedertewerkstellingen gebeuren, ten nadele van een personeelslid dat op 2 januari 1999 in dienst was.

Artikel 72

In afwijking van artikel 45 moeten de centra, bedoeld in het eerste lid van artikel 45 voor de schooljaren 1999-2000 en 2000-2001 ten minste 60.000 en voor de schooljaren 2001-2002, 2002-2003 en 2003-2004 ten minste 80.000 lesuren cursist in de betrokken referteperiode hebben.

Artikel 73

De afdelingen, bedoeld in bijlage I, die niet geconcordeerd werden met een optie, worden voor de financiering of subsidiëring gelijkgesteld met een studiegebied waarbij voor de toepassing van artikel 48 de deler 12 is.

Artikel 74

§ 1. In afwachting van de indeling in richtgraden van de studiegebieden Nederlands tweede taal en talen worden de afdelingen elementaire kennis en praktische kennis gelijkgesteld met lager secundair onderwijs of met secundair onderwijs van de tweede graad en de afdeling gevorderde kennis met hoger secundair onderwijs of met secundair onderwijs van de derde graad.

§ 2. In afwachting van de indeling van het studiegebied talen in richtgraden zoals bedoeld in artikel 8 is in het studiegebied talen de deler 15 voor de lager secundaire leergangen en 12 voor de hoger secundaire leergangen.

Artikel 75

De lessentabellen die zijn goedgekeurd op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet, blijven van kracht in afwachting van de indeling van de studiegebieden in opleidingen en opties, zoals bedoeld in artikel 6.

De structuurschema's van het modulair onderwijs goedgekeurd op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet, blijven van kracht tot voor het betrokken studiegebied of de betrokken opleiding het modulair onderwijs volgens de artikelen 14 tot 19 is ingevoerd.

In afwachting van de invoering van het modulair onderwijs overeenkomstig de artikelen 14 tot 19 kan de regering ook voor andere studiegebieden en categorieën voorlopige structuurschema's goedkeuren, overeenkomstig een door haar genomen besluit.

Artikel 76

Bij een fusie van centra blijft het volume aan ambten van directeur, adjunct-directeur, technisch adviseur, technisch adviseur-coördinator en administratief medewerker ten minste behouden.

Elk door fusie gevormd centrum heeft recht op maximaal één voltijds ambt van directeur. Het resterende volume directieambt kan worden omgezet in prestatie-eenheden van het ambt van adjunct-directeur.

Het bestuur bepaalt wie het ambt van directeur opneemt. De vastbenoemde en tot de proeftijd toegelaten directeur(s) behouden hun salarisschaal, voor het volume van hun opdracht waarvan ze op 2 januari 1999 titularis waren, tenzij ze door het door het besluit van de Vlaamse regering dat de salarisschalen regelt een gunstiger salaris verkrijgen. Zij behouden eveneens het volume van hun opdracht waarvan ze op 2 januari 1999 titularis waren, maar hun opdracht wordt ten persoonlijke titel omgezet naar prestatie-eenheden in het ambt van adjunct-directeur. Dit volume van adjunct-directeur wordt toegevoegd aan het volume van adjunct-directeur waarop het centrum krachtens het eerste lid recht heeft, zo het volume waarop het centrum recht heeft niet volstaat.

Artikel 77

De tot en met het schooljaar 1998-1999 bestaande ambten van onderdirecteur, werkmeester en studiemeester-opvoeder worden bij de inwerkingtreding van dit decreet omgezet naar de ambten van respectievelijk adjunct-directeur, technisch adviseur en administratief medewerker.

Artikel 78

De personeelsleden behouden de anciënniteit en de salarisschaal die zij bij de inwerkingtreding van dit decreet hadden als de nieuwe regeling, bedoeld in artikel 56, minder gunstig is.

Artikel 79

De personeelsleden die op 1 september 1999 voldoen aan de bepalingen in de volgende besluiten :

- 1° het koninklijk besluit van 22 april 1969 betreffende de bekwaamheidsbewijzen vereist van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel en van het paramedisch personeel der rijksinrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs, alsmede der internaten die van deze inrichtingen afhangen ;
- 2° het koninklijk besluit van 30 juli 1975 betreffende de voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen in de gesubsidieerde inrichtingen voor secundair technisch en beroepsonderwijs met volledig leerplan en voor sociale promotie ;
- 3° artikel 20 en artikel 33, 6° van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 tot vaststelling van het statuut van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel, van het paramedisch personeel der inrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs van de Staat, alsmede der internaten die van deze inrichtingen afhangen en van de leden van de inspectiedienst die belast is met het toezicht op deze inrichtingen ;
- 4° artikel 17, § 4, van de wet van 7 juli 1970 betreffende het hoger onderwijs en van het besluit van de Vlaamse regering van 16 oktober 1991 ter uitvoering van artikel 17, § 4, van de wet van 7 juli 1970 betreffende het hoger onderwijs ;

worden geacht over het vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs te beschikken waarnaar hun opdracht in het schooljaar 1999-2000 kan worden geconcordeerd.

De Vlaamse regering regelt de concordantie.

Artikel 80

§ 1. De gesubsidieerde contractuele personeelsleden die op 30 juni 1999 werken bij de verenigingen zonder winstoogmerk of de gemeentelijke instellingen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet gedurende ten minste vijf jaar volwassenen hebben voorbereid op het examen van de centrale examencommissie, worden voor de toepassing van dit decreet beschouwd als tijdelijke personeelsleden van die instellingen.

§ 2. Voor de berekening van de anciënniteit worden de diensten, gepresteerd in die verenigingen of instellingen, gelijkgesteld met onderwijsprestaties.

Artikel 81

§ 1. Besturen die op basis van artikel 6, derde lid moeten afbouwen, kunnen

- 1° ofwel één nieuw studiegebied programmeren zonder de programmatieprocedure zoals bepaald in artikel 8 te volgen ;
- 2° ofwel hun instelling omvormen tot een centrum voor volwassenenonderwijs en een instelling voor deeltijds kunstonderwijs, zonder dat de nieuwe instelling voor deeltijds kunstonderwijs aan de programmatienormen moet voldoen. In dat geval worden de personeelsleden van het betrokken studiegebied en het overeenkomstig aantal leraarsuren overgeheveld naar de nieuwe instelling voor deeltijds kunstonderwijs. In het deeltijds kunstonderwijs kunnen zij opties inrichten waarvan de naam naast de afdeling in bijlage I is vermeld. De beide instellingen moeten aan de rationalisatienormen voldoen ;
- 3° ofwel de personeelsleden van het betrokken studiegebied en het overeenkomstig aantal leraarsuren overhevelen naar een instelling voor deeltijds kunstonderwijs.

De instelling voor deeltijds kunstonderwijs waarnaar de personeelsleden zijn overgeheveld, kan de opties van het deeltijds kunstonderwijs inrichten die overeenstemmen met de afdelingen zoals vermeld in bijlage I.

§ 2. De personeelsleden van de centra die omgevormd worden tot een instelling van deeltijds kunstonderwijs of overgeheveld worden naar een andere instelling voor deeltijds kunstonderwijs,

worden geacht in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs bepaald voor het deeltijds kunstonderwijs voor de vakken. waarmee zij bij hun overgang naar het deeltijds kunstonderwijs in dit onderwijs belast worden. Zij behouden de administratieve toestand, de weddeschaal en de geldelijke anciënniteit die zij in het onderwijs voor sociale promotie hadden, tenzij zij volgens het deeltijds kunstonderwijs een gunstiger weddeschaal op basis van hun diploma zouden kunnen verwerven.

Artikel 82

De cursisten die uiterlijk in het schooljaar 1998-1999 zijn ingeschreven, kunnen op eigen verzoek een certificering verkrijgen als bepaald in artikel 37 van het koninklijk besluit van 1 juli 1957 houdende algemene regeling van de studiën in het secundair technisch onderwijs, in plaats van een certificaat van de tweede, de derde of van de vierde graad secundair onderwijs.

Artikel 83

In uitvoering van artikel 2 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs worden de niet gerangschikte afdelingen Stedenbouw en Monumenten en Landschapszorg gerangschikt als artistiek hoger onderwijs van het korte type voor sociale promotie.

Artikel 84

§ 1. Vanaf 1 september 1973 en tot 1 september 1999 wordt voor het onderwijzend personeel van de afdelingen bedoeld in artikel 83 van de Hogere Opleidingen voor Stedenbouw, Monumentenzorg, Technologie en Economie van het gemeenschaps-onderwijs Deurne 2 :

- 1° het minimum en maximum aantal uren vastgesteld op respectievelijk 12 en 15 ;
- 2° de deler voor een ambt met onvolledige prestaties gelijk gesteld aan 12 ;
- 3° de deler voor een bijbetrekking gelijk gesteld aan 15 ;
- 4° de salarisschaal als volgt vastgesteld :

- a. 502 voor de houder van een universitair diploma of van een diploma van hoger kunstonderwijs van de derde graad of daarmee gelijk gesteld onderwijs ;
- b. 318 voor de houder van een diploma van hoger kunstonderwijs van de tweede graad of daarmee gelijk gesteld onderwijs ;
- c. 316 voor de houder van andere bekwaamheidsbewijzen.

§ 2. Vanaf 1 september 1999 worden deze personeelsleden bezoldigd in overeenstemming met de bepalingen van onderhavig decreet.

Artikel 85

Voor de toepassing van artikel 45, van artikel 48, § 1, en van artikel 72 wordt voor het schooljaar 1999-2000 rekening gehouden met de volgende les-urencursist :

- van het tweede semester van het modulair onderwijs van het schooljaar 1997-1998 ;
- van het lineair onderwijs van het schooljaar 1998-1999 ;
- van het eerste semester van het modulair onderwijs van het schooljaar 1998-1999.

Artikel 86

Voor de toepassing van artikel 45, van artikel 48, § 1, en van artikel 72 wordt voor het schooljaar 2000-2001 rekening gehouden met de volgende les-urencursist :

- van het tweede semester van het modulair onderwijs van het schooljaar 1998-1999 ;
- van de afdelingen, opleidingen of opties die starten tussen 1 september 1999 en 31 januari 2000.

TITEL II

Vervanging van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs

HOOFDSTUK I

Organieke bepalingen

Artikel 87

§ 1. Deze titel regelt de ondersteuning verleend aan cursisten die volledig zelfstandig leren, hierna het zelfgestuurd leren genoemd, georganiseerd door het departement Onderwijs en gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. Voor de toepassing van deze titel wordt onder cursist de persoon verstaan die inschrijft voor het zelfgestuurd leren.

Artikel 88

§ 1. Bij het zelfgestuurd leren worden de leerinhouden op verzoek van de cursist en volgens het door de cursist aangegeven tempo, schriftelijk of via andere media ter beschikking gesteld. Zelfgestuurd leren is gestoeld op het principe van zelfstandig en individueel leren, inzake plaats, tijd en tempo onafhankelijk van de mentor of van medecursisten, zodat direct contact tussen de cursist en de mentor of de medecursist uitzonderlijk is.

§ 2. Het zelfgestuurd leren heeft in het bijzonder tot doel de cursist de kans te bieden kennis en vaardigheden te verwerven en hem voor te bereiden op examens, georganiseerd door onderwijsinstellingen, door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap voor het voltijds secundair onderwijs zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse regering van 9 oktober 1991 houdende inrichting van de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap voor het voltijds secundair onderwijs en op examens van het openbaar ambt.

Binnen het zelfgestuurd leren worden geen examens afgenomen.

Artikel 89

De vakken die de regering erkent als onderdeel van de studiegebieden algemene vorming, bedrijfsbeheer, handel en administratie, Nederlands tweede taal en talen, zoals bepaald in artikel 5 van dit decreet, kunnen worden aangeboden. Als de noodzaak daartoe bestaat, kan de regering beslissen om

vakken van de andere studiegebieden, genoemd in artikel 5 aan te bieden.

Bovendien kunnen vakken die voorbereiden op de examens van het openbaar ambt, op het functioneren binnen het openbaar ambt en op het mandaat van mentor aangeboden worden.

De vakken kunnen ingedeeld worden in cursussen en/of lespakketten.

Artikel 90

Het departement Onderwijs staat in voor de planning van de vakken, de kwaliteit van het aanbod en van de begeleiding, de ontwikkeling en productie van de eigen cursussen, de verwerving van rechten op cursussen, ontwikkeld door derden, de verspreiding van het aanbod, de werving en inschrijving van de cursisten en hun pedagogische begeleiding.

De cursussen, ontwikkeld door het departement Onderwijs, zijn eigendom van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 91

§ 1. De mentor evalueert welke vorderingen de cursist maakt en geeft pedagogisch advies aan de cursist.

De Vlaamse regering stelt de mentor aan voor een termijn van twee jaar, die kan worden hernieuwd.

§ 2. De mentoren worden gekozen uit de leraren die gedurende twee jaar ten minste halftijds onderrecht hebben gegeven in een erkende onderwijsinstelling, of uit de opleiders die gedurende twee jaar ten minste halftijds onderricht hebben gegeven in een door de Vlaamse Gemeenschap opgerichte of erkende opleidingsinstelling. Bij ontstentenis van kandidaten met ervaring in een onderwijs- of opleidingsinstelling, kunnen ook andere deskundigen worden aangesteld.

Voor de voorbereiding op examens van het openbaar ambt kunnen zij ook gekozen worden uit ambtenaren van niveau A – of daaraan gelijkgesteld – van een openbaar bestuur.

§ 3. De regering bepaalt de vergoeding en de prestatieregeling van de mentor.

Artikel 92

§ 1. De regering regelt de kwaliteitsbewaking van het begeleidingswerk van de mentoren en van de cursussen.

§ 2. Uiterlijk vijf jaar na dit decreet evalueert de regering het zelfgestuurd leren.

Artikel 93

In het zelfgestuurd leren zijn geen toelatingsvoorwaarden. Inschrijvingen zijn permanent mogelijk.

Artikel 94

§ 1. De regering kan inschrijvingsgeld vastleggen per cursus op basis van het aantal lespakketten van een cursus naar rato van maximaal 150 BEF per lespakket, aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing van de index van de consumptieprijzen is 1 april 2000. Het eindbedrag wordt tot de lagere eenheid afgerond.

§ 2. Er wordt een fonds "Inschrijvingsgeld" opgericht. Aan dit fonds worden de inschrijvingsgelden zoals bedoeld in § 1 toegewezen.

§ 3. Het fonds is een begrotingsfonds in de zin van artikel 45 van het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de rijkscomptabiliteit.

§ 4. De middelen van het fonds dienen aangewend te worden enerzijds voor de actualisering van de leermiddelen van het huidige schriftelijk onderwijs en anderzijds voor de ontwikkeling van nieuwe leermiddelen, met inbegrip van multimediale toepassingen.

§ 5. De rekenplichtige die de ontvangsten gedaan heeft, beschikt rechtstreeks over de kredieten van het fonds.

Artikel 95

Het departement Onderwijs kan attesten uitreiken waaruit blijkt dat de cursist een cursus of lespakket gevolgd heeft.

HOOFDSTUK II

Opheffingsbepalingen

Artikel 96

De volgende regelingen worden opgeheven :

- 1° de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs ;
- 2° het koninklijk besluit van 13 april 1965 tot inrichting van schriftelijke rijksleergangen ;
- 3° het koninklijk besluit van 16 april 1965 tot oprichting van schriftelijke rijksleergangen ;
- 4° het koninklijk besluit van 20 april 1965 houdende het organiek reglement van de Verbeteringsraad voor het schriftelijk onderwijs ;
- 5° het koninklijk besluit van 15 maart 1966 houdende vaststelling van de vergoedingen toegekend aan de leraars van de schriftelijke rijksleergangen, alsmede de toegelaten maximumprestaties ;
- 6° het koninklijk besluit van 5 augustus 1967 houdende de voorwaarden tot aanstelling bij de schriftelijke rijksleergangen van in rust of in disponibiliteit gestelde leerkrachten ;
- 7° het koninklijk besluit van 9 november 1971 tot oprichting van schriftelijke rijksleergangen ter voorbereiding van administratieve examens.

TITEL III

De inwerkingtreding

Artikel 97

Dit decreet treedt in werking op 1 september 1999, met uitzondering van artikel 84 dat uitwerking heeft vanaf 1 september 1973.

Brussel, 18 december 1998.

de minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

*de Vlaamse minister van Onderwijs
en Ambtenarenzaken,*

EDDY BALDEWIJNS

Bijlage I : lijst van de afdelingen die niet in een studiegebied worden opgenomen en concordantie van deze afdelingen naar een optie van de studierichting beeldende kunst van het deeltijds kunstonderwijs

afdeling OSP

beeldhouwkunst – steenhouwen

boetseren en pottenbakken

grafiek

handweven

keramiek

kunstweven

mode- en sierkunsttekenen

modeltekenen

modeteken en -ontwerpen
schetsen – schilderen

schilderen

sierkunsten

sier- en publiciteitstekenen

tekenen en aquarel

weven

optie DKO

beeldhouwkunst (H)

beeldende vorming (M)

vrije grafiek (H)

weefkunst (H)

keramiek (H)

weefkunst (H)

mode- en theaterkostuums (H)

tekenkunst (H)

mode- en theaterkostuums (H)
schilderkunst (H)

schilderkunst (H)

beeldende vorming (M)

reclamekunst (H)

tekenkunst (H)

weefkunst (H)

H = hogere graad

M = middelbare graad

Bijlage II : lijst van de instellingen en overzicht van hun historische forfaits per studiegebied

De lijst van instellingen vermeldt in opklimmende volgorde van het instellingsnummer de benaming en het adres van de instelling.

Verlichting van de gebruikte symbolen :

Nh^{''} : het historisch forfait lesuren cursist min 3%

Nh : het historisch forfait lesuren cursist

Nh⁺ : het historisch forfait lesuren cursist plus 3%

Fllt : het historisch forfait leraarsuren

De historische forfaits worden vastgesteld op basis van het gemiddelde per studiegebied van het aantal lesuren cursist en het aantal aanwendbare leraarsuren van de schooljaren 1995-1996, 1996-1997 en 1997-1998. Als een instelling tijdens één van deze schooljaren een afdeling overschakelde van een lineaire naar een modulaire organisatie dan worden voor de vaststelling van de historische forfaits voor het betrokken studiegebied beide schoolja(a)r(en) met het hoogste aantal voorziene leraarsuren in aanmerking genomen.

28415 317 04 11002 1
Stedelijke Leergangen voor Talen nr
1
Eikenstraat 8
2000 ANTWERPEN 1

28431 317 02 11002 1
Volw.ond.vd l.,B,C -Nat.Verb.vr
Kaderpers
Sudermanstraat 5
2000 ANTWERPEN 1

28431 417 02 11002 1
Volw.ond.vd l.,B,C -Nat.Verb.vr
Kaderpers
Sudermanstraat 5
2000 ANTWERPEN 1

28506 317 03 11002 1
Provinciaal Instituut PIVA
Desguinlei 244
2018 ANTWERPEN 1

28531 317 04 11002 1
S.I.V.O.
Grotesteenweg 226
2600 BERCHEM (ANTWERPEN)

28589 317 02 11002 1
Instituut Sint-Maria
Sint-Willibrordusstraat 39
2060 ANTWERPEN 6

28597 317 02 11002 1
Technisch Instituut voor Juffrouwen
Lamorinierestraat 66/68
2018 ANTWERPEN 1

28682 317 04 11002 1
Sted.Eco.Inst.& Belg. Kamer Rekenpl
Durlatsstraat 8
2018 ANTWERPEN 1

29082 417 04 11002 1
Sted.Eco.Inst.& Belg. Kamer Re
Durlatsstraat 8
2018 ANTWERPEN 1

29124 317 04 11002 1
Sted. Techn. Leerg. vr Beambten
Kipdorpvest 24
2000 ANTWERPEN 1

29173 317 04 11002 1
Stedelijke Leergangen voor Talen nr
2
Quellinstraat 31
2018 ANTWERPEN 1

29207 417 04 11002 1
Stedelijk Instituut Hogere
Leergangen
Pestalozzistraat 7
2020 ANTWERPEN 2

29389 317 04 11002 1
Stedelijke Nijverheidsschool
Paardenmarkt 94
2000 ANTWERPEN 1

29389 417 04 11002 1
Stedelijke Nijverheidsschool
Paardenmarkt 94
2000 ANTWERPEN 1

29637 317 03 11005 1
Provinciale Technische Scholen
Beukenlaan 44/1
2850 BOOM

29661 317 02 11005 1
Vrije Leergangen vr Sociale Promotie
Groene Holstraat 8-10
2850 BOOM

29711 317 02 11002 1
Sint-Agnésinstituut Sociale Promotie
Turnhoutsebaan 226
2140 BORGERHOUT (ANTWERPEN)

30271 317 02 13011 1
Decanale Technische Leergange
Kerkstraat 38
2200 HERENTALS

30271 417 02 13011 1
Decanale Technische Leergangen
Kerkstraat 38
2200 HERENTALS

30452 317 02 11023 1
St.-Lucas - Technische &
Beroepsleerg.
Engelselei 36
2950 KAPellen (ANTW.)

30551 317 02 12021 1
Vrij Technisch Instituut Soc.Prom
Kruisbogenhofstraat 7
2500 LIER

30619 317 02 12025 1
Tech Scholen Mechelen
Volwassenenond.
Jef Derynplein 2
2800 MECHELEN

30619 417 02 12025 1
Tech Scholen Mechelen
Volwassenenond.
Jef Derynplein 2
2800 MECHELEN

30643 317 04 12025 1
Sted Tech Instituut Mechelen
Soc Prom.
Wollemarkt 36
2800 MECHELEN

30891 317 02 11002 1
Volw.ond.vd L.B.C.-Nat. Verb.vr
Kaderpers
Vuurkruisenlaan 16
2170 MERKSEM (ANTWERPEN)

31047 317 02 13025 1
Leergangen Soc. Promotie St -
Lutgardis
Gasthuisstraat 3
2400 MOL

31095 317 02 13025 1
Vormingsleergang Soc. & Ped. W
Baron Van Eetveldeplein 3 1b
2400 MOL

31104 317 02 11029 1
Volw.ond.vd L.B.C.-Nat. Verb.vr
Kaderpers
Mechelsesteenweg 32
2640 MORTSEL

31401 317 02 13040 1
Volw.ond.vd L.B.C.-Nat. Verb.vr
Kaderpers
Kasteelplein 20
2300 TURNHOUT

31401 417 02 13040 1
Volw.ond.vd L.B.C.-Nat. Verb.vr
Kaderpers
Kasteelplein 20
2300 TURNHOUT

31898 317 02 24001 1
Talen- en Handelsinstituut
Schalun 28
3200 AARSCHOT

32201 417 02 21015 1
Centrum voor Gezinswetenschappen
Hart Hamoirlaan 136
1030 SCHAAARBEEK

32367 417 02 21004 1
Hogere Leergangen Fiscale
Wetenschappen
Stormstraat 2
1000 BRUSSEL-STAD

32383 317 02 21008 1
Volw.Ond.Talen&Infor.Kamer
Hand.&Nijv
V.U.B. Pleinlaan 2 lok. 3b208
1050 ELSENE

32491 317 02 21008 1
Leergangen vr Taal- en Handelsstudie
's Landsroemlaan 126
1083 GANSHOREN

32491 417 02 21008 1
Leergangen vr Taal- en Hande's
's Landsroemlaan 126
1083 GANSHOREN

32771 317 02 21009 1
Instituut vr Optica Raymond Tsbaut
SP
Kapitein Crespelstraat 26
1050 ELSENE

32854 317 02 24062 1
Sint-Jozefinstituut
Jozef Pierrestraat 62
3010 KESSEL-LO (LEUVEN)

32888 317 02 24052 1
Hogere Leergangen Groep T Leu
Vesaliusstraat 13
3000 LEUVEN

32888 417 02 24062 1
Hogere Leergangen Groep T Leuven
Vesaliusstraat 13
3000 LEUVEN

32896 317 02 24052 1
Vrij Tech. Inst. Leuven(Volw.ond.)
Dekenstraat 3
3000 LEUVEN

32896 417 02 24062 1
Vrij Tech. Inst. Leuven(Volw.ond.)
Dekenstraat 3
3000 LEUVEN

33043 417 02 24062 1
Hoger Instituut
Readaptatiewetenschappen
J.B. Van Monsstraat 2
3000 LEUVEN

33068 317 02 24062 1
Centrum Levende Talen V7W
Dekenstraat 4
3000 LEUVEN

33191 317 04 23050 1
Auditiwsueel Centrum Volwassen
Stationsstraat 15
1861 WOLVERTEM

33233 317 02 23052 1
Opleidingscentrum Merchtem St-
Donatus
Denderondsestraat 26
1785 MERCHTEM

33407 417 02 21015 1
Sint-Lucas - Hogere Leergangen
Paleizenstraat 70
1030 SCHAAARBEEK

33431 317 01 23101 1
Gemeenschapsteergangen vr
Talen&Techniek
Schoolstraat 2
1540 SINT-GENESIUS-RODE

33498 317 02 23025 1
Vrije Gesubsidieerde Taalleergangen
Gemeenteplein - Cult. Centr.
1853 STROMBEEK-BEVER

33505 317 02 23086 1
Kruikenburg Taalleergangen
Stationsstraat 37
1740 TERNAT

33555 317 04 24104 1
Gemeentelijke Leergangen v.
Soc.Prom.
Brusselsesteenweg 108
3080 TERVUREN

33563 317 03 24107 1
Prov.Leerg. Opleiding & Byscholing
OSP
Alexianenweg 2
3300 TIENEN

33583 417 03 24107 1
Prov.Leerg.Opleiding & Byscholing
OSP
Alexianenweg 2
3300 TIENEN

33721 317 02 23088 1
Katholiek Instituut voor Technisc
Ond.
Zennelaan
1800 VILVOORDE

33753 317 02 23088 1
Volw.Ond.Talen&Infor.Kamer
Hand.&Nijv.
Grote Markt 19
1800 VILVOORDE

34086 317 04 31005 1
Stedelijke Nijverheids-en
Taalleergangen
Arsenaalstraat 4
8000 BRUGGE

34074 317 02 31005 1
Vrij Technisch Instituut-Brugge
Boeveriestraat 73
8000 BRUGGE

34074 417 02 31005 1
Vrij Technisch Instituut-Brugge
Boeveriestraat 73
8000 BRUGGE

34091 317 02 31005 1
Sint-Godelieve-Instituut
Nieuwstraat 5
8000 BRUGGE

34331 317 02 31005 1
Vrij Handels- en Sportinst. St.-
Michiels
Spoorwegstraat 14
8200 SINT-MICHIËLS

34488 317 02 33011 1
Technisch Instituut Heilige Familie
G. De Stuersstraat 32
8900 IEPER

34548 317 04 36008 1
Stedelijke Leergangen Sociale
Promotie
Winggaardstraat 7
8870 IZEGEM

34728 317 03 34022 1
Provinciaal Technisch Instituut
Graaf Karel de Goedetaan 7
8500 KORTRIJK

34728 417 03 34022 1
Provinciaal Technisch Instituut
Graaf Karel de Goedetaan 7
8500 KORTRIJK

34884 317 02 34022 1
Hogere Leergangen Talen en Economie
Doorniksesteenweg 145
8500 KORTRIJK

34884 417 02 34022 1
Hogere Leergangen Talen en Ec
Doorniksesteenweg 145
8500 KORTRIJK

34901 317 02 34022 1
Vormingsleergang Soc.&Pedagogisch
Werk
Sint-Amandsplein 15
8500 KORTRIJK

34901 417 02 34022 1
Vormingsleergang Soc.&Pedagogisch
Werk
Sint-Amandsplein 15
8500 KORTRIJK

35221 317 02 31022 1
Sint-Pietersinstituut
Kortrijksestraat 47
8020 OOSTKAMP

35402 317 04 36015 1
Stedelijke Beroepsschool Soc.Prom.
Kokelaarsstraat 5
8800 ROESELARE

35485 317 02 36015 1
Roeseleersd Leergangen
Armo Klarenstraat 40
8800 ROESELARE

35581 317 02 41002 1
Vrij Technisch Instituut Soc.Prom
Vakschoolstraat 41
9300 AALST

35881 417 02 41002 1
Vrij Technisch Instituut Soc.Prom.
Vakschoolstraat 41
9300 AALST

35972 317 02 41002 1
Vrije Taal- & Handelsleergangen
Esplanade 6
9300 AALST

35972 417 02 41002 1
Vrije Taal- & Handelsleergangen
Esplanade 6
9300 AALST

36021 317 02 43002 1
Instituut Maria Onbevlekt-Soc Prom
Assenedestraat 18
9988 BASSEVELDE

36087 317 04 46003 1
Gemeent. Sec.Vak-&
Nijverheidsleergangen
Europalaan 1
9120 BEVEREN-WAAS

36186 317 03 42004 1
Provinciale Taal-&Handelsleerga
Collegestraat 3
9255 BUGGENHOUT

36186 417 03 42004 1
Provinciale Taal-&Handelsleergangen
Collegestraat 3
9255 BUGGENHOUT

36368 317 02 42006 1
Handels- & Taalleergangen
Kerkstraat 60
9200 DENDERMONDE

36401 317 02 43005 1
Vrije Beroepsleergangen Heilige
Jozef
Zuidmoerstraat 129
9900 BEKLO

36426 317 02 43005 1
Sint-Theresia-Instituut
Zuidmoerstraat 136
9900 BEKLO

36574 317 02 41018 1
Technisch Instituut Sint-Jozef S.P.
Kleine Karmelietenstraat 3
8500 GERAARDSBERGEN

36657 317 02 44021 1
Handels-&Taalleergangen
Volkshogeschool
Bargiekaai 1
9000 GENT

36715 317 02 44021 1
Hoger Technisch Instituut Sint-
Antonius
Holstraat 86
9000 GENT

36715 417 02 44021 1
Hoger Technisch Instituut Sint-
Antonius
Holstraat 86
9000 GENT

36781 317 02 44021 1
Technisch Instituut Onze-Lieve-V
Tweebruggenstraat 55
9000 GENT

36798 317 02 44021 1
Avondberoepsleergangen St.-Elisabeth
Sint-Jozefsstraat 7
9041 OOSTAKKER

36806 317 02 44021 1
Avondleerg.Tech.Inst. Onze-Lieve-
Vrouw
Tweebruggenstraat 55
9000 GENT

36822 317 02 44021 1
Bisschoppelijke Huishoudleergan
Sint-Salvatorstraat 14
9000 GENT

36831 317 02 44021 1
Bisschoppelijke Huishoudleergangen
Sint-Lievenspoortstraat 142
9000 GENT

37119 317 02 44021 1
Vormingsleergang Soc.&Pedagogisch
Werk
Antwerpsesteenweg 573
9040 SINT-AMANDSBERG (GENT)

37119 417 02 44021 1
Vormingsleergang Soc.&Pedago
Werk
Antwerpsesteenweg 573
9040 SINT-AMANDSBERG (GENT)

37739 317 03 41048 1
Provinciaal Technisch Instituut S P
Centrumlaan 160
9400 NINOVE

37848 317 02 45035 1
Technisch Instituut Onze-Lieve-Vrouw
Hoogstraat 10
9700 OUDENAARDE

37895 317 02 45035 1
Vrije Hogere Handelsavondleerg
Hoogstraat 10
9700 OUDENAARDE

37895 417 02 45035 1
Vrije Hogere Handelsavondleergangen
Hoogstraat 10
9700 OUDENAARDE

37984 317 02 45041 1
Technische Leergangen in de
Elektronica
Waaierberg 2A
9600 RONSE

38168 317 02 46021 1
Volw.ond.vd L.B.C.-Nat.Verb.vr
Kaderpers
Rode Kruisstraat 9
9100 SINT-NIKLAAS

38168 417 02 46021 1
Volw.ond.vd L.B.C.-Nat.Verb.vr
Kaderpers
Rode Kruisstraat 9
9100 SINT-NIKLAAS

38208 317 02 46021 1
Technisch Berkenboom-Instituut
Kalkstraat 26
9100 SINT-NIKLAAS

38356 317 04 46025 1
Gewoestelijke Sec.Handels-&
Taalleerg.
Schoolastraat 17
9140 TEMSE

38568 317 03 41081 1
Prov.Tech.n.Handels-&Taalinstituut
S.P.
Sabina Van Beierenlaan 35
9620 ZOTTEGEM

38984 317 02 71016 1
Vrije Leergangen Limburg
Halmstraat 6
3600 GENK

38984 417 02 71016 1
Vrije Leergangen Limburg
Halmstraat 6
3600 GENK

39081 317 03 71022 1
Avondleerg. Prov. Hoger
Handelsinstituut
Elfde-Liniestraat 26
3500 HASSELT

39081 417 03 71022 1
Avondleerg. Prov. Hoger
Handelsinstituut
Elfde-Liniestraat 26
3500 HASSELT

39164 417 03 71011 1
Provinciale Technische
Normaalleergangen
Stationstraat 36
3590 DIEPENBEEK

39222 317 03 71022 1
Provinciaal Centrum voor Moderne
Talen
Gouverneur Verwilghensingel 5
3500 HASSELT

39231 317 02 71022 1
Vormingsleerg. Soc.& Pedagogisch
Werk
Blijde Inkomststraat 34 4
3500 HASSELT

39231 417 02 71022 1
Vormingsleerg. Soc.& Pedagogisch
Werk
Blijde Inkomststraat 34 4
3500 HASSELT

39371 317 04 71070 1
Gemeentelijk Onderwijs voor
Soc.Prom.
Molenstraat 12
3550 HEUSDEN-ZOLDER

39421 317 02 72039 1
Tech.Inst Kempens Bekken Soc.Prom
Pastorijstraat 40
3530 HOUTHAIEN-HELCHTEREN

39611 317 02 71037 1
Instituut Onbevlekt Hart van Mar
Pastoor Frederickxstraat 9
3560 LUMMEN

39719 317 03 73107 1
Provinciale Technische School
Europaplein 36
3630 EISDEN

39719 417 03 73107 1
Provinciale Technische School
Europaplein 36
3630 EISDEN

39702 317 02 72029 1
Technisch Instituut Sint-Jozef
Dorpsstraat 91-93
3900 OVERPELT

39792 417 02 72029 1
Technisch Instituut Sint-Jozef
Dorpsstraat 91-93
3900 OVERPELT

39834 317 02 71004 1
Volw.Ond.vd L.B.C.-Nat.Verb.vr
Kaderpers
Collagestraat 1
3580 BERINGEN

39991 317 02 73083 1
Technisch Instituut Onze-Lieve-V
Rode Kruislaan 27
3700 TONGEREN

40139 317 03 73109 1
Provinciaal Ond. S.P. in de
Voerstreek
Bernauweg 103E
3798 'S GRAVENVOEREN

40171 317 01 72021 1
L.T.O.G.O.
Burg. Philipslaan 19b
3680 MAASEIK

40436 317 01 11005 1
L.T.O.G.O.
J.B. Davidstraat 2
2850 BOOM

40551 317 01 11002 1
Hogere Opleidingen G.O. Deurne II
RUGGEVELDLAAN 496
2100 DEURNE (ANTWERPEN)

40551 417 01 11002 1
Hogere Opleidingen G.O. Deurne II
RUGGEVELDLAAN 496
2100 DEURNE (ANTWERPEN)

40559 317 01 13008 1
L.T.O.G.O.
Technische-Schoolstraat 15
2440 GEEL

40683 317 01 12014 1
L.T.O.G.O.
Frans Coeckelburgsstraat 22
2220 HEIST-OP-DEN-BERG

40899 417 01 12025 1
Leergangen Hoger Onderwijs G.O.
Bruul 129
2800 MECHELEN

41129 317 01 13040 1
Hogere Leergangen Tech. Ond. G.
Boomgaardstraat 56
2300 TURNHOUT

41129 417 01 13040 1
Hogere Leergangen Tech. Ond. G.O.
Boomgaardstraat 56
2300 TURNHOUT

41186 317 01 13049 1
L.T.O.G.O.
Spikdorenveld 22
2260 WESTERLO

41251 317 01 24001 1
L.T.O.G.O.
Pastoor Dergentlaan 47
3200 AARSCHOT

41285 317 01 21001 1
Hogere Leergangen Tech. Ond. G.O.
Matoriaalstraat 67
1070 ANDERLECHT

41285 417 01 21001 1
Hogere Leergangen Tech. Ond. G.O.
Matoriaalstraat 67
1070 ANDERLECHT

41657 317 01 24062 1
Hogere Leergangen Tech. Ond. G.
Redingenstraat 90
3000 LEUVEN

41657 417 01 24062 1
Hogere Leergangen Tech. Ond. G.O.
Redingenstraat 90
3000 LEUVEN

41715 317 01 23060 1
Hogere Leergangen Techn. Ond. G.O.
Marktstraat 5
1745 OPWIJK

41715 417 01 23060 1
Hogere Leergangen Techn. Ond.
Marktstraat 5
1745 OPWIJK

42028 317 01 24059 1
L.T.O.G.O.
Tijensstraat 57
3400 LANDEN

42051 317 01 34003 1
L.T.O.G.O.
Oudenaardsesteenweg 20
8580 AVELGEM

42424 317 01 31043 1
L.T.O.G.O.
Piers de Ravesschoolaan 54
8300 KNOKE

42457 317 01 32010 1
L.T.O.G.O.
Moerestraat 20
8680 KOEKELARE

42473 317 01 34022 1
L.T.O.G.O. "3 Hofsteden"
Min. De Taeyelaan 13
8500 KORTRIJK

42549 317 01 34027 1
L.T.O.G.O.
Vander Merschplein 54
8930 MENEN

42788 317 01 37015 1
L.T.O.G.O.
Stationsstraat 67
8700 TIELT

42978 317 01 41002 1
Hogere Leergangen Tech.Ond. G.O.
Welvaartstraat 70
9300 AALST

42978 417 01 41002 1
Hogere Leergangen Tech.Ond. G
Welvaartstraat 70
9300 AALST

43001 317 01 41002 1
L.T.O.G.O.
Ledebaan 101
9300 AALST

43364 317 01 44021 1
Instituut Volwassenenvorming G.O.
Gent
Schoonmeersstraat 52
9000 GENT

43364 417 01 44021 1
Instituut Volwassenenvorming G
Gent
Schoonmeersstraat 52
9000 GENT

43547 317 01 43010 1
L.T.O.G.O.
Mevrouw Courtmanslaan 80
9990 MALDEGEM

43883 317 01 41081 1
L.T.O.G.O.
Meerlaan 25
9620 ZOTTEGEM

43976 317 01 73006 1
L.T.O.G.O.
Sint-Martinusstraat 3
3740 BILZEN

44008 317 01 72004 1
L.T.O.G.O.
Mittenstraat 14
3960 BREE

44024 317 01 73107 1
L.T.O.G.O.
Onderwijsstraat 11
3630 EISDEN

44131 317 01 71022 1
Hogere Leergangen Tech.Ond.G
Vildersstraat 28
3500 HASSELT

44131 417 01 71022 1
Hogere Leergangen Tech.Ond.G.O
Vildersstraat 28
3500 HASSELT

44255 317 01 71004 1
L.T.O.G.O.
Laarbenxdeweg
3581 BEVERLO

44339 317 01 72020 1
L.T.O.G.O.
Mudakkers 25
3920 LOMMEL

44421 317 01 72029 1
L.T.O.G.O.
Leopoldlaan 45
3900 OVERPELT

44461 317 01 71053 1
L.T.O.G.O.
Tichelnijlaan 1
3800 SINT-TRUIDEN

44529 317 01 71057 1
L.T.O.G.O.
Gerhagenstraat 58
3980 TESSENDERLO

46433 317 01 24020 1
Hogere Leergangen Tech.Ond.G.O
Boudewijnvest 3
3290 DIEST

46433 417 01 24020 1
Hogere Leergangen Tech.Ond.G.O
Boudewijnvest 3
3290 DIEST

46474 317 01 11002 1
Centrum Onderwbeg.regio A'pen
Distelwinklaan 22
2660 HOBOKEN (ANTWERPEN)

46474 417 01 11002 1
Centrum Onderwbeg.regio A'pen-Zuid
Distelwinklaan 22
2660 HOBOKEN (ANTWERPEN)

46482 317 01 11023 1
Instituut Volk.ondewijs Antwerpen
Noord
Postoor Vandenhoudestraat 8
2950 KAPELLEN (ANTW.)

45508 317 01 13025 1
L.T.O.G.O.
Leenhofsstraat 33
2400 MOL

46508 417 01 13025 1
L.T.O.G.O.
Leenhofstraat 33
2400 MOL

46524 317 01 13040 1
Hogere Leergangen Tech.Ond. G.O
de Merodelei 220
2300 TURNHOUT

46524 417 01 13040 1
Hogere Leergangen Tech Ond. G
de Merodelei 220
2300 TURNHOUT

46532 317 01 12040 1
L.T.O.G.O.
Edw. Anseelestraat
2830 WILLEBRÖEK

46557 317 01 11002 1
L.T.O.G.O.
F. Craeybeckxlaan 22
2100 DEURNE (ANTWERPEN)

47654 417 02 13008 1
Hoger Instituut der Kempen- O &
Kleinhoofstraat 4
2440 GEEL

47662 317 02 11002 1
Centrum Volwassenenonderwijs
Technicum
Londenstraat 43
2000 ANTWERPEN 1

47662 417 02 11002 1
Centrum Volwassenenonderwijs
Technicum
Londenstraat 43
2000 ANTWERPEN 1

47712 317 02 21015 1
H.T.L. Vervolmaking & Kaderopl
Vergote Square 43
1030 SCHAARBEEK

47712 417 02 21015 1
H.T.L. Vervolmaking & Kaderoploiding
Vergote Square 43
1030 SCHAARBEEK

47811 317 02 34013 1
Katholiek Onderwijs voor SP
Marktstraat 73
0530 HARELBEKE

47837 317 02 43018 1
Secundaire Leergangen
Assenedesteenweg 153
9060 ZELZATE

48421 317 01 46021 1
L.T.O.G.O.
Noordlaan 32
9100 SINT-NIKLAAS

48439 317 01 23088 1
Hogere Leergangen Tech. Ond. G.O.
Lange Molenstraat 44
1800 VILVOORDE

48439 417 01 23088 1
Hogere Leergangen Tech Ond
Lange Molenstraat 44
1800 VILVOORDE

48454 317 01 41002 1
Volwassenenonderwijs Handelsschool
Aalst
Keizersplein 19
9300 AALST

48454 417 01 41002 1
Volwassenenonderwijs Handelsschool
Aalst
Keizersplein 19
9300 AALST

48462 317 01 46014 1
Centrum voor Volwassenenonderwijs
Brouwerijstraat 5
9160 LOKEREN

48462 417 01 46014 1
Centrum voor Volwassenenonderwijs
Brouwerijstraat 5
9160 LOKEREN

48471 317 01 71022 1
L.T.O.G.O.
Elfde Linastraat 22
3500 HASSELT

48480 317 01 38008 1
Regionaal Centrum Volk.Ond.G
Sint-Elisabethlaan 2
0660 DE PANNE

48512 317 02 31005 1
Hotel- & Toerismeschool Spermake
Snaggaardstraat 15
8000 BRUGGE

48521 317 02 30015 1
Vrij Technisch Instituut
Leenstraat 32-58
8800 ROESELARE

48536 317 03 43002 1
Provinciale Leerganger Assened
Stoepstraat 38
9960 ASSENEDE

48546 317 03 43005 1
Provinciaal Technisch Instituut
Roze 131
9900 EEKLO

48561 317 03 45035 1
Provinciaal Technisch Instituut
Jan zonder Vreeslaan 15
9700 OUDENAARDE

48587 317 02 71053 1
KCST-Volwassenenonderwijs
Naamsestraat 5
3800 SINT-TRUIDEN

48595 317 02 34040 1
Vrij Onderwijs voor Sociale Promotie
Toekomststraat 75
8790 WAREGEM

48603 317 02 71057 1
Technisch Heilig-Hartinstituut
Heilig-Hartlaan 16
3980 TESSENDERLO

48629 317 02 11002 1
Israelitische Scholen Sociale
Promotie
Lange Van Ruusbroecstr. 12-34
2018 ANTWERPEN 1

48629 417 02 11002 1
Israelitische Scholen Sociale
Promotie
Lange Van Ruusbroecstr. 12-34
2018 ANTWERPEN 1

48637 317 01 35013 1
Hogere Leergangen Tech.Ond. G.O.
Leopold III-laan 1
8400 OOSTENDE

48637 417 01 35013 1
Hogere Leergangen Tech.Ond. G.
Leopold III-laan 1
8400 OOSTENDE

48736 317 02 33011 1
Volwassenenonderwijs Westhoek
Westkust
Augustijnenstraat 58
8900 IEPER

48736 417 02 33011 1
Volwassenenonderwijs Westhoek
Westkust
Augustijnenstraat 58
8900 IEPER

48892 317 02 73107 1
St.Barbarainstituut met Technisc
Leerg
Kastanjelaan 59
3630 MAASMECHELEN

48892 417 02 73107 1
St.Barbarainstituut met Technische
Leerg
Kastanjelaan 59
3630 MAASMECHELEN

48901 317 02 34022 1
Vrij Instituut voor
Volwassenenonderwijs
Scheutistenlaan 10
8500 KORTRIJK

48901 417 02 34022 1
Vrij Instituut voor
Volwassenenonderwijs
Scheutistenlaan 10
8500 KORTRIJK

48918 317 01 11029 1
L.T.O.G.O.
Molenlei 2
2640 MORTSEL

48934 317 02 11002 1
Leergangen S.V.V. Antwerpen
Belgielei 22-24
2018 ANTWERPEN 1

53454 317 02 31005 1
Centrum Huish. & Fam. Ber leerg.
Koningin Elisabethlaan 50 1
8000 BRUGGE

53462 317 02 44021 1
Katholiek Instituut vr Soc.Prom.
Industrieweg 228
9030 MARIKERKE (GENT)

53561 417 01 54007 1
Hogere Leergangen Tech.Ond. G.O.
Justitieplein 1 155
7700 MOESKROEN

53959 417 04 11002 1
Stod. Inst. Hogere Technische
Studien
Paardenmarkt 94
2000 ANTWERPEN 1

54486 317 02 13008 1
Technisch Instituut Sint-Jozef OSP
Kleinhoefstraat 4
2440 GEEL

54973 317 03 11044 1
Provinciaal Instituut vr Soc.Prom.
Laageind 19
2940 STABROEK

54973 417 03 11044 1
Provinciaal Instituut vr Soc.Prom.
Laageind 19
2940 STABROEK

56366 317 09 21001 1
Elishout-Avondschool COOVI
Emile Grysonlaan 1
1070 ANDERLECHT

56366 417 09 21001 1
Elishout-Avondschool COOVI
Emile Grysonlaan 1
1070 ANDERLECHT

56382 417 02 11002 1
Vrij Technisch Instituut Borgerhout
S.P.
Prins Leopoldstraat 47
2140 BORGERHOUT (ANTWERP)

58391 317 04 12025 1
Stedelijk Instituut Tech.Ond. S.P.
Leopoldstraat 42
2800 MECHELEN

56391 417 04 12025 1
Stedelijk Instituut Tech Ond. S.P.
Leopoldstraat 42
2800 MECHELEN

56408 317 02 12025 1
Instituut vd Ursulinen Soc.Promo
Hoogstraat 36
2800 MECHELEN

60012 317 01 71016 1
Centrum vr Talen en Techniek G.O
Mosselerlaan 94
3600 GENK

62156 317 02 46003 1
Sint-Maarten Bovenschool
Kallobaan 1
9120 BEVEREN-WAAS

104448 417 03 11002 1
Prov Hoger Inst.Antwerpen-Mec
S.P.
Frankrijklei 25
2000 ANTWERPEN 1

104761 417 02 24062 1
Sociale Hogeschool Heverlee - S.P.
Groeneweg 151
3001 HEVERLEE

104778 417 02 44021 1
H.I. Paramed. Beroepen St.Vin. -
Soc.Prom
Sint-Lievenspoortstraat 143
9000 GENT

104811 417 02 44021 1
Hogere Leergangen Sint-Lucas
Zwartzustersstraat 34
9000 GENT

105353 317 02 44021 1
Centrum Beroepsleergangen SVV -
O VL.
Nekkersputstraat 148
9000 GENT

105361 317 04 44021 1
Centrum voor Permanente Vorming-Gen
Offerlaan 3
9000 GENT

105759 317 02 21004 1
Centrum huish.&fam.beroepsig.S
Zuidstraat 120
1000 BRUSSEL-STAD

105767 317 03 46014 1
Provinciale Leergangen Lokeren
Durmelaan 34A
9160 LOKEREN

105775 317 01 31005 1
IVO - Brugge
Rijselstraat 5
8200 SINT-MICHIELS

105775 417 01 31005 1
IVO - Brugge
Rijselstraat 5
8200 SINT-MICHIELS

106054 317 03 42025 1
Prov. Leergangen Dendermonde-
Wetteren
Schoolstraat 21
9230 WETTEREN

106054 417 03 42025 1
Prov. Leergangen Dendermonde-
Wetteren
Schoolstraat 21
9230 WETTEREN

106062 317 03 42028 1
Prov. Leergangen Hamme-Zele
Kerkstraat 16
9240 ZELE

107565 317 03 44021 1
English Club - OSP
Henleykagel 83
9000 GENT

107573 417 03 44021 1
Mercator - OSP Hog.ond. vr
volwassenen
Nennemeersstraat 21
9000 GENT

110346 317 02 44021 1
EDUGO campus Glorieux
Sint-Jozefstraat 7
9041 OOSTAKKER

110536 317 01 45035 1
Centrum voor VO van het GO
Fortstraat 47
9700 OUDENAARDE

Instelling	Studiegebied of categorie	Nh''	Nh	Nh'	FLh
28415	talen	178713	184243	189767	11200
28431	handel	44814	46200	47586	4032
28431	Nederlands tweede taal	137978	142245	146512	5198
28431	talen	179166	184707	190248	8576
28431	economisch	46964	48416	49888	3533
28508	voeding - hotel	183814	188253	194972	15603
28531	bedrijfsbeheer	12894	13087	13480	557
28531	huishoudelijk onderwijs	37341	38486	39651	2396
28531	lichaamsverzorging	243172	250693	258214	22016
28589	huishoudelijk onderwijs	2716	2800	2884	307
28589	kant	3492	3600	3708	691
28589	textiel	2503	2580	2657	346
28597	huishoudelijk onderwijs	46870	48320	49770	4301
29082	handel	21146	21800	22454	2381
29082	economisch	224317	231255	238193	10514
29124	Nederlands tweede taal	482345	497263	512181	16834
29124	personeelzorg	83083	85653	88223	8118
29124	talen	40107	41347	42587	1920
29173	handel	3829	3947	4065	538
29173	talen	118550	122227	125894	6490
29207	paramedisch	22088	22750	23433	1526
29207	pedagogisch	73513	75787	78061	4928
29207	sociaal	130113	134137	138161	8771
29389	auto	18734	19313	19892	3514
29389	bedrijfsbeheer	3344	3447	3550	160
29389	bouw	13153	13560	13967	2406
29389	decoratieve technieken	21890	22567	23244	3754
29389	diamantbewerking	3091	3187	3283	704
29389	fotografie	22356	23047	23738	2221
29389	grafische technieken	5697	5873	6048	1178
29389	juwelen	23912	24652	25392	3640
29389	koeling en warmte	6635	6840	7045	922
29389	mechanica - elektriciteit	24502	25260	26018	5203
29389	meubelrestauratie - houtsnijden	21230	21887	22544	2253
29389	artstiek	13813	14240	14687	2125
29389	economisch	1436	1480	1524	832
29389	technisch	23590	24320	25050	3379
29637	bouw	13515	13933	14351	1440
29661	huishoudelijk onderwijs	54216	55893	57570	3840
29661	talen	14046	14480	14914	1075
29711	huishoudelijk onderwijs	40054	41293	42532	2982
30271	auto	13735	14150	14585	1344
30271	bedrijfsbeheer	10411	10733	11055	403
30271	handel	50505	52057	53629	4480
30271	huishoudelijk onderwijs	34086	35120	36174	2785
30271	land- en tuinbouw	17848	18400	18952	1287
30271	mechanica - elektriciteit	17253	17787	18321	1997
30271	Nederlands tweede taal	14686	15120	15574	922
30271	talen	102005	105160	108315	5824
30271	economisch	28712	29600	30488	1792
30452	bouw	5898	6080	6262	922

instelling	Studiegebied of categorie	Nh''	Nh	Nh'	FLh
30452	handel	36421	37547	38673	2862
30452	huishoudelijk onderwijs	17589	18133	18677	1766
30452	mechanica - elektriciteit	15442	15920	16398	1306
30452	talen	24211	24950	25709	1382
30551	auto	9070	9380	9641	998
30551	handel	14802	15260	15718	1498
30551	hout	6945	7160	7375	794
30551	mechanica - elektriciteit	15559	16040	16521	1948
30551	talen	22453	23147	23841	1280
30619	auto	4947	5100	5253	704
30619	grafische technieken	8859	9133	9407	1088
30619	handel	32941	33960	34979	2982
30619	hout	12911	13310	13709	1354
30619	huishoudelijk onderwijs	35774	36880	37986	3072
30619	mechanica - elektriciteit	12403	12787	13171	1830
30619	talen	70655	72840	75025	4339
30619	economisch	28208	29080	29952	2304
30619	pedagogisch	40074	41313	42552	2733
30619	technisch	16270	16773	17276	1824
30643	huishoudelijk onderwijs	63263	65220	67177	7155
30643	kant	3958	4080	4202	461
30881	handel	71864	74087	76310	5858
30881	huishoudelijk onderwijs	6053	6240	6427	614
30881	talen	107515	110840	114165	6054
31047	huishoudelijk onderwijs	73798	76080	78362	5146
31047	lichaamsverzorging	35800	36907	38014	3315
31047	talen	45447	46853	48259	2637
31047	voeding - hotel	38334	40520	41736	3994
31096	Nederlands tweede taal	5432	5603	5768	307
31096	personeelszorg	94885	97820	100755	7910
31104	handel	16063	16560	17057	1997
31104	huishoudelijk onderwijs	11795	12160	12525	1101
31104	talen	165741	170867	175993	8960
31401	auto	10004	10313	10622	1331
31401	handel	59597	61440	63283	5798
31401	huishoudelijk onderwijs	29876	30800	31724	2624
31401	land- en tuinbouw	8614	8880	9148	1104
31401	talen	76191	78547	80903	5261
31401	voeding - hotel	6622	6827	7032	896
31401	economisch	22652	23353	24054	2304
31401	technisch	14278	14720	15162	1690
31898	bedrijfsbeheer	1856	1913	1970	134
31898	handel	75744	78087	80430	6202
31898	talen	112352	115827	119302	6144
32201	sociaal	185056	190779	196502	8288
32367	economisch	146354	150880	155406	5222
32383	handel	45784	47200	48616	2573
32383	Nederlands tweede taal	121470	125227	128984	4582
32383	talen	459673	473890	488107	18080
32491	handel	7799	8040	8281	1062
32491	Nederlands tweede taal	28984	29880	30776	1458

instelling	Studiegebied of categorie	Nh''	Nh	Nh'	FLh
32491	talen	21146	21800	22454	1382
32491	economisch	15365	15840	16315	1843
32854	huishoudelijk onderwijs	40662	41920	43178	2970
32854	personenzorg	43870	45227	48584	3277
32888	Nederlands tweede taal	13192	13600	14008	806
32888	talen	106467	109760	113053	5558
32888	economisch	167209	172380	177551	8813
32888	technisch	52937	54574	55211	4723
32896	auto	12597	12987	13377	1318
32896	handel	16509	17020	17531	1728
32896	hout	10376	10697	11018	1386
32896	mechanica - elektriciteit	8005	8253	8501	1139
32896	voeding - hotel	34791	35867	36943	4467
32896	technisch	17719	18267	18815	1920
33043	economisch	37248	38400	39552	2330
33043	sociaal	365069	376360	387651	21370
33068	talen	535990	552567	569144	26317
33191	handel	78087	78420	80773	5702
33191	huishoudelijk onderwijs	10347	10867	10987	563
33191	Nederlands tweede taal	67822	69920	72018	3494
33191	talen	279748	288400	297052	15437
33233	bedrijfsbeheer	1584	1633	1682	134
33233	grafische technieken	2742	2827	2912	307
33233	handel	39395	40613	41831	3674
33233	huishoudelijk onderwijs	17654	18200	18746	1267
33233	mechanica - elektriciteit	2483	2560	2637	307
33233	talen	71486	73707	75918	4992
33233	voeding - hotel	1901	1960	2019	192
33407	artistiek	15895	16387	16879	1357
33407	pedagogisch	14181	14620	15059	1210
33431	handel	99270	102340	105410	9178
33431	Nederlands tweede taal	122737	126533	130329	5914
33431	talen	447374	461210	475046	22902
33498	Nederlands tweede taal	58545	61387	63229	2829
33498	talen	123585	127387	131209	7181
33506	handel	3725	3840	3955	346
33506	talen	39304	40570	41736	3072
33555	handel	24832	25600	26368	2074
33555	huishoudelijk onderwijs	35825	36933	38041	2816
33555	Nederlands tweede taal	58686	60480	62294	2330
33555	talen	80653	83147	85641	4083
33563	auto	4035	4160	4285	538
33563	handel	33968	35020	36071	3034
33563	huishoudelijk onderwijs	31971	32960	33949	2266
33563	mechanica - elektriciteit	9713	10013	10313	1574
33563	Nederlands tweede taal	14589	15040	15491	307
33563	talen	33705	34747	35789	2496
30563	economisch	13554	13973	14302	986
30563	sociaal	19271	19867	20463	1264
33721	mechanica - elektriciteit	8135	8387	8639	1216
33753	handel	64860	66660	68660	4858

instelling	Studiegebied of categorie	Nh''	Nh	Nh'	FLh
33753	Nederlands tweede taal	19451	20053	20655	973
33753	talen	140430	144773	149116	7091
34066	auto	9053	9333	9613	1523
34066	bedrijfsbehoor	11453	11807	12161	538
34066	handel	206003	212993	219383	16256
34066	huishoudelijk onderwijs	72064	74293	76522	4968
34066	mechanica - elektriciteit	4229	4360	4491	755
34086	Nederlands tweede taal	43359	44700	46041	2790
34086	talen	220876	227707	234538	13146
34074	auto	16202	16703	17204	2720
34074	bouw	17315	17851	18387	1977
34074	decoratieve technieken	8461	8723	8985	1082
34074	grafische technieken	10301	10620	10939	1581
34074	handel	29682	30600	31518	3187
34074	hout	9338	9627	9916	1283
34074	koeling en warmte	7171	7393	7615	651
34074	mechanica - elektriciteit	30063	30993	31923	5069
34074	meubelrestauratie - houtsnijden	5720	5807	6074	749
34074	economisch	15830	16320	16810	1434
34074	paramedisch	17861	18413	18965	1606
34074	pedagogisch	47814	49293	50772	3264
34074	technisch	26255	27067	27879	2854
34091	huishoudelijk onderwijs	146832	151373	155914	10470
34091	kant	39580	40907	42134	3482
34091	voeding - hotel	24315	25057	25819	1792
34331	handel	37229	38380	39531	3283
34488	confectie	621	640	659	93
34488	handel	26449	27267	28085	2714
34488	huishoudelijk onderwijs	12746	13140	13534	1363
34488	talen	18961	19547	20133	1536
34546	bouw	2083	2147	2211	422
34546	handel	61420	63320	65220	4858
34546	huishoudelijk onderwijs	8840	9120	9394	870
34546	talen	30160	31093	32026	2637
34728	mechanica - elektriciteit	2755	2840	2925	422
34728	talen	4036	4160	4285	269
34728	textiel	2755	2840	2925	422
34728	technisch	29475	30387	31299	3930
34884	Nederlands tweede taal	41904	43200	44495	1690
34884	talen	73759	76040	78321	4992
34884	economisch	44384	45757	47130	3002
34901	personeelzorg	101491	104630	107769	6922
34901	paramedisch	3376	3480	3584	470
34901	sociaal	134879	139050	143222	9939
35221	huishoudelijk onderwijs	58639	60453	62267	4454
35221	talen	19645	20253	20861	1267
35402	huishoudelijk onderwijs	97582	100800	103918	6528
35485	bedrijfsbehoor	4663	4807	4951	259
35485	handel	39854	40880	42106	2957
35485	talen	81907	84440	86973	4567
35881	auto	12714	13107	13500	1574

installing	Studiegebied of categorie	Nh"	Nh	Nh'	FLh
35881	bedrijf/school	1397	1440	1483	154
35881	bouw	5018	5173	5328	909
35881	decoratieve technieken	8795	9067	9339	845
35881	handel	18947	19533	20119	1830
35881	hout	9134	9417	9700	1184
35881	mechanica - elektriciteit	24444	25200	25956	1971
35881	talen	15908	16400	16892	1242
35881	economisch	11472	11827	12182	1344
35881	pedagogisch	44814	46200	47586	3078
35881	technisch	46288	47720	49152	3584
35972	handel	65443	67467	69491	5107
35972	huishoudelijk onderwijs	38904	40107	41310	3021
35972	talen	138128	142400	146672	6682
35972	economisch	23331	24053	24775	2342
35972	paramedisch	28848	29740	30632	1619
36021	huishoudelijk onderwijs	58096	59893	61690	4198
36087	auto	7282	7507	7732	1180
36087	bouw	5587	5760	5933	998
36087	chemie	7139	7360	7581	614
36087	handel	10037	10347	10657	1050
36087	mechanica - elektriciteit	30096	31027	31958	3994
36186	handel	26568	27390	28212	2304
36186	talen	30950	31907	32864	2982
36186	economisch	23991	24733	25475	2419
36368	handel	40197	41440	42683	3917
36368	talen	46288	47720	49152	3162
36401	meubelrestauratie - houtsnijden	5303	5467	5631	672
36426	huishoudelijk onderwijs	62740	64680	66620	4262
36574	auto	7243	7467	7691	1024
36574	decoratieve technieken	11091	12053	12415	1318
36574	handel	21534	22200	22866	2400
36574	hout	6712	6920	7128	922
36574	koeling en warmte	5264	5427	5590	819
36574	mechanica - elektriciteit	21418	22080	22742	3238
36574	talen	10864	11200	11536	922
36657	handel	21030	21680	22330	1408
36657	Nederlands tweede taal	74690	77000	79310	3149
36657	talen	86252	88920	91588	3954
36715	auto	13748	14173	14598	2189
36715	bouw	6829	7040	7251	922
36715	hout	8911	9187	9463	832
36715	koeling en warmte	7100	7320	7540	1180
36715	mechanica - elektriciteit	25184	26973	27762	3533
36715	meubelrestauratie - houtsnijden	10347	10687	10987	960
36715	pedagogisch	42176	43480	44784	3078
36715	technisch	16322	16827	17332	2175
36781	huishoudelijk onderwijs	61459	63350	65251	4813
36788	huishoudelijk onderwijs	51371	52980	54549	3917
36806	decoratieve technieken	6402	6600	6798	672
36806	huishoudelijk onderwijs	31312	32280	33248	2842
36806	talen	2056	2120	2184	230

Instelling	Studiegebied of categorie	Nh"	Nh	Nh'	FLh
36822	huishoudelijk onderwijs	110308	113720	117132	7181
36831	huishoudelijk onderwijs	130627	134667	138707	8602
37118	handel	38182	39373	40554	3840
37119	personenzorg	119155	122840	126525	11405
37119	sociaal	308557	318100	327643	20168
37739	auto	17075	17603	18131	2003
37739	bedrijfsbeheer	3441	3547	3653	173
37739	bouw	5774	5953	6132	1185
37739	handel	34299	35360	36421	3810
37739	mechanica - elektriciteit	7346	7573	7800	1354
37739	meubelrestauratie - houtsnijden	6884	7107	7320	819
37739	Nederlands tweede taal	8924	9200	9476	538
37739	talen	53622	55280	56938	3610
37846	huishoudelijk onderwijs	9053	9333	9613	768
37895	handel	41897	43193	44489	3056
37895	mechanica - elektriciteit	11123	11467	11811	1408
37895	Nederlands tweede taal	3996	4120	4244	230
37895	talen	49237	50760	52283	2893
37895	textiel	3598	3707	3818	1075
37895	economisch	34015	35067	36119	1946
37994	mechanica - elektriciteit	9532	9827	10122	1459
38166	grafische technieken	1630	1680	1730	128
38166	handel	73584	75860	78136	5997
38166	Nederlands tweede taal	13218	13627	14036	806
38166	talen	138581	142867	147153	7104
38166	economisch	19995	20613	21231	1306
38208	huishoudelijk onderwijs	14278	14720	15162	1485
38356	handel	37073	38220	39367	3994
38356	talen	37558	38720	39882	2381
38588	auto	6376	6573	6770	934
38588	handel	19155	19747	20339	1395
38588	mechanica - elektriciteit	2781	2867	2953	499
38588	meubelrestauratie - houtsnijden	6609	6813	7017	717
38588	talen	21418	22080	22742	1843
38984	handel	41012	42280	43548	3533
38984	huishoudelijk onderwijs	69025	71160	73295	6029
38984	kant	17797	18347	18897	1843
38984	Nederlands tweede taal	6622	6827	7032	640
38984	talen	40869	42133	43397	2458
38984	sociaal	11666	12027	12388	1338
39081	handel	30730	31680	32630	2829
39081	economisch	138218	142493	146768	8358
39081	paramedisch	28841	29733	30625	1498
39164	artsiek	16645	17160	17675	1088
39164	pedagogisch	125816	129707	133598	8058
39222	grafische technieken	2794	2880	2966	307
39222	handel	2134	2200	2266	230
39222	huishoudelijk onderwijs	6545	6747	6949	691
39222	Nederlands tweede taal	110735	114160	117585	5374
39222	talen	209520	216000	222480	13504
39231	auto	6040	6227	6414	922

instelling	Studiegebied of categorie	Nh"	Nh	Nh'	FLh
39231	bouw	32437	33440	34443	3136
39231	chemie	3880	4000	4120	461
39231	handel	12106	12480	12854	1075
39231	hout	11562	11920	12276	1203
39231	mechanica - elektriciteit	5975	6160	6345	1152
39231	personenverzorging	246341	253960	261579	16579
39231	talen	3647	3760	3873	461
39221	voeding - hotel	42823	44147	45471	5824
39221	sociaal	161925	166933	171941	9594
39221	technisch	26210	27027	27838	2842
39371	grafische technieken	9790	10093	10396	851
39371	handel	71799	74020	76241	6067
39371	huishoudelijk onderwijs	59054	60880	62706	4685
39371	mechanica - elektriciteit	10550	10907	11264	1152
39371	Nederlands tweede taal	8148	8400	8652	768
39371	talen	75673	78013	80353	5581
39421	auto	5945	5820	5995	1190
39421	bedrijfsbeheer	2289	2360	2431	134
39421	bouw	25416	26202	26988	2241
39421	decoratieve technieken	5025	5180	5335	957
39421	handel	29876	30800	31724	2611
39421	huishoudelijk onderwijs	8848	9120	9394	845
39421	mechanica - elektriciteit	3233	3333	3433	768
39421	Nederlands tweede taal	2408	2480	2554	230
39422	talen	20538	21173	21808	1459
39611	handel	11459	11813	12167	806
39611	Nederlands tweede taal	2444	2520	2595	230
39611	talen	15287	15760	16233	909
39719	auto	26891	27723	28555	3856
39719	bouw	36084	37200	38316	3456
39719	handel	86977	89367	92357	7789
39719	huishoudelijk onderwijs	4268	4400	4532	461
39719	mechanica - elektriciteit	25414	26200	26986	4243
39719	talen	23668	24400	25132	10714
39719	economisch	11265	11613	11961	1382
39719	technisch	11226	11573	11920	1331
39792	auto	7062	7280	7498	947
39792	bouw	4889	5040	5191	230
39792	handel	18624	19200	19776	1690
39792	hout	5665	5840	6015	794
39792	huishoudelijk onderwijs	16063	16560	17057	1408
39792	mechanica - elektriciteit	15093	15560	16027	1882
39792	Nederlands tweede taal	2551	2640	2719	230
39792	talen	27315	28160	29005	1843
39792	technisch	19400	20000	20600	1830
39834	handel	52496	54120	55744	5875
39834	huishoudelijk onderwijs	16839	17360	17881	1382
39834	lichaamsverzorging	26894	27520	28346	2138
39834	Nederlands tweede taal	27238	28080	28922	1729
39834	talen	28622	29507	30392	2150
39991	auto	5312	6507	6702	614

Instelling	Studiegebied of categorie	Nh*	Nh	Nh'	F.t.h
39991	handel	13968	14400	14832	1308
39991	hout	14899	15360	15821	1318
39991	mechanica - elektriciteit	44930	46320	47710	4525
39991	talen	10295	10613	10931	563
40139	handel	5277	5440	5603	422
40139	huishoudelijk onderwijs	1280	1320	1360	230
40139	Nederlands tweede taal	9002	9280	9558	691
40139	talen	40158	41400	42642	1997
40171	handel	11194	11540	11886	1171
40171	hout	14831	15290	15749	2000
40171	huishoudelijk onderwijs	11407	11760	12113	822
40171	mechanica - elektriciteit	18876	19480	20044	2899
40171	talen	30458	31400	32342	2036
40436	handel	12054	12427	12800	1229
40436	huishoudelijk onderwijs	7372	7600	7828	1459
40436	talen	30885	31840	32795	2534
40551	handel	6548	7050	7272	749
40551	maritieme opleidingen	4753	4900	5047	794
40551	mechanica - elektriciteit	12235	12613	12991	1421
40551	artistiek	72886	75140	77394	6611
40551	economisch	18107	18667	19227	1267
40659	handel	6363	6560	6757	678
40659	hout	19400	20000	20600	1818
40659	huishoudelijk onderwijs	6208	6400	6592	768
40659	talen	15326	15800	16274	1152
40683	handel	5548	5720	5892	583
40683	hout	6104	6293	6482	973
40683	huishoudelijk onderwijs	6596	6800	7004	614
40683	mechanica - elektriciteit	3285	3387	3489	708
40683	talen	30380	31320	32260	2381
40899	economisch	52329	53947	55565	3494
40899	pedagogisch	39356	40573	41790	2797
41129	handel	64110	66093	68076	5395
41129	Nederlands tweede taal	24315	25067	25819	1459
41129	talen	110968	114400	117832	6502
41129	toerisme	7838	8080	8322	384
41129	economisch	17938	18493	19048	1357
41186	handel	24735	25500	26265	2054
41186	huishoudelijk onderwijs	8148	8400	8652	691
41186	talen	18042	18600	19158	1613
41251	handel	14033	14437	14901	1088
41251	hout	15947	16440	16933	1958
41251	huishoudelijk onderwijs	53078	54720	56362	4275
41251	talen	30846	31800	32754	2342
41285	handel	1610	1660	1710	209
41285	mechanica - elektriciteit	5095	5253	5411	806
41285	smeden	76242	78600	80958	7322
41285	talen	16865	17387	17909	2355
41285	economisch	56958	58720	60482	5402
41285	pedagogisch	8012	8260	8508	992
41285	sociaal	5587	5760	5933	853

instelling	Studiegebied of categorie	Nh*	Nh	Nh*	FLh
41285	technisch	5859	6040	6221	845
41657	auto	6053	6240	6427	1190
41657	handel	37132	38280	39428	3859
41657	mechanica - elektriciteit	5342	5507	5672	845
41657	talen	43650	45000	46350	3456
41657	economisch	9998	10307	10616	1152
41657	technisch	6764	6973	7182	863
41715	handel	30174	31107	32040	3149
41715	talen	10347	10657	10967	1306
41715	economisch	24211	24960	25709	1485
42028	bouw	7333	7560	7787	947
42028	handel	14802	15260	15718	1805
42028	hout	10010	10320	10630	1306
42028	mechanica - elektriciteit	3053	3147	3241	346
42028	Nederlands tweede taal	6906	7120	7334	461
42028	talen	14046	14480	14914	1498
42051	handel	16658	17173	17688	1600
42051	hout	4139	4267	4395	435
42051	huishoudelijk onderwijs	22426	23120	23814	1843
42051	mechanica - elektriciteit	10396	11027	11658	1805
42051	Nederlands tweede taal	7062	7280	7498	461
42051	talen	21327	21987	22647	1498
42424	bedrijfsbeheer	3686	3800	3914	230
42424	handel	19555	20160	20765	1670
42424	huishoudelijk onderwijs	3958	4080	4202	384
42424	Nederlands tweede taal	8226	8480	8734	346
42424	talen	37714	38880	40046	2803
42457	handel	26694	27520	28346	2125
42457	huishoudelijk onderwijs	10554	10880	11206	922
42457	talen	18197	18760	19323	1498
42473	bedrijfsbeheer	3033	3127	3221	269
42473	handel	11796	12160	12526	806
42473	huishoudelijk onderwijs	13270	13680	14090	1613
42473	lichaamsverzorging	8407	8667	8927	1574
42473	talen	43301	44640	45979	2509
42549	handel	9894	10200	10506	1190
42549	huishoudelijk onderwijs	10088	10400	10712	1152
42549	Nederlands tweede taal	6674	6880	7086	461
42549	talen	26668	27493	28318	1805
42788	handel	14589	15040	15491	1331
42788	huishoudelijk onderwijs	12959	13360	13761	922
42788	talen	24085	24840	25585	1395
42978	auto	25401	26187	26973	2707
42978	bouw	8174	8427	8680	1126
42978	huishoudelijk onderwijs	6806	7120	7334	691
42978	mechanica - elektriciteit	20954	30680	31806	3814
42978	technisch	17317	17653	18389	2842
43001	bedrijfsbeheer	4663	4807	4951	209
43001	fotografie	9053	9333	9613	1498
43001	huishoudelijk onderwijs	13335	13747	14159	2074
43001	lichaamsverzorging	23946	24687	25428	4294

instelling	Studiegebied of categorie	Nh*	Nh	Nh*	FLh
43001	voeding - hotel	124975	128840	132705	14336
43364	chemie	5078	5235	5382	799
43364	handel	44589	45947	47325	3731
43364	huishoudelijk onderwijs	18717	20327	20937	1574
43364	land- en tuinbouw	3830	3948	4066	266
43364	mechanica - elektriciteit	7372	7600	7828	1523
43364	talen	53867	55533	57189	4544
13364	textiel	2180	2247	2314	717
43364	voeding - hotel	1928	1988	2048	115
43364	artistiek	21478	22142	22806	2962
43364	economisch	114273	117807	121341	6842
43364	pedagogisch	64576	66573	68570	4538
43364	technisch	73112	75373	77634	7219
43547	handel	30730	31680	32630	2592
43547	huishoudelijk onderwijs	7682	7920	8158	794
43547	talen	35218	36307	37396	2650
43893	auto	5706	5882	6058	840
43893	bedrijfsbeheer	1891	2053	2115	134
43893	bouw	12571	12960	13349	1126
43893	handel	17317	17853	18389	1355
43893	huishoudelijk onderwijs	19478	20080	20682	1766
43893	mechanica - elektriciteit	3740	3856	3972	522
43893	talen	24121	24857	25613	1813
43976	handel	22394	23087	23780	2317
43976	huishoudelijk onderwijs	31118	32080	33042	2432
43976	talen	53401	55053	56705	3046
44008	handel	18158	18720	19282	1920
44008	huishoudelijk onderwijs	6070	6320	6570	845
44008	talen	21534	22200	22866	1843
44024	handel	20952	21600	22248	1901
44024	huishoudelijk onderwijs	17926	18480	19034	1706
44024	Nederlands tweede taal	2718	2800	2884	230
44024	talen	25026	25800	26574	2189
44131	algemene vorming	162274	167293	172312	6413
44131	handel	21269	21927	22585	2745
44131	hout	14899	15360	15821	2637
44131	huishoudelijk onderwijs	22400	23093	23786	2061
44131	lichaamsverzorging	4966	5120	5274	691
44131	mechanica - elektriciteit	13558	14080	14502	2291
44131	talen	4074	4200	4326	461
44131	economisch	17317	17853	18389	1728
44131	pedagogisch	43352	44693	46034	3571
44131	sociaal	18883	19467	20051	1491
44131	technisch	34920	36000	37080	3853
44255	auto	8704	8973	9242	1126
44255	handel	7592	7827	8062	781
44255	hout	6574	6880	7088	1105
44255	huishoudelijk onderwijs	10785	11120	11454	1152
44255	mechanica - elektriciteit	11278	11627	11970	1306
44255	Nederlands tweede taal	2018	2080	2142	384
44255	talen	13502	13920	14338	1805

instelling	Studiegebied of categorie	Nh*	Nh	Nh*	FLh
44338	handel	16070	16567	17064	1818
44338	huishoudelijk onderwijs	17926	18480	19034	1538
44339	mechanica - elektriciteit	4171	4300	4429	755
44339	talen	14834	15293	15752	1421
44421	handel	17538	18080	18622	1331
44421	talen	27626	28480	29334	2112
44461	handel	46703	48147	49591	4186
44461	huishoudelijk onderwijs	6751	6960	7169	691
44461	Nederlands tweede taal	17615	18160	18705	691
44461	talen	37908	39080	40252	2803
44529	bedrijfsbeheer	2942	3033	3124	179
44529	handel	11097	11440	11783	1126
44529	hout	5898	6080	6262	576
44529	huishoudelijk onderwijs	11174	11520	11866	1203
44529	lichaamsverzorging	17098	17627	18156	2048
44529	talen	19361	19960	20559	1956
46433	auto	9972	10280	10588	1779
46433	handel	34442	35507	36572	3085
46433	hout	20460	21093	21726	3085
46433	huishoudelijk onderwijs	11950	12320	12690	998
46433	mechanica - elektriciteit	5781	5950	6139	2150
46433	talen	25453	26240	27027	1766
46433	economisch	9312	9600	9888	1318
46433	pedagogisch	31964	32953	33942	2368
46474	handel	7854	8107	8350	602
46474	huishoudelijk onderwijs	6353	6560	6757	614
46474	Nederlands tweede taal	12728	13120	13514	691
46474	talen	22000	22680	23360	1421
46474	economisch	15044	15509	15974	1423
46482	handel	21585	22253	22921	2240
46482	huishoudelijk onderwijs	11407	11760	12113	1229
46482	mechanica - elektriciteit	7760	8000	8240	1024
46482	talen	71224	73427	75630	3827
46508	algemene vorming	27781	28540	29499	2458
46508	auto	7165	7387	7609	1257
46508	handel	17550	18093	18636	1395
46508	hout	17538	18080	18622	1706
46508	huishoudelijk onderwijs	32204	33200	34196	2458
46508	Nederlands tweede taal	5083	5240	5397	269
46508	talen	42421	43733	45045	2918
46508	artistiek	11019	11360	11701	922
46508	technisch	6303	6560	6757	998
46524	algemene vorming	44652	46033	47414	4866
46524	auto	32495	33500	34505	4192
46524	bedrijfsbeheer	3893	4013	4133	269
46524	bouw	21005	21655	22305	2609
46524	fotografie	12649	13040	13431	1792
46524	grafische technieken	21515	22180	22845	2291
46524	handel	14518	14987	15416	1907
46524	hout	30807	31760	32713	3328
46524	huishoudelijk onderwijs	16024	16520	17016	1421

Instelling	Studiegebied of categorie	Nh"	Nh	Nh*	FLh
46524	mechanica - elektriciteit	25077	25853	26829	4595
46524	talen	9790	10093	10396	1306
46524	voeding - hotel	33264	34293	35322	3930
46524	economisch	24095	24840	25585	2266
46524	pedagogisch	28938	29833	30728	2107
46524	technisch	32411	33413	34415	3418
46532	handel	11821	11980	12339	1747
46532	huishoudelijk onderwijs	11097	11440	11783	922
46532	mechanica - elektriciteit	2250	2320	2390	640
46532	muziekinstrumentenbouw	44904	46293	47682	5094
46532	Nederlands tweede taal	5536	5707	5878	230
46532	talen	22038	22720	23402	2227
46557	handel	8549	8813	9077	1011
46557	huishoudelijk onderwijs	1862	1920	1978	307
46557	talen	92525	95387	98249	5107
47654	economisch	61304	63200	65096	3213
47654	pedagogisch	91639	94473	97307	5779
47654	sociaal	21262	21920	22578	1638
47662	auto	11873	12240	12607	1075
47662	boekbinden	6933	7147	7361	1050
47662	chemie	14731	15187	15643	1242
47662	fotografie	12467	12853	13239	1101
47662	juwelen	5742	5920	6098	922
47662	mechanica - elektriciteit	52237	53853	55469	6080
47662	personenzorg	144174	148633	153092	10198
47662	technisch	43495	44840	46185	4941
47712	personenzorg	10760	11093	11426	738
47712	paramedisch	50634	52200	53766	3848
47811	handel	16710	17227	17744	1510
47811	huishoudelijk onderwijs	26721	27547	28373	2458
47837	bedrijfsbeheer	4760	4907	5054	256
47837	handel	41594	42880	44166	3942
47837	huishoudelijk onderwijs	25970	26773	27576	1894
47837	lichaamsverzorging	18171	18733	19295	2291
47837	mechanica - elektriciteit	8485	8747	9009	1538
47837	talen	75246	77573	79900	5850
48421	auto	9787	10090	10393	2262
48421	bouw	28027	28832	29637	3350
48421	handel	35483	36580	37677	3034
48421	huishoudelijk onderwijs	14511	14960	15409	1229
48421	mechanica - elektriciteit	11239	11587	11935	3558
48421	talen	23461	24187	24913	1843
48439	auto	11024	11365	11706	2100
48439	bedrijfsbeheer	996	1027	1058	134
48439	handel	7540	7773	8006	1306
48439	mechanica - elektriciteit	3266	3367	3468	1075
48439	meubelrestauratie - houtsnijden	7701	7939	8177	614
48439	Nederlands tweede taal	17382	17920	18458	845
48439	talen	26539	27360	28181	2074
48439	economisch	12300	12680	13060	1162
48454	handel	19892	20507	21122	1728

instelling	Studiegebied of categorie	Nh ^a	Nh	Nh ^b	FLh
48454	talen	62907	64853	86799	3988
48454	economisch	42408	43720	45032	2931
48462	algemene vorming	2858	2947	3035	422
48462	auto	8665	8933	9201	1203
48462	bedrijfsbeheer	4656	4800	4944	224
48462	bouw	3363	3467	3571	909
48462	grafische technieken	1630	1680	1730	230
48462	handel	36182	37280	38398	4782
48462	hout	8963	9240	9517	1536
48462	huishoudelijk onderwijs	22116	22800	23484	1920
48462	koeling en warmte	1552	1600	1648	141
48462	lichaamsverzorging	5975	6160	6345	979
48462	mechanica - elektriciteit	20591	21640	22289	3610
48462	Nederlands tweede taal	27470	28320	29170	1459
48462	talen	49703	51240	52777	4109
48462	economisch	17848	18400	18952	2240
48471	voeding - hotel	133498	137627	141756	15424
48488	auto	8878	9153	9428	1165
48488	bedrijfsbeheer	1947	2007	2067	269
48488	bouw	25242	26023	26804	2688
48488	handel	65300	67320	69340	6682
48488	hout	12804	13200	13596	1382
48488	huishoudelijk onderwijs	49599	51133	52667	4672
48488	lichaamsverzorging	18229	18793	19357	2694
48488	mechanica - elektriciteit	7838	8080	8322	922
48488	Nederlands tweede taal	14233	14673	15113	826
48488	personenverzorging	8769	9040	9311	461
48488	talen	35379	36473	37567	2899
48488	toetsen	7799	8040	8281	826
48488	voeding - hotel	56480	58227	59974	7232
48512	voeding - hotel	127691	131640	135589	13056
48521	auto	5839	6020	6201	922
48521	bouw	18534	19107	19680	1318
48521	decoratieve technieken	7217	7440	7663	845
48521	hout	10095	10407	10719	1280
48521	mechanica - elektriciteit	35883	36993	38103	4269
48521	möbelrestauratie - houtsnijden	6402	6600	6798	640
48538	handel	75265	77593	79921	5747
48538	mechanica - elektriciteit	18126	18687	19248	2406
48538	talen	12765	13160	13555	1306
48546	bouw	5780	7008	7210	1229
48546	handel	24580	25320	26080	2592
48546	hout	3026	3120	3214	307
48546	mechanica - elektriciteit	10374	10890	11386	2253
48546	möbelrestauratie - houtsnijden	14343	14787	15231	1754
48548	talen	37520	38680	39840	3610
48561	fotografie	15979	16473	16967	1864
48561	lichaamsverzorging	26338	27153	27958	3027
48587	auto	4837	4987	5137	730
48587	handel	18229	18793	19357	1886
48587	hout	8019	8267	8515	1024

Instelling	Studiegebied of categorie	Nh"	Nh	Nh'	FLh
48567	huishoudelijk onderwijs	9739	10040	10341	1190
48567	mechanica - elektriciteit	14576	15027	15478	2982
48567	talen	9157	9440	9723	768
48595	handel	42823	44147	45471	4096
48595	hout	7932	8177	8422	1117
48595	huishoudelijk onderwijs	43042	44373	45704	2970
48595	mechanica - elektriciteit	18831	19413	19995	2342
48595	Nederlands tweede taal	8711	8980	9249	538
48595	talen	56131	57887	59603	3228
48595	textiel	6415	6613	6811	922
48603	auto	12959	13360	13761	1190
48603	bedrijfsbeheer	1862	1920	1978	154
48603	hout	8614	8880	9146	960
48603	huishoudelijk onderwijs	13037	13440	13843	1152
48603	koeling en warmte	5044	5200	5355	490
48603	mechanica - elektriciteit	28816	29707	30598	3610
48603	talen	14058	14493	14928	1613
48629	Nederlands tweede taal	17693	18240	18787	730
48629	talen	255537	263440	271343	10752
48629	pedagogisch	5154	5313	5472	686
48637	auto	12649	13040	13431	1574
48637	bedrijfsbeheer	3660	3773	3886	269
48637	bouw	9910	10216	10522	1651
48637	handel	121806	125573	129340	10112
48637	hout	3725	3840	3955	653
48637	huishoudelijk onderwijs	54113	55787	57461	4518
48637	koeling en warmte	1836	1893	1950	333
48637	lichaamsverzorging	2250	2320	2390	589
48637	maritieme opleidingen	4605	4747	4889	596
48637	mechanica - elektriciteit	27360	28227	29074	3322
48637	Nederlands tweede taal	30380	31320	32260	1498
48637	talen	104488	107720	110952	6067
48637	toerisme	13367	13780	14193	1344
48637	voeding - hotel	40262	41507	42752	5286
48637	economisch	17046	17573	18100	2419
48637	technisch	15171	15640	16109	2304
48736	auto	5345	5510	5675	1011
48736	bouw	24793	25580	26327	2644
48736	decoratieve technieken	7107	7327	7547	710
48736	handel	56897	58760	60523	4973
48736	huishoudelijk onderwijs	5687	5760	5933	538
48736	lichaamsverzorging	2645	2727	2809	442
48736	mechanica - elektriciteit	25427	26213	26999	3546
48736	meubelrestauratie - houtsnijden	5393	5560	5727	950
48736	talen	27218	28060	28902	1690
48736	economisch	6104	6293	6482	922
48736	technisch	23250	24000	24720	2611
48892	algemene vorming	6958	7173	7388	1037
48892	handel	35049	36133	37217	3770
48892	huishoudelijk onderwijs	16412	16920	17428	2342
48892	Nederlands tweede taal	17693	18240	18787	1536

instelling	Studiegebied of categorie	Nh"	Nh	Nh'	FLh
48892	talen	32747	33760	34773	2995
48892	economisch	8122	8373	8624	1254
48901	algemene vorming	12753	13147	13541	2246
48901	auto	11433	11787	12141	2058
48901	bedrijfsbeheer	1830	1887	1944	134
48901	bouw	13570	13890	14410	1741
48901	decoratieve technieken	6121	6310	6499	1046
48901	handel	27645	28500	29355	2630
48901	hout	5315	5480	5644	1210
48901	huishoudelijk onderwijs	16594	17520	18046	1459
48901	mechanica - elektriciteit	15617	16100	16583	4102
48901	talen	2755	2840	2925	230
48901	voeding - hotel	4760	4907	5054	1126
48901	pedagogisch	46902	48353	49804	3763
48901	technisch	19943	20560	21177	2463
48918	handel	10437	10760	11083	986
48918	huishoudelijk onderwijs	10321	10640	10959	922
48918	talen	17286	17800	18334	1037
48934	huishoudelijk onderwijs	155278	160080	164882	9869
53462	grafische technieken	145528	150027	154528	13363
53462	handel	126798	130720	134642	7027
53462	mechanica - elektriciteit	9157	9440	9723	819
53462	talen	37248	38400	39552	2944
53959	technisch	59519	61360	63201	4710
54486	auto	6208	6400	6592	787
54486	bouw	8798	9070	9342	1008
54486	handel	73514	78880	81246	5837
54486	huishoudelijk onderwijs	8846	9120	9394	681
54486	mechanica - elektriciteit	11330	11680	12030	1466
54486	talen	59868	61720	63572	3341
54486	tuurisme	3376	3480	3584	288
54486	voeding - hotel	21262	21920	22578	2189
54973	chemie	5885	6067	6249	450
54973	diamantbewerking	6880	7093	7306	1075
54973	handel	25440	26227	27014	2541
54973	huishoudelijk onderwijs	53130	54773	56416	4416
54973	talen	36938	38080	39222	2816
54973	economisch	14884	15447	15910	1389
54973	sociaal	35075	36160	37245	2470
56386	chemie	9871	9970	10269	2131
56386	fotografie	13276	13687	14098	1178
56386	land- en tuinbouw	30322	31260	32198	2195
56386	voeding - hotel	135334	139520	143706	14400
56386	economisch	45474	46880	48286	2534
56386	pedagogisch	31648	32627	33606	2797
56386	technisch	6428	6627	6826	858
56382	pedagogisch	31648	32627	33606	2797
56382	technisch	10081	10383	10705	1024
56391	auto	7850	7887	8124	1120
56391	chemie	4190	4320	4450	1050
56391	decoratieve technieken	3531	3640	3749	666

instelling	Studiagebied of categorie	Nh"	Nh	Nh'	FLh
56391	hout	16613	17127	17641	2836
56391	mechanica - elektriciteit	12856	13253	13651	2554
56391	Nederlands tweede taal	13270	13680	14090	922
56391	personenzorg	9024	9303	9582	694
56391	talen	36472	37600	38728	2842
56391	economisch	22633	23333	24033	3187
56391	sociaal	19151	19743	20335	1856
56391	technisch	17938	18493	19048	3366
56408	huishoudelijk onderwijs	42745	44067	45389	3456
60012	auto	11912	12280	12648	1459
60012	grafische technieken	3259	3360	3461	461
60012	handel	32767	33780	34793	3648
60012	hout	10114	10427	10740	1242
60012	huishoudelijk onderwijs	11032	11373	11714	1702
60012	lichaamsverzorging	30044	30973	31902	3226
60012	mechanica - elektriciteit	25634	26427	27220	3827
60012	Nederlands tweede taal	25028	25800	26574	1498
60012	personenzorg	11012	11353	11694	1536
60012	talen	32592	33600	34608	2995
62158	huishoudelijk onderwijs	7856	7893	8130	922
104448	pedagogisch	54230	55907	57584	3814
104761	sociaal	70732	72920	75108	6189
104778	paramedisch	33074	34097	35120	3288
104778	pedagogisch	26203	27013	27823	1843
104811	artistiek	11485	11840	12195	1306
105353	huishoudelijk onderwijs	239852	247373	254794	15514
105361	algemene vorming	119749	123453	127157	5875
105361	auto	15981	16475	16969	2002
105361	bedrijfsbeheer	5253	5415	5577	375
105361	boekbinden	28996	29893	30790	2990
105361	bouw	55995	57727	59459	5564
105361	decoratieve technieken	5742	5920	6098	643
105361	grafische technieken	13988	14421	14854	1720
105361	handel	16568	17080	17592	1190
105361	hout	13461	13877	14293	1486
105361	huishoudelijk onderwijs	2443	2519	2595	229
105361	kant	13412	13827	14242	1254
105361	lichaamsverzorging	1051	1083	1115	133
105361	mechanica - elektriciteit	46030	46423	47816	6218
105361	meubelrestauratie - houtsnijden	21832	22507	23182	1496
105361	smeden	9436	9728	10020	1306
105361	talen	8199	8453	8707	755
105769	huishoudelijk onderwijs	271251	279640	288029	17011
105767	auto	47659	49133	50607	3507
105767	bouw	42027	43327	44627	3750
105767	decoratieve technieken	8743	9013	9283	934
105767	grafische technieken	5148	5307	5466	1152
105767	handel	13842	14373	14804	1165
105767	koeling en warmte	3822	3940	4058	613
105767	lederbewerking	2250	2320	2390	384
105767	mechanica - elektriciteit	21573	22240	22907	3251

instelling	Studiegebied of categorie	Nh"	Nh	Nh'	FLh
105767	meubelrestauratie - houtsnijden	12985	13387	13789	1485
105767	orthopedische technieken	3899	4020	4141	614
105767	talen	35490	39680	40870	2842
105767	textiel	7476	7707	7938	1375
105775	algemene vorming	77005	79387	81760	3019
105765	bouw	11984	12355	12726	1448
105775	handel	41594	42880	44166	3060
105775	huishoudelijk onderwijs	57812	59600	61388	3017
105775	Nederlands tweede taal	9545	9840	10135	538
105775	talen	66646	68707	70768	3776
105775	economisch	16585	19160	19735	1146
105775	pedagogisch	31008	31967	32926	2464
106054	algemene vorming	37255	38407	39559	3587
106054	auto	10243	10580	10877	922
106054	handel	43100	44433	45766	4832
106054	mechanica - elektriciteit	24457	25213	25969	2637
106054	Nederlands tweede taal	5716	5893	6070	691
106054	talen	38632	39827	41022	3072
106054	textiel	6754	6973	7182	691
106054	economisch	12933	13333	13733	1152
106062	bedrijfsbeheer	3880	4000	4120	205
106062	fotografie	6467	6667	6867	614
106062	handel	57708	59493	61278	4653
106062	huishoudelijk onderwijs	33045	34067	35089	3200
106062	lichaamsverzorging	15022	15487	15952	1946
106062	mechanica - elektriciteit	19413	20013	20613	1459
106062	talen	47310	48773	50236	2822
106062	voeding - hotel	65068	67080	69092	7117
107565	handel	31479	32453	33427	2182
107565	lichaamsverzorging	51694	53293	54892	5486
107565	Nederlands tweede taal	40779	42040	43301	1651
107565	talen	460699	474947	489195	20595
107573	economisch	79644	82107	84570	5280
107573	paramedisch	42745	44087	45389	2611
107573	pedagogisch	20758	21430	22042	1830
110348	bouw	4346	4480	4614	691
110536	auto	11679	12040	12401	1728
110536	handel	58679	60700	62521	4512
110536	huishoudelijk onderwijs	16374	16880	17386	1152
110536	mechanica - elektriciteit	24276	25027	25778	2995
110536	Nederlands tweede taal	18257	18760	19263	883
110536	talen	66050	68093	70136	4838
110536	textiel	3608	3720	3832	538